

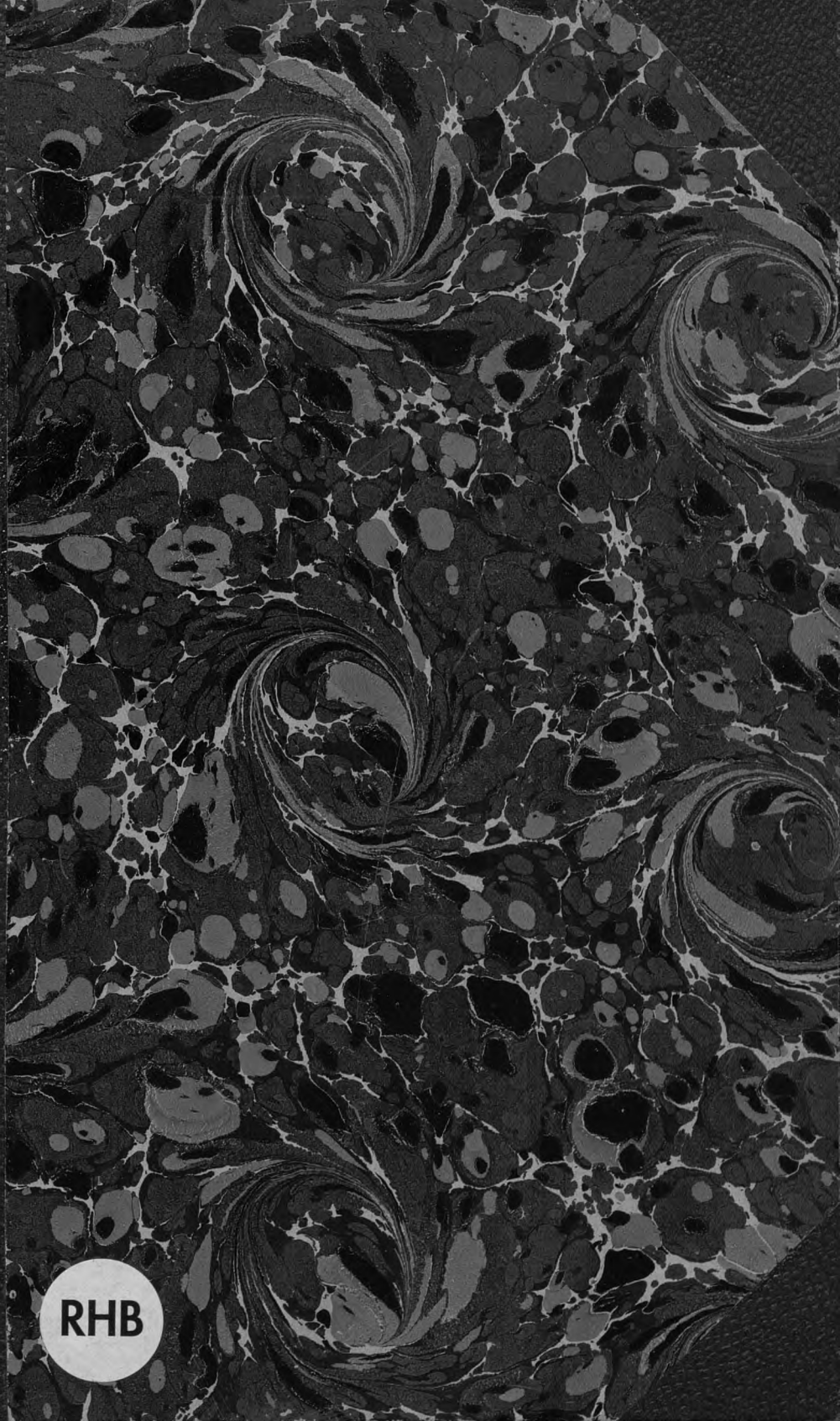

086554259

101 KØBENHAVNS
KOMMUNES
BIBLIOTEKER

Mag. 09.3769. Vb

RHB

Mag

09.3769

Va

Ex 2

VALKENDORFS KOLLEGIUM

EFTER 1865

UDGIVET AF VALKENDORFIANERSAMFUNDET

G. E. C. GADS FORLAG - KØBENHAVN
MCMXXXIX

VALKENDORFS KOLLEGIUM
EFTER 1865

*Udgivet med
Universitetets Støtte*

VALKENDORFS KOLLEGIUM

EFTER 1865

*Udgivet af
Valkendorfianersamfundet
i Anledning af Valkendorfs Kollegiums
350 Aars Jubilæum
den 26. Februar 1939*

G. E. C. GADS FORLAG · KØBENHAVN

09.3763

Va 38

10849

REDAKTIONSKOMITE: E. DIGE, A. GÖTZSCHE, A. HOLGERSEN, H. T. PHYSANT
FORMAND

Valkendorfs Kollegiums tidligere Efor,

HR. PROFESSOR, DR. THEOL.

J. C. JACOBSEN

Æresmedlem af Valkendorfianersamfundet

tilegnes denne Bog i Ærbødighed

FORORD

I 1917 udgav Valkendorfianersamfundet med Universitetets Støtte det af H. Jørgen Helms forfattede Værk: Valkendorfs Collegiums Historie (i det følgende citeret som »Helms«). Forfatteren udtalte i sit Forord, at Perioden 1865—1917 kun er behandlet oversigtsmæssigt.

Paa adskillige Punkter har det dog i den følgende Fremstilling ikke været muligt at oplyse mere, end hvad der allerede findes hos Helms, og for at faa en sammenhængende Skildring har Gentagelser ikke ganske kunnet undgaas.

Som Grundlag for Fremstillingen er benyttet Universitetets Arkiv, Universitetets Aarbøger, Eforens, Valkendorfianersamfundets og inspector collegiis Arkiver samt Eforens Regnskabsbog. Et udførligt Noteapparat er skønnet upaakrævet.

For Universitetets Tilladelse til at benytte dets Arkiv takkes herved.

A. G.

INDHOLDSFORTEGNELSE

FØRSTE AFSNIT

<i>A. Gøtzsche: Valkendorfs Kollegium efter 1865</i>	11
1. Kollegiets Bygninger	11
2. Læsestuen	15
3. Kollegiets Eforer	18
4. Alumnerne og Alumnelivet	19
5. Kollegiets økonomiske Forhold	29
6. Legater	32
7. Salgsplaner	32
8. Valkendorfianersamfundet	56

ANDET AFSNIT

<i>60 Aars Alumneliv</i>	59
<i>Med Bidrag af:</i>	
F. Ammitzbøll	59
J. Tolderlund	60
J. G. Heje	61
Johs. Nordentoft	65
Niels Christensen	67
Marius Kristensen	68
Charles Kaalund-Jørgensen	75
V. Holten-Bechtolsheim	77
H. T. Physant	80
P. Gregersen	87
Valdemar Hansen	90
A. Holgersen	93
K. F. Hafstrøm	100
Poul Helms	103
H. Helweg	105
Carl Lund	108
G. Ring	111
A. Gøtzsche	117
J. W. Klinkby	125

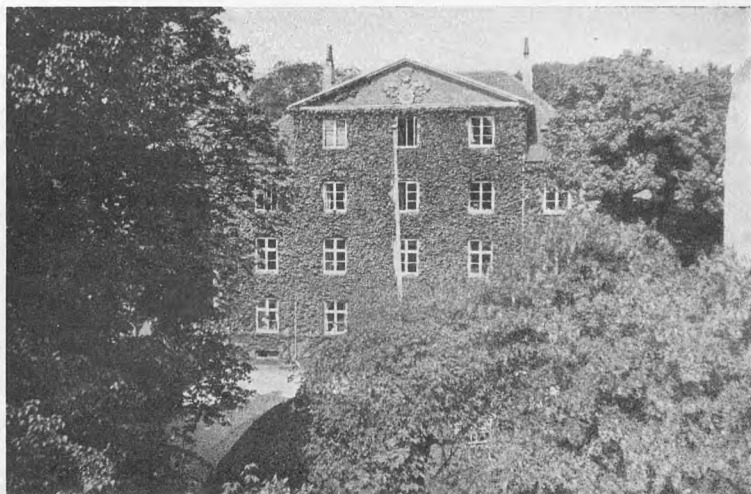
A. Ellehauge	131
E. Dige	136
Gustav Helms	144
F. Schjøtt	145
O. Reisby	149
»Revyen«	152
H. H. Vimmerslev	154
Carl Martin Nielsen	161
Carl Lund: Vi elsker dig, Hus	166

TREDIE AFSNIT

<i>Alumnus, stud. mag. C. I. Frederiksen: Herman Bang paa Valkendorfs Kollegium</i>	167
---	-----

FJERDE AFSNIT

<i>50 Aars Alumner. Fortegnelse over Alumner siden 1889, udarbejdet af stud. mag. Sigurd Christensen og stud. mag. Frederik Nielsen</i>	183
Navne- og Billedfortegnelse	196
Noter til Første og Andet Afsnit	198
Alf Elm-Larsen: Epilog	199

VALKENDORFS KOLLEGIUM 1938

FØRSTE AFSNIT

A. GÖTZSCHE:

VALKENDORFS KOLLEGIUMS HISTORIE

EFTER 1865

1. *Kollegiets Bygninger.*

I September 1866 var den ny Kollegiebygning færdig. Den gamle Bygning fra Valkendorfs Tid havde ligget ud til St. Pederstræde, men den ny Bygning var opført langt tilbage paa Grunden, saaledes at der fremkom en stor Forhave og en Baghave. Ombygningen havde imidlertid lagt saa stærkt Baand paa Kollegiets Kapital, at Kollegiet i de følgende Aar gentagne Gange maatte søge Tilskud fra Kommunitetet til Byggearbejder. I 1889 bevilgedes først 590 Kr. til Reparation af Plankeværket mod Gaden og til en Retirade, og derefter 918 Kr. 95 Øre til Opsætning af Plankeværk mod Naboejendommen og til nyt Pissoir, samt til forskellige Kloak- og Brolægningsarbejder. Den kgl. Bygningsinspektør havde foreslaet forskellige andre Arbejder udført, men Eforen mente — noget let-sindigt —, at kun de nævnte Arbejder var uundgaaelig nødvendige,

og at de øvrige kunde udsættes og afholdes af de sædvanlige Indkomster.

I 1894 ydede Kommunitetet 650 Kr. til større Reparationer. Eforen havde søgt 1890 Kr. Kvæstor overvejede i sin Indstilling, om man ikke ved at yde Beløbet kom i Strid med Forudsætningerne for Bevillingen paa Finansloven 1871—72 (jfr. Helms S. 254), idet man da syntes at være gaaet ud fra, at Kollegiet fremtidig selv kunde afholde sine Udgifter, men efter Finanslovanmærkningen at dømme havde man efter Kvæstors Mening dog herved ikke tænkt paa større ekstraordinære Arbejder, navnlig ydre Vedligeholdelse.

Den 27. December 1899 indstillede Eforen, at der foretoges en Hovedstandsættelse af Kollegiet, og at der hertil bevilgedes 9500 Kr. Eforen henviste til, at der havde maattet spares paa Vedligeholdelsen, fordi Kollegiet skulde afbetale sit Laan til Ombygningen 1865—66, samt til, at der nylig var ydet betydelige Bevillinger af Kommunitetets Midler til Istandsættelse af Elers og Borchs Kollegier. Konsistorium tiltraadte Indstillingen, og Beløbet bevilgedes ved Finansloven for Finansaaret 1900—01 af Kommunitetets Midler.

Nogle Aar efter rejstes Spørgsmaalet om de hygiejniske Forhold paa alle Universitetskollegierne paa Initiativ af Professor, Dr. med. Faber, og den akademiske Lærerforsamling vedtog den 22. Marts 1906 at henvise til Konsistorium Forslaget om en Forbedring af de fire Kollegiers hygiejniske Forhold.

Konsistorium nedsatte et Udvalg, bestaaende af Rektor, Referendarius, de fire Eforer og Professor Faber, og i Henhold til en Vedtagelse paa Konsistoriums Møde den 15. Maj 1907 anmodede Konsistorium derefter de fire Kollegiers Eforer om hver for sit Kollegiums Vedkommende at indgive Oplysninger om de Foranstaltninger, som maatte være nødvendige for at bringe Kollegierne i en Tilstand, der svarede til Nutidens hygiejniske og sociale Forhold. Efter at Indstillingerne var afgivet, nedsatte Konsistorium et nyt Udvalg, bestaaende af de samme Medlemmer som det tidligere og af Kvæstor, og dette Udvalg afgav Betænkning den 19. Juni 1908. Udvalget foreslog forskellige Bygningsforandringer ved alle Kollegierne, øgede Tilskud til Driften, Forbedring af Portnerlønningerne og Ansættelse af en fælles Arkitekt for de fire Kollegier, der sam-

men med vedkommende Efor skulde træffe Bestemmelse om de aarlige Vedligeholdelser. Udvalget forudsatte, at de fornødne Bevillinger gaves paa Finansloven for Finansaaret 1909—10. Konsistorium anmodede nu Rektor, Referandarius og Kvæstor om at fremkomme med et Forslag, der kunde danne Grundlag for en Indstilling til Kirke- og Undervisningsministeriet, men Udvalgets Arbejde blev »paa Grund af forskellige Forhold« sinket. I Sommeren 1909 døde Kvæstor Hørring, og da Goos var blevet udnævnt til Kvæstor, genoptoges Arbejdet, og den 29. Juli 1911 indgik Konsistorium til Ministeriet med en samlet Indstilling. Ministeriet mente imidlertid ikke at kunne søge en Bevilling for alle Kollegier paa en Gang, og først paa Finansloven for 1913—14 bevilgedes der af Kommunitets Midler 30.740 Kr. til Istandsættelse af Valkendorfs Kollegium. Paa Finansloven for næste Aar bevilgedes de nødvendige Beløb til Kollegiets Driftsudgifter, jfr. ndf. under 5.

Ombygningen fandt Sted i Løbet af Sommeren og Efteraaret 1913, og Kollegiet fik den Skikkelse, det har nu. Der paabyggedes en Kvistetage, indrettedes Badeværelser med Gasovn paa 1ste og 2den Sal, samt Thekøkkener i disse Etager og Stuetagen. En Badeindretning i Kollegiets Kælder var iøvrigt blevet installeret i Kollegiet i 1899, hvortil der medgik 119 Kr. 35 Øre, der afholdtes af Kollegiets Driftsudgifter. I Forbindelse med Ombygningen opførtes der med Konsistoriums Tilladelse Cykleskure i Haven, hvortil Udgifterne, 800 Kr., dog afholdtes af Kollegiets egne Midler.

Medens Ombygningen stod paa, ydedes der hver Alumne 16 Kr. mdl. i Huslejegotgørelse og 2×5 Kr. i Flyttegotgørelse. 10 Alumner slog sig sammen og lejede sammen med Portneren Bolig i Amaliegade 25, den gamle Fødselsstiftelse. For sit Besvær under Ombygningen og Flytningerne fik Portneren af Kollegiets Midler et Gratiale paa 200 Kr.

Den 1. Dec. 1913 bevilgede Konsistorium 150 Kr. til en Indflytterfest.

I Efteraaret 1917 indlagdes der elektrisk Lys paa Kollegiet; indtil da havde Alumnerne haft Petroleumslamper.

I de seneste Aar har man forgæves søgt at skaffe Midler til Indlæggelse af Centralvarme i Kollegiet og til Indretning af Spisestue og Køkken i de Kælderrum, der nu bruges til Alumnernes

Brændselsoplag, men som vilde blive ledige, naar der indrettedes Centralvarme. Det var Tanken hermed at give de Alumner, der ønskede det, Adgang til en fælles Husførelse.

Da Boligerne paa Kollegiet i Professor Rovsings Henvendelse om Støtte til en Betalingsregens, jfr. ndf. under 7, var betegnede som tildels usunde, anmodede Professor Jacobsen i 1923 Konsistorium om at tage dette Spørgsmaal op. Den 10. December 1923 behandlede det i Konsistoriums Møde, og efter at Jacobsen og Rovsing havde haft Lejlighed til at udtale sig, fandt Konsistorium det ikke fornødent at foretage nogen Forandring ved Kollegiet. Hermed skulde Myten om de usunde Boliger være aflivet, thi hvis Boligerne helt eller delvis havde været usunde, maatte Konsistorium jo nødvendigvis have foretaget noget.

Radereren Stubbe-Teglbjerg fremstillede i 1924 paa Opfordring af nogle Alumner et Litografi af Kollegiet. Oplaget er udsolgt; et Eksemplar af Billedet findes i Læsestuen.

I 1929 foretoges der ved Arkitekt Charles Christensen et Udgravningsarbejde, hvorved man fremdrog Fundamenterne til det gamle Hvidekloster, det oprindelige Valkendorfs Kollegium. Man fandt da ogsaa Kollegiets gamle Brønd tæt op mod den østlige Mur. Dens Plads er nu markeret i Haven ¹⁾.

Da der paa Tider, hvor der var faldet megen Regn, ofte stod Vand i Haven, og da Havens Plantevækst efter Overgartner Langes Udtalelse generedes af Jordens Fugtighed, søgte Eforen i Marts 1929 Konsistorium om en Bevilling til Dræning af Haven med Tilslutning til Byens Kloaksystem. Udgifterne hertil og til en Forbedring af Kollegiets Tennisbane, der praktisk kunde udføres samtidig, vilde andrage 1285 Kr.

I sin Erklæring over Andragendet anbefalede Kvæstor, at Beløbet toges af Kollegiets Fremvækstkapital, idet han henviste til, at dennes Opretholdelse var mindre paakrævet, efter at Bygningsvedligeholdelsen og Portnerlønnen var overgaaet til Universitetet, og i Overensstemmelse hermed bifaldt Konsistorium den 24. Maj 1929, at Udgifterne afholdtes af Fremvækstkapitalen. Uanset denne Afgørelse er der dog aarligt af Kollegiets Driftsudgifter henlagt samme Beløb som hidtil til Fremvækst.

Den 24. April 1930 bifaldt Konsistorium, at der af Kollegiets Driftsindtægter afholdtes 980 Kr. til Ordning af Haven efter de ovennævnte Arbejders Udførelse, og at der samtidig anbragtes Fliiser i Haven. Arbejderne kom kun til at koste 970 Kr. 50 Øre.

Som et Kuriosum kan nævnes, at et Firma i 1937 ønskede at leje Kollegiets Plankeværk til Reklametavler. Da Kurator fraraadede Udlejning, svarede Eforen, at han ikke var i Stand til at foretage sig videre i Sagen.

2. Læsestuen.

For Nutidens Alumner er det en Selvfølge, at der paa Kollegiet findes en Læsestue, et Værelse, hvor Alumnerne kan samles. En Læsestue fandtes dog ikke paa Valkendorfs Kollegium før 1869. Efter Andragende fra samtlige Alumner bifaldt Konsistorium den 26. November 1869, at det yderste Alumneværelse i Stueetagen paa Nordsiden, der gik under Navnet Grønland, benyttedes til Læsestue, men for ikke at indskrænke Antallet af Alumnepladser blev det samtidig bestemt, at den to Værelses Lejlighed paa 2den Sal fremtidig skulde bebos af to Alumner. Nogen god Læsestue har denne mørke Stue ikke udgjort.

Samtidig med at Eforen i 1899 afgav Indstilling om den ovenfor under 1 nævnte Hovedstandsættelse af Kollegiet, anbefalede Eforen da ogsaa overfor Konsistorium, at Læsestuen udvidedes med det ved Siden af Læsestuen værende Alumneværelse (kaldet Island). Han begrundede det med, at Læsestuen var saa lille og mørk, at den ikke svarede til Bestemmelsen, og anførte, at det Værelse, der tænktes inddraget til at bruges sammen med Læsestuen ogsaa var temmelig mørkt og burde bortfalde. Forandringen kunde ske i Forbindelse med Reparationsarbejderne. Følgen heraf var imidlertid, at Alumnetallet, der ved Ombygningen i 1866 var forhøjet til 21, nu maatte nedsættes til 20. Sagen maatte derfor forelægges Kirke- og Undervisningsministeriet, der i Overensstemmelse med Konsistoriums Indstilling tiltraadte Reformen i en Skrivelse af 7. April 1900. Samtidig blev der brudt et Vindue i Østmuren, saa den nye Læse-

LÆSESTUEN 1938

stue fik tre Vinduer. Læsestuens Udvidelse fejredes ved en Fest, hvortil Alumnerne havde indbudt Eforen og hans Frue, der havde skænket Læsestuen Gardiner.

Indretningen af den forstørrede Læsestue fik ikke blot stor Betydning for Alumnerne, der nu fik et ordentligt Sted at samles og et brugbart Sted til Kollegiefesterne, men er ogsaa af Betydning for Valkendorfianersamfundet, der uden Læsestuen ikke vilde kunne have holdt sin aarlige Fest paa Kollegiet.

I 1905 fastslog Eforen, at enhver Alumne er pligtig af være Medlem af Læsestuen. At Alumnerne kan spise i hvert Fald deres Morgenmad i Læsestuen, ansaas i senere Aar for en Selvfølge, men i 1906 stadfæstede Eforen dog en af inspector lect. truffet Afgørelse, hvorefter det faldt ind under Læsestuelovens Forbud mod Uorden paa Læsestuen, at en Alumne havde spist sin Frokost paa den. I 1936 forbød Eforen »Spiseselskaber« paa Læsestuen uden inspectors Tilladelse.

I 1883 havde Konsistorium bevilget Kollegiet et aarligt Beløb af Legaternes Overskudsfond til Læsestuen; dette Beløb forhøjedes senere til 200 Kr., jfr. nedenfor under 5.

Et Billede af Kollegiets Stifter fandtes ikke paa Kollegiet, og da

Alumnerne i 1910 enstemmig fremsatte Ønske om at faa et saadant til Ophængning paa Læsestuen, gik Konsistorium beredvilligt med og fik den fornødne Bevilling, 700 Kr., heri 50 Kr. til en Ramme, opført paa Kommunitetets Budget for Aaret 1911—12. Ved Finansloven for dette Aar blev Bevillingen ogsaa givet.

Arkivar Thiset havde oplyst, at det eneste originale Maleri af Valkendorf er det, der findes i Glorup Kirke, og Kollegiets Maleri blev da kopieret efter dette af Kunstmaler Knud Dybvad. Maleriet hænger i Læsesalen.

I 1889 havde Alumnerne søgt Eforens Tilladelse til at anbringe en Telefonautomat. Eforen bifaldt det paa Betingelse af, at den anbragtes et Sted, hvor ingen kunde generes af den, i hvilken Henseende Læsestuens Hensigtsmæssighed forekom ham tvivlsom. Om det nu blev til noget med Automaten, kan ikke ses af de foreliggende Oplysninger, men i 1907 tillod Eforen, at der installeredes Telefon paa Vilkaar, at Telefonen anbragtes i Læsestuen og kun der, og at det blev en privat og personlig Sag for hver enkelt Alumne, om han vilde være interesseret i Telefonen.

Et Klaver havde Alumnerne længe søgt at faa, men et Andragende herom afslog Konsistorium i 1904. I 1914 søgte samtlige Alumner paany om Anskaffelse af et Klaver, men da Kollegiet ikke havde tilstrækkelige disponible Midler, lod Eforen Sagen hvile. I Februar 1916 mente Eforen, at der nu var tilstrækkelige Midler disponible af de normale Indtægter, og efter at de siden 1914 indflyttede Alumner havde tiltraadt Andragendet, bifaldt Konsistorium, at der af Kollegiets Midler anvendtes 1000 Kr. til et Klaver. Anskaffelsen kostede 969 Kr.

Kollegiet har i mange Aar ejet to Gibsbuster af Johs. Ewald, udført 1784 af Carl Frederik Stanley. Busterne stod i Læsestuen. Efter Anmodning fra Statens Musæum for Kunst bifaldt Konsistorium i Skrivelse af 21. September 1917, at den ene deponeredes i Musæet, dog saaledes, at Universitetet til enhver Tid har Ret til at fordre den tilbage til Kollegiet.

Den 9. Februar 1932 skænkede Professor P. Dethlefsen Kollegiet Kristoffer Valkendorfs Autograf. Kollegiet lod den indramme og ophænge paa Læsestuen.

I 1925 bevilgedes der 35 Kr. aarlig i 3 Aar af Kollegiets

Annum til Anskaffelse af Salmonsens Leksikon. Man stod her i nogen Grad overfor et *fait accompli*. Læsestuen ejede 1ste Udgave af Salmonsens, men den byttede insp. lect. egenmægtig bort med 2den Udgave, og Læsestuen var ude af Stand til at betale den kontante Del af Købesummen for 2den Udgave.

3. Kollegiets Eforer *).

PROFESSOR POUL ANDERSEN

Professor Jacobsen, der i 1929 tog sin Afsked som Professor, søgte i 1928 om Fritagelse for Hvervet som Efor. Konsistorium valgte i hans Sted den 8. Februar 1928 Professor Martin Knudsen til Efor. Martin Knudsen, der er født i 1871, var Alumne paa Kollegiet 1893—98 og blev i 1901 Docent, i 1912 Professor ved Universitetet i Fysik.

Kollegiet har Grund til at være Professor Martin Knudsen taknemlig. I 1920 indtraadte han som Formand for Valkendorfianersamfundet og stillede dermed sin Indflydelse

og Arbejdskraft til Raadighed for Bestræbelserne for Kollegiets Bevarelse. I 1934—35 arbejdede han ivrigt, saavel indenfor Konsistorium som blandt Universitetslærerne, for at hindre Kollegiets Salg, og hans Indsats var uden Tvivl medvirkende til det endelige Resultat.

I 1936 ønskede Martin Knudsen paa Grund af Svagelighed at fratræde Eforstillingen, og Konsistorium valgte da den 17. April 1936 Professor Poul Andersen til Efor.

*) Der bortses fra Professor, Dr. med. Th. Rovsings kortvarige Eforat April—November 1920.

Poul Andersen er født 1888 og var Alumne paa Kollegiet 1912—17. I 1928 blev han Professor i Retsvidenskab. Hermed er der forhaabentlig skabt Tradition for, at Eforen skal være en Eksalumne.

Fortegnelse over tidligere Eforer findes hos Helms S. 267—68

4. Alumnerne og Alumnelivet.

A. Ved Ombygningen i 1866 blev Alumneantallet forhøjet til 21, men i 1899 nedsat til 20. Ved Ombygningen i 1913 blev man staaende ved 20 Alumnepladser, men indrettede et »Gæsteværelse«, der med Eforens Samtykke kan bruges af en Alumne, hvis Alumnetid er udløbet, men som ikke har faaet sin Eksamen. Denne Gæst oppebærer ikke de Beneficier, der er knyttet til Alumnepladserne.

Paa 3die Sal er der indrettet en to Værelsens Lejlighed, saaledes at ikke blot inspector, men ogsaa en af de ældste Alumner kan have to Værelser. Under Martin Knudsens Eforat blev denne Lejlighed en Overgang beboet af to Studenter, men dette er man atter gaaet bort fra.

De 20 Alumnepladser fordeles paa følgende Maade mellem Fakulteterne:

- 3 Teologer,
- 4 Jurister,
- 1 stats- eller forsikringsvidenskabelig Student,
- 5 Medicinere,
- 4 fra det filosofiske Fakultet,
- 2 fra det matematisk-naturvidenskabelige Fakultet og
- 1 Polytekniker.

Alumnepladserne bortgives som Regel paa tre Aar, undtagelsesvis paa to eller fire. Under Martin Knudsen var man kommet ind paa at bortgive Pladserne paa kortere Tid, i enkelte Tilfælde paa under et Aar, men denne Praksis, hvorved Udnævnelsen til Alumne nærmere synes at blive en Almisse end en Hjælp, er nu ophørt.

Bortgivelsen foretoges oprindelig af Konsistorium, men i Henhold til kgl. Anordning af 19. Marts 1920 og Bekendtgørelse af s. D. bortgives Pladserne efter Forslag af Eforen af Stipendie-

bestyrelsen uden Medvirken af Fakulteterne og Studenterraadet.

Under Bolignøden efter Krigsaarene tillodes det nu og da Alumner at have en anden Student boende hos sig, men dette finder ikke mere Sted. Iøvrigt har Eforen i 1936 fastsat Regler for udenforstaaendes Overnatning paa Kollegiet.

Den 29. Maj 1899 vedtog Konsistorium, at Alumner, der fik kongelig Udnævnelse, ikke kunde forblive boende paa Kollegiet. Denne Vedtagelse skyldtes vistnok, at Teologer, der tog Embeds-eksamen, før deres Alumnetid var udløbet, og som fik en Kateketstilling i København, søgte om, og ogsaa fik Tilladelse til at blive boende paa Kollegiet, et Forhold, man aabenbart vilde væk fra. Det stemmer dog ikke godt med moderne Lovgivning, hvorefter man udjævner al Forskel mellem kgl. Embedsmænd og Tjenestemænd, der ikke har kgl. Udnævnelse.

Kollegiealumnerne har i Henhold til kgl. Resolution af 18. April 1848 haft almindeligt Lægetilsyn af Regenslægen. Ved en Anmærkning paa Finanslov for Finansaaret 1915—16 blev der givet Studenter, der er Alumner paa de fire Universitetskollegier, samme Adgang til Hospitalsophold og Specialistbehandling, herunder Tandlægehjælp, som Kommunitetsalumner har.

B. I Kollegielivet spillede den nu ophævede Vækkerforening gennem mange Aar en betydelig Rolle. Af en gammel Protokol fremgaar, at Foreningen den 14. Januar 1843 fejrede sin 7ende Geburtsdag. I 1848 bestemte Lovene, at Vækningen fra 1. April til 1. Juni begyndte Kl. 5 $\frac{1}{2}$, fra 1. Juni til 1. September Kl. 5 og fra 1. September til 1. April Kl. 6. Det kan ikke undre, at det viste sig nødvendigt at vedtage en Tillægsbestemmelse, hvorefter intet Medlem maatte gaa i Seng de to første Timer, efter at Vækningen var fuldendt. Senere gik man dog over til at fastsætte Vækketiderne paa de halvaarlige Generalforsamlinger. En Tid virkede Foreningen ogsaa som Laanekasse; Maksimum for Udlaan var to Rigsdaler og Renten to Skilling ugentlig pr. Daler.

Af Hensyn til Kontrollen med at Medlemmerne virkelig stod op, naar der blev vækket, var det foreskrevet, at naar Vækkeren kom anden Gang, skulde Medlemmerne være iført Benklæderne.

Paa en Generalforsamling i Slutningen af 1860erne vedtoges

det, »at Hr. Hansen, der paa Grund af Svagelighed maa vaske sig over hele Legemet hver Morgen, maa betragtes som havende Bukser paa, naar han staar in puris naturalibus«.

Vækkerforeningen fejrede oprindeligt den 16. Juli, Dagen for Udstedelsen af Kollegiets Fundats, en Dag, som dog efterhaanden viste sig upraktisk som Festdag. Iøvrigt holdt Foreningen Skovture, som Regel til Skovene i Nærheden af København, hvor man spiste Smørrebrød eller Middagsmad, alt efter Kassens Tilstand, for at ende med et Sold paa Kollegiet. Længere Udflugter fandt dog ogsaa Sted. Den 2. Juni 1889 holdtes saaledes en saadan. 16 Mand høj drog Medlemmerne med Toget til Hillerød, hvor man indtog diverse Drikkevarer for 5 Kr., derfra videre til Gribsø, hvor der sejledes paa Søen. Derfra fik Turen til Nøddebo, hvor Middagsmaden indtoges (22 Kr.), hvorefter Medlemmerne lod sig færge til Fredensborg, hvor der soldedes for 9 Kr. 75 Øre. Festen sluttede med Sild, Øl og Sodavand paa Kollegiet. Hele Festen kostede iflg. Formandens Regnskab 82 Kr. 41 Øre, og Regnskabet viste et Overskud paa 2 Øre, som Formanden, Adolf Lomholt, stak i Lommen som Vederlag for udlagte Portoudgifter. Lomholt blev senere Lektor og Regnskabsfører ved Viborg Katedralskole.

Den største Begivenhed er uden Tvivl 300 Aars-Jubilæet den 26. Februar 1889. Aabenbart lidt sent blev man opmærksom paa Jubilæumsdagen. Den 19. Januar 1889 skriver Eforen, Professor Edvard Holm, til inspector collegii, stud. med. Lennholm, »... at jeg ingen Tvivl har om, at den 26de Februar er 300 Aars Jubilæumsdagen... Jeg vilde blot ønske, jeg havde noget derom tidligere«. Man overvejede at udsætte Jubilæumsfesten til hen paa Foraaret, aabenbart for at kunne feste i Haven; paa Kollegiet var Pladsforholdene jo indskrænkede, og Læsestuen dengang ganske lille, men det satte Professor Holm sig bestemt imod.

Paa selve Jubilæumsdagen indeholdt den samlede københavnske Presse lange Artikler om Kollegiet. Alle Artiklerne fremtraadte som redaktionelle, men af Paategninger paa de i Kollegiets Arkiv bevarede Udclip ses, at i hvert Fald en Del af dem var skrevet af Valkendorffianere. Ogsaa selve Jubilæumsfestlighederne refereredes indgaaende.

Dagen før Jubilæet blev det stærkt Snevejr, ligesom det sneede

selve Dagen, og man frygtede, at mange udenbys Valkendorfianere skulde blive forhindret i at møde, men Frygten synes at have været ubegrundet. Læge Ingerslev paa Møen sendte dog telegrafisk Afbud paa Grund af Ishindring.

Paa Jubilæumsdagen var Kollegiets Gange smykket med Flag-

PEDER CHRISTENSEN RIBER
Efter Maleri i Nicolaj Kirke, Vejle

duge, lejet for 22 Kr. 58 Øre af Marineministeriet. De otte Værelser, der laa ud til Gangen paa 1ste Sal, hvor Punchesoldet skulde holdes, var smykket med ialt 8 Tegninger af Kristoffer Valkendorf og kendte Alumner, udført af Kunstmaler S. Grønbech for ialt 50 Kr. Endelig havde botanisk Have gratis udlaant grønne Planter.

Fra Vejle Kirke var udlaant et Maleri af Peder Christensen, der ved Indvielsesfesten i 1589 »var først lystig«, jfr. Helms, S. 24.

Kl. 1 modtog inspector Gratulanter paa sit Værelse, og Kl. 3¹/₄ mødte Lykønskingsdeputationer fra Regensen, Borchs og Elers Kollegier.

Kl. 6 afholdtes Festmiddagen paa Skydebanen, hvis Sal var festligt udsmykket. Der var dækket til 74, og Menuen var:

Skildpaddesuppe, Oporto & Sherry
 Fiskepostei med Krebsesauce, Haut Sauterne
 Kapun i Chypolatte Olivensauce
 Daadyr med Gelé og Kompot, Leoville
 Smør, Ost
 Isbudding, Sherry
 Kaffe, Likør.

Prisen var 7 Kr. Kuverten, hvortil kom ialt 10 Kr. som »Dusør« til Tjenerne.

Ved Bordet afsang man en af Alumnus Dujardin affattet Kantate.

Som Gæster var til Stede Eforen, Rektor magnificus, Kvæstor, Professorerne Goos og Reisz som Medlemmer af Stipendiebestyrelsen (det tredie Medlem var bortrejst), Regensprovsten, Regensens Klokker, samt inspectores paa Borchs og Elers Kollegier.

Inspector bød velkommen og udbragte Kongens Skaal. Hertil havde Eforen opfordret ham og begrundet det med, at »Deltagerne i Festmaaltidet dog ikke bliver en ganske snæver Kreds« samt udtalt, at det blot kunde motiveres med, at Kollegiet hører til den hele Kreds af akademiske Institutioner og ikke alene staar under Statsmagtens Beskyttelse, men ogsaa ved Understøttelse af Kommunitetet faar et ikke ringe Tilskud fra en Kongegave. Det tør da formodes, at Skaalen har været motiveret omtrent saaledes.

Eforen talte derefter om Valkendorf og inspector for Universitetet, hvorefter Rektor takkede. Cand. polit. Thomsen talte for Eforen, og denne for den gode Tone paa Kollegiet. P. K. Thorsen talte for de gamle Alumner, og endnu holdtes flere Taler, indtil Talernes Række sluttedes af Professor Goos med en Skaal for Fædrelandet.

Omtrent Kl. 10¹/₂ kørte man til Kollegiet, der var illumineret, ligesom der i Haven var ophængt Papirslamper, sammenklistrede af Carlsberg-Etiketter. Her soldedes der til langt ud paa Natten. Et Hæfte med Sange: »Glade Minder fra Livet for 10 Aar siden paa Valkendorfs Kollegium« var trykt. Soldet havde iflg. Dagbladet en »aldeles privat Karakter, ja næsten Præget af en Familiesammen-

komst«. Universitetets Aarbog omtaler Soldet som »et meget anime-ret Symposium«.

Til Festen ydede Universitetet et Tilskud paa 200 Kr., og ved frivillige Bidrag indkom ialt 158 Kr. De 46 Exalunner, der deltog i Festen, betalte hver et Kontingent paa 8 Kr., og til Udsmykningen bevilgedes af Kollegiets Midler 65 Kr. 70 Øre. Da de samlede Udgifter var 845 Kr. 36 Øre, fremkom der et Underskud paa 53 Kr. 66 Øre, der iflg. Regnskabet forventedes dækket ved, at 19 Alumner betalte hver 2 Kr. 83 Øre.

At Jubilæumsfesten var vellykket, fremgaar af mange Breve fra Deltagerne til inspector.

Den 1. September 1925 var det 400 Aars-Dagen for Kristoffer Valkendorfs Fødsel. I den Anledning henlagdes Valkendorfianer-samfundets Aarsfest til Fødselsdagen, og denne fejredes med en Middag i Paladsteatrets blaa Sal med paafølgende Panchesold paa Kollegiet. Eforen, Rektor magnificus og Universitetets Administrator deltog som Samfundets Gæster i Festlighederne. Som altid ved Samfundets Fester holdtes ingen Taler ved Middagen, men Talerne var henlagt til Kollegiet, hvor Døssing holdt Festtalen for Valkendorf. Festen havde 49 Deltagere, og et Tilskud fra Univer-sitetet muliggjorde, at Alumnerne kunde deltage. Ogsaa denne Fest omtaltes i de københavnske Dagblade.

Den 14. Juni 1930 fejrede Valkendorfianersamfundet sit 25 Aars Jubilæum. Samfundet er ganske vist stiftet den 4. Juni, men det havde vist sig ugørligt at afholde Festen paa denne Dag. Som indbudte Gæster var til Stede Eforen og Samfundets Æresmedlem, Professor J. C. Jacobsen. Middagen afholdtes paa Hotel d'Angle-terre, og Formanden, Hartvig Jacobsen afveg fra de traditionelle Former ved at holde Festtalen under Middagen. Men iøvrigt var Talerne henlagt til Panchesoldet paa Kollegiet, der forløb paa bedste Maade under de sædvanlige Former. Til Jubilæet havde Hartvig Jacobsen udgivet et Festblad, »Den Valkendorfske Kureer«, redigeret og for en stor Del formentlig skrevet af ham. Bladet havde Nr. 3. Nr. 1 udgav han som Alumne ved Julegildet i 1915. Det var hektograferet. Hvornaar Nr. 2 udkom og i hvilken Stand vides i Øjeblikket ikke af disse Liniers Nedskriver. Vi haaber paa Nr. 4 den 26. Februar 1939.

Ogsaa her muliggjorde Universitetet ved et Tilskud paa 200 Kr., at Alumnerne kunde deltage i Festen. I Valkendorffianersamfundets Aarsfest deltagere Alumnerne for en nedsat Betaling, og i de senere Aar har først en, saa en anden Velynder afholdt Alumnernes Kontingent. Men ved de store Fester har Udgifterne været saa betydelige, og Kontingentet derfor ogsaa for Alumnernes Vedkommende maattet sættes saa højt, at kun Konsistoriums Velvilje har gjort, at de kunde deltage.

C. Uroligheder paa Kollegiet. Eforens Ønsker ved Jubilæumsfesten i 1889 for den gode Tone paa Kollegiet viste sig desværre ikke overflødige.

Allerede i April 1889 klagede 15 Alumner til inspector coll. over, at en Alumne om Natten indførte »Fruentimmer« paa Kollegiet, men denne Sag, der i inspectors Arkiv betegnes som »Vikomte-Affæren«, ordnede inspector, Lennholm, selv.

13 Alumner havde dannet en Forening under Navnet »Morgenrøden«. Foreningens Formaal var »at standse Nutidens Fordærvelse og holde den gamle Vækkeride-Fane højt«, og Foreningen angav bombastisk, at den var Foreningen for alt, hvad der duer paa Valkendorf, og dertil aldeles upolitisk.

I September 1891 ophængte Foreningen paa Læsestuens Dør en Opfordring til at deltage i en Udflugt til Tivolis Varieté, almindelig kaldet »Ligkisten«. Inspector coll. fandt Opslaget forargeligt og opfordrede inspector lect. til at fjerne det, hvad denne nægtede. Sagen blev nu drøftet nærmere paa et Møde paa Kollegiet, og efter dette rettede inspector coll. en skriftlig Henvendelse til Eforen, hvori han spurgte, om han som »Ephori Medhielper til at giennemføre Opretholdelsen af god Orden paa Collegiet« var berettiget til af Hensyn til Kollegiets gode Navn og Rygte og til almindelig Sømmelighed i Embeds Medfør at forlange Opslaget fjernet. Efter at inspector lect. havde udviklet sit Synspunkt for Eforen, svarede denne, at han ikke kunde andet end finde en Opfordring som den paagældende om en fælles Tur til en Sangerindeknejspe lidet taktfuld og ikke stemmende med Kollegiets Værdighed. Han vilde derfor ønske, at Læsestueinspector ikke havde modtaget Opslaget og fandt det rimeligt, at inspector coll. havde forlangt

det fjernet. Da denne overfor Eforen havde Ansvaret for Orden og god Tone paa Kollegiet, kunde Opslag paa Læsestuen ikke betragtes som inspector coll. uvedkommende. Eforens Skrivelse skulde dog ikke forstaas som en alvorlig Bebrejdelse, og han bad Alumnerne gensidig slaa en Streg over, hvad der var faldet af haarde Ytringer, og anmodede om, at der ikke tiere fandt Opslag Sted af den Natur, som det, der var Tale om.

Et Par Aar efter bortvistest en Alumne fra Kollegiet. Konsistoriums Skrivelse angav som Grund, at han efter Sommerferien var udeblevet fra Kollegiet, men i Konsistoriums Forhandlingsprotokol vedtages Udvisningen paa Grund af utugtigt Forhold, og Eforen skrev ogsaa til inspector, at den paagældende mistede sin Plads paa Grund af forskellige grove Misligheder, han havde gjort sig skyldig i.

I 1894 maa Eforen indskærpe, at Portneren ikke maa staa i Forskud for Varer til Alumnerne for længere Tid end en Maaned, og at der ikke maa laanes af de Penge, som inspector har at raade over til Afholdelse af mindre Udgifter ved Kollegiet. Det havde i mange Aar været Skik, at inspector af denne Kasse laante mindre Summer ud til Alumnerne, men da disse altid betalte Laanene tilbage, havde Eforen ikke faaet Kendskab til inspectors Virksomhed som Pengeudlaaner. Den ovennævnte Alumne, der blev bortvist, skyldte ved sin Udvisning Kassen 9 Kr., og det var haabløst at tænke paa at faa Pengene tilbage; Studenten var nu Soldat ved Fremmedlegionen i Algier. Eforen maatte jo saa have en Redegørelse for, at der manglede 9 Kr. i Kassen, og Resultatet heraf blev et Forbud mod fremtidige Laan, og en Redegørelse til Revisionsdepartementet, der derefter lod Udgiften passere.

I 1896 indskærper Eforen, at ingen Alumne maa være fraværende fra Kollegiet udenfor Ferierne uden Tilladelse, og at det er inspectors Pligt at meddele Eforen Overtrædelse af denne Regel.

I 1899 kulminerede de Begivenheder, der endte med, at fire Alumner bortvistest fra Kollegiet, medens flere snart efter frivilligt flyttede. Begivenhederne omtales i næste Afsnit i Holten-Bechtolsheims og Physants Bidrag, og der er derfor paa dette Sted kun Anledning til nogle faa Bemærkninger. Der var paa Kollegiet en beklagelig Splittelse blandt Alumnerne, og nogle af disse førte ogsaa

paa Kollegiet et Levned, som ikke kan tolereres paa et saadant Sted. Forholdene omtaltes hyppigt, men i fordrejet Form af Presen. En Alumne, Christoffer Bech, udgav under Navnet Søren Jyde et Skuespil, »Studenter«, hvor Handlingen tydeligt var henlagt til Kollegiet. Begivenhederne var opdigtede, men Personerne lyslevende tegnet efter Alumnerne. Denne Bog vakte ogsaa stor Opsigt. Slutelig fik en Del af Alumnerne vedtaget et Mistillidsvotum til inspector coll., Holten-Bechtolsheim, og denne maatte naturligvis overfor Eforen gøre Rede for Forholdene. Eforen afgav derefter til Konsistorium følgende Indstilling:

»Fra 10 Alumner paa Valkendorfs Kollegium, der tilsammen tage udgjøre det urostiftende Parti derinde, har jeg modtaget den medfølgende Klage over inspector collegii. Jeg har i den Anledning ladet ham afgive en Erklæring, som ligeledes medfølger. Der er i hans Oplysninger og de ledsagende »Aktstykker«²⁾ fremkommet Ting, som vise, at flere af Alumnerne mangler Villie eller Evne til at forstaa de simpleste Krav, der maa stilles til en passende Opførsel paa en akademisk Fribolig. Jeg tillader mig derfor at foreslaa, at de 4 Alumner (Navnene) udvises af Kollegiet.

Samtidig hermed var det formentlig rettest, at det paalægges stud. mag. Kristoffer Bech, der har navngivet sig som Forfatter af det under Navnet Søren Jyde udgivne Skrift: Studenter, at fraflytte Kollegiet, da han vel ikke i nogen Henseende har forsyndet sig mod Kollegiets daglige Orden og maaske heller ikke i det omtalte Skrift har skildret Kollegiets Forhold værre, end de nylig har været, men dog ved dets Udgivelse er gaaet en Vej helt modsat den, en Alumne skylder sit Kollegium, naar han vil paatale dets mislige Tilstand.

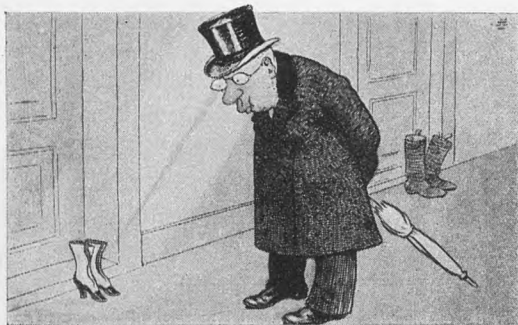
9. Maj 1899.

Peder Madsen.«

Den 10. Maj 1899 vedtog Konsistorium at udvise fire Alumner; Bech blev altsaa ikke udvist. I Skrivelse af samme Dato anmodede Konsistorium Eforen om at iværksætte Beslutningen inden 16. Maj, men allerede den 10de maatte de fire Alumner møde paa Konsistoriums Kontor, hvor Rektor i Overværelse af Eforen og inspector collegii meddelte dem Konsistoriums Beslutning. Bech mødte samme

Dag hos Eforen, hvor han formentlig har faaet en Røffel, men herom tier Kilderne.

Begivenhederne foreviges af Alfred Schmidt i »Blæksprutten« og i to Viser af Axel Henriques, »Peder Madsens Vision« (1899) og »Peder Madsen paa Visitats« (1909)³⁾. Alfred Schmidts klassiske Tegning er for saa vidt uhistorisk; for det første var det Edvard Holm, der var Efor, da Begivenhederne fandt Sted, og Peder Madsens Rolle var vel nærmest at bringe en Ende paa en utaalelig Tilstand; for det andet fandt Eforen aldrig et Par Dame-

ALFRED SCHMIDTS TEGNING I BLÆKSPRUTTEN

støvler, der var sat til Pudsning foran en Alumnes Dør. Men i Søren Jydes Skildringer har Alfred Schmidt haft en stærk Støtte for sin Tegning, der vel ogsaa kan siges at være karakteriserende for noget af, hvad der foregik.

Med Udgangen af Februar 1899 afgang Edvard Holm som Professor og dermed som Efor. Forholdene havde forbitret hans sidste Tid som Efor, og ved en Samtale den 27. Februar meddelte han inspector, at han egentlig vilde have samledes med Kollegiets Alumner til Afsked, men opgav det, da han ikke havde Spor af Lyst dertil. Han paalagde inspector at bringe en Hilsen til dem af Alumnerne, der brød sig derom.

Som Efor havde Holm altid ønsket at vise Alumnerne Tillid. Han greb ikke ind i de Stridigheder, der blev forelagt ham, med skarpe Afgørelser, men søgte stedse at bilægge dem ved Appel til Kammeratsindet og Opfordringer til at vise Hensyn til andre. Det

er da tragisk, at Forholdene i Slutningen af hans Eforat skulde udvikle sig som sket.

Med de fires Bortvisning indtraadte der rolige Forhold paa Kollegiet.

5. Kollegiets økonomiske Forhold.

I Forbindelse med Ombygningen i 1913 og i Overensstemmelse med det af Konsistorium nedsatte Udvalgs Indstilling bevilgedes der paa Finansloven for Finansaaret 1914—15 af Kommunitetets Midler 460 Kr. aarlig til Kollegiets Vedligeholdelse og til Haven 40 Kr. aarlig. Tilskudet til Læsestuen forhøjedes fra 150 Kr. til 200 Kr., og der bevilgedes Alumnerne hver 5 Kr. mdl. i »Lomme-penge«, som Stipendiet kaldes paa Kollegiet, og 50 Kr. aarlig til Brændsel. Portnerens Løn fastsattes til 1000 Kr. aarlig, stigende til 1800 Kr.; der tillagdes ham Pensionsret, saaledes at Pensionen skulde afholdes af Kommunitetet, og bevilgedes ham 600 Kr. aarlig til at holde en Pige for.

Herved skulde Kollegiets finansielle Forhold være betrygget, og det første Regnskabsaar viste da ogsaa et tilfredsstillende Forhold. Renten af Kollegiets Kapital var 1703 Kr. 39 Øre *). De vigtigste Poster **) paa Udgiftssiden fremgaar af flg. skematiske Opstilling:

	Skatter og Forsikring	Gas og Elektr.	Vedlige- holdelse	Kassebeh. v. Aarets Udgang
1914:	298 Kr.	218 Kr.	476 Kr.	1551 Kr. †)
1915:	302 -	358 -	859 -	1691 -
1916:	264 -	295 -	441 ††) -	997 -
1917:	344 -	548 -	579 -	1623 -
1918:	385 -	799 -	906 -	1425 -
1919:	817 -	969 -	1279 -	618 -
1920:	813 -	1162 -	1460 -	694 -

*) 1915: 1306 Kr. de flg. Aar 1286 Kr.

**) Der bortses fra Ørebeløbene.

***) Elektricitet først fra 1917.

†) Aaret begyndte med en Beholdning paa 1155 Kr.

††) Ekstraordinært 969 Kr. til et Klaver.

Allerede fra 1915 var der ydet aarlige Tilskud til Skatter, svingende fra 163 Kr. til 214 Kr., og i 1920 kunde Kollegiet kun klare sine Driftsudgifter ved Hjælp af et rentefrit Laan paa 2000 Kr. fra Legaternes Overskudsfond. Det var de store Prisstigninger og stærkt stigende Skatter i de sidste Krigsaar og Efterkrigsaarene, der gjorde sig gældende. Ogsaa paa Brændsel var Prisstigningen stor, ja en Tid kæmpemæssig. Ved en midlertidig Lov af 9. Juni 1920 forhøjedes Alumnernes Brændselsspenge til 100 Kr. aarlig, og ved forskellige Love i de følgende Aar forlængedes denne Forhøjelse. senest for Finansaaret 1926—27. I de sidste Aar var den aarlige Brændselshjælp dog kun 75 Kr. Naturligvis havde Kommunitetsstipendiet ogsaa maattet forhøjes, og som Følge af Dyrtiden og de stærkt stigende Udgifter udviste Kommunitetets Budget Underskud, og det var nødvendigt, at dets Forhold i det hele toges op til Overvejelse, hvis denne Stiftelse skulde vedblive med at kunne opfylde sit Formaal, at hjælpe uformuende Studenter. I Tidens Løb havde Staten paalignet Kommunitetets Budget en Række Udgifter, der intet som helst havde med dette Formaal med at gøre *), og disse Udgifter var det nu nødvendigt at overføre fra Kommunitetet til de egentlige Statsudgifter. Konsistorium indsendte Indstilling af 12. Juni 1919 og 30. Juni 1920 til Undervisningsministeriet om Overførelse af en Række Udgiftsposter fra Kommunitetets til Universitetets Budget, og i Henhold hertil overførtes der ved Finansloven for Finansaaret 1921—22 et Beløb til Universitetets Budget til Driften af de fire Kollegier til deres Vedligeholdelse og til Partnerlønnig. Bygningsvedligeholdelsen affholdes herefter ikke mere af Valkendorfs Kollegium, der nu af egne Midler betaler Distributsen til Eforen, 75 Kr., Skatter og Forsikring, Gas- og Elektricitet samt Vedligeholdelse af Inventar. Til Skatter modtog Kollegiet vedblivende et Tilskud paa 176 Kr. aarlig, i 1934 dog 170 Kr. og i 1935 og 1936 85 Kr. aarlig. For Aaret 1937 er intet saadant Tilskud opført paa Regnskabet. Endvidere modtager Kollegiet som hidtil 200 Kr. til Læsestuen og 40 Kr. til Haven. Brændselshjælpen og det maanedlige Stipendium paa 5 Kr. passerer ikke Kollegiets Regnskab. En paakrævet Forhøjelse af disse to Poster er desværre ikke gennemført.

*) Det var saaledes ikke Staten, men Kommunitetet, der betalte den aarlige Understøttelse paa 6000 Kr. til G. Brandes.

Ved denne Ordning er Kollegiets Forhold igen, og forhaabentlig for en Aarrække konsolideret. Oplæget til Fremvækst, 183 Kr. 60 Øre, foregaar stadig regelmæssigt. Renten af Kollegiets Kapital udgjorde i 1937 2475 Kr., og det har været muligt at oparbejde en forsvarlig Kassebeholdning.

Kollegiets Kapital udgjorde den 1. Januar 1938 61903 Kr. 71 Øre og Fremvækstkapitalen 19003 Kr. 71 Øre.

Endnu staar tilbage at nævne Portnerens Forhold. I 1901 fastsattes hans Løn til 1200 Kr., jfr. Helms, S. 256. For Aaret 1907 bevilgedes der Portneren et Tillæg paa 150 Kr., og hermed vedblev man Aar for Aar indtil 1913, saaledes at Tillæget afholdtes af Legaternes Overskudsfond.

I 1919 gennemførtes en almindelig Lønordning for Statens Tjenestemænd, og en Nyordning for Kollegiernes Portnere blev da bydende nødvendig. I Skrivelse af 17. December 1919 indstillede Konsistorium, at Kollegiernes Portnere optoges paa Normeringsloven med samme Løn som Universitetets Portnere, og at deres Lønning paa Finansloven overføres til Undervisningsministeriets Budget. Dette skete ogsaa ved Normeringslov og Finanslov for 1921—22, medens midlertidige Bevillinger til Ordningens Gennemførelse gaves ved Finanslovene for 1919—20 og 1920—21. Ved Normeringsloven fik Portnerne tildelt Benævnelsen Kollegiebetjente, hvilket forhaabentlig ikke har givet dem Storhedsfornemmelser.

Endelig bevilgedes der ved Finansloven for 1929—30 en Forhøjelse af Portnernes Medhjælpssum, saaledes at Portneren paa Valkendorfs Kollegium nu faar 1320 Kr. til en Husassistent, nemlig 600 Kr. til Løn og 720 som Vederlag for Kost og Vask, og 1053 Kr. aarlig til Rengøring.

Man kan følelsmæssigt beklage, at Kollegiet ved disse og de tidligere nævnte Statsbevillinger i nogen Grad har faaet Præg af at være en Statsinstitution og ikke mere helt og fuldt er en privat Stiftelse, oprettet til Hjælp for Studenter og stillet under Universitetets Beskyttelse. Men gamle Alumner vil dog glæde sig over, at det er muliggjort Kollegiet at leve videre efter dets Stifters Ønsker og Bestemmelser, og over, at det ikke blot har været fattige Studenter til Hjælp og Glæde i 350 Aar, men — det være sagt i Beskedenhed — ogsaa i nogen Grad har fostret Studenter, der har gjort Kollegiet, og dermed Universitetet, Ære.

6. Legater.

Estrups Legat, jfr. Helms, S. 220—22, var i 1897 ved Oplæg vokset saaledes, at der kunde udbetales to halvaarlige Portioner à 30 Kr. I 1927 var det yderligere vokset, saaledes at den aarlige Udbetaling er 180 Kr., der udredes i 3 halvaarlige Portioner à 30 Kr.

Kalkos Legat, jfr. Helms, S. 258, blev i 1918 af Stifterens Sønner, Overretssagførerne Axel og Johannes Kalko forhøjet med en $4\frac{1}{2}$ % Kredittforeningsobligation af Paalydende 3000 Kr.

Af nye Legater er der tilkommet to.

Johannes Christian Jacobsens Legat oprettedes den 24. August 1918 af Eforen, Professor Jacobsen. Det er paa 4000 Kr., og $\frac{1}{4}$ af Renten, for Tiden 44 Kr. 56 Øre, tildeles af Eforen en Alumne. Resten af Renteindtægten tildeles af det teologiske Fakultet en værdig og trængende teologisk Student.

Den 6. August 1930 konfirmeredes Fundats for Legatet »Hans Aabyes Minde«, oprettet til Minde om Pastor Hans Aabye af Lyø, der som Student boede paa Kollegiet, af hans Datter, Anna Margrethe, og hendes Ægtefælle, Peer Nissen, Ejer af Fritsdal ved Faaborg. Kapitalen er 3891 Kr. 43 Øre. Legatet uddeles hvert Aar den 15. Oktober af Stipendiebestyrelsen til en teologisk Student, der er Alumne paa Kollegiet, fortrinsvis til en Student fra Lyø, der oppebærer det, saa længe han er Alumne. Hans Aabye var Alumne 1819—24.

7. Salgsplaner.

A. 1920. Medens Universitetets Myndigheder i 1860erne, jfr. Helms, S. 214—15, gik ind for Bevarelsen af Valkendorfs Kollegium paa det historiske Sted, ser man i 1920 det Særsyn, at Universitetet gaar ind for Kollegiets Nedlæggelse i den Skikkelse, hvori det var skænket Universitetet og gennem Aarhundreder havde virket til Gavn og Glæde for Universitet og Studenter, og i 1934, at Universitetet vedtog at sælge Kollegium med Grund for at bygge et nyt Kollegium fjernt fra Universitetet. I begge Tilfælde var det Valkendorfianerne, der hindrede Planerne.

Professor, Dr. med. Salomonsen havde den 3. Marts 1917 i et Foredrag i Studenterforeningen ⁴⁾ udkastet Tanken om Opførelsen

af et nyt Universitetskollegium, og den 25. November 1918 foreslog Stipendiebestyrelsen Rektor sammen med Administrator, Professor, Dr. jur. Munch-Petersen og Professorerne Salomonsen, Faber og Poul Johs. Jørgensen at drøfte Spørgsmaalet om Opførelsen af en ny Regens. Dette Udvalg undersøgte derefter Muligheden af at erhverve Nabogrundene til Valkendorfs Kollegium og paa dettes Grund og Nabogrundene at opføre det nye Kollegium, men opgav Planen som værende for dyr. Den 20. Januar 1920 nedsatte Konsistorium et Udvalg bestaaende af Professorerne Rovsing, Munch-Petersen, Jørgensen, Fibiger, J. C. Jacobsen, Faber og Salomonsen samt Kvæstor Goos »til Behandling af Spørgsmaalet om Opførelse af en Betalingsregens, særlig paa Valkendorfs Kollegiums Grund«.

Professor Rovsing var da Universitetets Rektor, og han var den drivende Kraft i Planerne. Kgl. Bygningsinspektør, Arkitekt Bork udarbejdede Tegninger til Opførel-

PROFESSOR J. C. JACOBSEN

se af et Kollegium paa Valkendorfs Kollegiums Grund. Hans Plan gik ud paa Opførelse af en trefløjet Bygning med Kælder, Stue, 3 Etager og Kvist. Mod St. Pederstræde tænkte lagt en kort Façade helt ud til Gaden med Portnerlejlighed i Stuen, Musikstue og Læsestue paa 1ste Sal og Værelser for Studenter, heriblandt fire to Værelsens Lejligheder, der tænkte udlejet til en eller to Studenter eller til yngre Kandidater. Den egentlige Studenterbeboelse skulde dog være i en lang Fløj ud mod Haven, hvor der i hver Etage vilde blive 14 Værelse paa Rad med Vinduer ud mod Haven og Døre ud til en lang Gang. Mod Baggrunden af Haven skulde endelig være en kort Fløj med 5 Værelser i hver Etage med Vinduer mod Haven.

Boligen vilde give 100 Studenterværelser, foruden de ovennævnte Kandidatlejligheder, og af disse 100 Værelser skulde de 20 være Friboliger, og altsaa erstatte Valkendorfs Kollegium, medens Resten skulde udgøre en »Betalingsregens«, hvor Studenter kunde bo for

en relativ billig Leje. Valkendorfs Kollegiums »Gæsteværelse« forsvandt, saa der i Realiteten kun indvandt 79 Værelser. Det nye Kollegium skulde hedde Valkendorfs Kollegium.

Den nævnte lange smalle Bygning vilde naturligvis bygningsmæssigt være uøkonomisk og derhos sluge en uforholdsmæssig stor Mængde Varme. Men hertil kom, at Kollegiets store Aktiv, Haven — den smukke Forhave med de gamle Træer og Guldregnen, der om Foraaret lyser ud mod St. Pederstræde, og Baghaven med Tennisbane og Krøketplads — som tillige giver Lys og Luft, ikke blot til Kollegiet, men ogsaa til de omliggende Bygninger, vilde blive ødelagt.

Planerne vakte naturligvis betydelig Uro baade blandt Alumner og Eksalumner. Konsistorium, eller muligt Eforen, bad — vistnok underhaanden — Alumnerne om en Udtalelse om deres Standpunkt til Sagen, og Spørgsmaalet drøftedes paa et Møde paa Kollegiet. Arup, der den Gang var inspector, var af samfundsmæssige Grunde velvillig stemt, og paa hans Forslag var Alumnerne ved at vedtage en Dagsorden, hvorved de, om end med et Suk, gav Tanken deres Tilslutning. Men saa kom Worsøe-Schmidt, der da boede paa Kollegiet som Gæst, til Stede, og ved hans Indgriben fik Resolutionen et Indhold, hvorved der klart toges Afstand fra Planen⁵).

Den 28. Februar 1920 afholdt Valkendorfianersamfundet Bestyrelsesmøde, paa hvilket inspector coll. meddelte, at han havde været tilkaldt til et Møde med Repræsentanter for Universitetet, hvor Rovsings Plan var blevet fremlagt. Bestyrelsen vedtog en Udtalelse om, at den sympatiserede med Planerne om at tilvejebringe flere Studenterboliger, men at den maatte henstille, om den planlagte, sikkert meget kostbare Bebyggelse gav tilstrækkelig Udnyttelse af Kollegiets økonomiske Værdier, samt at den maatte ønske at blive holdt underrettet om Sagens Forløb og faa Adgang til at deltage i den nærmere Drøftelse af Planerne. En Skrivelse i Overensstemmelse hermed blev umiddelbart efter tilsendt Konsistorium.

Kollegiets Efor, Professor Jacobsen havde imidlertid nedlagt sit Hverv som Efor. I sin Skrivelse af 2. Marts 1920 til Konsistorium, hvori han søger om Fritagelse for Hvervet som Efor, henviser han blot til sine Udtalelser i Konsistoriums Møde den 21. Januar 1920, og da Konsistoriums Forhandlingsprotokol ikke indeholder Referat

af de paa Møderne førte Forhandlinger, men kun Oplysning om Vedtagelserne, haves der ingen officiel Oplysning om Grunden til hans Skridt. Efter andet Steds faldne Udtalelser mente han ikke at kunne paatage sig at være Efor for et stort Kollegium for 100 Studenter⁶⁾.

Den 21. April 1920 valgtes Professor Rovsing til »indtil videre at varetage Hvervet som Efor for Valkendorfs Kollegium«.

I Marts 1920 udsendte Professor Rovsing en Henvendelse om at yde Bidrag til Dækning af Udgifterne ved Opførelsen af det planlagte nye Kollegium paa Valkendorfs Kollegiums Grund. Nødvendigheden heraf begrundedes dels med den da herskende Bolignød, dels med Tilvæksten af Studenter fra de sønderjydske Landsdele, som nødvendiggjorde, at disse maatte have samme Chance som det øvrige Lands Studenter havde haft til at skaffe sig Bolig paa et Kollegium.

PROFESSOR ROVSING

I Henvendelsen udvikledes den geniale Plan, som Professor Rovsing havde fattet, hvorefter de nødvendige Midler, 1.200.000 Kr., skulde fremskaffes ved Bidrag fra velstillede Borgere, der hver skulde give 15.000 Kr. og saa skulde have et Værelse opkaldt efter sig, eller have Ret til at navngive det.

Hvornaar den endelige Vedtagelse af Kollegiets Opførelse paa Valkendorfs Kollegiums Grund blev taget, fremgaar ikke af de foreliggende Oplysninger, men da Rovsings Henvendelse er dateret Marts, og Professor Jacobsens Afskedsansøgning er af 2. Marts, maa den endelige Beslutning sandsynligvis være taget i Slutningen af Februar.

Med Rovsings Henvendelse maatte Sagen betragtes som afgjort.

Det betydelige Antal gamle Alumner, der indfandt sig til Valkendorfianersamfundets Aarsfest den 4. Juni 1920, betragtede da ogsaa denne som deres Afsked med deres gamle Kollegium. Til Festen var Professorerne Jacobsen og Rovsing indbudt. Paa Generalforsamlingen inden Middagen valgtes Professor Martin Knudsen til Medlem af Bestyrelsen og straks efter paa et Bestyrelsesmøde til Formand. Formanden, Dr. Lindbæk var død, og Professoren havde indvilliget i at overtage Formandsposten paa Programmet: Kollegiets Bevarelse.

Allerede paa Generalforsamlingen protesteredes der mod de fremsatte Planer, og Protesterne indlededes med en vægtig Tale af Professor Absalon Larsen. Under Soldet efter Middagen fortsatte man, og den ene gamle Alumne efter den anden rejste sig op og fremkom med Indvendinger og tolkede deres Kærlighed til det gamle Kollegium. Den afgørende Tale holdtes dog af Kollegiets nuværende Efor, Professor, Dr. jur. Poul Andersen. Han henviste til nogle Udtalelser samme Aften fra Rovsing, hvorefter denne kun med Vemod saa den gamle Ahorn og Guldregn falde, og sagde, at han var rede til at lade disse og andre æstetiske og følelsesmæssige Værdier falde, saafremt Planen kunde staa for en mere nøgtern, reel Prøvelse, hvilket ikke var Tilfældet. Han fremførte herved, at man i 1913 havde ofret en meget betydelig Sum paa Kollegiets Restauration, og at man nu uden Grund tilintetgjorde denne Værdi og Kollegiet iøvrigt for at skaffe 80 nye Boliger, medens man paa Nørrefælled for den projekterede Byggesum kunde opføre et Kollegium til 100 Studenter og derhos bevare de 21 Boliger paa Valkendorfs Kollegium. Han paaviste endelig, at Beliggenhed paa Fælleden var udmærket, i Nærheden af Rigshospitalet og polytek-nisk Lærestanstalt, som en stor Del af Studenterne søgte.

Poul Andersens Tale blev kort efter nedskrevet og af Valkendorfianersamfundet tilsendt Konsistorium.

Straks efter Aarsfesten opgav Rovsing Planerne om et nyt Kollegium paa Valkendorfs Kollegiums Grund og gik ind for Planerne om et Kollegium paa Nørrefælled, der resulterede i Opførelsen af Studentergaarden.

Valkendorfianersamfundet støttede senere den Indsamling, som Regensen og de andre Kollegier iværksatte for at skaffe Midler til

et Værelse paa Studentergaarden. Det fortjener at bemærkes, at Alumnerne paa Valkendorfs Kollegium gav 107 Kr., en betydelig Sum for 20 Studenter.

Den 24. November 1920 genvalgtes Professor Jacobsen til Efor.

B. 1934—35. I Skrivelse af 9. Januar 1934 spurgte Københavns Magistrat, om Konsistorium vilde være villigt til at sælge Valkendorfs Kollegium med Grund, og i bekræftende Fald paa hvilke Vilkaar. Erhvervelsen af Kollegiet var et Led i Magistratens Planer om Nedrivning af Bygninger paa Hjørnet af St. Pederstræde og Larslejstræde, for at St. Petri Kirke kunde komme til at ligge frit paa Kirkepladsen. Kollegiets Ejendom skulde benyttes til Opførelse af en Bygning for Brødrene Petersens Jomfrukloster, der sorterer under Petri Kirkes Myndigheder. Bygningen skulde ligge paa det Areal af Kollegiets Grund der er nærmest St. Pederstræde, og have overladt 850 m² af Grunden, medens Resten, ca. 1100 m², skulde udlægges som aaben Plads.

Konsistorium nedsatte et Udvalg, bestaaende af Rektor, Administrator, Eforen (Professor Martin Knudsen), Professor, Dr. med. Kjærgaard og Universitetsinspektør Fønss, til at behandle Sagen.

Professor Martin Knudsen underrettede Valkendorfianersamfundets Formand om Magistratens Forespørgsel og bad ham om at oplyse, hvorledes de ældre Valkendorfianere stillede sig til Sagen.

Samfundet afholdt derefter Bestyrelsesmøde den 23. Februar, hvor samtlige Bestyrelsesmedlemmer var til Stede. Endvidere var indbudt fhv. Inspector Jonassen, der fornylig var gaaet af som insp. coll. Bestyrelsen enedes om en Udtalelse, der findes aftrykt nedenfor.

Den 10. Marts havde Bestyrelsen Lejlighed til paa Universitetet at forhandle med det af Konsistorium nedsatte Udvalg, og ved Forhandlingernes Afslutning blev det meddelt, at Bestyrelsen vilde høre nærmere, hvis et bestemt Tilbud kom til at foreligge. Bestyrelsen hørte imidlertid intet fra Universitetet.

Den 13. Marts meddelte Konsistorium Magistraten, at man var meget betænkelig ved at gaa med til at flytte Kollegiet, og kun kunde gøre det, hvis der opnaaedes meget væsentlige Fordele for dette. Det vilde derfor være rigtigst, hvis Magistraten vilde afgive et Tilbud.

Magistraten tilbød derefter den 23. Marts 200.000 Kr. idet den efter en nærmere Beregning opgjorde Kollegiets samlede Værdi til 188.400 Kr. Konsistorium afslog Tilbudet under Hensyn til den tidligere givne Motivering. Den 12. Maj 1934 tilbød Magistraten 250.000 Kr.

Universitetets Udvalg holdt derefter i Oktober 2 Møder, hvor

PROFESSOR MARTIN KNUDSEN

Sagen drøftedes, og hvor man ogsaa var inde paa Tanken om at flytte Valkendorfs, Borchs og Elers Kollegier ud paa Hassagers Kollegiums Grund, uden dog at gaa dybere ind paa dette Forslag.

I Skrivelse af 31. Oktober 1934 meddelte Konsistorium Magistraten, at Konsistorium under Forbehold af Undervisningsministeriets Approbation kunde acceptere Tilbudet, samt udbad sig nærmere Oplysninger om Betalingsvilkaar, Overtagelsestid etc. Vedtagelsen i Konsistoriums Møde den 24. Oktober var sket med 21 Stemmer mod en 7).

Da Vedtagelsen blev bekendt, vakte det stor Opsigt. Alumnerne gik til Universitetet og protesterede, og Valkendorfianersamfundet tog straks Sagen op. Ogsaa i Dagspressen rejste der sig snart stærke Protester mod Salget. Blandt Universitetslærerne var der fra mange Sider Utilfredshed med Beslutningen, og det overvejedes stærkt at begære den akademiske Lærerforsamling indkaldt. Dette opgaves dog, da Konsistoriums Vedtagelse og Svar til Magistraten forelaa, og man besluttede paa anden Maade at arbejde mod Salget. Professor Martin Knudsen arbejdede i den følgende Tid ivrigt mod Salget.

Valkendorfianersamfundet og Alumnerne indgav en den 8. November 1934 dateret motiveret Protest til Undervisningsministeriet,

bilagt Protester fra Regensen, Elers og Hassagers Kollegier. Protesten er aftrykt nedenfor, de fra de andre Kollegier modtagne Protester i Uddrag.

Imidlertid arbejdede Konsistorium videre med Salget og saa sig om efter Byggegrunde. En af Frederiksberg Kommune tilbød Grund ved Roskilde Landevej fandtes at have en altfor upraktisk Beliggenhed, og en Grund ved Parkallé, som Københavns Kommune vilde sælge for 39.000 Kr., mente Konsistorium ikke at kunne købe, da Kommunen forbeholdt sig Tilbagekøbsret. Konsistorium endte da med at foreslaa en ny Bygning for Valkendorfs Kollegium opført paa Hassagers Kollegiums Grund ved Frederiksberg Bredgade. Under 3. Januar 1935 indgik Konsistorium til Undervisningsministeriet med Forslag om Salg af Kollegiet for 250.000 Kr. og Opførelse af en ny Bygning paa Hassagers Kollegiums Grund. Konsistorium anførte, at der maatte tungt vejende Grunde til for at sælge Kollegiet, men at disse ogsaa forelaa. Købesummen ansaas for passende. Kollegiet kunde faa en ny Bygning i frie Omgivelser med Centralvarme, der vilde kunne indrettes Bolig for 24 Studenter, og samtlige Værelser møbleres. Kollegiet vilde faa en Kapitalforøgelse paa 50.000 Kr., og Staten spare Løn til en Portner og en Pige. Det var Tanken at opretholde Valkendorfs og Hassagers Kollegier som selvstændige Kollegier med egne Eforer, dog at Eforen for Hassagers Kollegium, der bor ved dette Kollegium, skulde have Tilsynet med begge Kollegiers økonomiske Drift. Hassagers Kollegium vilde kunne faa indlagt Centralvarme.

De 250.000 Kr. var tænkt anvendt saaledes:

Opførelse af Nybygning	142.000 Kr.
Købesum for Grunden	36.175 -
Inventar	21.000 -

Resten, 50.000 Kr., var tænkt henlagt til Kollegiets Kapital.

Professor Martin Knudsen indsendte samtidig til Undervisningsministeriet en udførlig Redegørelse, hvori han fraraadede Salget.

Undervisningsministeriet viste paa Valkendorfianersamfundets Anmodning dette det Hensyn at give det Lejlighed til at udtale sig om Konsistoriums Indstilling. Bestyrelsen imødegik Punkt for Punkt Konsistoriums Motivering. Heraf skal blot fremhæves, at Bestyrel-

sen fastholdt, at den tilbudte Købesum var utilstrækkelig, at den paatænkte Ordning i Realiteten vilde medføre, at Valkendorfs Kollegium ophørte at bestaa som selvstændigt Kollegium, at Beliggenhed i Frederiksberg Bredegade var afgjort upraktisk, og at Besparelsen vilde blive minimal, idet der ikke kunde foretages den fulde af Konsistorium beregnede Indskrækning i Betjeningen.

Forinden Undervisningsministeriet tog endelig Stilling til Sagen, havde Bestyrelsen Lejlighed til personlig Forhandling med Undervisningsminister Borgbjerg og Departementchef Graae, hvorunder Formanden, Hartvig Jacobsen, med stor Styrke mundtligt fremsatte Valkendorfianersamfundets Standpunkt.

I Skrivelse af 13. April 1935 nægtede Undervisningsministeriet at godkende Salget. Undervisningsministeren udtalte til et Dagblad, at Begrundelsen dels var, at Salget økonomisk var ufordelagtigt, dels at Ministeriet ikke kunde gaa med til at sælge Universitetets i Nærheden af dette liggende Grunde.

Hvis der skal nævnes Navne paa Personer indenfor Samfundet, der særlig har medvirket til Opnaaelsen af dette Resultat, maa det være Poul Andersen og Dige, der tilvejebragte det økonomiske Grundlag for Bedømmelsen af Salgets Forsvarlighed, men først og fremmest Hartvig Jacobsen, der utrætteligt virkede mod Salget, med sit store Personalbekendskab var i Stand til at interessere mange i Sagen og fra først til sidst ledede hele Valkendorfianersamfundets Aktion.

Om Sagen kan maaske endnu et Par Bemærkninger gøres. Brødrene Petersens Jomfrukloster er oprettet 1758 og havde oprindelig til Huse i den kendte Bygning, Amagertorv 29. I 1918 solgte Klosteret denne Ejendom, og det syntes uforstaaeligt, at et gammelt Studenterkollegium skulde flyttes fra Universitetets Nærhed for at skaffe Klosteret Byggegrund. Klosters Formue var iøvrigt i 1929 1.260.000 Kr., saa det var velsitueret, og skulde det endelig ligge i Nærheden af St. Petri Kirke, er der jo gamle Ejendomme nok, som Kommunen kunde erhverve som Led i dens Saneringsplaner og saa overlade Klosteret Grundene. Byplanmæssigt kunde der nok kræves visse Ofre, hvis en samlet Byplan agtedes gennemført, men i det foreliggende Tilfælde var der jo Tale om en isoleret Disposition.

Byplanmæssigt er det jo iøvrigt ejendommeligt, at man vilde flytte en Studenterbolig bort fra Studenternes Arbejdssted, for at en Stiftelse for ældre Damer kunde blive lagt inde i Byen i Stedet for i et mere landligt Kvarter.

Ved en saadan Sags Afgørelse spiller historiske og følelsesmæssige Grunde en Rolle, der ikke kan maales i Penge, men ingenlunde maa undervurderes. Endelig er der ogsaa et Hensyn at tage til fremtidige Legatstiftere, der overlader Universitetet deres Formue til bestemte Formaal.

Nogen Tid efter spurgte Magistraten Undervisningsministeriet, om ikke Konsistorium kunde bevæges til at afstaa ca. 65 m² af Kollegiets Grund. Det drejede sig om en Strimmel ud mod St. Pederstræde, grænsende op til Budolphi Kloster, St. Pederstræde 12, og ca. 3 m bredt ud mod Gaden, ca. 6 m bredt paa det bageste Stykke. Strimlen agtedes benyttet til, sammen med Budolphi Klosters Ejendom, som Kommunen vilde søge at erhverve, at mageskiftes med Ejendommen paa Hjørnet af St. Pederstræde og Larslejrstræde. Denne Handel blev der heller ikke noget af.

*Valkendorfianersamfundets Henvendelse af 8. November 1934
til Undervisningsministeren.*

Efter at undertegnede Medlemmer af Valkendorfianersamfundets Bestyrelse og undertegnede Alumner paa Valkendorfs Kollegium har bragt i Erfaring, at Konsistorium i et Møde den 24. Oktober d. A. har fattet Beslutning om at indstille til Undervisningsministeren, at et foreslaaet Salg af Valkendorfs Kollegium for en Købepris af 250.000 Kr. godkendes af Ministeren, skal vi tillade os at anføre følgende:

Da Tanken om at sælge Valkendorfs Kollegium til Københavns Magistrat i Begyndelsen af dette Aar overfor Konsistorium var rejst ved en Forespørgsel fra Magistraten til Konsistorium, gav det af Konsistorium nedsatte Udvalg Valkendorfianersamfundets Bestyrelse Lejlighed til at ytre sig herom. Der forelaa paa det Tidspunkt intet bestemt Tilbud fra Magistraten, og der var saaledes navnlig ikke nævnt nogen Købesum. I et Møde den 23. Februar

dette Aar vedtog Valkendorfianersamfundets Bestyrelse en begrundet Protest mod den fremsatte Plan om at afhænde Kollegiet. Protesten blev tilstillet Konsistorium. Vi vedlægger Protesten som Bilag 1 og skal oplyse, at Repræsentanter for Valkendorfianersamfundet d. 10. Marts d. A. paa Universitetet havde Lejlighed til mundtlig Forhandling med det af Konsistorium nedsatte Udvalg, bestaaende af Rektor, Professor, Dr. phil. Nørlund, afdøde Administrator, Professor, Dr. jur. H. Munch-Petersen, Professor, Dr. med. S. Kjærgaard og Universitetsinspektør Fønss. Til Stede ved denne Forhandling var endvidere Valkendorfs Kollegiums Efor, Professor, Dr. phil. Martin Knudsen. Ved Forhandlingens Afslutning blev det meddelt de tilstedeværende Bestyrelsesmedlemmer, at Bestyrelsen vilde høre nærmere, naar et bestemt Tilbud fra Københavns Magistrat kom til at foreligge.

Bestyrelsen hørte derefter intet som helst til Sagen, før den af udenforstaaende modtog Underretning om, at Konsistorium som ovenfor nævnt havde vedtaget at indstille det nu foreslaaede Salg af Kollegiet til Godkendelse af Undervisningsministeren. Vi skal endvidere fremhæve, at det overfor os er oplyst, at Konsistorium i det Møde, hvor Beslutningen blev fattet, kort forinden Afstemningen om samme fandt Sted, modtog en urigtig Meddelelse om, at en stor Del af de paa Kollegiet værende Alumner var stemt for Salget og for Kollegiets Flytning, hvilket formentlig har haft Betydning for Afgørelsen. Overfor Rektor og Universitetsinspektøren protesterede i den Anledning Kollegiets Alumner.

Idet der ikke er givet Valkendorfianersamfundet Lejlighed til overfor Konsistorium at udtale sig om det nu foreliggende Forslag om Salg af Valkendorfs Kollegium, tillader vi os herved at henvende os til Undervisningsministeren med en indtrængende Henstilling om at nægte det foreslaaede Salg Godkendelse. Vi skal til Støtte for vor Henstilling tillade os at fremkomme med følgende:

I.

Salget strider mod den af Christopher Valkendorf oprettede Fundats' Ord og Hensigt.

Det hedder saaledes bl. a. i denne:

»... og nu med dette mit aabne Brev under og giver et nyt Hus og Gaard med Gaards-Rom og Hafve-Rom... som jeg til fattige Personers Woninger og Boeliger kjøbt og bygget haver.« (Jfr. Helms Valkendorfs Kollegiums Historie S. 31, hvor der er en Trykfejl »mit« for »nyt«).

»... Og dertil med haver jeg gifvet til fornevnte mit Huus, til at holde det ved Hevdt og Magt, og til samme Personers Ophold og Beste, som derudi kunde komme at boe, 6100 Richsdaler...«

»... Dersom at der kunde komme Ildebrand paa samme Huus... da skulle samme Huus igien bygges og forbedres og ved Magt holdes af fornevnte Rentepenge... Skulle heller ikke mine Arvinger, eller nogen anden hvem det være kunde, have nogen Magt denne min gode Villie og Gave-Brev at formindske, eller forandre, fornevnte Studenter og Huus til nogen Skade i nogen Maade, enten formedelst geistlig eller verdslig Ret, Hielp eller Bistand i nogen Maade, ved GUDs Vredes Hevn og Straf...«

I Universitetets Forordning angaaende Kollegiets nærmere Ordning, stadfæstet 1599 af Christopher Valkendorf, siges det bl. a.:

»... Og vi hannem lovet haver, at ville have... Indseende derudi, at alting kan holdes Studenterne uden Skade, saa at deres Indkomst, Rente og Herlighed ikke for vores Forsømmelse eller gode Befordring formindskes...«

»... Disse fornevnte Articler have vi Rector og Professores... med... Christopher Walkendorphs... Samtykke for os og vore Efterkommere... forfattet... at skulle stedse uryggeligen fornevnte Huus og Studenter til beste i alle Ord og Puncter saaledes holdes...«

Det fremgaar heraf med Klarhed, at det var Christopher Valkendorfs Vilje, at Kollegiet skulde forblive paa den af ham købte Grund.

Naar det foreslaaede Salg saaledes strider mod Fundatsen, maa der spørges, om der foreligger tilstrækkelig Begrundelse til at fra-vige Stifterens Vilje. Dette Spørgsmaal om Myndighedernes Adgang til at tilsidesætte Fundatser for Stiftelser m. m. har været Genstand

for Drøftelse i den juridiske Teori. Hovedundersøgelsen heraf er foretaget af A. S. Ørsted i en Afhandling i »Eunomia«, der findes optrykt i »Privatretlige Skrifter« II: pag. 1 ff., jvf. særlig pag. 23. Ørsted konkluderer i, at en saadan Ret haves, men at Statens Ret til at gøre Forandringer i Stiftelser maa bruges med den yderste Varsomhed. Det er ønskeligt, at formuende Statsborgere vil efterlade deres Midler til velgørende offentlige Stiftelser med Formaal, som Staten ikke kan bestride, eller som ligger udenfor dens Formaal, men hertil vil ingen være villig, naar han ikke kunde træffe de fornødne Bestemmelser, men Stiftelsen kun blev betragtet som en Del af Statsformuen.

Ændring af Stifterens Vilje bør derfor kun foretages, naar dens Skadelighed eller Unytte er aldeles evident, og Forandringen bør være saa ringe som muligt. Kun ved aabenbar Kollision med Almenvellet tør man vige fra Fundatsen.

De følgende danske Forfattere slutter sig i Realiteten hertil, jvf. Viggo Bentzon: »Personret« 1930 pag. 185, der fremhæver, at Almenvellet bydende maa kræve Forandringen, Vinding Kruse: »Ejendomsretten« II: 511—12 og Borum: »Noter til Arveretten« pag. 12, der som vejledende Synspunkter fremhæver, at Ophævelse eller Ændring kan ske, dels naar Formaalet ikke mere kan realiseres, dels naar Anvendelsen af Midlerne til det oprindelige Formaal maa anses for skadeligt eller dog unyttigt under ændrede Samfundsforhold. Ligeledes maa Staten have Ret til at træffe Bestemmelse om ændret Anvendelse af Midlerne, naar en saadan skønnes at ville give et større samfundsmæssigt Udbytte af Kapitalen.

Vi skal hertil fremhæve, at intet Almenhensyn tvingende taler for at godkende det foreslaaede Salg, idet man ikke i denne Forbindelse kan paaberaabe sig, at Københavns Magistrat, som Led i et Mageskifte søger en Grund, der kan overlades Petersens Jomfrukloster. Ej heller tilføres der Universitetet eller de Studerende et større økonomisk Udbytte af den af Stifteren til Formaalets Opnaaelse henlagte Kapital. Tværtimod vil saavel Universitetet som de Studerende, bortset fra, hvad der iøvrigt kan anføres mod Salget, saafremt dette fuldbyrdes, i økonomisk og praktisk Henseende blive stillet væsentlig ringere end under de nuværende Forhold.

II.

Det foreslaaede Salgs Økonomi.

Den Købesum, Københavns Magistrat tilbyder at betale for Val-kendorfs Kollegium, er 250.000 Kr., det Beløb, hvortil Ejendommen er vurderet til Ejendomsskyld.

For saa vidt et frivilligt Salg af Kollegiet overhovedet er for-svarligt, maa Hensynet til Kollegiets Interesse i hvert Fald uafviselig kræve, at Salget sker paa de gunstigst mulige Vilkaar. I saa Henseende maa Forsvarligheden af det foreliggende Forslag paa det alvorligste drages i Tvivl. Allerede den Omstændighed, at Salgs-prisen, 250.000 Kr., er ansat overensstemmende med Ejendomsskyld-værdien, viser, at der intet er opnaaet udover, hvad der paa For-haand maatte betragtes som et absolut Minimum, idet Ejendoms-skyldværdierne som bekendt plejer at ligge noget under Ejendomme-nes Salgsværdi. Naar hertil føjes, at Ejendomsskyldværdien indtil 1927 var ansat til 300.000 Kr., og at det drejer sig om en Grund, som efter Beliggenheden vil blive stadig mere værdifuld, maa det forekomme i høj Grad usandsynligt, at der ikke skulde kunne op-naas en betydeligt højere Salgspris.

Denne Opfattelse støttes stærkt ved en Betragtning af de Salgs-priser, som er opnaaet i de senere Aar for andre Ejendomme i samme Kvarter. De Ejendomssalg, som nærmest kan sammenlignes med det her omhandlede, er Københavns Telefonselskabs Køb af Ejendomme i Larslejstræde-Kvarteret. Idet bemærkes, at en Sammen-ligning kun kan opnaas ved en ensartet Beregning af den nærmest Gaden beliggende og mest værdifulde Del af Grundene, skal op-lyses, at de paa denne Maade af Overskyldraadet beregnede »Gade-priser«, der indbefatter Bygningsværdien, stiller sig saaledes ved de nævnte Ejendomssalg:

Salgstidspunkt	Matr.-Nr. i Nørre Kvarter	Gadepris pr. m ²
1919	164, 165 og 166	450 Kr.
1924	Del af Nr. 34	320 -
1927	167 og 40 C	410 -
1930	168 og 40 D	570 -

Til Sammenligning skal oplyses, at den tilsvarende Gadepris

efter det foreliggende Forslag om Salg af Kollegiet vil være ca 280 Kr., altsaa et langt lavere Beløb, endskønt Valkendorfs Kollegiums Grund, der saa at sige efter Beliggenheden danner Nøglen til hele det store Omraade mellem Sct. Pederstræde, Larslejstræde og Teglgaaardsstræde, maa anses som værdifuldere end de her nævnte Grunde, hvilket ogsaa har fundet Udtryk i Grundskyldsvurderingen, som for Valkendorfs Kollegiums Vedkommende viser en Værdi af 180 Kr. pr. m², medens den tilsvarende Vurdering for de ovennævnte Grunde er 160 Kr. pr. m².

Man undlader i denne Forbindelse ikke at gøre opmærksom paa, at det foreslaaede Salg af Valkendorfs Kollegium, efter den Anvendelse, hvortil Magistraten ønsker at erhverve Grunden, har samme Karakter af »Nabosalg« som de ovenfor nævnte Salg, uden at der dog er tilbudt en Købesum, der modsvarer Ejendommens almindelige Handels-Værdi, endsige den særlige ved Salgets Karakter af Nabosalg motiverede højere Pris.

Foruden foranstaaende maa yderligere have i Erindring, at Sagen drejer sig om Ombytning af en Realværdi med en monetær Værdi. Naar det tages i Betragtning, at Realværdien som Følge af Grundstigningen i den indre By vil give en sikker fremtidig Værdiforøgelse, medens de forhaandenværende Pengeforhold frembyder betydelig Usikkerhed, synes Tidspunktet for Salg at være meget uheldigt. Hvis man til Trods herfor skrider til Salg paa indeværende Tidspunkt, maa der i hvert Fald kræves en passende ekstra Prisforhøjelse til Modvægt mod den forhaandenværende monetære Risiko.

I denne Forbindelse skal man yderligere fremhæve, at den Ejendomsskyldvurdering, der danner Basis for den tilbudte Købesum, 250.000 Kr., er ansat pr. 1. Januar 1932 i Henhold til Vurdering foretaget i Sommeren 1931 og altsaa ligger forud for den stedfundne Forringelse af den danske Krone og den derpaa følgende Stigning af Priserne paa alle Realværdier.

Efter det anførte maa vi saaledes hævde, at den foreslaaede Salgspris er altfor lav, og at Tidspunktet for Salg er ugunstigt. Alene af Hensyn til Kollegiets berettigede økonomiske Interesse maa vi derfor betegne det foreslaaede Salg som uforsvarligt.

III.

I Forbindelse med det foreslaaede Salg af Kollegiet er det, saa vidt vi har bragt i Erfaring, Hensigten at foreslaa opført et nyt Kollegium af nogenlunde samme Størrelse paa en Grund i Københavns Periferi. Der er nævnt Hassagers Kollegiums Have eller en Grund beliggende paa Nørre Fælled.

Naar Hensyn tages til, at Praxis ved Besættelse af Alumnepladserne paa Valkendorfs Kollegium er den at fordele disse nogenlunde lige mellem Studerende hørende til samtlige Universitetets Fakulteter, er det umiddelbart indlysende, at Beliggenheden tæt ved Universitetet, Universitetsbiblioteket, Studiegaarden m. m. er af den største praktiske Betydning for Alumnerne. De spares for Udgifter og Tidsspilde ved Befordring til og fra Universitetet og er i Stand til i Timer mellem Forelæsningerne at søge Kollegiet, hvorved Kollegiet bidrager til at aflaste Universitetets overfyldte Laboratorier og Læsestuer. De har let Adgang til Benyttelse af Universitetets billige Spisestuer, der fremtræder som en social Hjælp til de Studerende. Hertil kommer, at Alumneplads regelmæssig opnaas efter flere Aars Studium paa et Tidspunkt, hvor Forberedelsen til de forskellige Examiners lægger særlig Beslag paa de Studerendes Tid. Den nære Beliggenhed ved Universitetet er efter vor Erfaring et meget stort Gode for Alumnerne paa Valkendorfs Kollegium, Regensen og Elers Kollegium, hvilke Kollegier praktisk talt udelukkende er Studenterkollegier.

IV.

Sundhedsmæssige Hensyn.

Under den ovennævnte mundtlige Forhandling den 10. Marts d. A. blev det særlig anført fra Konsistoriums Side, at sundhedsmæssige Hensyn maatte tale for en Flytning af Kollegiet. Dette er ikke rigtigt. Vi henviser herom til Bemærkningerne i Bilag 1 og skal her kun særlig fremhæve, at der, da der i 1919—20 indenfor Konsistorium var Planer fremme om at lægge »Studentergaarden« paa Valkendorfs Kollegiums Grund, ligeledes stærkt blev argumenteret for Ombygningen ud fra sundhedsmæssige Hensyn. Da

disse Planer blev opgivet, fandt paa den givne Anledning en Under-søgelse af Kollegiets sundhedsmæssige Forhold Sted, hvilken Under-søgelse gav et tilfredsstillende Resultat.

V.

Valkendorfs Kollegium bidrager i Kraft af sin Beliggenhed tæt ved Universitetet paa ejendommelig Maade til det særlige Universitetskvarter. Vi skal fremhæve, at en Flytning af Valkendorfs Kollegium, Elers Kollegium, Borchs Kollegium og Regensen paa afgørende Maade vil forandre dette Bykvarters Udseende. Hverken Universitetet eller Byen København vil staa sig ved en Flytning af disse Institutioner.

Vi skal særlig understrege, at en eventuel Regulering af St. Pederstræde vil efterlade Kollegiets nuværende Bygning og største Delen af Kollegiets Grund intakt.

Under Hensyn hertil og til det ovenanførte iøvrigt er det forstaaeligt, at Alumnerne paa Regensen og Elers Kollegium er blevet stærkt foruroligede ved det foreslaaede Salg af Valkendorfs Kollegium. Vi vedlægger Henvendelse af 31. Oktober d. A. fra Elers Kollegiums Alumner til Undervisningsministeren med Paategning af 1. November d. A. fra Formanden for Elersianer-Samfundet, Professor, Dr. jur. V. Bentzon (Bilag 2) samt Skrivelse til Undervisningsministeren fra 65 Alumner paa Regensen (Bilag 3).

VI.

For Afgørelsen af Spørgsmaalet om Godkendelse af Salget af Valkendorfs Kollegium maa det have Betydning, hvilke Forslag der fra Myndighedernes Side agtes gennemført med Hensyn til Opførelse af Kollegiet andetsteds. Vi maa betegne det Forslag, der i saa Henseende skal være under Overvejelse indenfor Konsistorium om at opføre en Kollegiebygning i Hassagers Kollegiums Have, Bredegade Nr. 13, som det mest uheldige Forslag, der endnu har været under Drøftelse. Denne Løsning strider mod Fundatsen for Hassagers Kollegium, der findes trykt i Ministerialtidende A. 1898 Nr. 63, hvortil vi henviser, idet vi dog særlig fremhæver Fundatsens § 1 samt gør opmærksom paa, at det i Indledningen til Fundatsen ud-

trykkeligt siges, at Kollegiet oprettes til Minde om afdøde Pastor Hassager.

En Overflytning af Valkendorfs Kollegium til Hassagers Kollegiums Grund vil praktisk umuliggøre en Opretholdelse af begge Kollegier som selvstændige, af hinanden uafhængige Institutioner.

Vi vedlægger en Henvendelse fra Alumnerne paa Hassagers Kollegium til Undervisningsministeren (Bilag 4).

VII.

Fra den i Sverrig endnu bestaaende Gren af Slægten Valkendorf har undertegnede Formand for Valkendorfianersamfundet modtaget en Protestskrivelse dateret 2. November d. A. Skrivelsen vedlægges som Bilag 5.

Idet vi ganske kan slutte os til det af Slægten Valkendorfs nulevende Medlemmer anførte imod det foreslaaede Salg af Valkendorfs Kollegium, tillader vi os at anmode Undervisningsministeren om, som Statsmagtens Repræsentant og Universitetets øverste Myndighed, at ville værne om de til Valkendorfs Kollegium knyttede Interesser og Traditioner ved at nægte at godkende det foreslaaede Salg.

Vi har tilladt os at tilsende Konsistorium og samtlige til Københavns Universitet fastknyttede Lærere Genpart af denne vor Henvendelse med Bilag.

København, den 8. November 1934.

Allerærbødigst

Underskrevet af samtlige Bestyrelsesmedlemmer og 20 Alumner.

Bilag 1.

Aar 1934 den 23. Februar samledes Bestyrelsen til et ekstraordinært Møde paa Foranledning af Eforen, Prof. Martin Knudsen, som overfor Formanden havde afgivet Meddelelse om, at Københavns Magistrat ønskede at erhverve Valkendorfs Kollegium.

.....

Valkendorfianersamfundets Bestyrelse, bestaaende af: .....
maa eenstemmigt modsætte sig, at Valkendorfs Kollegium i Henhold

til det fra Københavns Magistrat fremsatte Tilbud afhændes til Københavns Kommune til den paatænkte Anvendelse. Bestyrelsen skal herved fremhæve:

1. Kollegiet er efter de tidligere og nuværende Alumnens Erfaringer i sin nuværende Skikkelse velegnet til sit Formaal.

Saa vel Kollegiets Beliggenhed i Forhold til Universitetet som dets rummelige Haver, der blandt andet giver Plads til en stærkt benyttet Tennisbane, bidrager hertil og giver det et Fortrin fremfor andre Kollegier.

Særlig bemærkes, at der ikke længere er indrettet Alumne-værelser i Stueetagen mod Nord, og at Bygningens Beliggenhed, der betinger Værelsernes Placering mod Syd og mod Nord, efter Erfaringerne ikke frembyder hygiejniske Ulemper. Det er i saa Henseende betegnende, at Alumner, der bebor Værelser paa Nord-siden, ingenlunde altid, naar Lejlighed dertil gives, ønsker at flytte til et Syd-værelse.

En i 1933 af Serum-instituttet foranstaltet Lægeundersøgelse af samtlige Alumner viste, at ingen Alumne frembød Tegn paa Tuberkulose.

2. Bestyrelsen henviser til, at da der i 1920 var fremsat Forslag om Nedrivning af det nuværende Kollegium for at skaffe Plads til et Universitetskollegium for 100 Studenter, fremkom der fra Valkendorfianersamfundets Side Indsigelse derimod, og Universitetet tog Hensyn hertil.

Den nu foreliggende Plan gaar ud paa at afhænde Kollegiet til et Universitetet uvedkommende Formaal, og Bestyrelsen tør da forvente, at Universitetets Myndigheder saa meget mere nu vil tage Hensyn til Valkendorfianersamfundets Stilling til Sagen.

3. Bestyrelsen skal endvidere henviser til de historiske Minder, der knytter sig til Kollegiet.

Det var her, Povl Helgesen holdt sine betydningsfulde Forelæsninger.

Stedet er af Christopher Valkendorf bestemt til Studenterkollegium, og Kollegiet er det eneste synlige Minde om Christopher Valkendorf, der har indlagt sig betydelige Fortjenester af Staden København.

Kollegiets Grænser mod Øst, Nord og Vest dannes af det oprindelige Hvideklosters Mur, og paa Havens Grund fremdrog man ved Udgravninger i 1931 *) Rester af den middelalderlige Bebyggelse paa Grunden.

4. Bestyrelsen henleder Opmærksomheden paa, at en eventuel Regulering (Udvidelse) af Sct. Pederstræde vil lade Kollegiet intakt bortset fra Afgivelse af et mindre Areal af Forhaven til Gadeareal. Afstanden mellem Kollegiebygningen og Gadelinien er ca. 35 m.
5. Bestyrelsen er klar over, at den Grund, hvorpaa Kollegiet er beliggende, repræsenterer en i Forhold til Alumnernes Antal stor økonomisk Værdi. Denne Værdi er imidlertid ikke uudnyttet, idet Haverne og Tennisbanen, som foran berørt, er af meget stor Værdi for Alumnerne, ligesom hele Kvarteret drager Fordel af, at der her i den gamle, tæt bebyggede Bydel findes et saadant aabent Areal.

Vi kan ikke undlade at fremhæve, at det stedse for Valkendorferne har været af den største Betydning, at Exalumner og Alumner har kunnet samles paa Kollegiets historiske Grund.

Bestyrelsen er rede til, saafremt det maatte ønskes, at deltage i mundtlig Forhandling.

Bilag 2.

Elers Kollegium, den 31. okt. 1934.

Til undervisningsministeren!

I tilknytning til den fremsatte protest fra alumnerne paa Valkendorfs Kollegium tillader samtlige alumner paa Elers Kollegium sig at give følgende redegørelse for vor stilling til eventuelt salg og flytning af de smaa collegier, specielt Elers Kollegium.

Vi nærer den største betænkelighed ved planen om flytning af de smaa collegier til byens periferi, idet en bortflytning fra universitetets nærhed vil betyde væsentlige ulemper for studenterne. Disse ulemper tager form af forøgede leveomkostninger (befordring, van-

*) Skal være 1929.

skeligere adgang til universitetets spisestuer &c.) og daarligere udnyttelse af tiden paa grund af afstanden fra universitetet. De studerende, som kommer ind paa kollegierne, er normalt saa langt fremme i deres studium, at det er af betydning for dem at bo i nærheden af universitetet og bibliotekerne. I denne forbindelse kan vi fremhæve, at kollegierne i latinerkvarteret utvivlsomt aflaster universitetslaboratorierne i en meget væsentlig grad, fordi alumnerne kan naa hjem paa kollegierne i timerne mellem forelæsningerne.

Særlig stærkt træder disse argumenter frem overfor en plan om at flytte kollegierne ud paa Frederiksberg, hvor overhovedet ingen af de institutioner, der er knyttet til universitetet, findes.

Foruden disse generelle argumenter tillader vi os at fremføre følgende, der har speciel relation til vore betæneligheder ved flytning af Elers Kollegium. . . .

For samtlige alumner:

Kaj Lyngbo Jensen,
insp. coll.

Inspektør for Elers Kollegium har bedt mig, der er Formand i Elersianer-Samfundet, om at støtte ovenstaaende Udtalelser. Jeg har kun kunnet konferere med et enkelt af Elersianer-Samfundets Medlemmer og maa derfor udtale mig paa eget Ansvar. Et fuldt Overblik over alle Betragtninger pro et contra m. H. t. Flytning af et af Kollegierne i Universitetets Nærhed, specielt Elers Kollegium, har jeg selvfølgelig ikke; men mit Skøn er ubetinget det, at stærkt overvejende Grunde skal tale for en Flytning, og saadanne synes mig ikke at foreligge, særlig ikke m. H. t. Elers Kollegium.

Den 1. November 1934.

V. Bentzon.

Til Undervisningsministeren!

Bilag 3.

Undertegnede Regensianere, der i Løbet af den Tid, vi har nydt det Gode, det er at bo paa et af de gamle Kollegier, har lært at kende, hvilken Værdi der ligger i at færdes i de Omgivelser, hvor Aarhundreders Slægtled af Studerende har færdedes før os og skabt de Traditioner, paa hvilke vi lever videre — der har lært at indse.

hvilken praktisk Betydning disse gamle Kollegier har, netop gennem deres gunstige Beliggenhed nær Universitetet, Bibliotekerne og Byens Centrum, og paa Grundlag af tidligere erhvervet Erfaring ved, hvor store økonomiske Fordele dette byder, og som frygter, at en Bortflytning af Valkendorfs Kollegium skal være Begyndelsen til en om sig gribende Aktion, der vil kunne ødelægge det Præg, som Latinerkvarteret giver den indre By, udtaler hermed vor Sympati for den af Valkendorfianerne rejste Protest mod, at deres Kollegium flyttes og dermed Arnestedet for det gamle Kollegieliv lægges øde, idet vi ikke indser, at de Værdier, der vindes ved en Flytning, opvejer de Værdier, der gaar tabt for bestandig.

Man kan realisere et gammelt Kollegium og for de indvundne Penge bygge et nyt — af samme Navn, men flytte det kan man ikke. Dertil er det i for høj Grad en Organisme, knyttet til det Sted, hvor det gennem Tiderne har vokset og blomstret.

(Underskrevet af 65 Regensianere).

Til Undervisningsministeriet!

Bilag 4.

Alumnerne paa Hassagers Kollegium ønsker herved overfor det høje Undervisningsministerium at udtrykke vor Sympati for det Standpunkt, Alumnerne paa Valkendorffs Kollegium har indtaget i Anledning af Planerne om Kollegiebygningens Salg. Som Alumner forstaar og værdsætter vi den Pietetsfølelse, nuværende og tidligere Valkendorfianere nærer for deres gamle Kollegium.

Da tilmed Planer om en mulig Flytning af Valkendorfs Kollegium til Hassagers Kollegiums Grund er kommet os for Øre, tillader vi os at fremføre: 1) at den særprægede Ro og Idyl paa vort Kollegium derved forstyrres; 2) at der, hvis den nævnte Plan bliver realiseret, vil opstaa talrige Fortolkningsvanskeligheder med Hensyn til Fundatsen for Kollegiet, saaledes at vore Rettigheder vil blive truet; 3) at Planens Realisering vil sætte de to Kollegiers fortsatte Selvstændighed i Fare; 4) at vi anser det for uhensigtsmæssigt at oprette en »Studentebydel« paa Hassagers Kollegiums Grund, allerede som Følge af, at Beliggenheden er afgjort upraktisk for de studerende.

(Alumnernes Underskrifter).

Herr Højesteretssagfører Dr. Juris Hartvig Jacobsen.

I Berlingske Tidende för den 25. oktober har jag läst en artikel med rubrik: »Gennemgribende Forandring af det gamle Kvarter omkring Petri Kirke. Valkendorfs Kollegium skal rives ned, og paa Tomten skal Petersens Jomfrukloster opføres«.

Med stor förvåning har jag tagit del av artikeln i fråga, och denna min förvåning delas av medlemmarna av den svenska ätten Walkendorff, med vilka jag, som är ingift i släkten, konfererat. De ha också givit mig i uppdrag att å släktens vägnar uttala deras protest mot konsistoriets beslut att till Köbenhavns kommun försälja Walkendorffs Kollegium. Då emellertid konsistoriets och magistratens beslut skall godkännas av undervisningsministeriet och kommunalbestyrelsen, torde måhända en protest från ätten Walkendorff icke sakna sin betydelse.

Ätgärden att vilja flytta kollegiet till en plats i stadens periferi och i dess ställa förlägga Petersens Jomfrukloster dit, måste för envar förefalla minst sagt opraktisk. Om förhållandet varit omvänt, skulle saken förefallit mera plausibel. Man kan icke värja sig för den tanken, att helt andra motiv än de framförda varit drivkraften vid det preliminära beslutets fattande.

Men dessutom tillkomma ett par i mitt tycke synnerligen tungt vägande invändningar.

Beslutet står i uppenbar strid mot Fundatsen av den 16. juli 1595. Jag citerar här dennas ordalydelse enligt *Helms*, Valkendorfs Kollegiums Historie, Köbenhavn 1917, sid. 30 och följande:

»... ..«

Det har ju bland alla civiliserade folk alltid ansetts, att en testamentarisk bestämmelse, och i synnerhet en med så vördnadsvärd ålder som denna, varit oantastlig, där ej föreskrifterna rent tekniskt eller praktiskt sett varit omöjliga att efterkomma. Så är emellertid ej fallet härvidlag. De detaljerade bestämmelserna i urkunden tala i detta hänseende ett så tydligt språk, att varje däremot stridande tolkning är ohållbar.

Ej mindre tydliga äro de ord, varmed stiftaren allvarligen förbjuder att ändra hans uttryckligen uttalade vilja »enten formedelst geistlig eller verdslig Ret, Hjaelp eller Bistand i nogen Maade«.

Enligt vanlig uppfattning kan således en beramad förflyttning av kollegiet under inga förhållanden ske utan en grov kränkning av stiftarens yttersta vilja, något som ju ej kan vara vederbörande värdigt.

En gång förut (1865) har frågan om att flytta kollegiet varit bragt på tal, ehuru saken då avstyrdes. Härom säger *Helms*, a. a. O., sid. 214 o. följ.:

»... ..«

Då 1865 universitetet bland andra skäl mot en försäljning av kollegiets tomt och hus anfört dels stiftelseurkundens tydliga och klara bestämmelse och dels, att det Karmeliterkloster, som stått på kollegiets grund, var den plats, varifrån Luthers förbättrade kyrkolag för första gången förkunnades för Danmark, varför universitetet icke ville frånhända sig denna plats, är det oförklarligt, att universitetet nu övergivit denna känsla av pietet mot kollegiets stiftare och den urgamla historiska traditionen.

De svenska medlemmarna av ätten Walkendorff vilja fördenskill inlägga en allvarlig protest mot försäljningen till Köbenhavns kommun av Valkendorfs Kollegiums hus och tomt, vilket måste djupt såra de nu levande bärarne av det en gång i Norden lysande namnet Walkendorf såsom innebärande en svår kränkning av Christopher Walkendorfs bestämt uttalade vilja och avsikt vid stiftandet av kollegiet, föga pietet mot en av universitetets störste välgörare samt en flagrant brist på känsla för historisk tradition.

Om Christopher Walkendorf har skrivits:

»Ett långt liv i de högsta ämbeten, utmärkt genom sann gudsfuktan, varm fosterlandskärlek, otröttlig arbetsamhet, sällsynt duglighet och en storartad välgörenhet bör tillförsäkra honom en plats i den danska historien som en af de män, öfver hvilken Danmark kan vara stolt.«

Det är en sådan mans minne och yttersta vilja, som man nu håller på att kränka.

Stockholm, den 2. november 1934.

Walkendorff C. G., Sjökapten. *Elsa Ekstrand*, f. *Walkendorff*.

För övriga medlemmar av ätten Walkendorff:

Martin Ekstrand, Dent. Med. Doct.

8. *Valkendorfianersamfundet* ⁸⁾.

Valkendorfianersamfundet stiftedes den 4. Juni 1905 paa Initiativ af daværende Alumne, nuværende Overretssagfører Holgersen. Om de nærmere Omstændigheder ved Stiftelsen henvises til Holgersens Bidrag i Andet Afsnit. Dets Formaal er at være Bindeled mellem fhv. og nuværende Valkendorfianere, og dette Formaal søges iflg. de paa den konstituerende Generalforsamling vedtagne Love opnaaet ved:

1. Afholdelse af selskabelige Sammenkomster, mindst en Gang aarlig,
2. Tilvejebringelse af et personalhistorisk Arkiv med Oplysninger om alle Alumner og Portrætter af dem,
3. Understøttelse af trængende Valkendorfianere, fortrinsvis Alumner; hvortil senere føjedes som Punkt
4. Bidrag til Bedste for Kollegiet og Alumnerne iøvrigt.

Den første Bestyrelse bestod af Dr. phil. Krebs som Formand, Dr. med. Bjerrum, Direktør Julius Schiøtt og Magister P. K. Thorsen samt Alumnerne Bartels, Døssing og Holgersen. I 1929 udvidedes Antallet af Bestyrelsesmedlemmer med 2. Siden Stiftelsen har der altid været 3 Alumner i Bestyrelsen.

Efter Dr. Krebs blev Dr. med. Kr. Poulsen Formand i 1908, Dr. phil. Lindbæk i 1912, Professor, Dr. phil. Martin Knudsen i 1920, Overretssagfører Holgersen i 1921, og Højesteretssagfører, Dr. juris Hartvig Jacobsen har været Formand siden 1930.

Medlemsantallet var 1905: 55, 1906: 110, 1910: 130, 1920: 130, 1930: 160 og er nu (1938) 183.

Paa Generalforsamlingen den 2. Juni 1917 valgtes Magister P. K. Thorsen og paa Generalforsamlingen den 9. Juni 1928 Exeforen, Professor, Dr. theol. J. C. Jacobsen til Æresmedlem af Valkendorfianersamfundet.

I 1937 udnævntes Tandlæge, Dr. Med. Dent. Martin Ekstrand, Stockholm, til korresponderende Medlem af Valkendorfianersamfundet. Dr. Ekstrands Hustru er født Valkendorf og nedstammer fra Kristoffer Valkendorfs yngre Broder Jørgen. Doktoren havde taget virksom Del i Kampagnen mod de sidste Salgsplaner og har iøvrigt udvist stor Interesse for Kollegiet og dets Stifters Minde.

Samfundets Virksomhed er lejlighedsvis berørt i det foregaaende.

Samfundet afholder hvert Aar den 4. Juni Generalforsamling paa Kollegiet, hvorefter der spises til Middag paa en nærliggende Restaurant. I et Par Aar i Begyndelsen af 20'erne var Middagen henlagt til Universitetets Spisestuer, men nu har Davidsens Vinstue til almindelig Tilfredshed været det stadige Sted i mange Aar. Derefter er der Panchesold paa Kollegiet med Smørrebrød hen paa Natten. Festerne har altid god Tilslutning, og det er en Fornøjelse at se, hvorledes gamle Alumner, der ikke i en Aarrække har deltaget, kommer til en Aarsfest og derefter bliver ved med at komme. For alle gamle Valkendorfianere er det et højtideligt Øjeblik, naar de gaar ind gennem Porten i St. Pederstræde og atter staar i Haven. Det er, som de mellemliggende Aar er svundet, og man føler sig igen som Alumne.

Kontingentet er kun 4 Kr., og en væsentlig Del af det gaar til Legater. Siden Oprettelsen har Samfundet uddelt 6—7000 Kr. i Legater til Alumnerne, som Regel i Portioner paa 50 Kr. Der er stor Trang til disse Legater; et Aar oplyste saaledes en Ansøger, at han havde en Studiegæld paa 10.000 Kr. Det vilde derfor være i høj Grad ønskeligt, om Samfundet blev sat i Stand til at hjælpe Alumnerne i højere Grad end hidtil.

I 1906 ydede Samfundet Kollegiet et rentefrit Laan paa 200 Kr. til Oprettelse af en Laanekasse paa Kollegiet. Laanekassen bestyres af en Bestyrelse paa tre Medlemmer, valgt af Alumnerne, og paa Samfundets aarlige Generalforsamling aflægges der Beretning om dens Virksomhed.

En særlig betydningsfuld Opgave løste Valkendorfianersamfundet i 1917 ved Udgivelsen af Valkendorfs Kollegiums Historie, udarbejdet af Eksalumne, nuværende Lektor paa Herlufsholm H. Jørgen Helms. Formanden, Dr. Lindbæk, tog Initiativet til Bogens Udgivelse. Naturligvis kunde Udgivelsen ikke finde Sted uden Støtte, og der rettedes derom Henvendelse til Universitetet, der overfor Undervisningsministeriet anbefalede, at der af Kommunitetets Midler bevilgedes 800 Kr. Ministeriet afslog imidlertid at søge en Bevilling. Bogen var da allerede trykt, og Samfundet saa ikke anden Udvej end en fornyet Henvendelse til Universitetet. Kvæstor oplyste nu, at et Tilskud kunde ydes af Universitetets Konto til forskellige

løbende og ekstraordinære Udgifter, og i Overensstemmelse hermed forelagde Konsistorium paany Sagen for Undervisningsministeriet, der bifaldt, at der ydedes et Tilskud paa 800 Kr. af denne Konto.

Trods dette Tilskud og et ret betydeligt Salg fremkom der dog et Underskud paa 481 Kr. 12 Øre, som Samfundet dækkede.

Bogen tryktes i 800 Eksemplarer. Restoplaget deponeredes paa Kollegiet, og hver ny Alumne faar som Gave fra Valkendorfianer-samfundet overrakt et Eksempplar.

Samfundet har støttet Indsamling til Mindesten paa Dr. Lindbæks Grav paa Roskilde Kirkegaard, og Magister Thorsens paa Ballerup Kirkegaard. I de senere Aar har Samfundet ydet et aarligt Tilskud paa 50 Kr. til en Alumneskovtur.

Samfundet har saaledes været i Stand til at realisere de Op-gaver, det har sat sig som Formaal, og det er formentlig ikke urigtigt at sige, at havde det ikke været, eksisterede Valkendorfs Kollegium ikke mere. Samfundet fortjener derfor Støtte fra alle gamle Alumner.

ANDET AFSNIT

60 AARS ALUMNELIV.

F. AMMITZBØL

1870—73.

I min Tid, 1870—73, foregik der intet særligt Bemærkelsesværdigt. Hvis vi var Skytter, gik vi tidligt om Morgenen til Eksersits og Gymnastik, derpaa til Forelæsninger og »Informationer«, hvorved de fleste tjente deres daglige Brød. Og om Aftenen sled vi Jurister i Lærebøgerne og Kollegiehæfterne. For adskillige Fags Vedkommende eksisterede der nemlig ingen Lærebøger. Forelæsningerne bestod udelukkende i Diktater af Professoren; naar man ikke kunde følge med, skrabede man med Fødderne, og saa gentog Professoren Lektien. Gad man ikke selv gaa til disse »Forelæsninger«, laante man sig frem hos de mere Dydsirede. En Forelæsning, jeg havde fulgt i hele sin Udstrækning, blev af vedkommende Professor tilbagekaldt ved Slutningen af Semestret, hvilket just ikke skulde opmuntre til at gaa paa Forelæsning. Der var intet synderligt Samliv af Alumnerne. De forskellige Aargange og Fakulteter dannede smaa Klikker, som ikke samledes med de andre. Der var ingen Fester, og jeg mindes kun et Panchesold, ved hvilken Lejlighed en Theolog blev hjulpen til Køjs af os andre og viste sig at være indbunden i en halv Snes Lag pjaltede Slobrokker; han havde nemlig aldrig Ild i Kakkelovnen. I det Hele taget var Livet højst tarveligt. Kun Faa havde Raad til Middagsmad og præparerede selv deres Føde paa deres Værelse. Disse holdtes i en alt andet end fin Orden af en Pige, der vistnok hed Line. De bestod kun af 4 nøgne Vægge, som møbleredes efter Evne af Alumnerne. Efor saa jeg ikke noget til i hele min Tid. Inspektør collegii var ved min Ankomst Falbe Hansen senere Professor m. m. Et skummelt Værelse i Stue-

etagen, som tildeltes den nyeste Alumne, blev i min Tid indrettet til Læsestue og møbleredes med Evalds Buste og nogle Bøger af Rousseau. Det bedste af det Hele var Haven, hvor man om Sommeren kunde glæde sig ved grønne Træer og frisk Luft. Jeg var en Tid inspektør horti og fik opstillet et Par Trapezer i Baghaven. I denne var et stort Pæretræ, som bar herlige Kejserrindpærer. Mine Medalumner var saa godt som alle flinke elskværdige Mennesker, som førte et sobert Liv, men til ingen af dem kom jeg i noget egentlig fortroligt eller kammeratligt Forhold. I Slutningen af min Tid lagde jeg mig efter Stenografi og var kommen saavidt, at jeg mødte til Prøve i Rigsdagen et Par Dage førend jeg absolverede min Eksamen i Sommeren 1873. Paa selve Eksamensdagen blev jeg engageret som Herredsfuldægtig i Jylland og dermed sluttede mit Ophold paa Collegiet, som jeg forlod uden Sorg.

J. TOLDERLUND

1876—81.

Forholdet mellem Alumnerne var udmærket, uagtet de politiske Bølger ofte gik højt, især naar vi mødtes nede paa Læsestuen; det var jo i Provisorieaarene; de fleste af os var Tilhængere af Estrup, men der var 4—5, der var Modstandere af ham.

Som Helhed maa det vist siges, at vi, ialtfald med en enkelt Undtagelse, var meget flittige og søgte snarest at faa Studierne overstaaet.

Herman Bang og jeg var Skolekammerater fra Sorø, han fra 1875, jeg fra 1874; han var jo aparte, gjorde sig til Nar, men meget begavet og elskværdig.

Om Sommeraftenerne samledes mange af os nede i Haven ud til St. Pederstræde og havde det meget kammeratligt med Diskussioner og Foredrag. Noget »Solderi« fandt ikke Sted.

Professor i Sanskrit Westergaard var Efor og var altid meget elskværdig og imødekommende.

Portneren hed Larsen, og saavel han som hans Kone og deres Børn var altid venlige og tjenstvillige; de tog sig meget af Herman Bang, hvad denne jo ogsaa gav Udtryk for i sit Testamente.

Alfred Christensen og Julius Schjøtt var udmærket til at sætte Humøret op, og naar der skulde arrangeres noget, var de altid rede til at sætte sig i Spidsen derfor.

Professor, Dr. med. Warnike var Læge for Kollegiet.

Ja, meget mere kan jeg ikke meddele, uagtet jeg har stræbt at samle mine Tanker om de rare Dage, og det er tilvisse meget lidt, men ultra posse nemo obligatur, og skulde De kunne faa Brug for disse Oplysninger, vil det glæde mig.

J. G. HEJE

1883—87.

Fra 1883 til 1887 var jeg Alumne paa Valkendorfs Kollegium. Vi var kun lidt mere eller mindre end 20, saa vi hurtigt lærte hverandre at kende, selvom vore Studiefag var vidt forskellige, — hvilket ikke hindrede godt Kammeratskab. Kollegiet laa nær Universitetet. Der var forskellige Tilsynspladser, der som Regel tilfaldt de mest stilfærdige, men da Til- og Afgang var temmelig hyppig, da ikke faa forlod Kollegiet efter endt Eksamen, var der forholdsvis mange, der under Opholdet for en Tid var Kollegieinspektør, Læsestueinspektør, Haveinspektør eller Formand for Vækkerforeningen. For de allerfleste af os var Opholdet paa Kollegiet særdeles behageligt og fornøjeligt, langt bedre end noget lejet Værelse i Byen.

Portner Vilhelm var særdeles flink, men havde svært ved at komme til forud bestemte, aftalte Tider. Denne Ubestemthed medførte skarp Irettesættelse. Man kunde da høre ham sige: Denne Skytte er et frygteligt Menneske, hvad skal man stille op med ham, naar han kræver, at jeg skal være alle Vegne paa samme Tid. Vilhelm lærte dog efterhaanden at komme i rette Tid.

Paa Læsestuen mødtes adskillige Medlemmer tidlig om Morgen. — Medlemmerne af Vækkerforeningen kom først. Passiaren gik livligt under Gennemgang af Bladene og Ankeprotokollen. Klager var der nok af, mange helt umulige. Man vilde se, hvordan Inspektør havde svaret.

Der var i min Tid en Alumne, som havde taget en god Studentereksamen og vist havde faaet ug til Filosofikum, men derefter

ikke kunde naa videre trods al Flid og trods alle høje Idealer. Han vidste bestemt, hvordan en Student skulde være, — og var han anderledes, ansaa han det for umuligt d. e. ikke eksisterende. Han var ivrig Venstremand og samtidig yderst kongeligsindet. Samme N. N. blev af nogle Kollegaer indbudt til Fest en Aften paa Læsestuen, en Fest for Kongehuset. — Han mødte, og da Punchen var paa Bordet, blev der først holdt Tale for Kongen, dernæst for Dronningen, Kronprinsen og Kronprinsessen o. s. fr. N. N. var ovenud lykkelig, raabte ivrigt Hurra og stod op og fremsagde et Digt, som han havde skrevet for Lejligheden. Det lød saaledes:

Der ligger et Hus i Sct. Pedersstræde
 Just ikke i den lige Kæde.
 Det ligger lidt temmeligt frit,
 Det kalder Studenten sit.
 Der bor baade du og jeg
 Paa vor Vej
 Ud til det danske Folk
 Som det godes Tolk.
 Og mod dette vort Maal
 Med en Vilje af Staal
 Skaal!

Imidlertid var der gaaet et Par Timer, da en af Indbyderne laasede Læsestuedøren, aabnede Vinduet til Haven og forsvandt der igennem, idet han sagde »Godnat«, flere fulgte efter, men N. N. vægrede sig ved at gaa den Vej, — thi sagde han: En Student kryber ikke ud af et Vindue. Alle forsvandt, N. N. var ene tilbage. En halv Time efter forbarmede Manden med Nøglen sig over ham og lukkede ham ud.

Atter og atter blev der drevet Løjer med ham. Nyankomne til Kollegiet ynkedes over ham. Jeg gik i sin Tid ind til ham og bad ham ikke tage Hensyn til Drillepindene. Men han blev mere rassende og var ved at gribe til Haandgribeligheder. Man maatte opføre sig med gode Raad. Hans uforgribelige Mening var denne: En Student kan ikke handle, som her handles. Han benægtede Fakta.

Det hændte da, at en nyankommen Alumne, som senere blev vel kendt som Præst i Hovedstaden, ynkedes over N. N. og klagede

til Eforen Prof. E. Holm. — Der laa nemlig en Dag et Kort i enhver Værelse, hvorpaa der stod N. N. og et Damenavn. Det var altsaa et Forlovelseskort, og den ene efter den anden kom og lykønskede. — Dette blev altsaa meldt til Eforen, som sendte Bud efter Kollegieinspektør, at han kunde faa opklaret Sagen.

Kollegieinspektør, en stud. theol., satte ham da grundigt ind i Forholdet, fortalte om N. N.-Sjov, om de mange Beskyldninger, der rettedes mod N. N. Undertiden kom det frem i Ankeprotokollen. Alle vidste, at N. N. i enhver Henseende var et Dydsmønster. Engang stod der en Pil, skrevet med Kridt, med Tilskrift: Vejen til Lastens Hule; det samme stod paa 1. og 2. Sal, og tilsidst kom man til en Dør: »Lastens Bolig«. Her boede N. N.

En skønne Morgen saa vi med Forbavselse, at der hang et Par Støvler i Toppen af Flagstangen. Vi opdagede snart, at det var N. N.s, og gjorde ham opmærksom derpaa. Han svarede: »Det er umuligt, i en Flagstang hænger man ikke Støvler, men et Flag.« Han tog da et Par gamle, hullede Støvler paa til en Forelæsning. De tre Spasmagere, som havde været Mestre for Ophængningen, vilde saa tage dem ned, men da de havde glemmt at fastgøre Rebene, fik de fat i en Dreng, som klatrede op efter Støvlerne, der blev stillet midt paa Gangen fra Gaden til Indgangsdøren. N. N. kom da fra Forelæsning, standsede ved Støvlerne, fik Lorgnetterne op, trak sig stirrende tilbage, stod længe grundende, men bekvemmede sig endelig til at tage dem. —

Det var bleven en Vane hos nogle at raabe »Morder« efter N. N., og de havde udfundet, at ved at raabe det ind i Kakkellovnen forplantede Lyden sig gennem Skorstenen til N. N. Han blev rasende en Dag, da Raabet lød uden for hans Dør paa 2den Sal, for ud for at gribe Synderen, men denne smuttede ind i Værelset ved Siden af. Der var ialt samlet 6, og de kunde høre N. N. holdt Vagt uden for, idet han vandrede frem og tilbage. De fandt paa Raad til at slippe ud. Beboeren af Værelset havde en broget Slaabrok. En af dem iførte sig denne, tilhylkede Hoved og Overansigt, og Døren blev aabnet, Skikkelsen traadte ud, gik gravitetisk frem mod Trappen og sagde med fordrejet Stemme: »Underlig — underlig«. N. N. stirrede forbavset, glemte helt at anstille nærmere Undersøgelse. Da den første var kommen ned, sænkede man fra Værelset paa 2den

Sal en Snor ned, Slaabrok og Hovedtøj blev trukket op, en anden iført det, Døren aabnedes, samme Skikkelse igen, der med Gravrøst sagde: »Underlig, underlig«. N. N. blev mere og mere lammet. Alle 6 slap paa denne Maade ud. —

Kollegieinspektør fortalte løs om disse Løjer, medens Eforen lo hjerteligt og skrev følgende til Opslag paa Læsestuen:

»Jeg har intet imod, at De har det livligt, dog forbydes det at sætte N. N.s Navn i Forbindelse med et Damenavn.«

Vækkerforeningen holdt undertiden ved Sommertid Skovtur for de indkomne Bøder. Jeg mindes særlig en saadan, ved hvilken vi havde medbragt Mad, som vi spiste i Skoven. Her paa Eftermiddagen samledes vi til et Punchegilde et eller andet Sted, hvor der var Borde og Bænke samt varmt Vand paa Maskine. — Saa blev der holdt Taler og raabt Hurra. Os ukendte Skovgæster samlede sig temmelig nær ved og blandt disse ikke faa Damer. — Da holdt en Tale om det smukke Køn, nu tror De straks, at det gælder Damerne, men De tager fejl. Se Dem om her i Skoven, se hvad Naturen fortæller os. Er ikke Kronhjorten kønnere end sin Kone, er ikke Hanen kønnere end Hønen, er ikke Spurvefatter kønnere end Spurvemutter? Tror De virkelig, at det er lige det modsatte i Menneskeverdenen? Det er netop saaledes ogsaa i Menneskeverdenen, — altsaa udbringer jeg en Skaal for det stærke og smukke Køn, og nu ved De, hvor De skal finde det. Der var maaske lidt betænkeligt i Rækkerne, men det endte i Latter og Hurra. Sikkert er det, at vi drog glade hjem, styrkede til vor daglige Gerning. De fleste paa Valkendorf passede omhyggeligt deres Studier, deres Manuduktionstimer, thi ikke faa af os maatte øge vore Indtægter ved at undervise; selv underviste jeg i Engelsk og Hebraisk. —

Og det, som jeg har anført om N. N., kom os alle til Nytte, thi det gav Afveksling og Lyst til at tage ivrigt fat imod det Maal, som N. N. pegede paa, men som han ved sin Særhed ikke kunde naa frem til.

Jeg ser da med Glæde og Tak tilbage til Valkendorftiden og vilde gerne være blevet der i det Aar, jeg endnu havde Ret til, men Forholdene tillod det ikke.

Vel kunde det hælde, at der en enkelt Gang blev lagt hemme-

lige Planer dybt i Undergrunden, men de svandt alle lige saa hastigt, som de opstod.

Lystighed og Smil dræbte alt sligt. — Hvem kunde tænke paa sligt, naar der dannedes en »Konservativ Vækkerforening« paa 4 Medlemmer. Den ene var Formand, den anden Kasserer, den tredje Kontrolør. Der fandtes kun et almindeligt Medlem, nemlig N. N., som blev ene om at vække Kl. 10 Form. Denne konservative Forenings Dage var snart til Ende.

Siden jeg forlod Valkendorfs Koll. 1887, har jeg været i uafbrudt Virksomhed som Kapellan i 1³/₄ Aar, derefter som Sognepræst i Frederikssted, St. Croix, i Ranum og de sidste 29 Aar til 1928 i Sengeløse. Som p. emeritus har jeg ligeledes været fuldt optaget i 10 Aar — — dels med Præstegerning, dels med Havedyrkning og haaber at faa Kræfter til at fortsætte til den sidste Stund
Livet er da ej saa svært, Døden ikke heller.

JOHS. NORDENTOFT

1888—1893.

Tilskyndet dertil ved en Anmodning fra Valkendorfianersamfundet om at skrive noget om min Tid paa Kollegiet har jeg gennemgaaet Læsestueprotokollerne fra Oktober 1888 til Marts 1893. Efter at have gjort dette, føler jeg mig lidt usikker. Skal jeg med Kingo sige: »Min Ungdoms Ufornuft og Brøst — o, Herre, du forgiette«? Eller har jeg Lov til at anslaa en lysere Tone og med Hostrup sige: »Lad det bryde, lad det gære — stem ej Strømmen, taal dens Brag — den skal bære — Grøde til en Sommerdag«?

Under alle Omstændigheder maa jeg finde adskillige af mine Udtalelser i de nævnte Protokoller meget grønne og umodne — men jeg var da ogsaa kun lige fyldt tyve Aar, da jeg kom ind paa Kollegiet, efter at være bleven Student godt tre Aar før (altfor tidligt). Jeg maa beklage, at jeg i min Kollegietid ikke kendte Alexander Kiellands kloge Raad til hans Søster, der drev noget Journalistik: »Du maa ikke lade Bomberne springe i dine Ord; de skal springe i Læserens Sind«. I saa Fald var der dog maaske blevet

lidt færre højtgearede Superlativer i mine Indlæg i de forskellige Debatter.

For at kunne dømme retfærdigt om Forhold og Personer paa Kollegiet i Aarene omkring 1890 maa imidlertid to Ting tages i Betragtning.

For det første, at i disse Aar triumferede Brandesianismen, sejersberust, samtidig med at dens Degeneration tydelig nok var begyndt. Der var ikke mere den første Gennembrudstids ægtefødte Harme og maskuline Vilje til at løbe alt det bestaaende over Ende. Negativ var Indstillingen stadig, men nu var den slap. Som *Valdemar Vedel* nogle Aar senere skrev i »Tilskueren«: »Grin med Religion og kønslig Uartighed var næsten det eneste, der var blevet tilbage... som Ledestjerner til at samle Ungdommen om.« Og det kendtes ogsaa hos Valkendorfs Kollegiums radikale Fløj. Selv om der i min *Inspektortid* ikke — som det havde været Tilfældet før og blev det senere igen (jfr. et berømt Billede i Blæksprutten) — var Tale om Nattebesøg af tvivlsomme (eller ganske utvivlsomme) Damer, saa var Luften dog i nogen Grad stadig inficeret. Det var blandt andet til Tider en yndet Spørt at »drille Theologerne« ved obscøne Opslag ude paa »Trekroner«. En Ting, som disse maaske nok burde have taget mindre tungt paa, end de (vi) gjorde.

Den anden Ting, der maa nævnes, er, at der ogsaa blandt »Radikalerne« var elskværdige og dog i Bunden retsindige Mennesker; som ogsaa jeg senere hen i Livet har kunnet mødes venligt med. Og ogsaa under Kollegieopholdet kunde vi, i al Fald til Tider, have det *meget* fornøjeligt sammen.

Ransagelse i disse Dage af en gammel Pult, som jeg i sin Tid købte derinde af den berømte *P. K. Thorsen* — hvem jeg og mange andre lokale Poeter har besunget i talrige Drapaer — har blandt andet vist, at jeg endnu i Februar 1892 til et Gilde paa Læsestuen skrev atten Vers paa atten forskellige Melodier om Alumnerne. Og de giver ikke Indtryk af noget daarligt Forhold mellem de andre Kollegiebeboere og den ungdommeligt-diktatoriske — mærkeligt nok uafsættelige (det var han da vist?) — Inspector collegii.

Men hvad jeg saa end kan have at gaa i Rette med mig selv for (det er vanskeligt at dømme derom nu, da mange Enkeltheder ikke staar mig klart) — eet staar fast: at jeg føler mig i virkelig

Taknemlighedsgæld til Valkendorfs Kollegium for gode Ungdoms-
aar derinde. De unge Foler kunde tit slaa bagud i utøjlet Kaadhed
— ikke mindst den 28. Oktober, Thorsens Fødselsdag. Første Gang
jeg var med til at fejre den, var Fødselsdagsgaven en Bolle Punch,
anbragt paa en Dør, der var løftet af sine Hængsler og som blev
baaret af fire Alumner, iført Kjole, høj Hat og — Underbukser.
Festmusikken blev udført af en fra Gaden indhentet Lirekasse-
mand. Det var absolut stemningsfuldt. Og stemningsfuldt var det
ogsaa (om end paa en helt anden Maade), naar vi i Sommernætter
klatrede over Rækværket om Ørstedsparken og i Maaneskinnet fær-
dedes mellem Statuerne derinde. Vi var gode Venner med Kvarte-
rets Betjente og med Natvægteren, Lassen.

Det er imidlertid mit bestemte Indtryk, at der ogsaa blev stude-
ret flittigt derinde — af de allerfleste.

*

Det hændte paa Kollegiets 300-Aars Jubilæumsdag, da Planke-
værket ud mod Gaden var prydet med Granguirlander og Flag, at
en ikke helt ædru Mand kom ind for at tigge. Da han blev afvist
af den daværende Inspektør (Lennholm), erklærede han fornærmet,
at han »altid plejede at faa noget af den gamle Hr. Valkendorf«.

Vi er mange, der helt ædrueligt vil sige, at *vi* har faaet noget —
nej, faaet *meget* — af »den gamle Hr. Valkendorf«.

NIELS CHRISTENSEN 1890—93.

Kollegieaarene var en tid, der gav gode kaar baade for arbejde
og adspredelse. Paa læsestuen kunde man følge begivenhederne ude
og hjemme, og med kammeraterne kunde man drøfte alt mellem
himmel og jord.

Selv om der til tider førtes hidsige debatter, var der et godt
kammeratligt forhold derinde, og det viste sig bl. a. ved, at enhver,
der ikke af tvingende grunde var forhindret, mødte som deltager i de
fester og skovture, der holdtes. Ved slige lejligheder havde kollegiets
poeter og tegnere travlt og leverede omfangsrige bidrag til festen,

og havde man blot opbevaret disse, vilde adskilligt af det, som den gang satte sindene i bevægelse, dukke frem i erindringen. Der stiftedes naturligvis adskillige foreninger og mindre sammenslutninger, men de fleste af disse fik kun kort levetid. Tennisklubben, der fik indrettet bane i baghaven, kunde dog glæde sig ved stor og varig tilslutning, men tennisspillet gav jo også lejlighed til daglig at få en både sund og fornøjelig motion.

Da kollegietiden sluttede, og man begyndte med det, der skulde blive fremtidens gerning, gik tankerne ofte til kollegiet, og man savnede kammeratlivet derinde.

MARIUS KRISTENSEN

1890—94.

I 1890 tiltrådte Johannes Nordentoft Thomsen stillingen som inspektor på kollegiet. Jeg var ikke ukendt med dets eksistens, da jeg havde to fagfæller boende på kollegiet og desuden tre gamle skolekammerater. Kun med P. K. Thorsen og matematikeren Niels Christensen stod jeg dog i nærmere berøring, men alene dette var grund nok til, at jeg med glæde modtog udnævnelsen til alumne den 1. oktober 1890. Senere så jeg i min alumnetid endnu to fagfæller og fire skolekammerater (to klassekammerater) rykke ind foruden to andre, som jeg fra rusåret var dus med, så jeg kom ikke til at føle mig som en fremmed. Som inspektor blev min skolekammerat Johannes Thomsen afløst af min tidligere stuefælle på nr. 21 Emil Westrup, som igen (efter min udflytning) afløstes af min fagfælle Peter Abell. Det er da kun naturligt, at Valkendorfs Kollegium i disse år blev et hjem for mig.

Når kollegiet ikke i endnu højere grad blev mit hjem, sådan som det blev det for P. K. Thorsen, så var skylden ikke kammeraternes, men det kom af, at jeg var så lykkelig, at en række udmærkede københavnske hjem åbnede sig for mig ved gamle og ny bekendtskaber. I disse hjem fandt jeg venner, som jeg endnu ejer, og sådanne fandt jeg da også på kollegiet. Disse hjem skylder jeg nok også, at jeg blev menneske mere end student i disse år.

Men hjalp disse hjem mig til at føle mig mere som menneske

end som student, så var kollegiet, og ikke studenterforeningerne, en lige så god hjælp til, at jeg blev student og ikke blot fagstuderende, hvad jeg vist egentlig havde gode anlæg til at blive. Vel kunde der være uenigheder og små stridigheder mellem alumnerne, skønt der var mindre, end der havde været og noget senere skulde blive. Men i det hele var der et udmærket kammeratskab, og inspektør ledede det daglige samliv med en fast men ikke trykkende hånd.

Kollegiets elegantiers var medicinerne, især reservelæge i marinen Poul Schmidt, i anciennitet den ældste alumne, og Holger Prip, hvis værelse var et kunstmuseum en miniature, men ogsaa den statelige Stig Madsen, som kort efter at have taget en strålende eksamen døde af difteri som kandidat på Blegdamshospitalet, og »studenter-skuespillerinden« Svend Mygind. De døde alle ret tidlig, derimod lever endnu vore fortræffelige haveinspektører Georg Lasson, en djærv sømandstype, og Halfdan Knudsen ligesom de yngste, Christoffer Engelbreth og bridge-eksperten Charles (Kaalund-) Jørgensen, i hvis lod det faldt at konstatere Thorsens sukkersyge.

Videnskabeligheden var utvivlsomt finest repræsenteret i naturfagene. Præ-kandidaten Niels Christensen gik skolevejen og blev rektor i Randers, men de tre andre blev professorer, Martin Knudsen ved Universitetet, Absalon Larsen ved Polyteknisk Lærestanstalt, og Fr. Weiss ved Landbohøjskolen. Det kan vel kaldes et strålende firkløver.

Sådanne karrierer kan de andre fakulteter ikke opvise. At et par teologer blev provster, den ene — inspektør — endda to gange, er jo kun normalt. Af juristerne (kammerherre Clan kan næppe regnes med) blev en dommer, en anden kontorchef, og af humanisterne nåede kun en op til rektorværdigheden ved et kommunalt gymnasium, en anden blev skoledirektør i Holstebro. At Peter Abell vilde have nået en rektorstilling, om han havde levet noget længere, er dog rimeligt.

Men så havde vi jo P. K. Thorsen. Hans forhold til kollegiet er et kapitel for sig. Han var langt den ældste, omkring 40 år, og allerede inden sin magisterkonferens en anset dialektolog. Nu var han opfyldt af store planer om en indgående undersøgelse af det danske skriftsprogs ordforråd. Men det må nok siges, at forberedelserne var slemme. Fra læsestuen fik han gamle aviser, som han

syede sammen til store folianter. På Universitetsbiblioteket eller Det kgl. Bibliotek udskrev han af Worms Forfatterlexikon titlerne på bøger fra 1550 til 1600 på sedler. Hvert blad i hans foliant bar et årstal, og så klæbde han sedlerne ind på deres plads for på den måde at få et kronologisk register over tidens danske litteratur. Om han nogensinde blev færdig med dette kæmpeværk, ved jeg ikke, men forbrændte rester af det findes endnu — hans bolig i Ballerup blev to gange ramt af ildsvåde. Og det var jo kun forarbejdet; planen var så at gennemlæse disse skrifter år for år for at fastslå, hvornår et ord første gang forekom i dansk litteratur. Selv om han ikke var bleven syg, vilde han aldrig være nået til ende blot med denne gennemlæsning.

Ind imellem fremsatte han så sine ejendommelige tanker om sprogforandringer i foredrag eller afhandlinger, og dær kom hans gammeldanske viden til sin ret.

Thorsen var en ensom mand; han kom meget lidt ud i familier; hans få jævnaldrende kammerater kom ud i provinsbyerne; foreningslivet, ud over Filologisk Samfund, dyrkede han ikke. Derfor blev kollegiet hans hjem, i kammeratlivet dær fandt han nogen erstatning, og han burde egentlig ligesom Peder Kylling og Hans Been have været alumnus perpetuus. Han blev det på en måde, idet han også efter sin udflytning blev ved at være »medlem af læsestuen« og havde sin hyppige gang på kollegiet. Som han i sin alumnetid havde været dus med næsten alle os andre, blev han ved at finde venner blandt de yngre. Valdemar Jensen (alumne 1902—06) delte i mange år hus med ham i Ballerup, og Ove Engell (al. 1903—07) valgte han til sin executor testamenti.

Thorsen indtog en ejendommelig stilling mellem alumnerne. Han var den eneste af os, der var kendt som videnskabsmand udenfor Danmark, og dette gav ham selv på kollegiet anseelse. Hans særheder, som bl. a. hængte sammen med en vis mangel på praktisk sans og en dermed følgende forsømmelse af det ydre, gjorde ham på den anden side til en skive for de yngres vittigheder og drillerier, som han for det meste selv tog fra den gemytlige side. Han var altid sig selv og havde i mange ting sin egen mening, med tiden mere og mere reaktionær, og han fremsatte gjerne sine uforgribelige tanker, hvor lejligheden bød sig, og så tog han med sindsro de klø

(ogsaa i bogstavelig forstand), der fulgte på. I modstrid med kollegiets tradition var han katteven, og en tid havde han taget til sig en af de omstrefjende katte, som sov i hans seng. Men det var næppe kattens elektrisitet der tiltrak ham, for i tordenvejr rystede han bogstavelig af skræk.

Hans garderobe var omtrent i permanent uorden. Engang han var indbudt til selskab hos Wimmer, havde han ingen sorte bukser, men måtte låne et par hos Stig Madsen (hvordan den brede, lavstammede Thorsen klarede sig i den høje mediciners bukser, hører til de uforståelige ting). Ejermanen stillede imidlertid den betingelse, at Thorsen så skulde anlægge underbukser, hvilket aristokratiske klædningsstykke Thorsen fandt så stort behag i, at han besluttede for fremtiden at anvende det. Også senere må der have været kludder med hans bukser, hvad der fremgår af Holger Prips vers ved Afskedsgildet for Thorsen og Lasson:

Længe var Thorsens	Atter det skilte
herlige stamme	føjer sig sammen,
spaltet af riften	én gang i tiden
i buksernes bag.	vorder det ét.
Kraften, som skulde	Da skal den frie
verden beherske,	vægtige Thorsen
tyggede sul fra	føre til Sejro
fremmedes bord.	buksernes bag.

Plougs ord i første vers var ikke uden grund bevarede. Thorsen var på sin vis noget af en gourmet, og når en af alumnerne havde noget godt i madskabet, var han meget tilbøjelig til at deltage i vedkommendes frokost. Dette gik nok i en særlig grad ud over Prip, hvem Thorsen havde kastet sin varmeste kærlighed på. Det var et underligt par, den elegante verdensmand og den ubørstede huleboer, men venskabet var ærligt fra begge sider og holdt trofast til Prips død. Noget madkæresteri var der i det; en hjemmelavet rullepølse, som jeg undertiden fik hjemmefra, øvede en uimodståelig tiltrækning på Thorsen.

At Thorsen for os danskstuderende var en stor værdi, er en selvfølge, vi kunde lære meget af ham. Men han havde betydning for hele kollegiet, ikke mindst ved det venskab, der knyttede ham til en

del af medicinerne. Det var vist for en stor del ham, der bidrog til, at modsætningen mellem disse og teologerne ikke kom til at forstyrre kollegiets fred; de vidste, at han var gammeldags ortodoks med tilbøjelighed til katolicisme, og de respekterede hans overbevisning, og så kunde de ikke så godt være aggressive mod de andre.

Dertil kom, at de ældre teologer, kateket Gutzon Münster, Anders Larsen og inspektør i enhver henseende var gode kammerater, og dertil meget vel i stand til at forsvare sig. Ikke mindst gjaldt dette inspektør, der lige så lidt dengang som senere var bange for at have sin egen mening og forsvare den mod hvemsomhelst — det viste han jo også, da han opgav sit embede som sognepræst og provst for at overtage den usikre stilling som redaktør af »Hovedstaden«. Det viste han også, da han fik indført morgensang på kollegiet, naturligvis kun for dem, som frivilligt gik med; men mon det ikke er sidste gang, det har været gjort på kollegiet? For øvrigt var disse tre ældre teologer uundværlige i kollegiets selskabelige liv, inspektør som en frugtbar poet, Münster som sanger og Anders Larsen som spillemand (violinist), hvad der naturligvis også styrkede deres position.

Inspektørs autoritet var ubestridt og kunde tåle ret stor belastning, hvad man ser af en begivenhed, som nu nok kan tåle at komme offentlig frem, da provsten er bleven emeritus, så den ikke kan skade hans avancement mere. Avancement har forøvrigt aldrig været Johannes Nordentofts force; efter at have været københavnsk sognepræst og to gange provst blev han som bekendt efter eget ønske residerende kapellan under en noget yngre sognepræst. Nå, nu kommer historien.

Vi havde sommersold i haven, og humøret var højt, skønt ingen var egentlig beruset. Lidt over midnat endte soldet, og mens kollegiets to største kaffekander, inspektørs og Niels Christensens, stod og ventede på det kogende vand, gik de, der ikke havde køkkentjeneste, en lille tur på »volden«. Indenfor gitteret ved Jarmersfårnet stod — som nu — Cains løvegruppe. Inspektør, der var ivrig skytte og god gymnast, sprang over gitteret og satte sig op på løven for, som han med rette sagde, der var næppe udsigt til, at han ellers kunde komme op at ride på en løve. Den moderne løveridder

blev hilst med bifald, og det formindskede på ingen måde vor agtelse for ham.

Det store fremstød under Thomsens regering var indretningen af tennisbanen. Det var i tennispillets barndom, omtrent på samme tid som kong Gustav indførte det i Sverige. Ophavsmanden var vist Axel Mossin, som kendte det fra Herlufsholm, eller måske Prip, som havde set det i Sorø. De var ialfald de ivrigste for at få banen indrettet, og forholdene her var jo langt bedre end på Elers kollogium, hvor de snart fulgte vort eksempel. Der var fuld plads for tomandsspil og næsten fuld plads for firemandsspil. Spillet blev overordentlig populært, hvad jo ikke var underligt, da det i sig selv giver en ypperlig motion og dertil var en billig fornøjelse, når man tog til takke med en af de fælles ketsjere. På alumnebilledet ser man foruden de to ophavsmænd også Niels Christensen, Lasson og Panduro forsynede med ketsjere, så en af dem må have haft en privat.

Tennispillet medførte endnu et fremskridt. Det var jo endnu i de tider, da man (selv Georg Brandes) for at pleje sin personlige renlighed måtte gå hen til Trinitatis kirke og tage sit damp- og styrtebad; bad i lejligheden var en stor sjældenhed, og kollegiet var ikke absolut forud for sin tid. Men efter en god tennismatch trænger man afgjort til en afskylning, helst uden at skulle gå for langt. Inspektør lagde sig i selen og fik virkelig eforen, prof. Edv. Holm, overtalt til at lade indrette et koldt brusebad på loftet. Det var vel nok en behagelighed.

Naturligvis styrkede en sådan bedrift inspektors anseelse, og det var ikke hans eneste. Vore naboer ud mod Larslejstræde ansøgte om at få lov at sætte vinduer ud mod kollegiehaven og fik tilladelsen. Men da naboungdommen viste tendens til at sidde i vinduerne (og måske endda håne os), skred inspektør ind, og vinduerne måtte igen tilmures.

Derimod var det nok haveinspektør, der fik anskaffet en hængekøje til det skyggefulde hjørne ud mod St. Pederstræde. Jeg kender denne behagelighed af egen erfaring, for i sommeren 1892 lå jeg i den og læste Såbys ordbog igennem fra ende til anden for at ud-
 drage ordene på -else. Det var en drøj læsning, men hængekøjen

hjalp godt. Men der var også en fristelse.. Der kom nogle nabobørn i haven, og det gik godt en tid lang; men da en voksen søster til nogle af dem også fandt vej til haven og særlig kastede sin kærlighed på hængekøjen, blev det for generende. Galanteriet måtte vige for pligten, og på en skrap ordre fra haveinspektør blev fremmedbesøget stærkt begrænset. Men den unge dame var ikke så lidt fornærmet.

En stor begivenhed var kongeparrets guldbryllup i maj 1892. Det var den gang, da

Konger, dronninger og prinsesser
på universitetet sad
og hørte på en lærd professor,

og heldigvis også på Hartmanns og Richardts kantate.

Om efteråret faldt vækkerforeningens 50-års jubilæum. Det medførte forlig og sammenslutning mellem de to konkurrerende vækkerforeninger, som mirabile dictu var opstået, og blev anledning til en stor fællesspisning med efterfølgende sold. Det var jo endnu i de tider, da man kunde brygge en god vinpunsj uden at ruinere et kollegium.

Men selv om der nu og da var anledning til fest, så var det daglige liv et regelret arbejdsliv med lidt tennis ind imellem til oplivelse, om dagen mest på universitet, hospital og bibliotek, og om aftenen, hvis vi ikke slog os sammen nogle stykker om en kop té eller et spil kort, læsning på vort værelse,

hvor vi på piben pattende
til elskovskvad af kattene
ved lampen gransked efter visdomsskattene —

for at citere poeten Scriba, hvis vers jeg ellers for det meste heldigvis har glemt.

Lad mig nævne en lille episode, som voldte nogen misstemning, for at ikke falske meninger skal blive slået fast. Et blad havde ud-sat en pris for det bedste epigram, og Poul Müller skrev da det bekendte om Holger Drachmann:

Levet, drevet, skrevet,
 skiftet fra fjende til ven.
 Fordrevet, forskrevet, forblevet
 parat til at skifte igen.

Han læste det op på læsestuen, men vilde ikke indsende det, vistnok fordi han fandt det mindre retfærdigt end spidst. Vi syntes, at det var for godt til at gå i papirkurven, og en anden fik lov til at sende det ind under sit eget navn. Dermed brast mine forhåbninger om at vinde prisen, som jeg vel ikke havde vundet alligevel, skønt et af mine epigrammer ialfald nåede den ære at blive trykt. Verset om Drachmann sejrede stolt, og prisen tilfaldt indsenderen. Dette var vist juridisk rigtigt, men alumnerne syntes næsten allesammen, at han burde have delt den med forfatteren.

Til sidst skal jeg omtale et mærkeligt træf. Jeg sidder nu og arbejder på afslutningen af den store udgave af Povl Helgesens skrifter. Det skyldes væsentlig ydre omstændigheder og ikke noget særligt ønske fra min side, at det er blevet en valkendorfianer, som fik hovedarbejdet ved udgivelsen af den mands skrifter, som var kollegiets første forstander. Men det mærkelige er, at de to tidligere indgående levnedsskildringer af »frater Paulus Helie carmelita« så vel som den første, aldrig fuldførte, udgave af hans danske skrifter, også skyldes valkendorfianere, *Christian Olivarius* (alumne 1731—34), *Christian Thorning Engelstoft* (efor 1833—40) og *Carl Emil Secher* (alumne 1848—53). Mon der ikke er lidt spøgeri på det gamle kollegium trods ombygningen?

CHARLES KAALUND-JØRGENSEN

1894—97.

Skal jeg virkelig efterkomme ønsket om at dykke ned i erindringer og betragtninger fra mit kollegieliv for over 40 år siden? Har det nogensomhelst interesse for tidligere, eller navnlig senere, generationer af alumner? Min deltagelse i Valkendorfianersamfundets møder og fester har givet mig det indtryk, at 3—5 samlede årgange danner en slags klub, der lever forholdsvis højt på egne oplevelser

og »bedrifter«, men ikke har fjærneste interesse for, hvad der ligger før og efter deres tid.

Jeg er dog naiv nok til at bøje mig for komitéens anmodning om et bidrag, men indskyder et advarende: »Tu l'as voulu, Georges Dandin!«

Hvor havde vi få penge, og hvor var vi ligeglade med det! Vor absolute velhaver var nuværende professor *Martin Knudsen*, hvis drikkepenge til pedellen så langt oversteg vi andres, og dog blev vi næsten lige så godt behandlede, selv om vi ofte skyldte den ejegode og hårdt arbejdende pedel *Wilhelm* flere »stærke«, end godt var. Egentlig fattige syntes vi ikke, vi var, vor trø på fremtiden var ukuelig, på embedseksamen følte vi os sikre og anså os ikke selv for proletarer. Vi var i midten af halvfemserne stærkt påvirket af den om sig gribende radikalisme og Hørups »europæiske« indstilling. Georg Brandes var vor store fører, og teologerne vore bitre, men højst kammeratlige modstandere i de endeløse diskussioner paa læsestuen. Den »moderne« litteratur slugte vi begærligt og førte lange samtaler om den, forsøgte os som essayister og småpoëter i den dertil indrettede protokol og følte os meget overlegne. Som Høffdings elever mente vi at befinde os på humanismens højdepunkt.

I dansk politik deltog de fleste af os med iver og ventede anspændt de største resultater af det for hvert år mægtigere »venstre-reformparti«, i hvilket jo Hørups »europæere« var gået op, fulgte med oprigtig interesse og unægtelig nogen sans for halløjet de store møder og de dramatiske valg handlinger, som årene bragte. Men også den interne kollegie-politik blev af betydning for os. Ærgerrigheder banede sig ved dygtighed og intriger vej til de eftertragtede »embeder« som inspector på læsestuen og for haven, men *Peter Abell*, der døde ung som adjunkt i Ribe var vor alment anerkendte autoritet som inspector collegii, velbegavet, tilpas fornem, med varm menneskelig undergrund, som han var.

Livet i vækkerforeningen med den årlige skovtur, soldene på læsestuen og det »store« gåsegilde kort før jul gør næppe krav på særlig omtale. Vi forsøgte at være så saftige og grovkornede i taler og sange, som disse lejligheder nu engang kræver, men undertiden listede poesien sig over os en herlig aften ved Furesø og udløste den mest traditionsbundne skærsommernatsstemning. Karakteristisk nok

mindes jeg ikke nogen våd og kold sommer fra min alumnetid 1894—97.

Foruden de allerede nævnte boede i de år på »Valkendorf« bl. a. den af os alle højt skattede *Julius Hein*, nu lektor i Birkerød, den gang i besiddelse af en betydelig lyrisk åre og et stort talent som barok visedigter. Endvidere den for sin videnskab og sine idealer højt begejstrede, senere meget kendte tuberkuloselæge, dr. med. *Kier-Petersen*, plantefysiologen, prof. *Fr. Weis*, historikerne *Johs. Lindbæk* (død som stiftsskriver i Roskilde) og *Johannes Knudsen*, teologen *Chr. Henriksen* og *H. F. Rasmussen*, dermato-venerologen *C. Engelbreth*, sygehuslæge *Østerbye*.

Fra min Tid er det umuligt ikke at omtale *P. K. Thorsen*, den gang forlængst magister og bortflyttet fra kollegiet, allerede da en berømt sprogmand. Han har haft sin gang som »extern« i mindst 15 år, elsket, hundset og »mishandlet« af de vekslende beboere, det uundværlige bindeled mellem fortid, nutid og fremtid, alles burleske, smækfede, usøgnede ven, snusende efter aftensmad og et lille lån »til den første«, fast udnævnt til »protector loci«, grundet på hans hele fremtoning, særlig som megalopyg, og på en vanemæssig for-døjelse. På kollegiet overstråler hans popularitet, fæstnet gennem en rekord-årrække, utvivlsomt alle andres.

Lykkelige var for mig de 3½ år på Valkendorf i ungdom, sundhed og livsglæde. De skænkede mig arbejdsro og godt kammeratskab, et uvurderligt samvær med unge mænd på samme stude.

V. HOLTEN-BECHTOLSHEIM

1898—99.

Da jeg kom ind paa Kollegiet, var den fremragende Historiker Professor Ed. Holm Efor. Paa selve Kollegiet herskede en vis urolig Stemning og betydelige Modsætninger mellem forskellige Dele af Alumnerne. Eforen havde bl. a. udnævnt adskillige ældre Studerende, der i nogle Aar havde været slaaet ud af Studierne, vel af Sympati for udtalte Ønsker om at faa en Linje ind i deres Tilværelse. Blandt disse havde nogle efter Færden trindt om i Livet

nu ondt ved at indordne sig, der fandt støjende Sammenkomster Sted, tildels langt ud paa Natten, til stor Uro og Ærgrelse for andre Elementer, navnlig yngre Studerende, der vilde arbejde ivrigt under rolige Forhold for hurtig Afslutning af Studierne.

Stud. mag. Kristoffer Bech var ved min Indtræden Inspector Collegii. Han var en yderst elskværdig, pligtopfyldende og velmenende, endog ædeltsindet Mand, sikkert fra første Færd stejl af Karakter, naar han mødte, hvad han ansaa for Uret, men han var paa dette Tidspunkt svag af Helbred og i Virkeligheden, hvad dog næppe vidstes, ramt af en dødelig Sygdom, Tuberkulose. Han var i hvert Fald blevet heftig og nærtagende af Sind og meget opirret under den Strid, han var kommet i med de urolige Elementer.

Ganske kort efter at jeg var kommet ind i Kollegiet, nedlagde Kristoffer Bech sit Inspektorat. Fra saa godt som alle Sider blev jeg opfordret til at lade mig udpege som Inspector, jeg var lige kommet, man betragtede mig vel som »a blank sheet«, og selv anede jeg paa dette Tidspunkt ikke Dybden eller Besværet ved de Forhold, jeg kom ind i.

Nogen Tid efter afgik Professor Holm som Efor i Forbindelse med, at han fratraadte som Professor.

Urolighederne og Stridighederne tilspidsedes nu, efter at Prof. theol. Peder Madsen var tiltraadt som Efor, der opstod en Art Sold- og Støj-Organisation kaldet »Anarkistklubben«. De roligere af Beboerne følte sig mere og mere krænkede ved de støjende Sammenkomster og Solderierne paa Kollegiet, adskillige stod umiddelbart ved Eksamen og fandt det hele utaaleligt. Jeg søgte paa forskellig Maade gennem personlig Paavirkning at gøre, hvad jeg formaede, for at tilvejebringe bedre Tilstande, som jeg selv meget ønskede og trængte til. Jeg havde opnaaet Kollegiet paa et vist for mig selv kritisk Tidspunkt, jeg vilde gerne snart op til Eksamen, men var anstrengt af flere Aars samtidigt Studiearbejde og Erhvervsvirksomhed (som Stenograf i Rigsdagen).

Under alt dette blev der da af en Del af Alumnerne ret pludselig indgivet en udførlig Klage til Eforen eller vel snarest til Konsistorium over mig. I Klagen bebrejdedes der mig en noget skarp og intolerant Optræden overfor, hvad man hævdede var naturlig Udfoldelse af Lystighed, og navnlig klagedes der over, at jeg under

Forhandlinger havde benyttet meget kraftige og nedsættende Betegnelser om nogle af Klagerne.

I denne Anledning blev jeg tilkaldt af Eforen og opfordret til at afgive en Erklæring om Rigtigheden af Klagerne og forsvare min Optræden.

Dette skete, og den iværksatte Undersøgelse førte til, at 4 Alumner blandt Klagerne fik consilium abeundi (eller udvistes). Udflytningerne gik stille af, alle følte og forstod, at der nødvendigvis havde maattet ske noget gennemgribende, Tilstanden var simpelthen blevet uudholdelig og utaalelig, helt uværdig.

Pressen i København, navnlig den daværende Skillingspresse, bragte hyppig Meddelelser og Indlæg om Stridighederne paa Kollegiet, disse Meddelelser hidrørte væsentlig fra Urostifternes Klike og var meget fortegnede. Jeg har ikke mere Eksemplarer af disse Blade.

Kristoffer Bech, der havde forladt Kollegiet inden Klagemaalet m. m., var blevet indlagt paa Øresundshospitalet, hvor han afgik ved Døden, forgræmmed og bitter uden at faa afsluttet sit Eksamensstudium. Han fik i den sidste Tid, vistnok umiddelbart før han forlod Kollegiet, udgivet et lille dramatisk Arbejde »Søren Jyde«, der blev adskilligt omtalt i Pressen. Baggrunden for Scenerne i dette Arbejde er Forfatterens Syn paa Livet paa Kollegiet, Personerne var tegnede let kendeligt.

Nogen Tid efter Udvisningerne nedlagde jeg paa eget Initiativ min Post som Inspector Collegii, men blev boende min Tid ud under de nu grundfæstede Forhold.

Man spørger sikkert ret naturligt, hvorledes hele Udviklingen kom saa langt, og hvordan det kunde være, at der ikke tidligere var grebet ind og skaffet nogenlunde ordnede Forhold tilveje.

Svaret maa efter min Opfattelse blive følgende:

Det hele udviklede sig Skridt for Skridt og antog først tilsidst en virkelig lavineagtig Karakter. Professor Holm var sikkert i Almindelighed og af teoretisk Overvejelse indstillet paa den Opfattelse, at kammeratlige Modsætninger mellem Studerende paa Kollegiet bedst ordnedes ved indbyrdes Forhandling og Forstaaelse, en Synsmaade, som i og for sig kunde rumme noget rigtigt, men i de saa skarpt udprægede Situationer oversaa han, at ingen anden end

Eforen havde en virkelig Myndighed. Rimeligvis har Alderstræthed støttet Professorens Tilbageholdenhed — det var mit Indtryk dengang. Man havde endelig Følelsen af en vanskelig Dalen ned fra Syslen med høje Tankerækker og fornemme Opgaver.

I Tilslutning til foranstaaende vil jeg gerne nævne en Mand, som ikke bør glemmes i Forbindelse med Valkendorfs Kollegiums nyere Historie, det er Magister P. K. Thorsen, hvilken fremragende Mand nylig har faaet saa smukt et Minde af Marius Christensen i Selskabet for Nordisk Filologi's Bog: Fra Rask til Wimmer.

Thorsens Trofasthed mod Kollegiet, som han daglig besøgte, naar han var her i Byen, og aflagde lange Visitter i sine Ferier, saavel som hans kammeratlige Færd overfor de yngre var grænseløs.

H. T. PHYSANT

1898—1901.

At jeg blev Alumne paa Valkendorfs Kollegium, skyldes i nogen Grad et Tilfælde. Allerede inden jeg blev Student, var jeg bleven begejstret for Regenslivet, saaledes som det skildres i »Genboerne«, og da Tiden var dertil, søgte jeg selvfølgelig derfor Kommunitetsstipendiet. Regensprovsten raadede mig dertil, da han gerne vilde have afgjort, om der dertil krævedes Indfødsret, hvad jeg dengang som født i Slesvig ikke havde. Jeg fik Afslag og opnaaede da som Surrogat en Plads paa Kollegiet; men jeg har bagefter været glad for Byttet, da det er min Overbevisning, at et mere intimt Samliv paa et mindre Kollegium for de fleste Studenter er af større Værdi end Samværet med de mange i de store Studenterboliger. Jeg ser her bort fra de ekstraordinære Forhold paa Valkendorfs Kollegium i de Dage.

Eforen var paa den Tid Historikeren Edv. Holm; han tog sig iøvrigt ikke af Alumnernes Forhold og udnævnte som Regel ældre Studenter, der kunde blive boende der ogsaa som Kandidater. I Almindelighed var det Dygtigheder; men en enkelt, for hvem Studierne var gaaet i Baglaas, kunde slippe med og have uheldig Indflydelse paa svage Karakterer.

De to yngste Alumner skulde dele To-Værelses-Lejligheden paa

2den Sal, og jeg blev saaledes Kontubernal med afdøde Valgmenighedspræst P. Kæstel. Det varede kun en Maanedstid, inden der udnævntes 5 nye Alumner, og jeg kunde saaledes faa Eneværelse. Men den sidste af de 5 var min Landsmand og gode Ven L. Smidt, nu Overlærer paa Fanø, og da han havde mange Møbler og gjerne vilde have Eneværelse, afstod jeg mod en lille Godtgørelse min Ret til ham og kom saaledes et Aarstid til at bo sammen med F. Kisum, der nylig er død som Præst paa Møen, og som blev min nære Ven. Iøvrigt kendte jeg mange af Alumnerne, saaledes boede min Klassekammerat, nuværende Rektor Clausen i Horsens, og min Skolekammerat, Højesteretssagfører Holten-Bechtolsheim, paa Kollegiet, og jeg glædede mig ret til nu for Alvor at deltage i et festligt Studenterliv. — Naa, det første Aar blev det modsatte af en Idyl.

Inspector collegii var paa den Tid stud. mag. Kristoffer Bech. Jeg kendte ham fra Universitetet, da vi begge studerede Sprog, om end ikke med samme Hovedfag. Han var en højtbegavet Student. Hans Klassekammerat fra Vejle Latinskole, Professor Kr. Sandfeld, har givet mig Tilladelse til at skrive, at alle i Klassen saa op til ham som staaende langt over de andre i Udvikling. Han var kommen ind i Skolen fra en lille Realskole; men det, han ved Optagelsen manglede i Kundskaber, indhentede han hurtigt og let. Paa Kollegiet vidste vi ikke, at han var haardt angrebet af Tuberkulose, og endnu mindre, at han iagttog os skarpt for at skildre os i en Bog. Et Aarstid efter opgav han sin Alumneplads og døde kort efter. Jeg blev den sidste, han indførte i Alumneprotokollen, og han modtog mig iøvrigt med Venlighed.

Jeg var kommen ind i en Hvepserede. Den ene Halvdel af Alumnerne titulerede den anden Halvdel som Missionsfolk for at skræmme mig fra dem. Sig selv kaldte de Anarkistklubben, og selv om jeg ikke lod mig optage i den, blev det dog nærmest disse Alumner, jeg kom til at gaa sammen med. Deres Program var dog ikke saa frygteligt, som Navnet lød. Samlingsfeltet var en Kvartet, der officielt holdt musikalske Øvelser, men i Virkeligheden fejrede Orgier paa Værelserne. Dog var det samtidig dygtige Studenter, der med en enkelt Undtagelse alle tog gode Eksaminer og senere fik gode Livsstillinger. De er nu alle gaaet bort, og de fleste fik smukke

Nekrologer i Bladene. Bech fortalte mig engang, at det, som havde forarget ham, bl. a. var, at en ung flink Student, i Bogen stud. mag. M., var bleven saa optaget af dette Soldelig, at han havde forsømt sit Studium. Siden tog han dog Magisterkonferens.

Sjælen i Solderiet var Wilh. Jensen, der officielt var stud. theol., men altid færdedes blandt Skuespillere og Journalister og selv skrev lidt i Smaabladene, navnlig i »Middagsposten«, det mest sensationelle Dagblad, der nogensinde har existeret i København. Han led ofte Sult, da det ikke kunde nytte at laane ham Penge til Mad; i Stedet omsattes de til Drikkevarer. Vilde man skaffe ham Mad, maatte man give ham en Billet til et Middagsabonnement paa Amagertorv, hvor mange af os spiste. Han var som et blandt os vandrende Exemplar af Carl Baggers Stamgæster i »Sorte Hest«, og det er da ogsaa betegnende, at han engang laante min Litteraturhistorie for at faa reproducet et Billede af Carl Bagger i et Blad, da der udkom en illustreret Miniatureudgave af »Min Broders Levnet«. En af »Anarkisterne« ejede en Cylinderhat, som de skiftedes til at bære, naar de optraadte som Levemænd paa Restaurationerne. Iøvrigt var de fremragende Tennisspillere og fulde af Humør og Idéer. Den mest geniale var, at de sendte et Lykønskningstelegram til Loubet, da han under Dreyfuskampagnen blev valgt til Præsident i Frankrig. Herfor modtog de gennem Gesandtskabet en Takskrivelse.

Da Bech nedlagde Hvervet som Inspektor, valgtes Holten-Bechtolsheim til Efterfølger. Men forud havde der raset en voldsom Valgkampagne. Anarkistklubben udsendte følgende flammende Valgoppraab, der endog fandt Vej til et Middagsblad:

Paa hvem skal vi stemme? *Oppositionen* har vedtaget Nedsættelser af Priserne paa Alumnernes Livsfornødenheder; den vil især virke for Nedsættelse af Ølpriserne og derved gøre Livsopholdet billigere. Stem derfor paa Oppositionens Kandidat, Dr. Rudolph Østerbye! — Vi er Dødvandets Bekæmpere, Humørets og vore Hyblers Fredhelligheds Talsmænd og Forkæmpere, vi vil ikke leve i en usund indremissionsk Luft. *Vi vil ikke i Seng Kl. 11*, vi vil ingen Indgreb have i Alumnernes Privatliv. Vi vil knække Sabel- og Krumstavsregimentet, vi vil ikke taale nogen Krænkelser af Forsamlingsfriheden, vi vil en energisk, men *human* Optræden overfor Portne-

ren. Bort med Korporals- og Politiregimentet. — Stem paa Østerbye. — I Bestyrelsen for Friheds- og Fremskridtsmændenes Forening paa Valkendorfs Kollegium. — Albrectsen, W. Jensen, Kæstel, Lauritsen, Strange, Westergaard. — Endvidere udsendtes en trykt Løbeseddel om ufortøvet at møde paa Valgstedet uden at give sig Tid til Omklædning etc.

Alle Anstrengelser var imidlertid spildt. Hvordan jeg selv stemte, husker jeg ikke, men det lykkedes mig mod Løfte om Øl til mine Vælgere at blive valgt til inspector horti, et Hverv, der medførte visse Privilegier. Jeg husker endnu min Følelse af Værdighed, naar der kom Breve fra Kollegiets Gartner til Haveinspektør Ph.

De følgende Maaneder forløb uden større Rivninger. Men en Foraarsaften 1899, da en hel Del af os havde været i Folketeatret, formodentlig paa Fribilletter, laa der ved Hjemkomsten paa Bordet i Læsestuen en lille Bog, udkommen hos Gyldendal. Paa Titelbladet stod: Søren Jyde: Studenter. Skitser og Scener fra Kollegiet. Scenen var tydelig angivet som Valkendorfs Kollegium, begynder f. Ex. med et Sold under en vældig Ahorn. Gennemgaar man Personlisten med Navnene: Bestle, stud. theol., Santy, stud. mag., Tange, stud. med., Mouritsen, stud. mag., Hoff, stud. theol., og sammenligner dem med den daværende Alumneliste, kan man ikke undgaa at bemærke, at det er Navne paa Alumner, hvor blot et Bogstav er forandret eller udeladt, eller Navnet er oversat.

Bogen, hvis Handling er fuldstændig fri Fantasi, vakte den største Ophidselse. Man blev hurtig klar over, at Forfatteren var den tidligere Inspektør, Kristoffer Bech. Alle Byens Blåde fik travlt. Der skreves talrige Viser om den til Revyerne. I »Blæksprutten« kom en berømt Tegning af Alfred Schmidt, der er saa meget mere urimelig, som Peder Madsen først blev Efor, efter at Bogen var skrevet, saa han kun havde til Opgave at genindføre den Ordenshaandhævelse, som var bleven forsømt af hans Forgænger. Publikum læste ikke selve Bogen, men kendte kun Bladreferaterne, hvor ogsaa Alumnernes virkelige Navne var gengivne, og de paagældende var afskaaret fra at rense sig, da de ikke var direkte nævnt i Bogen.

Da Anders Thuborg for en Del Aar siden skrev sin Bog, »Fidusmagere«, mente han, at det var den første ægte Studentskildring siden »Genboerne«. Han kendte ikke »Søren Jyde«, der forekommer

mig at give en langt mere rammende Karakteristik af sin Tids Studenter, end Thuborg har givet. Han har taget os udmærket paa Kornet, men ødelagde desværre det hele ved det ulyksalige Navnemisbrug. Havde han baaret sig ad helt igennem som med Wilh. Jensen, hvem vi kaldte »Spum«, og som vi alle genkendte i Bogens »Barnum«, vilde vi ikke i den Grad værgeløse være sat i Gabe-stokken. I vor sidste Samtale foreholdt jeg ham denne utilgivelige Fejl, og jeg kan ikke frigøre mig for den Tanke, at Erkendelsen af denne har bidraget til at forkorte hans Liv.

En af de første Repliker i Bogen lyder saaledes: Respekt for Santy! han kender en Mand, der har spadseret med Søren Jyde under Armen op og ned ad Strøget.

Jeg maa i Bechs Paahør have fortalt følgende Oplevelse:

Julen 1896 tilbragte jeg som sædvanlig i Gislev paa Fyn, og fik her tilsendt »Politiken« for 2. Juledag. Grunden var, at Georg Brandes her havde skrevet en lang Kronik om en Matros (og Student), Theodor Nielsen fra Gislev, der nogle Gange havde været hos ham med lovende litterære Arbejder, og nu skulde han være død. Da jeg gennem hans Familie vidste, at dette ikke var Tilfældet, gik jeg efter Ferien op til Brandes. Dengang kendte han mig ikke; han blev senere min Velynder og Bestyrelseskollega i »4 S.«. Jeg meddelte ham, at Theodor Nielsen levede i bedste Velgaaende som Boghandler i Kalifornien. Brandes blev meget fortørnet over, at en Mand, som han havde erklæret død, vovede at leve. Han kaldte Gislev et Hul, tog mig under Armen og gik med mig hen ad Gaden til sit daglige Bad. Iøvrigt skrev Edv. Brandes højst anerkendende om Bechs Bog i »Politiken«.

Stemningen paa Kollegiet var nu paa Bristepunktet, saa der kun behøvedes en lille Gnist, for at Explosionen maatte finde Sted. Kisum og jeg boede endnu sammen; vi læste til Examen og havde det hyggeligt, saa de andre Alumner holdt af at komme ind til os og faa en Passiar, inden de gik i Seng efter Læsningen, eller naar de kom ude fra. En Aften kommer en Alumne ind til os og fortæller om en lille Affære, han har været indblandet i, og nævner heri ganske uden Grund ogsaa en anden Alumnes Navn. Denne, en senere kendt Lektor og Skolebogsforfatter, der manudcerede meget, kommer lidt efter ind til os, og vi fortæller ham om denne Episode.

Han bliver rasende, farer ned til Inspektør og klager; han vil ikke længere bo paa Kollegiet og flytter kort efter. En af »Anarkisterne« fylder 4 Blade i Ankeprotokollen med et drastisk Epos om Begivenheden. Da Forholdene nu bliver saa uhyggelige, maa Inspektør tage Affære. De 4 kriminelle Blade bliver fjærnet og udleveret til Konsistorium. Oppositionen faar med et knebent Flertal vedtaget et Mistillidsvotum til Inspektør og indgiver Klage over ham til Eforen. Hans Redegørelse overfor denne medfører, at 4 Alumner bliver bortvist, og der opnaas igen rolige Forhold paa Kollegiet. Det skyldes i første Linie Holten-Bechtolsheims faste Optræden i Forbindelse med Kristoffer Bechs Skrift, at Kollegiet hurtigt genvandt sin gamle Anseelse.

Foruden de 4 bortviste flyttede kort efter flere Alumner af forskellige Grunde frivilligt ud, saa der rykkede en halv Snes nye, og det var nu unge, dygtige Studenter, ind. At de har befundet sig godt derinde, viser den Omstændighed, at det var blandt dem, Initiativet til Oprettelsen af Valkendorfianersamfundet blev taget.

Hvor forvirrede iøvrigt Begreberne kan være selv hos oplyste Mennesker, viser følgende: Da jeg foreholdt Ophavsmanden til Affæren, at han skyldte den bortflyttede en Undskyldning, indrømmede han det ganske vist, men »han maa selv komme og hente den; jeg har p. Gr. af Examenslæsning ikke Tid til at gaa hen til ham«.

Som Modsætning en rørende Solstraalehistorie: Da jeg skulde op til Examen efter den gamle Ordning, 3 Dage i Træk i 3 forskellige Sprog, mente jeg, at jeg kunde gaa tidligt i Seng Aftenen før de 2 første Fag og saa læse hele Natten før sidste Fag for at blive færdig. Imidlertid kunde jeg ikke sove de to første Nætter og var derfor saa søvning den tredje Nat, at jeg ikke kunde holde Øjnene aabne. Jeg gik saa i Seng Kl. 2 og fik Kisum ind at vaage hos mig til Kl. 4. Saa kaldte han paa mig, og saaledes klaredes de Skær.

I det hele var min Alumnetid en bevæget Tid. Paa Kollegiet var jeg med til at stifte den sønderjydske Ungdomsforening »Vidar«, der indtil Verdenskrigen udførte et meget stort nationalt Arbejde, og hvis Forretningsfører jeg hele Tiden var. Paa Læsestuen gik de politiske Debatter højt. Det var lige inden Systemskiftet fandt Sted Mange af Alumnerne var Medlemmer af Studentersamfundet, der

havde sin Glansperiode og byggede eget Hus, en Herlighed af kort Varighed. Men fra Studentersamfundet fik vi Billetter til Det kgl. Theater for at gaa hen og pibe den berømte Aften, da Schyberg havde duelleret med Edv. Brandes.

Til Slut vil jeg omtale en Begivenhed i Kollegiets Historie, som har været af indgribende Betydning for Alumnelivet og ikke mindst for Valkendorfianersamfundet, der ikke vilde have kunnet fejre sine vellykkede Aarsfester paa Kollegiet, hvis vi ikke havde haft den fortrinlige Læsestue.

Da jeg flyttede ind, var der i Stueetagen mod Nord 2 Værelser, af hvilke det nærmest Indgangen blev beboet af en Alumne og kaldtes Island, mens det andet, som kaldtes Grønland, benyttedes som Læsestue. Navnene karakteriserer dem, mørke og kolde var de; i Læsestuen var der kun et Vindue mod Nord, saa man vanskeligt kunde se at læse derinde, og til større Sammenkomster var den for lille.

Professor P. Madsen nærede megen Interesse for Alumnerne og var i Virkeligheden en praktisk Mand. I »Grænsevagten«, Aarg. 1931, er der givet en lang Skildring af den sønderjydske Præst Nis Hansen. Mens han var Præst i Vestjylland, boede P. Madsen hos ham og blev forberedt til Optagelse i Viborg Latinskole. Her gengives hans omhyggelige Regnskaber over Udgifter i Drengesaarene og Brevene fra Nis Hansen i Studentertiden, der nu opbevares paa Universitetsbiblioteket. Vi forstaar nu hans Interesse for den sønderjydske Sag, og at han blev Efor for det Hammerichske Legat for indfødte Slesvigere, som han ogsaa havde tildelt mig, inden jeg kom ind paa Kollegiet.

Peder Madsen fik nu inddraget Alumnepladsen i »Island«, et Gavlvindue indsat i »Grønland« og Skillevæggen nedrevet mellem de to »Bilande«. Hans Frue skænkede pragtfulde Gardiner, og 26. Oktober kunde vi indvie vor herlige Læsestue med det første Bal, der nogensinde har været afholdt paa Valkendorfs Kollegium.

Dengang dansede man evig og altid Lanciers ved Ballerne. Men naar det skulde være rigtig stilfuldt, hørte ogsaa Française med, og den kunde mange ikke danse. Heldigvis var Lavrids Smidt, som aldrig dansede Runddans, en Mester i Opstillingsdanse, saa han fik travlt med at indøve den, og Ballet forløb glimrende.

Eforen med Frue var til Stede, og Festen var helt igennem vellykket. Peder Madsen holdt en smuk Tale for Studenterne. Jeg spurgte ham bagefter, om den ogsaa omfattede Kandidaterne, og jeg hører endnu hans salvelsesfulde Røst, da han med Varme svarede: »Student er en Character indelebilis«. — Ja, gid alle Studenter altid vilde holde sig dette for Øje!

Alt i alt var min Kollegietid tre af de rigeste Aar i mit Liv, hvorfor jeg længst muligt vil møde hvert Aar ved Valkendorffianersamfundets Sammenkomster for at modtage et Foryngelsens Bad gennem Samværet med de unge Studenter, naar vi synger de vidunderlig smukke Linier:

Om dine Træer fældes,
og dine Mure hældes,
Du derfor aldrig ældes,
men evigt med Ungdom staar.

P. GREGERSEN
1899—1902.

Skønne Dage paa Valkendorfs Kollegium.

For en ung Student, der tre Aar igennem havde boet i Ensomhed paa en lille Kvist i Webersgade, var det en mærkelig og stor Forandring pludselig at føle sig henflyttet til det Samfund, der havde til Huse paa Valkendorfs Kollegium, et Samfund, som bestod af saa mange uensartede Elementer. Det skal ikke skjules, at der, navnlig i den første Tid, jeg boede paa Valkendorfs Kollegium, var stærke Rivninger blandt en Del af de ældre og en Del af de yngre. Men disse Rivninger hørte op, efterhaanden som der gik Svind i de ældre Alumner, og det er ikke uden Grund, at jeg har kaldt denne lille Artikel for »Skønne Dage paa Valkendorfs Kollegium«. De tre Aar, jeg boede der, var Aar, der i min Erindring altid har staaet for mig med en særlig Glans, fordi jeg derinde fandt en Række Kammerater, med hvem Samlivet blev kan jeg næsten sige til en daglig Oplevelse.

De ældre blandt os vil sikkert mindes det pragtfulde Billede i »Blæksprutten«, hvor P. Madsen med en højst betænkelig Mine staar og betragter et Par Damestøvler uden for en af Dørene paa Kollegiet. Professor P. Madsen var blevet Kollegiets Efor, kort før jeg kom ind paa Kollegiet, og havde foretaget den berømte »Udrensning«. En ny Flok var kommet ind som Erstatning for de bortdragne, og det var blandt disse nye, jeg især fandt saa gode Kammerater, Blegvad, Lollesgaard, Lomholdt Thomsen, Christoffersen (nu Blessing) og adskillige andre. Det daglige Samliv mellem os formede sig hyggeligt, og de Fester, der afholdtes, blev i høj Grad muntre.

Den fornemste og mest stilfulde Fest, jeg oplevede paa Kollegiet, var Indvielsen af det nyindrettede Læseværelse. Oprindeligt var Læseværelset kun et enkelt Værelse som de øvrige. Men en Brand paa Læseværelset gav Anledning til, at Professor Madsen inddrog Naboværelset til Læseværelset, der altsaa, efter at Skillevæggen var fjernet, blev dobbelt saa stort. Dette nye Læseværelse indviedes med en stor Fest for Alumnerne med Damer, en Fest, som ogsaa Professor Madsen med Frue deltog i. Bordet var smykket med de herligste langstilkede gule Roser fra Drivhuset paa Vedbygaard. Middagen forløb festligt, Professor Madsen holdt en glimrende Tale for Damerne, og efter Bordet gik Dansen lystigt, mens Professorparret en Tid lang glade og smilende saa til. Et kært Minde om samme Fest har jeg i et Fotografi, hvor Blegvad, Lollesgaard og jeg staar mellem fire af de i Ballet deltagende unge Damer.

Men som sagt, der var mange andre Gange Lejlighed til Festivitets, enten det nu foregik i Haven eller paa et af Værelserne eller i Læsestuen, Fester, hvor ofte adskillige af os mødte udklædt, ogsaa som »Damer«. Forskellige Billeder fra disse Fester har ofte bragt muntre Minder frem i min Erindring.

To af Kammeraterne spillede en særlig Rolle ved disse Fester. Det var Albrechtsen og Christoffersen, »Stoffer«, som vi altid kaldte ham. Stoffer var til daglig Brug en meget flittig og alvorlig Have-mand, der udførte sin Gerning som Haveinspektør med stor Grundighed og Interesse. Men naar han var i Stemning, og det skete ofte, naar vi var samlede, var han fuld af Humør. Hvem af os, der

saa ofte overværede disse Seancer, har glemt Stoffers og Albrechtsens Samtaler mellem Sokrates og Kriton.

Da jeg i min sidste Tid paa Kollegiet var Inspektør collegii og altsaa var forsynet med to Værelser, foregik mange af de mere intime Sammenkomster hos mig. Ogsaa det daglige Samliv mellem enkelte af os foregik der. Det var saaledes Tilfældet med Frokosten, som især Lollesgaard og jeg ofte indtog i Fællesskab. Det var en Aftale mellem os, at jeg foretog Indkøbene og »tilberedte« og serverede Maden, men kunde saa til Gengæld bestemme Tidspunktet. Hvem det var bekvemst for, faar staa hen; men hyggeligt var det i hvert Fald. — I hvor høj Grad min Inspektorbolig benyttedes til fælles Sammenkomster fremgaar af følgende: Jeg havde efter endt teologisk Embedseksamen været i Slagelse for at søge Plads. Da jeg om Aftenen kom hjem, var der stort Selskab af Kammerater med kvindelige Bekendte paa min Hybel, dækket op i hele Stuens Længde.

For Kollegiets Alumners daglige Velbefindende spillede Forholdet til Efor og Portner stor Rolle. Forholdet til Eforen, Professor P. Madsen, var som Regel godt. Naturligvis kunde der komme en Kurre paa Traaden. Det skete, mens min Forgænger Blegvad var Inspektør. Portneren, dengang Solberg, vilde ikke make ret, efter vor Formening; Eforen stod imidlertid paa Solbergs Side i det Spørgsmaal — forøvrigt et ret ubehageligt, og under stor Opstandelse blandt Alumnerne gik Blegvad af som Inspektør. Jeg blev altsaa hans Stedfortræder. Efter min første »alvorlige« Samtale med Eforen, lykkedes det dog at faa det hele til at glide lempeligt; saa vidt jeg mindes, gik alt sin rolige Gang, saalænge jeg var Inspektør.

At vi ikke altid var ovenud tilfredse med Portneren, siger næsten sig selv. De mange forskellige og forskelligartede Krav til Portneren og hans Kone var det ikke altid helt let for dem at honorere. Bedre var det i hvert Fald under Solberg end under hans Forgænger, den gamle Wilhelm. Sidstnævnte gjorde sikkert sit bedste; men afgjort proper var han ikke, og Støtte i sin Kone havde han absolut ikke, hende saa man ikke paa Valpladsen, naa, hun havde ogsaa sine Børn at tage Vare paa. Solbergs derimod var barnløse.

Hvorlænge Solberg blev der, ved jeg ikke; men ret længe tror jeg ikke, han holdt Stillingen. Rent menneskeligt set staar for mig nu bagefter Wilhelm, trods hans gnavne Væsen og Mangel paa Propperhed, som betydeligt værdifuldere end hans Efterfølger, der egentlig slet ikke egnede sig til at omgaas en Flok yngre og ældre Studenter. Det kan ikke siges, at Professor Madsen der var heldig i sit Valg.

Naar jeg derimod ser ud over det Portræt af Kollegiets Alumner, som stammer fra Eftersommeren 1902, da jeg havde forladt Kollegiet, tror jeg at kunne sige, at i Valg af Studenter, som Professor Madsen fandt værdige til at optages paa Valkendorfs Kollegium, var han usædvanlig heldig. Det er en Samling udmærkede Mænd, som jeg for min Part var meget glad over at have lært at kende.

Blandt denne Samling staar ogsaa en ældre, skægget »Student«. Det er P. K. Thorsen, den kendte Sprogmand. Trods sin Alder blev han stadig ved med at komme paa Valkendorfs Kollegium, han befandt sig aabenbart godt blandt de unge. Eller var det kun gammel Vane? I hvert Fald husker jeg ham bedst henslængt i en Stol, med Benene i Strømpesokker paa en anden Stol, hvor han sov Aftenen bort, mens vi andre spillede L'hombre.

Det er nogle faa skønne Minder fra de glade Studenterdage, hvor jeg havde den Lykke at dyrke et storartet Kammeratskab. Men det er kun Minder. Siden vi forlod Kollegiet, er vi blevet spredt over det ganske Land, nogle er døde, og de fleste af os, der lever, er blevet borte for hinanden. Saadan gaar det vel oftest. Men saa er det godt engang imellem at tage Minderne frem. Og det gør jeg ofte.

VALDEMAR HANSEN ⁹⁾

1900—05.

For de Studenter, der boede paa Valkendorfs Kollegium lige efter Aarhundredskiftet, betød Kollegiet paa en Gang et Hjem og en Forening. De allerfleste af os 20 Alumner havde jo vort Hjem og vor Familie udenfor København, og den snævre Kreds vi dannede, f. Eks. i Sammenligning med de 100 Regensianere, kunde hur-

tigt rystes sammen til een Familie. Studenterforeningen førte da en hensygnende Tilværelse, ogsaa Studentersamfundet var allerede paa Retur; alt hvad disse to Foreninger før havde betydet, kom nu Kollegiet og Kollegielivet til at erstatte for os.

Det Kollegium, jeg flyttede ind i, manglede en og anden af de Nutidens Bekvemmeligheder, som den ny Bygning kan rose sig af. Der var ikke Badeværelse i hver Etage, men kun et i Kælderen; men Foreningen »The merry waterdogs« kunde dog, bedst af »Stoffer« faa en Afskylning hver Morgen. Der var ikke W.C'er, men kun »Trekroner«, hvortil der leveredes Papir af tvende »Rivavisorer«, som igen stod under »Inspector loci« — et Embede, som det var vanskeligt at udfylde til alles Tilfredshed. Ved Siden deraf var Embederne som Inspector collegii, lectorii og horti af langt ringere Betydning. — Dog kom insp. coll. i min Tid til at spille nogen Rolle som Leder af Kollegiets Politik overfor Eforen, som efter vor Mening begunstigede Portneren uforholdsmæssigt paa Bekostning af vore Interesser. Der blev holdt spændende natlige Møder og en Skrivelse fabrikeret, indeholdende en Klage til Konsistorium over selve Eforus. Disse storpolitiske Kampe gjorde, at den indre Front bevaredes temmelig ubrudt — saa at der virkelig skabtes et Kammeratliv af en ualmindelig harmonisk Karakter.

Kort forinden havde den fra Blæksprutten kendte Episode med et Par Damestøvler udenfor en Alumnes Dør bevirket et vist Røre; »Søren Jyde« havde i et tarveligt dramatisk Arbejde givet et Billede af de noget løse Sæder, og Professor Peder Madsen var traadt til for at rense ud. Resultat: 4 Udsmidninger og forholdsvis Ro og Orden; Venus (i alt Fald hendes Støvler) forvist fra Kollegiets Gange; og (ved Siden af Apollo) var det kun Bacchus, der dyrkedes, og det endda kun ved højtidelige Lejligheder, navnlig ved de to aarlige Gilder, Gaasegildet i December og Havefesten i Juni. I disse deltog næsten alle Alumner, og der udviklede sig en næsten fast »Ritus«. Da vor Alumnegeneration ikke var egentlig skabende i poetisk Henseende, maatte vi leve paa Fortiden, og »Alumnen Ewalds Sang« (Kong Christian) blev altid først afsunget; paa et senere Tidspunkt gerne »Oldenborgervisen« (med »Frederik Jensen« som Forsanger). Saa tager Solisterne fat: Leporello — i Skikkelse af en senere kendt Fysiker — synger med Bravur Listearien (Listen med de 1003

Elskerinder er naturligvis en Rulle Toilet-papir), og Herold, Niels Juel Simonsen og Helge Nissen optræder i deres Glansnumre, diskret parodierede.

Ved Soldet holder P. K. Thorsen, som egentlig var Alumne 1887—92, men som nu var Alumnus perpetuus, en Tale: »Der er noget ved Studenterne, men jeg ved ikke, hvad det er — en Duft (— — »Fy, Thorsen, naar er du selv blevet vasket?«), som adskiller Akademikerne fra alle andre.«

— — Dette »noget« var som oftest hans Thema, og naar man ser bort fra den ubehjælpssomme Begyndelse og den manglende Slutning, var det tit fortrinlige Taler, han holdt. Paa Valkendorfs Kollegium — ligesom i Filologisk-historisk Samfund — kunde man se gennem det snurrige, undertiden noget usoinerede ved Thorsens Person, ind til det lune, originale, ja, undertiden geniale i hans Væsen. — Paa et senere Tidspunkt dukker pludselig »Stoffer« op, iført et gammelt Tæppe, der skal forestille en slidt Filosofkappe, og indleder med Ordene: »Kære Kriton, jeg kommer just fra Angora —« en længere Dialog med »van Albrect« om Lopperne og Udødeligheden — holdt i Formen meget nær op ad Gertz's Oversættelse af de platoniske Dialoger og uforlignelig morsom. Henad Morgenstunden tiltraadte vi gerne, drøftende de højeste Ting, en Tur til Langelinie, for saa tilsidst at drikke Kaffe med friske Boller fra Schnurre paa et af Værelserne.

Dog endnu mere værd end Festerne var det daglige Samliv, med Drøftelser af vore Studier og af de Problemer, som dengang optog os. Og meget syntes vi blev klaret ved de natlige Samtaler rundt paa Hyblerne eller under den gamle Ahorn i Forhaven, eller i Baghaven med Udsigten til St. Petri Kirkes dejlige Spir. Det var næsten aldrig politiske eller nationale Spørgsmaal, vi diskuterede, oftere det sociale Spørgsmaal, men oftest de »store Problemer«: Kultur og Lykke, Determinisme og Indeterminisme, Individets Ret, og først og sidst de religiøse Problemer, Kirke og Kristendom, Høffding og Georg Brandes; religiøse Diskussioner var dengang næsten det eneste, Studenterne vilde gaa efter.

Naturligvis kunde ogsaa mere jordiske Problemer sætte Lidenskaberne i Bevægelse, f. Eks., om det kunde gaa an at save en Gren af den gamle Ahorn, eller om det var anstændigt, at en

Alumne beklædte mere end et Embede ad Gangen. Men hvad det saa gjaldt, stort eller smaat, var Baggrunden for det hele en Følelse af Frihed og Tryghed; og om det drejede sig om en religiøs Krise eller om at laane 50 Øre til en Middagsmad, var man sikker paa at finde et aabent Hjerter og en aaben Pung hos en af Kammeraterne.

Jeg er vis paa, at alle gamle Valkendorffianere i Taknemmelighed over gode Minder vil ønske Christoffer Valkendorfs gamle Studenterbolig Lykke og Held — ogsaa til at modstaa alle Forsøg paa at omkalfatre eller udvide den til en »moderne Regens«. Der er al mulig Grund til at holde fast ved det, som hidtil har givet Valkendorfs Kollegium dets Særpræg: At det kun er en Bolig for faa Studenter — at der ingen privilegerede Pladser er — og endelig, at der ingen Kandidatpladser er: der er det Ungdommen, som bor.

A. HOLGERSEN

1901—06.

Den 1ste Oktober 1901 flyttede jeg ind paa Valkendorfs Kollegium i Værelse Nr. 7.

Værelsets Udstyr var spartansk, der fandtes et malet Klædeskab og et do. mindre Skab til Fødevarer. Det udstyredes altsaa iøvrig efter Vedkommendes Behov, Evne og Smag, og Værelserne var derfor saare uensartede. Sindballes til Eksempel indtog paa et vist Tidspunkt en Særstilling. S. havde en ret betydelig Indtægt — hvisaarsag han forøvrig frivillig opgav sin Bolig paa Kollegiet — og udstyrede sit Værelse med en hidtil ukendt Luksus i Form af Divan, Egetræsmøbler, en stor Standlampe med Silkeskærm o. s. v.

Til enkelte Værelser fandtes dog noget yderligere stabilt Inventar. Biskop Fr. Nielsens Pult gik saaledes i Arv blandt Teologerne. Selv havde jeg, da jeg flyttede ind, af en bortdragende købt et meget rummeligt Arbejdsbord med Opsats; det lod jeg male, og da jeg fraflyttede Kollegiet, skænkede jeg det til den fremtidige yngste Jurist.

Værelsets Renholdelse besørgedes af Portneren, der ogsaa præsterede den Opvartning, Alumnerne havde Krav paa.

Forholdet til Portneren var ikke altid det bedste. Den første Portner i min Tid var en stor og svær Mand, som sikkert ikke overkom at præstere mere end det nødtørftigste. Der var idelige Klager, og jeg ved eet Tilfælde, hvor det kom til et korporligt Opgør mellem ham og en Alumne. Heldigvis var den paagældende Alumne ogsaa stor og stærk og havde lært at bokse, saa han led ingen Overlast.

Vi blev da heldigvis af med ham, og hans Efterfølger — en Skomager af Profession — bestred med Hustru og en Pige i Resten af min Alumnetid Portnerhvervet. Han bar det sjældne Navn Herr, hvis Aarsag Alumnerne paa Valkendorf kunde prale med at være de høfligste paa samtlige Kollegier, da de altid titulerede Portneren med »Hr«.

Pigerne var sjældent ligefrem fristende, jeg ihukommer det gamle Bud om deres Alder, men det skete dog, at der var en af tækkeligt Udseende. Jeg mindes En, der var køn, og erindrer, at en Alumne en Dag opholdt hende med en Konference paa sit (Alumens) Værelse; under denne havde han aflaaet Døren, og Herr var temmelig rasende, men det prellede af paa Alumnens uforstyrrelige Ro, og der kom intet ud af Sagen trods Herrs Trusler om Klage.

Haven var som Regel i en temmelig pauver Forfatning. I Baghaven havde vi som nu Tennisbane; for den stod en særlig Ledelse, som sørgede for, at Banen blev holdt i Stand, og at der var det fornødne Spillemateriale. Dertil ydedes af de spillende et særligt Kontingent. Spillet dyrkedes ret ivrigt, ogsaa med Gæster, der iblandt Damer, i et enkelt Tilfælde resulterede dette i en Forlovelse.

Der blev afholdt Tennisturnering. Præmierne var Genstande til et vist Beløb efter Vindernes Valg; jeg fik 3dje Præmie og havde just da Brug for en Natpote, som jeg altsaa valgte, og fik overrakt med Paaskrift 3dje Tennispræmie.

Inden jeg forlader Haven, vil jeg lige omtale en særlig Episode, som hændte i »Stoffer«s Inspektortid.

Stoffer higede efter at gøre sin Indsats som Haveinspector uforglemmelig, og lod derfor i det nordøstlige Hjørne opføre et rummeligt Lysthus, hvor det var hans Agt, at Alumnerne kunde samles Sommer-Aftener. Det var som alle saadanne dystert og blev aldrig benyttet, undtagen som Genstand for de tennisspillendes Harme, idet det selvfølgelig var i høj Grad generende for Spillerne.

Paa den Tid var »Peder« (senere Biskop Peder Madsen) Efor, og han viste sig yderst sjældent paa Kollegiet. Men han kom altsaa, ogsaa ud i Baghaven og lod saa insp. hort. hente. »Hvadd er dette?« spurgte »Peder«, og med megen Beklemthed og Stammen fik Stoffer frem, at han havde tænkt, det skulde være et Lysthus. »Hvor kommer dette fra?« fortsatte »Peder« Inkvisitionen, og endnu mere stammende maatte Stoffer saa gøre Rede for sine Dispositioner. — Naa, Stoffer fik altsaa Ordre til snarest at fjerne Lysthuset, og det forsvandt omgaaende — til Sorg for ingen.

Læsestuen var den samme som nu. Møblementet dog langt mere uskønt. Den oplystes af 2 Gaslamper med »Vaagekone«, men det tør nok skaansomt siges, at den var ualmindelig lidet hyggelig.

Den brugtes derfor heller ikke til noget Samvær i det daglige. Alumnerne havde skiftevis »Uge«, hvilket bestod i at rydde op om Aftenen og lægge Aviserne paa Plads paa deres Hylde samt iturive et passende Antal gamle Aviser i passende Stykker ad usus loci.

En Nat kom jeg hjem efter en Natmanøvre med Akademisk Skyttekorps. Alt var i Opstandelse, idet Læsestuen var brændt. Der var opstaaet Ild i den store Reol med bl. a. Aviser, som da stod op mod den aflaaede Dør ud til Gangen, og Læsestuen var bleven slemt medtaget, inden en Alumne opdagede Ilden og fik Brandvæsenet alarmeret.

Der var heldigvis ikke brændt igennem til 1ste Sals Værelserne Nr. 7 og 9, men megen Røg var trængt op og havde ødelagt adskilligt, og der stank hæsligt endnu i ret lang Tid derefter af sur Røgluft.

Ved enkelte Lejligheder var Læsestuen dog Midtpunkt for fornøjeligt Samvær.

Een Gang, men kun denne ene Gang i min 5 Aars Kollegietid, havde vi Bal. Flere Alumneinklinationer, der senere blev Exalumnehustruer (hvoriblandt min egen) — deltog, og Sammenkomstens Højdepunkt var næsten, da Damerne ud paa Morgenstunden ved Hjælp af allevegnefra sammenskrabede Bidrag fik tilberedt og serveret en Frokost.

Iøvrig samledes vi i Virkeligheden (udover Generalforsamlingerne) kun 1 Gang aarlig, nemlig til Gaasegildet. Som Regel spiste vi Gaasen paa Kollegiet, een Gang dog i »Café Himmerig«, men

Punchesoldet foregik naturligvis paa Kollegiet. En enkelt Gang mødte vi udklædt.

Vi vilde gerne have anskaffet et Piano til Læsestuen. Een Gang var vi naaet saa vidt, at vi havde samlet alle Alumnerne om et Andragende, og forpligtet os til at yde et beskedent maanedligt Afdrag paa et Laan, som vi vilde have hos Konsistorium.

Vi henvendte os med Ansøgningen til Eforen og henviste til, at der fandtes Musikinstrumenter paa andre Kollegier, nemlig foruden Regensen ogsaa Ehlers Kollegium. Vi blev sat i en lidt vanskelig Situation, da Eforen spurgte, hvorledes det paa Ehlers var fremkaffet, og maatte usandfærdig erklære, at det havde vi ikke undersøgt. Vi havde nemlig undersøgt det og faaet oplyst, at det var skænket af Kollegiets Efor.

Om »Peder« anbefalede vort Andragende eller ej, erindrer jeg ikke mere, men Klaveret fik vi ihvertfald ikke.

Der var dog i min Tid 2—3 Alumner, som havde et Piano paa Værelset, men det var ikke altid velhørt.

Eksamen og visse Familiebegivenheder som Fødselsdage og Forlovelse fejredes ved Kaffe med Kringle og Tobak til de hjemmenværende. En enkelt Alumne var saa raffineret at stille ved disse Lejligheder med en Kæmpekop og en dito Pibe.

Fællesudflugter mindes jeg kun 2 af.

Den første var en Cykletur, hvor vi naaede til Farum og der overfaldtes af en saa voldsom Regn, at vi maatte slaa os ned i Kroen den halve Dag, hvad vor Pung absolut ikke var indstillet paa.

Den anden Udflugt var til Ordrup, hvor Læge Gilbert Jespersen efter en Valkendorfianersamfundsfest inviterede os alle ud, og hvor vi tilbragte en yndig Aften, bl. a. underholdt med Sang af Datteren Ayoë, den senere kendte Sangerinde Fru Ayoë Willumsen.

Een Gang om Aaret samledes vi en Sommeraften til et Symposium.

Der ankom en Dag et Bud fra en Vinhandler med en Kurv Vin til Hr. A. Horn. Der boede ingen af det Navn, og han afvistes derfor, men vendte tilbage, og en telefonisk Henvendelse til Vinhandleren gav til Resultat, at Vinen var betalt og bestilt til Kollegiet.

Det viste sig saa, at den anonyme Gave skulde nydes af Alum-

nerne under Ahornen en lun Sommeraften, og denne Gave har trofast indfundet sig siden. Giveren var Overretssagfører Alfred Christensen.

I de første 4 Aar af min Kollegietid var jeg beskæftiget paa et Sagførerkontor og havde derfor ikke Lejlighed til at dyrke det daglige Samliv. Først det sidste Aar kom jeg mine Medalumner nærmere gennem dagligt Samvær. Det gjaldt navnlig min Studiekammerat Engell, med hvem jeg daglig spiste Frokost sammen. Vi havde hver sin Uge, i hvilken der skulde dækkes Bord, hentes Mælk og laves Kaffe. Mælken hentedes i en Kasserolle, ikke hos vor Genbo Bager Olsen, men hos Bager Schnorre paa Hjørnet af Larsbjørnstræde og Studiestræde, der leverede en rigeligere Portion og havde en køn Datter. — Det var et Stykke Vej at balancere med en Kasserolle Mælk, og der gik jo af og til noget til Spilde, saaledes at der ikke blev 2 fulde Glas. Naa, det ene blev nu altid fuldt med den klassiske Bemærkning: »Du maa meget undskylde, jeg er kommet til at spilde noget af *Din* Mælk«.

Kaffen lagde vi megen Vægt paa, og jeg tør sige, vi Valkendorfianere var Mestre i at lave Kaffe — og faa det bedst mulige ud af det mindst mulige Kvantum Bønner. Jeg er senere hen i Livet blevet rost for min Kaffe. Vi lavede Kaffen paa et Bord i Enden af Gangen, der var beregnet til Hensætning af Service til Afvask. Det var vist egentlig forbudt at lave Kaffe og Mad paa Gangen, men vi sneg os til det, for det var ikke til at have Osen af Kaffe og Petroleumsapparatet inde i Værelset.

Uden at jeg kan angive nogen bestemt Grund dertil, morede vi os ofte med — naar vi havde sunket Maden — at brydes og tage Livtag. Vi udkæmpede alvorlige Kampe, som undertiden endte nede paa Græsplænen. Til Tider forstærkedes Kampens Voldsomhed ved de Vaaben, som anvendtes, hvoriblandt det værste var en Sodavands-sifon.

En saadan havde vi altid ved Haanden. Forholdet var nemlig dette — hvilket maaske lyder som Praleri, at jeg altid havde Whisky og Sodavand til Traktement for eventuelle Gæster — og derfor ogsaa vel hyppig havde Gæster —; desforuden stod der paa mit Skrivebord en Kasse Cigarer — hvilket heller ikke var uvelset. Men

jeg oplyser, at Whiskyen kostede 1 Kr. 50 Øre Flasken og Cigaretterne — som jeg fik til en gros Pris gennem en Bekendt — 4 Kr. pr. 100.

Ved alle vore Sammenkomster var »Stoffer« det oplivende Element: stud. theol. Hans Christoffersen, senere Blessing, Præst i Stenløse. Han var altid oplagt og tog Ordet ved den mindste Opfordring for at holde en Tale af et pseudo-filosofisk Indhold. Den eneste Student jeg har truffet af Typen fra Hostrups Komedier.

Den største kammeratlige Sammenkomst, vi havde i min Tid, var den, der gav Stødet til Stiftelsen af Valkendorfianersamfundet, og som bestod i et Kandidatgilde d. 24. Februar 1904.

De nybakte Kandidater Stampe, Lollesgaard, Rendal, Blegvad, Gregersen og Jørgensen slog sig sammen om et Fællesgilde under hidtil ukendte Former, med et Besøg i Det kgl. Teater og efterfølgende Smørrebrød m. v. paa Kollegiet. Allerede i Teatret til Forretning er Forretning med Olaf Poulsen i Hovedrollen var vi højt oppe (paa Galleriet), og Traktementet bagefter paa Kollegiet bragte Stemningen til Toppunktet.

De 6 Kandidater afgav her overfor hverandre det Løfte, at de vilde samles 1 Gang aarlig paa Kollegiet.

Allerede samme Aften uddybedes Tanken om at søge dannet en Forening af Valkendorfianere, for at ogsaa andre gamle, der følte sig knyttet til Kollegiet ved lignende Baand, kunde blive delagtige, og der blev i den nærmest paafølgende Tid rettet en Henvendelse til gamle Valkendorfianere, der gav Tanken varm Tilslutning, og ogsaa gennem Ritzau rettet en Opfordring til Exalumner om at tilslutte sig. Imidlertid sørgede man ikke for at realisere Tanken ved at smede, mens Jernet var varmt, og Aaret gik, uden at der kom Realiteter, hvorimod Tanken bar Frugt andetsteds, idet Regensianersamfundet blev stiftet.

Man havde været klar over, at et Valkendorfianersamfund maatte have en Tilknytning til Kollegiet, og derfor bestemt, at den til enhver Tid fungerende Inspector skulde være Formand. Denne Ordning bar, som det viste sig, i sig selv Spiren til Undergang: Der skete intet videre, og paa en Generalforsamling i Foraaret 1905 slog jeg da til Lyd for, at der skulde gøres noget effektivt for at føre Tanken ud i Livet, eller ogsaa skulde man skrinlægge den.

Resultatet af denne Optræden var naturligvis, at man »valgte mig til Formand«, og jeg foranledigede saa Afholdelsen af den første Sammenkomst mellem Exalumni og Alumner Søndag d. 4. Juni 1905 med følgende Program:

Frokost i Zoologisk Haves Restaurant med efterfølgende Besøg i Haven, derefter Generalforsamling paa Kollegiet med Aftensmad og Punschesold.

Af Exalumni deltog bl. a. Direktør Julius Schiøtt, Overretssagfører Alfr. Christensen, Professor Kr. Poulsen, Ingeniør Meulengracht, Kontorchef, Dr. phil. Krebs, Professor, Dr. med. Bjerrum og Magister P. K. Thorsen.

Vi samledes om Eftermiddagen til Generalforsamling i Haven, hvor jeg forelagde Forslag til Love for Valkendorfianersamfundet, efter at man havde vedtaget at stifte et Valkendorfianersamfund.

Lovene blev vedtaget og Bestyrelse valgt. Paa dette Punkt havde der vist sig nogen Vanskelighed, idet de gamle, som jeg havde henvendt mig til, hævdede, at det skulde være Alumnerne, der skulde være Bestyrelse.

Belært af Erfaringen gik jeg stærkt ind for, at der skulde ihvertfald nogle gamle i Bestyrelsen, og det lykkedes at faa Tilsagn fra Julius Schiøtt, Bjerrum og P. K. Thorsen. Det voldte imidlertid Besvær at faa nogen til at paatage sig Formandshvervet. Paa min Gang desangaaende kom jeg ogsaa til Konferensraad Falbe Hansen. Han vilde ikke selv paatage sig Hvervet, men erklærede, at han havde Manden, hvorefter han førte mig ud til Kontorchef i »Danmark«, Dr. phil. Krebs, som erklærede sig villig til at paatage sig Hvervet, og derfor, efterat Bestyrelsen var valgt med 4 Exalumni og 3 Alumner, af Bestyrelsen blev valgt som Samfundets første Formand.

Efter Generalforsamlingen samledes vi paa Læsestuen til et yderst frugalt Aftensmaaltid, bestaaende af Skinke og Grønærter og en Ostepind, Øl, Snaps og Kaffe. Maden tilberedtes og serveredes af Alumner under »Frederik«s (nuvær. Kontorchef Valdemar Jensen) sagkyndige Ledelse.

Dermed gled vi over i Soldet, hvor de gamle — navnlig Schiøtt og Alfred Christensen — ydede en stærkt paaskønnet Indsats gennem deres fornøjelige Erindringer fra Kollegietiden.

Og saa var Valkendorfianersamfundet en — lykkelig — Kendsgerning.

Hermed slutter jeg mine »Erindringer« fra Kollegiet og beken-
der, at jeg den Dag i Dag føler, at det var min største Gevinst i
Livets Lotteri, at jeg opnaaede Bolig paa Valkendorf, og dermed
Adgangen til 5 Aars uforglemmeligt Samliv med højt begavede
Studenterkammerater.

K. F. HAFSTRØM

1904—08.

Livet paa et Kollegium vil til en vis Grad forme sig som ellers,
naar Kammerater bor sammen — man kommer sammen, laver Sjøv,
slutter Venskaber, nogle »for Livet«, og senere hen i Tiden vil dette
Liv altid staa i en særlig Glans. Og dog vil den, der har været rig-
tig med, finde, at hans Tid havde noget særligt; Livet betinges af
forskellige ydre Omstændigheder og af de forskellige Mennesker.

Fælles for alle Alumner er »Fattigdommen« — og det var da
ofte — sidst paa Maaneden — umuligt at laane 10 Øre til et Fri-
mærke (sidste Nødhjælp var Portneren!) — og dog trykkedes vist-
nok ingen af Nød — der var jo Understøttelser (betinget af »Flids-
attester« fra Forelæsninger. De kunde være vanskelige at frem-
skaffe — man kunde jo ikke faa Flidsattest for sit Hjemmearbejde).
Og »den lille Laanekasse« kunde bringe over det døde Punkt, navn-
lig naar man kunde disponere over mere velhavende Kammeraters
Andel. De velmente Linier fra en Festsang:

Og skulde jeg mindes herinde,
naar mine Dage er talt,
da ønsker jeg dette Minde:
Han skyldte Kollegiet alt —

blev af slette Mennesker opfattet som en Hentydning til dette For-
hold.

Naturligvis kom man sammen og drøftede — og spiste. Om
Sommeren i Haven — Morgenkaffe, Frokost (Æg, spejlet eller blød-
køgt, med eller uden Ansjos eller »skin- og benfri«). Kaffe var vi

Mestere i at lave. Men ogsaa indendørs rykkede vi sammen — og disse Fællesmaaltider skulde omsider faa storpolitisk Betydning. Fælleskøkken fandtes ikke, men vi fik fat i en gammel Primus, som vi ved Hjælp af Syre fik til at skinne; den anbragtes paa Bordet for Enden af Gangen, og efterhaanden voksede Retternes Antal, det strakte sig til Bøf (35 Øre hakket Kød, eller en Skive »skært«, som var dyrere og maatte bankes med Spritflasken), Kotelet (dypet i Æggehvite og Rasp, hvis Æggene var billige), Forloren Skildpadde (som købtes færdiglavet, men helst skulde have en Tilsætning af Rom eller Cognak. En enkelt Gang havde den dog faaet en underlig Bismag, som ikke fortog sig ved en extra Tilsætning. Det viste sig senere, at der af en Fejltagelse var anvendt Kogesprit; men da var den gledet ned.), stegte Hjerter m. m. Det gav imidlertid en udbredt Madlugt, og enkelte Deltagere gav højlydt Udtryk for deres Mæthed — og det vakte en Del Mishag (Misundelse), navnlig hos nogle Aalborgensere, der svigtede deres Nationalitet ved at være Afholdsfolk.

Da nu denne sammenspiste Forsamling søgte at sætte deres Kandidat igennem som Læsestue-Inspektør, dannede der sig et endnu større Modparti, som sejrede ved Valget. Det blev en vofdsom Strid; det urolige Parti (Mindretallet) øvede Sabotage, Aviser fjernes fra Læsestuen, og en Aften besatte man Læsestuen, forsynet med Mad- og Drikkevarer samt Spillekort, og blokerede Døre og Vinduer. Omsider faldt man dog til Ro og enedes om en Fælleskandidat.

Ved denne Lejlighed kom man paa en mindre behagelig Maade i Berøring med Myndighederne: Portneren og Eforen. Portneren hed Herr, og han (eller rettere hans Kone) var besværet over den megen Opvask og klagede til Eforen, P. Madsen, som fik det Indtryk, at Alumnerne kun interesserede sig for »Potter og Pander«. I Anledning af Striden udtalte Eforen den udmærkede Regel: Paa et Kollegium bør man føle sig som Samfundsmenneske. Han inspicerede for øvrigt sjældent; ved en saadan Lejlighed forfærdedes han ved at se, at Have-Inspektøren egenmægtigt havde fældet et Træ (for at skaffe Tennisplads), men denne — »Frederik« kaldtes han p. Gr. af sine Viser — forsvarede sig med, at »Grenene faldt ned i Ho'det paa Alumnerne« (∴ naar de blev savet af!); Inspektøren

havde først forsøgt at aflive Træet ved rigelig »Vanding« med Salt-syre, men var bleven nødt til at gribe til det skrapere Middel. Havearbejdet var en fælles Pligt, men det var ikke let at faa Alumnerne i Arbejde; en Morgen tidlig skulde det være Alvor, »Frederik« purrede sine Arbejdere op og havde Kaffe med Kryddere parat.

— Udflugter foretoges gruppevis (kun en enkelt bar Præg af at være en samlet Udflugt) — og det interessanteste var næsten Planlæggelsen; efter en saadan indgaaende Drøftelse, der havde varet hele Aftenen, viste det sig, at to af Deltagerne slet ikke havde tænkt sig at være med paa Turen — den interessante Indledning vilde de dog ikke snydes for. For den enes Vedkommende laa Forhindringen i, at han var gledet paa Cyklen og faldet i Indholdet af en tabt Syre-Dunk (Erstatningen var velkommen og gav Mulighed for extra Gilder). — Engell var en Tid »noget« paa Censors Kontor og fik overladt Frikort til »Røde Kro« paa Amager; der var man betaget af Besøget, og Direktøren vilde gerne hilse paa »Censors Fuldmægtig og Censors Fuldmægtigs Ven«. De kom meget sent hjem — og for Fremtiden kunde Alumner altid være sikre paa gode Pladser (»det er dem fra Censor«, lød det). — Da vor udmærkede gamle Kammerat, P. K. Thorsen flyttede ud til Ballerup, blev det et yndet Udflugtssted — man skulde smage paa T.'s forskellige Slags Snaps (jfr. Udflugterne til Lars Mathisen!).

— Den aarlige Fest var Gaasegildet, som afholdtes paa Læsestuen eller i en Restauration; foruden Mad og Drikke serveredes Sange, Neurupinere osv. Hertil kom med Valkendorfianersamfundets Stiftelse en Sommerfest, hvortil der altid kom en Del af »de gamle«. Dagen for den første Fest begyndte med at Haf blev lukket inde med en Sodavand og Caloric (for at live Gejsten op) med Paa-bud om at lave en morsom Sang (den blev naturligvis et Mesterværk!). Disse Fester kunde trække længe ud — det var midt i de lyse Nætter, og der var ingen truende Eksamen i Horisonten. Engang satte nogle sig til at spille Phombre, hvilket andre — med nogen Ret — fandt upassende, hvorfor de fjernede og gemte Sengetøjet og bar Dørene til de tomme Værelser ned i Baghaven; selv tog de en Cykletur efter en Prøvekørsel i Haven. En maatte opgive, men de to andre tog ud paa Landet og saa Furesøen i Morgendæmring. Men ved Hjemkomsten ventede Hævnen: stængede Døre osv.

— Der blev festet og soldet — lejlighedsvis! En Juleuge var særlig fugtig; Haf vikarierede i Glostrup, og naar han kom hjem ud paa Eftermiddagen, sad de andre endnu ved Frokostkaffen og hvilede ud til Aftenfesten. En Aften fandt Haf det nødvendigt at gaa tidligt i Seng, men Naboen skulde netop have Selskab; for ikke at forstyrre Kammeratens Søvn gik han ind og trak Haf ud af Sengen ind til Festlighederne.

Alligevel var der ikke noget i Vejen for at faa noget bestilt; til daglig var der Arbejdsro. Og man samlede ogsaa om alvorligere Emner — og man lærte andres Syn paa Livet og dets Værdier at kende — en Tid var der samlet en Kreds om Bibelstudium. Intet menneskeligt var os uvedkommende!

POUL HELMS

1904—08.

Jeg kom ind paa Kollegiet i Sommeren 1904 og forlod det igen i Sommeren 1908, et halvt Aar efter min teologiske Embedsexamen.

Der boede dengang som vel altid paa Kollegierne adskillige senere bekendte Mænd, bl. a. nuværende Professor Sindballe, Minister Engell, Biblioteksdirektør Døssing, Overlægerne Eiken og Bartels osv. Der blev vist gennemgaaende arbejdet ret flittigt, men ogsaa holdt megen indbyrdes Selskabelighed, hvorfra kun ganske enkelte holdt sig helt fjernt. Smaa Ting kunde afstedkomme betydelige Bataljer med endeløse Skriverier i Protokollen og Udfoldelse af den ejendommelige Protokolsarkasme og Protokolvid, som vist er ens til alle Tider. Der var stor Misfornøjelse med, at Insp. coll., stud. med. Hjalmar Petersen (Overlæge Eiken) formentlig ikke regerede Portneren, der bar det herhjemme som Egennavn ret sjældne Navn Herr, med tilstrækkelig fast Haand, og der var opvokset betydelig Animositet mod Portnerkonen, der gik under Navnet »Geden«, skønt hun maaske — i hvert Fald i det ydre — kunde minde nok saa meget om Pomuchelkopps udødelige Høne i »Landmandsliv«. Begge var iøvrigt meget skikkelige Mennesker og protegeredes stærkt af Efoeren, Prof. P. Madsen. Hvad der var i Vejen, husker jeg ikke, men der var revolutionær Gæring i Luften, og en skønne Dag troppede

en Deputation under Ledelse af nuv. Læge Aage Madsen, og som ogsaa omfattede min Ringhed, op hos Hjalmar Petersen med et Mistillidsvotum og en Opfordring til at træde tilbage som Inspektør. Han smed os ganske formløst ud, men senere efter et virkningsfuldt Indlæg i Protokollen af Undertegnede traadte han dog tilbage, og jeg valgtes til Inspektør udenom Madsen, vist nok paa Grund af mit advokatoriske Indlæg.

Mit Inspektorat blev imidlertid en Skuffelse. En Konference med Eforen viste mig, at der maatte gaas frem med Forsigtighed, og det gik som saa ofte: den røde Revolutionsmand blev konservativ Embedsmand. Dette huede imidlertid ikke mine Vælgere. Jeg blev dog siddende i Stillingen uden egentlige Vanskeligheder til mit Embedsaars Udgang, men ved Nyvalget faldt jeg med Glans, og Madsen kom i mit Sted, hvad han vel egentlig havde burdet fra først af, da han var Oppositionens oprindelige Leder.

Større Følger havde Affæren ikke i nogen Henseende.

Mens jeg boede paa Kollegiet, stiftedes Valkendorfianersamfundet ved en Sammenkomst i Zoologisk Have 1905. Det maaske lidt overraskende Sted skyldtes den daværende Direktør Jul. Schiøtts Stilling som interesseret forhenværende Alumne.

Forholdene i det hele var jo i Sammenligning med Nutidens primitive. Vi saa i høj Grad »petroleundo« Musernes Dans, og de, der boede ud til Baghaven, nød den skønne Udsigt og tilsvarende Paavirkning af andre Sanser fra de mest regulære Dasser, man kan tænke sig. Et helt Aar boede jeg med direkte Udsigt til dette Skønhedspalads.

I Baghaven fandtes og findes Tennisbaner, hvor der udkæmpedes drabelige Matcher med Forudgivning osv. Netpil var næsten en Nødvendighed, da Pladsen bag Grænserne var altfor snæver. At mangfoldige Bolde havnede i Nabogaarden behøver formodentlig ikke at bemærkes — det er vel Tilfældet endnu.

Jeg befandt mig godt paa Kollegiet og stod gennemgaaende paa en god Fod med mine Medalumner. Ogsaa senere, mens jeg havde min Virksomhed i Københavns Nærhed, kom jeg ofte paa Kollegiet, og Forholdene medførte, at jeg snarest kom i et nærmere Venskabsforhold til nogle af de senere og yngre Alumner som f. Eks. Valkendorfianersamfundets nuværende Formand.

H. HELWEG
(1908—11).

Kære festskriftredaktør og kollegiekammerat. De rykker mig for et bidrag til festskriftet for Valkendorfs kollegium. De ignorerer elskværdigt den kendsgerning, at jeg har ladet Deres første henvendelse uænset og beder mig nu sætte pen til papiret.

Det, De beder om, er vanskeligt, meget vanskeligt. Livet paa Valkendorfs kollegium er en ø i ens tilværelse, en nu næsten sagnagtig ø, og man erindrer den nærmest, som jeg kan tænke mig, at Adam, da han sad som en udslidt olding og funderede, tænkte tilbage paa sine morgenspadsereture i Edens have. Jeg har forsøgt at gaa ind i St. Pederstræde og kigge ind gennem porten. Vi kaldte den i min tid for »porten«, og det gør man muligvis endnu. Faktisk er det jo kun en almindelig dør i et grimt, skiddengraat plankeværk. Jeg gik endogsaa saa vidt, at jeg ubemærket listede om i baghaven, ja helt ind paa gangene. Uden at møde nogen slap jeg igen ud gennem den port, der lukker for et livsafsnit.

Vi sad en sommerdag og spiste frokost under ahornen i forhaven, fem, seks frie og fattige studenter, som havde spejlet sig et par æg og smurt sig et par skiver rugbrød; dertil en bajer fra købmanden lige overfor paa hjørnet. Der var een, der sagde: Er I klare over, at saa godt faar vi det aldrig mere i livet? — Ingen sagde ham imod, og han havde ogsaa ret. Et par af kredsen er senere bleven matadorer i samfundet, et par er døde og een ved jeg ikke noget om. Men der er ganske sikkert ingen af dem, der nogensinde er bleven lykkeligere, end de var den sommerdag.

Saadan noget kan man ikke skrive om. Jeg kunde jo nok fortælle episoder, som een og anden vilde nikke genkendende til. Som f. eks. dengang vi skulde vælge inspector collegii, og partierne var delt saadan, at 10 af de daværende 19 beboere hørte til eet parti, medens det parti, jeg tilhørte, kun mønstrede 9. Een af modpartiet stod netop ved afslutningen af sin kollegietid. Kunde generalforsamlingen trækkes ud til midnat, vilde hans tid være udløben, han vilde ikke have stemmeret mere, og vi vilde i den ellers haabløse valgsituation have chancen ved en lodtrækning. De endeløse diskussionsindlæg, som denne obstruktionspolitik affødte, skaffede os saa

megen fornøjelse, at vi var nærmest ligeglade, da vi 5 minutter over 12 dog tabte ved lodtrækningen.

Saadan i referat er der jo ikke saa forskrækkelig meget ved det; man kan ikke faa andre til at more sig over det. Men nogle af dem, der var med, vil have en erindring om noget herligt, skabt af stedets atmosfære, noget som bliver myte. Maaske er det meste af det, der fylder ens sind ved erindringen om kollegietiden, i virkeligheden myte. I min tid fortaltes der jævnligt og under stor moro en historie, der ganske bestemt var passeret for ikke saa længe siden; man havde midt om natten i en blid regn baaret en af alumnerne, en nuværende højtanset universitetsprofessor, ned i haven, med seng og det hele, uden at han vaagnede, og ladet ham staa der. Forleden traf jeg en mand, som meget godt kendte historien, men med urokkelig sikkerhed henførte den til en anden person, en nu afdød, paa kollegiet saare kendt sprogforsker. Maaske er der i virkeligheden aldrig bleven baaret noget ned i haven i natteregnen; maaske er det hele et sagn, en myte. Maaske beror den plads, kollegiet indtager i ens bevidsthed, paa ganske ukontrollable erindringsforskydninger. Maaske var det hele slet ikke saa herligt, dengang det stod paa. Mon ikke ogsaa Adam, da han blev gammel, har siddet og spekuleret paa, om der nu virkelig ogsaa havde været saa dejligt i Edens have, ja maaske er der lejlighedsvis dukket tvivl op hos ham, om han overhovedet nogensinde havde været i Edens have, om ikke det hele var en myte, en drøm, en fantasi. Shelley siger et sted om den forgangne tid:

As the voice of a dear friend dead
is time long past.

Da Shelley skrev det, var grammofon og stemmearkiv endnu ikke opfundet, og en kær afdød vens stemme var noget højst uvirkeligt. Men saadan var altsaa forgangen tid for ham. Noget som ikke eksisterede, som ikke kunde eksistere, og som dog var en kilde til liv, som havde eksisteret engang i en eller anden nu forglempt form, som gav næring til nutid og fremtid.

Der var engang en rector magnificus — han er død nu, men han var en stor mand, da han levede — som vilde rive Valkendorfs

kollegium ned og lade det indgaa som et underordnet afsnit i en ny stor regens, som skulde bygges paa grunden. Alumnerne indbød ham til den aarlige fest. De angreb ikke den store mand synderligt, dels fordi man var klar over, at dommen var fældet, saa der var ikke noget at gøre, dels fordi han altsaa var en meget stor mand, og dels endelig fordi han jo var deres gæst. Men de sagde lidt om, hvad kollegiet betød for dem. Nogle af dem talte endogsaa godt, maaske fordi de følte, at det var sidste gang, de kom til at tale for kollegiet. Næste dag kunde man læse i aviserne, at planen om kollegiets nedrivning var opgivet. Saa stærk var altsaa den stemning, som i den lille læsestue, hvor festen holdtes, slog den store mand imøde. Jeg har ofte søgt at sætte mig ind i, hvad han egentlig har følt. Han var ikke vant til at blive sagt imod, og paa forhaand maatte man vente, at modstand snarest vilde ægge ham til trods. Men han maa vel have mærket lidt af det, som sidder i os gamle Valkendorfianere, noget, der er udgaaet fra stedet dér og ikke kunde udgaa fra noget andet sted, noget, der har gravet sig ind i sjælen og dér bestadig udøver sin indflydelse, noget, som han kunde tilintetgøre, hvis han endelig vilde, men som han ikke med al sin magt kunde erstatte.

Nu forlanger De af os gamle alumner, at vi skal gaa paa sporet efter den tabte tid. Hvad skulde vi kunne finde ved at følge det spor? Anekdoter, som ikke fortæller andre andet, end at vi var nogle gemytlige unge mennesker, men som for os selv er en ejendommelig verden af stemninger, hvorfra usynlige traade fører ned til det liv, vi lever den dag i dag. Oplevelser, der nu kun er fortid, men som hører til i en tid, da vi selv levede i nuet og fremtiden. Bevidstheden om, at vi var unge engang og ikke er det mere.

De ser altsaa, at jeg ikke egner mig til historieskriver paa dette omraade; men hvis De har lyst til at trykke dette brev som et udtryk for, hvad Valkendorfs kollegium kunde være for alumner fra før verdenskrigen, maa De gerne.

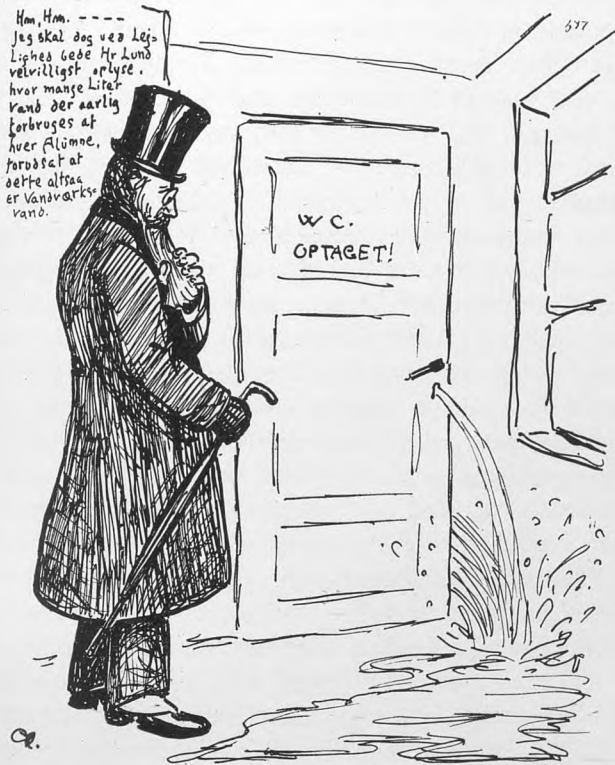
CARL LUND
(1913—18).

I min Dagbog for 30. Oktober 1913 i mit andet Studenteraar har jeg noteret: »Forleden kom Professor Jacobsen hen til mig i Universitetsporten: »Vil De gerne have Valkendorf?« »Ja.« »Saa kan jeg meddele Dem ganske privat, at jeg agter at indstille Dem, da jeg anser Dem for bedst kvalificeret. Der er ellers mange udmærkede Ansøgninger, saa at man baade bliver glad over saa mange dygtige Teologer og ked af kun at kunne uddele en — maaske to — Alumnepladser.«

Saa mange var Ordene. Det kunde synes ubeskedent at anføre dem, men dels skal de være til Ære for Kollegiet, der var og er en fornem akademisk Institution, og dels virker de paa mig snarere beskæmmende. For det er jo blevet smaat nok med den teologiske Indsats. Den har kun ytret sig i al Beskedenhed som et Islæt i Præstegerningen. Men det er ikke Valkendorfs Skyld, naar det ikke blev til mere. 26. Novbr. s. A. blev jeg udnævnt til Alumne for 4 Aar. Og det blev 4 gode Studieaar i udvortes Ro og Fred. For saa vidt vort lille Land angaar, for ellers var der jo Ufred nok i Verden. I Sommerferien 1914 saa jeg sidst i Juli en lille tysk Flaadeafdeling med Kejser Vilhelm om Bord stævne for fuld Damp ned igennem Læsø Rende paa Hjemvejen fra et hastigt afbrudt Besøg i Norge, og da jeg ca. 1. September vendte tilbage til Kollegiet, var det de allerfedeste Typer, der dominerede Aviserne paa Læsestuens Bord. Men trods Kanontordenen gennem de 4 lange Krigsaar blev der jo Læsere for danske Studenter. Nogle af os kunde have ønsket — under andre Forhold — at have besøgt fremmede Universiteter Syd paa, men vi maatte alle blive hjemme og være glade til. Nogen større Gene af Krigen følte vi Studenter ikke. Vi fik vore Petroleumskort, Brød-, Sukker- og Smørkort saavel som vort Maksimålflæsk. Det var jo til at komme over, at Vandet i nogen Grad blev rationeret, saa Inspector loci efter højere Ordre saa sig nødsaget til at paabyde, at der kun maatte trækkes og slippes i ringe Udstrækning. Det lod sig jo ogsaa bære, at rygelig Tobak efterhaanden blev vanskelig at opspore. Vi led ingen Nød. Naar Kammeraten fra Bondegaarden fik sin Sending af Sul og andre gode

Sager hjemmefra, fik han hyppigere Besøg, saalænge der ikke var Skimmel paa Pølserne. Det vil nu ikke sige, at Venskaberne kun var baseret paa Kød, de var det i høj Grad ogsaa paa Aand. Herinde mødte jeg min bedste Ven for Livet. Desværre kun for en kor-

TEGNING AF RING I LÆSESTUEPROTOKOLLEN.
 LUND VAR INSP. HORTI & LOCI

tere Del af Livet, idet Johannes Larsen allerede i August 1936 gik bort i en — som det synes os — altfor ung Alder. Vi blev Venner fra den første Dag, vi saas. Johannes Larsen blev for mig en trofast Skriftefader og Raadgiver i Ungdommens Sturm- und Drangtid. Jeg skylder ham mere, end jeg kan give Udtryk for. Han var ogsaa en fortrinlig Studiekammerat, der virkede fremadrivende. Jeg mindes med Glæde, hvordan vi gennemarbejdede og drøftede f. Ex.

Martensens Etik eller skar op og læste i eet Træk F. C. Krarups »Livsforstaaelse«. Vi dyrkede ogsaa Skønlitteraturen ikke mindst Digte. Paa Læsestuen havde vi jo de fleste nye Bøger. Men Slaver af Studierne var vi ingenlunde. Hver Onsdag Eftermiddag luftede vi Hjernen paa en Skovtur i det skønne Nordsjælland. Her var ogsaa gerne Peter Nielsen med (død som ung Præst i Løngov i 1920 af spansk Syge). Turen gik jævnlig over Klampenborg—Hjortekær Lyngby, eller maaske til Bagsværd eller Rudersdal. Naar vi kom hjem til Kollegiet efter en saadan Tur, var der vældig Appetit paa en Kotelet med »Skaft«, som vi købte hos Høkeren sammen med et Blomkaalshoved og selv tilberedte i Kollegiets Køkken.

Jeg har kun nævnt Teologerne. Men vi kom jo ret nær paa hinanden fra alle Fakulteterne. F. Ex. havde vi en Overgang en Bibelkreds, hvor der ogsaa var Medicinere, Polyteknikere o. a. Og ved Kollegiets aarlige Fest sad vi i broderlig Kreds om de af vor fortræffelige Portnerkone stegte Gæs. Det var maaske lidt kedeligt for os nøgterne Afholdsfolk, naar vi kom længere hen paa Aftenen, men saa havde vi det nok til Gengæld bedre næste Dag. — Kollegiet havde en Tennisbane — om end i lidt forkortet Format som Følge af Grundens Begrænsning — ogsaa der blandedes vi under Sportens Udøvelse i broderlig Forening. Og vi fulgtes jævnlig ad i Teatret. Først vistnok paa egen Portemonnæ, og da blev det jo kun i det kongelige til Galleriet for 1 Kr. 40 Øre med Studenterhuen i Lommen for at spare Garderoben. Men der var vist ikke mange Tilskuere, som med større Oplagthed end vi, lod sig henrive af Holberg, Strindberg, Shakespeare og Helge Rode. Det var i de Dage, da Olaf Poulsen, Mantzius, Ella Ungermann og den unge Johannes Poulsen gjorde Scenens Kunst uforglemmelig for os. Siden rykkede vi ned fra Galleriet, da Kollegiet fik tildelt Fribilletter. — Som et Udslag af Kammeratskabet kan jeg ogsaa nævne de drabelige Pennefejder i Protokollen. De kunde i ungdommelig Ophidselse resultere i, at to Skolekammerater og Dusbrødre kunde true med fremtidig at benytte det kølige »De« som Tiltaleform, men slig Kølighed varede jo kun fra Aften til Morgen.

Naa, Aarene fik Ende, og en pæn Examen fik vi alle. Nogle af os kom i store Stillinger med Doktorgrad eller anden Værdighed, andre forblev mere paa det jævne, men alle holder vi sammen,

naar vi mødes. Og det er Valkendorf, der binder, saadan som vi mindes det, naar Guldregnen blomstrede, eller Træerne stod drivende fulde af Blomstersne eller — lige saa smukt — af Vinterens hvide Krystaller, eller naar vi i de stille Stuer med Sommerens Sol og Skygge eller Vinteraftenens buldrende Kakkellovn saa ved Lampen Musernes Dans.

G. RING

1914—19.

Kære Gøtzsche. Tak for Dit venlige Brev med Opfordring til at bidrage lidt til Oplysninger angaaende Kollegietiden.

Den, der skriver dette, kan sikkert bedre fotografere end skrive. Han har derfor samlet nogle gamle Plader sammen, tagne dels af C. J. Olesen og dels af ham selv. Maaske kan eet eller andet af Aftrykkene løse et Memoreringsspørgsmaal for een eller anden eller saa *).

Afsenderen føler sig iøvrigt slet ikke gammel, men maa indrømme, at alt dette, som Billederne viser, — — er meget længe siden.

Hans eget Liv synes ham egentlig først heelt begyndt for et Par Aar tilbage. Det gik da endeligt op for ham, at han ikke selv kunde klare eller bære noget af alt det, der truede med at overvælde hans Sind, men havde Lov til at overgive det til Gud ogsaa rent praktisk til Afgørelse af konkrete Spørgsmaal, idet han gik ind for at tage Konsekvenserne.

Siden har alting faaet et nyt Lys over sig. Brevskriveren er ikke bleven et bedre Menneske, snarere seer han mere og mere klart, hvor meget der er, der hindrer *ham* i at blive som dem, der seer Gud.

Men hans Syn paa andre, paa *deres* Muligheder og paa hans egne Pligter er fundamentalt forandret. Han har oplevet noget af Glæden ved at vide sig ganske afhængig af Gud, og mange Gange set andre opleve at finde den samme Glæde, i disse Aar.

Det er ham ikke muligt heelt at lade være med at føle Sorg over, at Uærlighed og Fejghed hindrede ham i allerede, da han var Alumne paa det herlige Kollegium, at være den Hjælper, han *skulde*

*) Billederne beror paa Kollegiet. A. G.

have været, eller den gode Kammerat, han maaske *kunde* være blevet.

Som det var, blev det nærmest kun til ikke heelt oprigtig Kritik og noget pedantisk Ikkeforstaaen af *dem*, der ikke fulgte den Op-træden, han i Følge sin Opdragelse maatte finde korrekt og antagelig.

Egentlig begynder han da dette Brev med at bede Dig og hvem, der ellers maatte læse dette, om Tilgivelse, fordi han kun formaaede at være en Farisæer, idet han stolede paa sig selv.

Skulde *nogen* af Eder ønske at høre mere derom, især om det mærkelige Liv i Nuet, han nu fører, vil han gerne tage over og fortælle om det til en enkelt, ikke til en Flok.

En meget fattig Student. Faderen død, Moderen, en mærkeligt rigt udrustet, kristen Personlighed, der sled i det med Pensionat for at hjælpe denne meget lidt maalbevidste Student fremad paa den medicinske Bane. — Ære være hendes Minde. Afsenderen erindrer som et Lyspunkt i alt det, han hellere glemte, at han flere Gange ogsaa i Medalumnernes Kreds havde Lejlighed til i Ærbødighed og Kærlighed at tale om sin bortdragne Fader, men især om Moderen, der altid havde betydet saa meget for ham, og som — det følte han sikkert — forstod ham og tilgav ham saa ganske uden Ord, men med en Moders Kærlighed og Trofasthed.

Ansøgninger med deprimerende Fattigdomsvidnesbyrd skriftligt udfærdigede og bevidnede. —

Ventetid. Opslag paa lange Gange med visdomsgraa Farve og hastige Trin bagved een. Ængstelighed for at vise sig paa saa op-højede Steder.

Overraskende Klarhed over, at man var udnævnt til Alumne.

Berettiget Tvivl om denne Afgørelses Retfærdighed. —

Naa ja, saa en Dag ud for at takke Eforen.

Kastanietræer op forbi Vinduerne. En Trappe med et mere støbt end smedet Fantasisigelænder og med støvet og temmelig fornem Lugt. Fjern Klokke. Høje Døre af Mahognitræ. Venlig Stuepige med Kappel. Vente i et fantastisk kedeligt Værelse med nogle Kobberstik samt Bøger i lyseblaat Kardus, og med Papirer ovenpaa Skabet? — Egetræ, lyst, lidt tungt i det. Et stort Dameportræt, en Afdød?

Saa kom en høj venlig Mand i Diplomat. Han syntes næsten lidt mere forlegen end een selv, hvis saadant kan tænkes.

Hans Pande var saa høj, at den næsten var sørgmodig. Meget smukke, gode Øjne plirende bag Brillleglas. En smuk dyb lidt tobaks-paavirket Stemme. — Venlighed og *Nænsomhed* i alt det, han sagde. — Han maa nok have kunnet det udenad. — Det gik ret hurtigt. — Der var noget med ganske absolut utilladelige Damebesøg paa Kollegiet, som det saa ganske øjensynligt var pinligt for denne Mand at sige, men som *skulde* siges. — Man saa, at denne Diplomatfrakkemand med det store Skæg og det følsomme, men beherskede Ansigt, var en Gentleman.

Fik straks uafrystelig Respekt for ham, saa, at han havde smaa Ejendommeligheder, som *de* faar, der ikke har ret mange om sig hjemme, og at denne Mand var ubegrænset Hengivenhed værd.

Lidt Habengut paa en Trækvogn. *Det* var snart stillet paa Plads i et stort skummelt Værelse med visdomsgrønne oliemalede Vægge og Stammer udenfor, sorte, Pæretræ.

Det maa vist have været paa første eller anden Sal. Næsten hele Tiden nogle, der buldrede op og ned ad Trappen, senere mistedes Evnen til at høre denne Lyd.

Venlige ældre Medalunner, ganske kort Tid senere, nogle der var yngre. — Saa var man der. —

Fester. Dem skal andre beskrive. Det allersmukkeste ved Fester paa et Kollegium er altid Morgenen, naar de fleste er gaaede til Ro, og Solen staar op, og man gaar en Tur ned til Langebro, forbi de faa.

Er det Heine, der bruger Udtrykket »im leuchtenden Sommermorgen«, det rammer. Træerne lyser om Morgenen, og Morgenvinden køler Nattens Hede saa herligt som intet andet. Paa Raadhuspladsen var der røde Kastanieblomster i saadanne Forsommormogener. Der var endnu en Del Hestevogne og kun ret faa Automobileer. Sporvognene var omtrent som nu: store skrigende Larver med Klokker og blinde Øjne. De var meget vaagne.

Krigen. —

Hver Aften hen paa Berlingske Central paa Raadhuspladsen for at høre »Nu begynder Oplæsningen af Berlingske Telefonavis«.

Det kom ud af en lille Tragt højt oppe paa en Gesims i det ene Hjørne. Rummet var fyldt med Kulsyre, Vanddamp, Tobak, lidt Parfume, lidt Blækluft, noget, der lugtede af Avispapir og mærkeligt lidt af Tøjluft fra alle de sammenpressede Tilhørere, som Tragten havde. — Den forvrængende Redaktør Borbergs (tror jeg) Stemme, saa at den kom til at lyde, som om den udmærkede Pressemand stod og gav en Opvisning i at *tale* paa Redekam.

Spænding og tiltagende Depression med Maanederne.

Til sidst forbi Centralen, bare se Opslagene. — Død nu kun af Interesse, naar Slagteriet var absolut satanisk. —

Var til Tider lidt sulten. — Fik da hamstret lidt *Sæbe*. —

Brødkort, Kaffekort, Sukkercort, Smørkort. Universitetsbespisning. Faber! Hvad mon dette Førergeni egentligt *ikke* havde tænkt paa for andre og *før* andre?

Saa ham jo ofte paa Hospitalet, til Forelæsninger og Klinikker, lærte, at han nok var lidt vranten maaske, men maatte bestandigt i stigende Grad beundre hans tilsyneladende grænseløse Evne til at overse det uvæsentlige. —

Ikke ret meget Lys i de Aar i Begyndelsen af Krigen. Havde en Acetylenlampe: en Blikbeholder, der lignede en halvhøj Shagdaase. — Ovenpaa sad en Brænder, fra hvilken steg en ganske let hvæsende knivtynd blaalig Flamme, der fik de visdomsgrønne Vægge til at ligne alt kadaverøst.

Kolde Fødder, kolde Ben, Kulderystelse, Tænderklapren, kolde Hænder, kold Næse, kolde Øjne, der ikke kunde blinke saa let som i Varmen.

Pathologisk Anatomi i en Bog med glittede Blade, ganske smaa Typer, svært at læse i Knivens blaa Lys. Om igen, glemte det halve. — — Een Gang til: und die Wachstumseigentlichkeiten dieses Geschwülstgewebes — —.

Og saa i Sommer, da vi roede i en Otteaarers ud forbi Estakaderne, og da Vandet var ganske som Silke, med helt smaa Bølger til at klukke lidt paa Otteaarerens tynde Sider, og vi var maaske lidt sent paa det den Aften, for der kom en kold Brise, og Fyret ude paa Middelgrunden begyndte at pege med sin sammenfoldede Vifte rundt om. — —

BANG!!! — — Dybt Mørke. — Det halve af den saakaldte Lampe falder ned et Sted ovre ved det grønne olierede.

Tændstik. Stearinstump. Samle Skidtet sammen igen. Koldt, koldt og trefold koldt! — —: die sich eben dardurch am besten sind —. —

Jørgen Jørgensen læste altid ved 2 Stearinlys, samt megen kold The. — En Gang imellem gav han et Hyl af Utaalmodighed, formentligt over ikke at kunne gaa ud over sit Væsens Grænser. Eller skreg han faktisk bare ligesom en Sporvogn?

Hans Stue indeholdt Bogreoler med Baase imellem. Han selv befandtes gerne i den midterste. —

Billeder var der en Række af, bogstaveligt, for de hang ganske tæt i en halvanden Meter lang Række let skraanende nedad mod højre.

Det var smaa Billeder med Farve fra Studio, vistnok — eller var de fra »Julestemning«?

Det elektriske Lys blev indlagt. Det var vel nok klart og forpligtende.

Der var Gasbadeovne i Badeværelserne til Brusebadet.

Theologer kan faa saadanne Ovne til at explodere med et alenhøjt Brag. Selv staar Theologen da inde i Bruserummet og venter, lidt frysende, paa Tililende, der kan samle Stumperne sammen og starte dette haandgribelige, altfor konkrete Maskineri. Farvel, ingen Aarsag, tror Du, at Du selv kan *slukke* den? Naa, ja, kald bare. — Travle Studier eller Lektier, hvad man nu vil kalde det. Der er et Par unge Alumner, der ikke ses. De er paa Boserup. —

Naa ja, de nederste Værelser er ikke lyse. Men de *har* nu nok været angrebne, inden de kom *her*. — For *her* er saa dejligt. *Her* kan de ikke have taget Skade. — Aa, de døde. — De gik ind i en Taage. — For det var udenom saa interessant og jagende, og der var saa mange Unge i de andre Lande, der døde. —

Fatter, altid lidt morgenskoet og x-benet, venlig.

Klar til at hjælpe med alt muligt og til at simulere ude af Stand til at begribe saadanne Ting, som han i sin kære af Erfaring skolede Sjæl ser, at det ikke gaar an at lave. — Mon han lever endnu, gid man en Gang havde faaet sagt ham rigtigt Tak. Og Mutter. — Var der noget mere determineret, men alligevel hjælpsomt. Mutter

var proper, hun kogte saaledes en Gang et Lægetermometer for Brevskriveren, saa stærkt, at det sprang i mange Stykker. Og dertil var hun dybt fortørnet over, at det lille Redskab ikke holdt til sligt. —

Influenza. — Alle syge. Mange paa Kollegiet. Nogle, der er halvraske, gaar og ser til de Syge. — Mange, mange dør, men ingen fra Valkendorf. — Professor Maar utrættelig, kommer listende med sin Paraply, nikker venligt hen til Divanen, hvor man ligger og gø'r. Ordinerer Kinadekokt og lader sig bevæge til ogsaa at ordinere lidt Portvin. — Denne Mand synes at forstaa alt muligt. Man kan tale med ham ganske som med en Kammerat. Han vandt hele min Fortrolighed og forstod at stille sig paa lige Fod med een og anden, der kunde have nok at slaas med.

Op igen. Benene *vil* ikke lystre. — Ned for at indtegnes til Examen. De *er* alle sammen saa tynde og ganske blege. Men hvor er *den* og hvor *den*, og *den* — alle de gladeste?

Tal ganske sagte om dem. De kvaltes i Expectorat ude paa det eller det Hospital. Der blev gjort *alt*. Men de *kunde* ikke klare den Spanske. — Aa nej. Ja nu skal vi snart i Gang med den Skriftlige. Kræfterne kommer for hver Dag. Nu kan man *løbe* igen. — Der er bare noget inde i Hovedet et Sted, som tit *gør* ondt. Det gaar vel over. —

Kammeraterne? Se paa Billederne. Der er *ingen* af dem, som Brevskriveren ikke mindes med Taknemmelighed. —

Han husker Hartvig Jacobsens Uforfærdethed overfor allehaande Problemer, haandgribelige og uhaandgribelige —, hans herlige Taler uden Antydning af Punktum, men med talrige Steder, hvor Stemmen steg ganske lidt, Ansigtet dækkedes af et let diabolisk Smil og en virkelig elegant ført Klinge bores ind i eet eller andet eller een eller anden, som *maatte* føle sig, og virkelig ogsaa helst *skulde* føle sig bæret over at blive spiddet af denne unge Verdensmand, der havde Idealitet bag alt, hvad han gik i Gang med.

Himmelstrup, se Billedet foran Skrivebordet, med Vinduet, bag hvilket de vuggende Grene viste grønt i alle Nuancer. —

Grønt — siger een eller anden tysk Digter — er Stilhedens og den eensomme Vandrers Farve. Brevskriveren maatte ofte tænke, at Himmelstrup var Jurist, fordi han virkelig hungrede efter Retfær-

dighed. Der var for Resten noget af denne Tørst i Sindet at spore hos alle Kollegiets Jurister. — Det gjorde dem trættende at diskutere med, men fik samtidigt een til at glæde sig over al den Skønhed, der kan ligge over Ansigter fyldte af Iver efter at tænke og tale klart og — sandt. Brevskriveren tænkte sommetider, at disse Jurister maatte have nogle meget flinke Lærere.

Deres specielle Viden var iøvrigt Volapyk for ham. —

Ingen kunde stege en Kotelet saa godt som den gæve Karl Jensen. Han var Theolog. Theologerne var ligesom noget mere *alment* dannede end vi andre. — De var taalmodige til at forstaa os, og var fine Kammerater, altid hjælpsomme. Magerne, ak ja Worsøe Schmidt — nu er han for længe siden død nede i Flensborg paa Duborgskolen¹⁰), som han tjente saa trofast og godt. *Ham* var det, der indførte Clementine og andre mærkelige engelske Studenter- og Soldatersange. —

Og Bondesen, Ingeniøren, var det, der indførte Fru Gætjes uudtømmelige Kiste med Frokostretter! — men nu kommer jeg ind paa Fester. —

Det er ved at blive seent. — Billederne skal klistres lidt op og forsynes med noget i Retning af lidt Underskrift. —

Tak for Taalmodigheden.

Har du læst Streeter: The god who speaks. (Macmillan London)?? eller Hambro: Moderne Mentalitet??

God Nat, God Nat. —

A. GÖTZSCHE (1915—18).

Da redaktionsudvalget rettede henvendelse til en række gamle alumner med anmodning om at indsende beskrivelser af kollegielivet i deres alumnetid, var det tanken paa grundlag af de indkomne bidrag at skrive en sammenhængende skildring af alumnelivet gennem de sidste 50 aar. Imidlertid har de indkomne bidrag faaet en saadan form, at udvalget besluttede at optage bidragene fra de enkelte perioder og lade dem tale for sig selv. Men herved er der dog kommet til at mangle en fremstilling af de ydre former,

hvorunder kollegielivet leves. Som formand for udvalget havde jeg tillagt mig det prærogativ at være fritaget for at skrive et bidrag, men jeg har dog ment, at jeg, som forholdene kom til at ligge, nu maatte skrive denne fremstilling af de ydre rammer, som de var paa min tid. Det følgende er derfor ikke bestemt for gamle Valkendorfianere, der kender rammerne; de kan roligt springe det over; men for de forhaabentlig mange læsere, som bogen faar uden for exalumnernes kreds, og som gerne vil vide, hvordan det daglige liv indenfor Murene er.

Valkendorfs kollegium har plads til 20 studenter, alumner som de altid har været kaldt, og aldrig har drømt om ikke at blive kaldt. Pladserne bortgives nu af universitetets stipendiebestyrelse blandt studenterne ved alle fakulteter. Endvidere er der et gæsteværelse, der kan benyttes af en student, der har faaet ende paa sin alumnetid, men ikke paa sine studier, og som kan blive boende, til en anden student kommer i samme casus. Hver alumne har et værelse med vadskekumme med rindende vand, et klædeskab, et madskab og et bord. Resten af møblementet maa studenten selv sørge for. Inspector collegii og en alumne til har dog to værelser. Endvidere oppebærer hver alumne 5 kr. mdl. i lømmepege og 50 kr. om aaret til brændsel. Under verdenskrigen forhøjedes det sidste beløb midlertidigt til 100 kr.

Paa kollegiet bor en portner, der gør i stand paa værelserne, pudser fodtøj og besørger smaaærinder for alumnerne.

Der er indrettet to badeværelser med gasovne, og tre tekøkkener, hvor alumnerne kan tilberede deres morgen- og aftensmad samt frokost. Nogle alumner er saa drevne, at de ogsaa kan lave middagsmad. I min tid kogte Worsøe Schmidt risengrød næsten hver dag. Han maa have haft en stærk mave. I køkkenet havde hver alumne sit faste skab til mad og service. Men naar portnerkonen havde vadsket op, stillede hun det service, der ikke blev slaet i stykker, i et fælles skab, saa med hensyn til servicet herskede der gennemført kommunisme. Ny alumner blev altid omhyggeligt instrueret om, at de maatte forsyne sig med porcellæn. I begyndelsen af alumnetiden spiste man altid paa værelset, men det varede ikke længe, før mange blev klar over, at det var nemmest at spise i køkkenet, medens maden blev tilberedt.

Samlingsstedet var læsestuen, et ret stort, lidt mørkt rum i stueetagen. Her indtog de fleste alumner deres morgenmaaltid, Jørgen Jørgensen sædvanligvis først efter kl. 12, her læste vi aviser og samtalede. Kakkelovnsilden gik efter reglementet ud ved frokosttid, og først om aftenen blev der fyret igen. Her holdtes endelig alle fester.

Portneren fyrede for os, kaldte paa os om morgenen og besøgede vore indkøb hos bager og urtekræmmer. Den fornødne besked herom blev givet med lakoniske ord paa en tavle, der hang ved opgangen til første sal, f. eks. saaledes: 15 (værelsets nr.) op 8. $\frac{1}{4}$ rugbrød, $\frac{1}{2}$ pund margarine. Ild kl. 9. Det blev betragtet som en utilladelig grov spøg, da en alumne en fastelavnssøndag sent om aftenen flyttede de angivne vækketider 1—2 timer frem.

Kollegiets embedsmænd valgtes alle af alumnerne og for et aar ad gangen. Den fornemste var inspector collegii, der repræsenterede alumnerne i forhold til eforen. Næst i rækken kom læsestueinspektør, inspector lect., under hvem alt vedrørende læsestuen sorterer. Her kan nævnes, at hver alumne var tvungent medlem af læsestuen og gav et bestemt bidrag til denne, der derfor holdt aviser. Endvidere ydede kommunitetet et tilskud, der gav adgang til anskaffelse af ikke saa lidt skønlitteratur. Om anskaffelsen stemtes der efter forslag fra bogudvalget. En gang om aaret solgtes de anskaffede bøger ved bogauktion, som regel i forbindelse med julegildet.

I min tid eksisterede der et embede som haveinspektør, inspector horti et loci. Tilsynet med de primitive Lokummer, der lå i haven, og deres forsyning med papir hørte oprindeligt under haveinspektør, og skønt der forlængst var installeret WC, henhørte disse og deres forsyning med papir dog endnu under insp. horti.

Haveinspektør kunde udskrive alumnerne til havearbejde, der vederlagdes med en havebajer.

Maaske det brydsomste arbejde havde teaterinspektør, der skulde skaffe os fribilletter til teatrene. Privatteatrene var liberale og tillod os at medtage damer, men det kgl. teater holdt strengt paa, at kun alumner maatte bruge fribilletterne, og dette teater gav kun fribilletter i maj og december.

Endelig tror jeg, at der eksisterede embeder som telefon- og

tennisinspektorer, men de kan hverken have været vigtige eller eftertragtede, da deres eksistens er mig saa uklar.

Paa læsestuen var fremlagt en ankeprotokol, hvori ogsaa medde-

TEGNING AF RING I LÆSESTUEPROTOKOLLEN

med flg. Tekst: Udkast til et Monument, rejst Aar 1930, efter Indførelse af det alt omfattende Claus Johansenske Forbud, i taknemlig Erindring af gamle Venner og Beundrere af den for Alkoholen saa farlige .... Han søgte og fandt in vino veritas.

lelser til alumnerne skreves, navnlig telefonbeskeder til fraværende alumner. I perioder kunde protokollen være en ørkenvandring, men til tider udkæmpedes der store kampe i den. WC'erne laa bag badeværelserne, og gulvet i dem var ofte fugtigt, vistnok — og forhaabentligt — fordi kummerne var utætte. I badeværelserne var der trærreste til brug efter badningen. En januar, hvor vi kun boede 4—5

alumner paa kollegiet, kom en alumne ind og fandt WC-gulvet oversvømmet, og smed træristen paa det for ikke at faa vaade fodder. Da den næste gæst paa WC saa dette, for han øjeblikkelig ud i protokollen med en harmdirrende artikel, og der stod nu en ugelang strid i protokollen om denne begivenhed.

Endelig fandtes der paa læsestuen et yderst beskedent haandbibliotek. En velynder forærede os en gang 50 kr. til biblioteket, og vi vedtog ogsaa at anskaffe et eller andet værk, men derved blev det ogsaa. Jeg tænker, at de 50 kr. er gaaet ind i det almindelige budget.

Jeg var inspektor lect. paa et tidspunkt, hvor det næsten var umuligt at fremskaffe brændsel. Jeg tror, læsestuen havde faaet tildelt 6 hl for hele vinteren. Da en alumneplads blev ledig, besluttede jeg midlertidig at flytte læsestuen op paa det tomme værelse, der naturligvis krævede meget mindre brændsel, men derover blev der stor opstandelse, ikke mindst, da det oplystes, at et teater havde ringet for at tilbyde os billetter, og ingen havde hørt det. Telefonen var jo ikke flyttet. Jeg nedlagde saa mit embede, og da en ny inspektor var valgt, forlod jeg generalforsamlingen, hvorefter denne, skønt der intet derom var optaget paa dagsordenen, idømte mig en bøde for egenmægtigt at have flyttet læsestuen. Min efterfølger, Klinkby, der besad en suveræn foragt for alt, hvad der efter hans opfattelse var meningsløst, og som havde intelligens og karakter nok til at kunne tillade sig en saadan luksus, sagde bagefter til mig: »Den bøde skal du selvfølgelig ikke betale,« og han refunderede mig endogsaa et beløb, jeg havde lagt ud for læsestuen. Jeg var dengang blevet kandidat og saaledes betydeligt bedre stillet ind mine kammerater. Klinkby besad en stor bogsamling. Jeg kan endnu se ham ifærd med at flytte til et andet værelse paa kollegiet. Alle hans bøger var spredt rundt om paa gulvet, og ud over det hele havde han væltet en kande vand. Da der var rindende vand paa alle værelser, ved jeg ikke, hvad han overhovedet skulde med en kande vand. Mens jeg er ved ham, maa jeg fortælle endnu et træk om ham. Han studerede tysk og havde en del omgang med nogle tyskere, der ustandselig telefonerede til ham. En dag gik han op og ned ad gulvet paa sit værelse og læste højt. En alumne drejede nøglen, der sad udvendig, om, og en anden gik ned i læsestuen og raabte: »Klinkby. Telefon«. Klinkby tog i døren, kunde ikke faa

den op, og genoptog sin vandring. Samme raab om telefon, samme resultat. Endnu en gang blev der raabt »Telefon«, og nu hørtes der et forfærdeligt brag, Klinkby sparkede løs paa døren, ud røg fyldingen, og ned røg Klinkby til den stumme telefon. Jeg ved ikke, hvem der betalte dørfyldingen; jeg var flyttet ud, da det passerede.

Festerne var altid vellykkede. De var ikke dyre. Som regel drak vi rødvinstoddy, der af de mere viderekomne blev spædt op med lidt kognak. En udmærket anvendelig toddyrødvin kostede 80—90 øre pr. flaske. Festerne lededes af en magister bibendi og begyndte altid med »Nu er det stille«. De endte sjældent under bordet, men ofte paa bordet. Nogle alumner viste fantastiske evner til at gaa paa bordet uden at beskadige flasker og service, se billedet s. 129.

I november maaned afholdtes læsestuens generalforsamling, hvortil læsestuen gav spiritus. Den store alumnefest var julegildet, der holdtes et par dage før juleferien, og hvor vi fik gaasesteg og lagkage. Senere paa aftenen var der sold og bogauktion, og ved 4—5 tiden gik de mest udholdende alumner en tur søerne rundt. Eksalumnerne var velkomne ved julegilderne, og adskillige gamle alumner kom ogsaa i flere aar efter, at de var flyttet ud. I 1917 var der paa Olesens initiativ revy, og det blev indledningen til en række revyer, hvoraf flere var fortrinlige. I en af dem forekom følgende replik: »Hvor skal du hen?« »Jeg skal hen og overvære afsløringen af mindestenen for den ukendte student, der døde efter at have spist til middag paa universitetets spisestuer.« Jeg husker ikke, om det var ved den revue, at en tilskuer paa grund af pladsmanglen maatte sidde paa et lille hjørneskab og faldt ned af det, hver gang han lo.

Fastelavnsmandag samledes vi om eftermiddagen til the og boller.

Om foraaaret havde vi kollegiegeneralforsamling med valg af inspektør coll., der gav spiritussen.

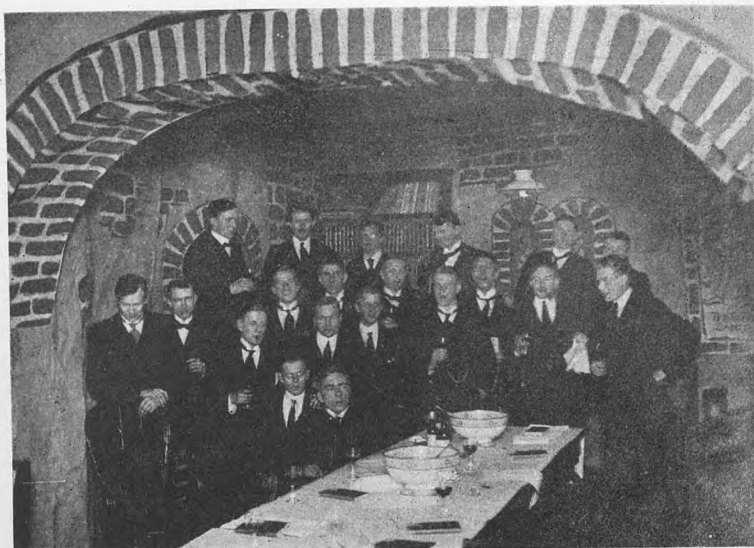
Endvidere var der i begyndelsen af juni Valkendorfianerssamfundets aarsfest med middag paa en restaurant, punchesold paa kollegiet og smørrebrød. Aarsfesten prægedes af de gamle alumner, men det er ingen rigtig aarsfest, hvor de unge ikke giver deres rigelige bidrag til festen. I mange aar var Frederik (Valdemar Jensen) en fortrinlig og haandfast magister bibendi.

Af de faste fester var der endelig kandidatgilderne, hvortil alumner, der havde faaet deres embedseksamen, indbød kammeraterne. Som regel var festen i de sædvanlige beskedne former, men jeg mindes et kandidatgilde, der varede to dage.

Men saa var der de mere tilfældige fester. En sommeraften soldede vi under det store ahorntræ i forhaven og tog med det sidste tog til Klampenborg, hvorfra vi gik til Vedbæk. Der gik vi i vandet, medens solen stod op. Saa gik vi til Skodsborg, hvor vi kl. 5 morgen nød en solid frokost, der aftenen før var bragt derud. Kl. 8 var vi tilbage paa kollegiet. En eksamenslæsende alumne havde ikke været med. Da vi kom hjem, stod hans sko til pudstning foran hans dør, og forglemmende tiden for den indholdsrige nat tænkte jeg ved mig selv: Sikken en doven rad, der ikke er staaet op endnu. Det var søndag morgen! Jeg gik i styrtebad og ud og hørte Ricard, men faldt i søvn ved frokostbordet hos en faster.

Det var i mange aar skik, at Universitetet sendte kollegiet alle doktordisputatser, og efterhaanden havde vi faaet en anseelig samling. Saa bestemte vi, at de skulde sælges ved auktion. Inspector lect., der var afholdsmand, men ikke fanatiker, købte rigeligt ind med spiritus, og det betalte sig. Jeg købte Ussings disputats for 1 kr. 75 øre, en sum, jeg var ganske ude af stand til at betale, og var derfor veltilfreds, da Poul Andersen dagen efter spurgte, om jeg vilde sælge den. Han akcepterede straks mit tilbud om at faa den for 1 kr. 70 øre, som var hans sidste bud. Gudmund Schüttes: Oldsagn om Godt Jod fik jeg for en slik, og den var der ingen, der vilde købe, saa jeg har den endnu. For et par aar siden troede jeg, den skulde være kommet til at gøre gavn, da min svoger, der er sprogmænd, bad om at laane den, men hans ansigt, i hvilket der ikke er svig, udviste ingen glæde, da han leverede den tilbage.

Ved det første besøg hos Eforen, efter at man var udnævnt til alumne, fik man en omhyggelig instruktion om, hvordan man skulde forholde sig paa kollegiet. Her nævnedes alt, lige fra at spare paa gassen til damebesøg paa kollegiet. Dette maatte indskrænkes til de nærmeste kvindelige slægtninge saasom kusiner og ikke udstrækkes over kl. 11 eftmd., og en vis slags damer maatte overhovedet ikke findes paa kollegiet, og fandtes de der, var det kapitalt. Denne selvfølgelige regel var der ingen af alumnerne, der tænkte paa at over-

træde, og den tillid, professor Jacobsen iøvrigt viste os, har han aldrig haft grund til at fortryde. Men reglen om damernes adgang til kollegiet hindrede dog ikke, at der af og til afholdtes bal. Da jeg flyttede ind, gik der rygter om et bal, der holdt lidt for tidligt op, fordi den pianist, der var lejet til at spille, fik mere at drikke end godt var. Mod ballerne i min kollegietid og dem jeg var til, efter at jeg var flyttet ud, kunde man kun indvende, at de holdt for sent op. Nu har alumnerne, dels ved egen hjælp, dels ved gamle alumners bistand, gennem Arnold Poulsen faaet en glimrende radio og behøver derfor ikke at frygte for pianistens svage konstitution.

Kollegielivet er det nære sammenliv mellem vidt forskellige studenter, hvor et godt kammeratskab er en selvfølge. Der har været tider, hvor det har knebet lidt med kammeratskabet, og det er rigtigt, at dette ogsaa fremgaar af disse skildringer. Men det er dog undtagelsen, og i min tid var der intet skaar i kammeratskabet. Jeg var den meste Tid dus med alle alumnerne. For nutidens unge betyder det maaske ikke saa meget; men den gang betød det dog noget. Der boede i min tid paa kollegiet en række særprægede og dygtige studenter. At fremhæve enkelte er derfor urimeligt. Naar jeg alligevel nævner Ring er det ikke, fordi det er nødvendigt at

sige, at hans kammeratskab var, som det burde være, men fordi han havde flere talenter, der var værdifulde ved de selskabelige sammenkomster. Han sang smukt og var altid villig til at synge, naar vi bad ham, og det var ham, der ved et sold havde forvandlet læsestuen til en gammel klostercelle, jfr. billedet.

Til Valkendorfs kollegium er Islændere, Færinger, stifterens eller andres slægtninge eller hvad tænkes kan, ikke privilegerede. Og ingen af os tvivlede om, at Eforen kun indstillede den, han ansaa for mest kvalificeret, og saadan maa det jo være endnu. Nogle af alumnerne havde Kommunitetsstipendiet, men det er yderst beskedent, hvad der er knyttet til selve kollegiet af legater. Det er jo ikke mærkeligt. Universitetets eksaminer hedder stadig embedseksaminer, de fleste studenter bliver embedsmænd, og embedsmænd, der med glæde og taknemmelighed tænker paa kollegietiden, har ikke raad til at omsætte disse følelser i legater. Men skulde en gammel alumne, der har valgt det frie erhverv, og har haft held i dette, trods indledningen læse mit bidrag, kunde han maaske faa lyst til at give sin taknemmelighed et synligt udtryk. Saa var det ikke overflødigt, at jeg skrev dette.

JENS WILHELM KLINKBY

1918—23.

At skrive om Fortiden er som at tage Honning ud af en Bikube. Hvordan skal man klare sig i Sværmen af Bierne uden at bedøve dem? Saaledes synes mange af de Minder, der i ens Fantasi er mangfoldige og levende, at blive døde og glansløse, naar de fæstes til Papiret; men maaske hjælper det, naar man skriver for et Publikum, der selv kan forlene det ufuldkomment gengivne og mere eller mindre tilfældigt udvalgte med Oplevelsens indre Liv og fuldstændiggøre det med sine egne Erfaringer.

Da jeg for en Snes Aar siden gjorde min Entré paa Valkendorfs Kollegium, var jeg overanstrengt og kunde i lange Perioder Nat efter Nat søvnløst vælte mig paa min Seng, mens jeg følte, hvad Chesterton i en af sine aandrige og opfindsomme Detektivhistorier saa træffende kalder »that hideous clarity of insomnia«. Kollegiet blev

under disse Omstændigheder for mig en virkelig »alma mater«. Her fandt jeg Arbejdsro og Kammerater.

Man har undertiden hævdet, at Alumnerne paa visse Kollegier ikke kan komme til at bestille noget for lutter »Kollegieliv«. For Valkendorfs Kollegium holder det i hvert Fald ikke Stik. Ogsaa her skete det, at en Alumne fik for lidt bestilt og maatte opgive Studierne; men Skylden var i saa Fald utvivlsomt mere at søge i de medfødte Anlæg end i Omgivelserne. Gennemgaaende bestiltes der en Del. En anden Sag er det, at enkelte holdt af at gøre Nat til Dag, saa man endnu langt op ad Formiddagen kunde se temmelig mange Par Støvler staa uden for Dørene. I min Tid havde Madsen Rekord i at staa sent op; om det skyldtes ivrige natlige Studier, skal jeg lade være usagt.

Paa Kollegiet boede der dengang lidt over 20 Studenter; det normale Antal var forøget ved, at enkelte saakaldte »Grise« havde faaet Lov at dele Værelse med deres Brødre paa Grund af Krigstidens vanskelige Boligforhold.

»Kollegielivet« trivedes paa det bedste. Mængden Sludder kunde man faa sig rundt paa Værelserne, eventuelt til en Kop Kaffe, egenhændigt brygget i et af de smaa Køkkener, der dengang som nu stod til Alumnernes Disposition. Navnlig hos »Naso« var der et evigt Rykind.

Worsøe-Schmidt bar ovenstaaende Kendingsnavn paa Grund af sin karakteristiske Næse; af Skikkelse var han undersætsig, af Sind ligevægtig og selskabeligt anlagt. Som stærkt sønderjysk interesse-ret deltog han i Studenterkresenes nationale Arbejde, og efter Verdenskrigens Afslutning var det ganske almindeligt at træffe Studenter fra Sønderjylland hos ham. Af alle de anførte Grunde tog det ham ret lang Tid at faa sin Eksamen, og han naaede vistnok at sætte Rekord i det Aaremaal, han før og efter sin Alumnetids Udløb (der fandtes et saakaldt Gæsteværelse) boede paa Kollegiet, selv om han trængtes haardt af flere af os andre. Senere kom han som Adjunkt til Duborgskolen i Flensborg; men da han for nogle Aar siden vendte tilbage til København, gjorde Sygdom desværre en brat Ende paa hans Liv.

Worsøe-Schmidt var en Tid »inspector collegii«, og jeg husker det Lune, hvormed han kunde skildre den daværende Efor, Pro-

fessor Jacobsens priselige Sparebestræbelser. Engang var denne saaledes bekymret over det stigende Forbrug af W.-C.-Papir paa Kollegiet og havde under Drøftelserne ment, at mere end 18 — atten — Stykker behøvede ingen dog vist at bruge pr. Gang.

Professor Jacobsens samvittighedsfulde Omhu for Alumnerne gjorde ham med Rette almindelig afholdt. Een Gang om Aaret var vi inviteret ud til ham, og da gik Snakken hyggeligt i hans Studereværelse, hvor Bøgerne i store Reoler fyldte alle Væggene fra øverst til nederst.

En mindre ophøjet Stjerne paa Kollegiets Himmel var »Fatter« eller med andre Ord Portneren, den nu afdøde Christiansen, der sammen med »Mutter«, Pigen og den lejede Medhjælp besørgede Rengøring og Opvask og travede i Byen for os, naar vi skrev vore smaa Bestillinger op paa den Skifertavle, der til samme Brug hang til højre for Køkkenet i Stueetagen lige ved Foden af Trappen.

»Fatter« blev i udstrakt Grad benyttet som Stikirenddreng. Vore mere materielle Behov, som 2 Æg, for 25 Øre Hakkekød, et Pund Havregryn o. s. v., var næppe i Stand til at imponere ham, hvorimod de Bogkofferter, han i sin Tid havde slæbt til og fra det kgl. Bibliotek for en ivrig Aandsarbejder, hvis jeg ikke husker fejl: en nuværende Rektor, havde gjort et uudsletteligt Indtryk paa ham. Det var indenfor Ægteskabet utvivlsomt »Mutter«, der som den stærkeste Personlighed bestemte, hvor Skabet skulde staa. »Fatter« havde en lille Svaghed for Malerkunsten, ikke saadan, at han selv producerede; men paa de Stykker, der prydede Portnerlejligheden, havde han med Pensel og Oliefarve foretaget egenhændige Forbedringer. Dog skal »Mutter« ikke have set med alt for velvillige Øjne paa disse ædle Bestræbelser, der truede Renligheden.

Samlingsværelset for os Alumner var Læsestuen. Her kunde man læse Aviser, drive Tiden hen eller føre brændende Diskussioner, alt efter ens indre Trang. Paa Pulten laa Ankeprotokollen, der benyttedes ivrigt til Opførelsen af rasende Dueller, snart mere med Aandens Vaaben, snart blot med Blæk, navnlig forøvrigt det sidste. En Række fortidige Ankeprotokoller fylkedes paa Reolen ved Siden af, og her vil en Forsker kunne studere, hvad Herman Bang eller andre prominente Alumner har haft paa Hjerte. Kollegiets Telefon fandtes paa Læsestuen, og ofte hørtes et homerisk Brøl efter denne eller

hin. Naar der ellers ingen var til Stede, tog de ulykkelige Alumner, der boede i Stueetagen, gerne de sidst tilkomne, paa uegennyttig Maade Affære, for til Telefonen og raabte Navnet paa den opringede op ad Trappen. Telefonen benyttedes ogsaa til Opringing af Teatrene for at skaffe Fribilletter, og de ivrigste Teatergængere kunde godt drive det til at sidde 4 à 5 Aftener i Træk i forskellige Teatre. Det var i Fribilletternes Blomstringstid.

Paa Kogekunstens Vegne kunde man træffe sammen med ligsindede i de smaa Køkkener. Et slemt Rod var der ofte, og det skete ikke saa sjældent, at Havregrød og Kakao kogte over, eller Hakkekød brændte paa. Med Henblik paa Tingenes Tilstand mindes jeg uvilkaarligt et Ordskifte fra en Fodtur, jeg var paa med et Selskab af Tyskere. Frk. Lotte sagde til en tredje: »Wir kochen immer individuell«, hvortil jeg bemærkede: »Und die Individualität ist meistens ein bisschen angebrannt.« En bevidst tilstræbt Individualisme har dog næppe præget Kollegiets Kogekunst, skønt Aanden ellers i alt var mod enhver Ensretning. Maaske var den fremstillede Kost ofte noget vitaminfattig; man holdt sig helst til det letteste uden stor Variation; personlig levede jeg lange Tider i Træk af Havregrød, Hakkebøf eller Spejlæg, som jeg selv lavede. Billigt var det i hvert Fald, og det er sket, at jeg med en Tallerken Havregrød i Haanden ivrigt diskuterende har fulgt en anden Alumne helt ud paa St. Pederstræde, til Moro for tilfældigt forbi passerende.

Havde det daglige Liv saaledes en vis Formløshed, kan man ikke beskyldte Festerne for at have været konventionsløse, tværtimod fandtes der et Utal af muntre Traditioner, der stivede den enkeltes Opfindsomhed af paa heldig Maade.

Julefesten og Soldet efter Valkendorffianersamfundets Sommer-sammenkomst var fra gammel Tid Aarets største Begivenheder; men det hændte, at der ogsaa paa andre Tider lavedes Smaagilder, saaledes gav en Del svejtsiske Studenters Besøg i København i Verdenskrigens sidste Aar Anledning til et lille mindeværdigt Sold med usædvanlig daarlig Punsj og usædvanlig lange Taler paa Tysk. Ved denne Lejlighed gjorde navnlig en af de Soldatersange, som vore Gæster sang, og hvori hveranden Linie var paa Tysk, hveranden paa Fransk, stort Indtryk paa mig. Den stammede fra Ver-

denskrigens Tid og var et karakteristisk Udtryk for de tysk- og fransktalende Svejterses nære nationale Forening.

Worsøe-Schmidt havde en Tid faaet en Kusine af sig, der var Gymnastiklærerinde, til at undervise i Dans paa Kollegiet, og en Del Baller var der ogsaa; men den egentlige valkendorfske Festform var dog Soldet.

Man begyndte altid med at vælge en »magister bibendi«, der havde sit Sæde for Enden af det lange Bord og med Øseskeen i Haanden overtog Administrationen af Punsjebollen. Ofte var vedkommende en af de fremtrædende Exalumni, der stadig

kom til Festerne. En vis Autoritet kunde maaske ogsaa paa Forhaand synes nødvendig; det gik nemlig ofte hedt til, som naar et Par Alumni begyndte at hoppe rundt paa Bordet mellem de halvtomme Glas. Endnu vigtigere var det imidlertid, at vedkommende havde Hittepaasomhed (Autoriteten brugte man nemlig af Princip ikke). Saa slemme var vi egentlig heller ikke. Den omtalte Hoppe-dans var vistnok mest et Udtryk for Vanskeligheden ved paa anden Maade Aftenen igennem at divertere vore kære medsammensvorne.

Sangbøgerne spillede ved Underholdningen en stor Rolle, og de, der var godt skaarne for Tungebaandet, plejede ikke at stille deres Lys under en Skæppe. Hvem husker ikke den bredt veltalende Hartvig Jacobsen, den sokratiske Himmelstrup, den knivskarpe Logiker og Erkendelsesteoretiker Jørgensen, nuværende Professor i Filosofi, hvem Myten uløseligt forbandt med en mystisk Rumæner, der under

Verdenskrigen havde taget ham ved Næsen, og som i Kraft af sine Artikler i tyske filosofiske Tidsskrifter og en populær Bog om Bergson nød en urokkelig Autoritet. Til de helt fornuftige Talere hørte den senere Professor Poul Andersen. Han indskrev uudsletteligt sit Navn i Kollegiets Aarbøger hin Sommeraften, da han omvendte den tilstedeværende Universitetsrektor, Professor Rovsing, saa han begravede sine skumle Planer om at sælge den nuværende Kollegiebygning og lade de indvundne Penge indgaa i Byggesummen til et planlagt nyt Kollegium i Udkanten af Hovedstaden.

Ofte varede et Sold til langt ud paa de smaa Timer, og der levede utallige Myter om Udflugter til Klampenborg Morgenen efter saadanne Fester. Fotografier af badende Alumner fra en af denslags Ture har jeg ogsaa set, og selv har jeg været med til at modtage en Advarsel af en Politibetjent, der havde os mistænkt for at ville klatre ind i Østre Anlæg »Morgenen derpaa«, som man siger. Lovens Haandhæver forsvandt dog igen, saa jeg kom bedre fra det end under den stærke Agitation før Afstemningen i 2. Zone. Bølgerne gik i de Dage højt i København, og en Aften drog nogle af Flensborgdanskhedens Agitatorer i Triumftog til Studenterforeningen. Flertallet af Alumnerne — deriblandt ogsaa jeg — hørte imidlertid til Modstanderne mod Flensborgs Indlemmelse. Et formasteligt antiflensborgsk Tilraab fra min Side, netop som Skaren var naaet til Studenterforeningen, havde til Følge, at rasende Studenter blandt Flensborgtilhængerne kastede sig over mig, slog Brillerne af mig og i det hele taget munkede mig. Jeg førtes som en fornyet Udgave af Wessels Bager til Nørregades Politistation, som jeg dog hurtigt fik Lov at forlade igen mod Løfte om at gaa roligt hjem.

Skyllede Efterdønningerne af den alvorlige Tid saaledes end svagt ind over os, bevarede Livet indenfor Murene dog sit gamle muntre Præg. Ved Julefesterne gaves der gerne først paa Aftenen en Revy, og med unge Menneskers fulde Oprindelighed morede vi os over de udpræget lokale Vittigheder og Sange. En fremtrædende Rolle som Revydigter spillede bl. a. Strehle. Var Julefesten mere et indre Anliggende, kom der til Gengæld mange Eksalumner til Val-kendorfianersamfundets Sommerfest. Efter Afholdelsen af Generalforsamlingen i Kollegiehaven eller paa Læsesalen henlagdes 2. Del

gerne til en Restaurant, hvor man nød en beskeden Menu, saadan noget i Stil med Kalvesteg og Rødgrød. Endelig vendte den faste Stok plus de mest udholdende Eksalunner tilbage til Læsesalen for at pokulere. Magister Thorsen og Skolebestyrer Physant var de mest ihærdige blandt de ældste Aargange. Utallige Gange maatte paa den førstnævntes Forslag Ole sidde paa sin Knold og synge. Det vil føre for vidt at nævne alle de udmærkede Kammerater og Venner, man fik paa Valkendorfs Kollegium, og at dettes Betydning ikke er udtømt ved en Omtale af Livet, som det rørte sig baade til daglig og ved festlige Lejligheder, fremgaar tilstrækkeligt af den Række kendte Navne, man kunde opregne blandt de tidligere Alumners, forøvrigt ikke saa mærkeligt, da et »testimonium paupertatis« jo ikke er tilstrækkelig Adkomst til en Alumneplads.

Hvor stærkt den enkelte Alumne kunde føle sig knyttet til sit Kollegium, viste sig tydeligt, da en Alumne søgte om og virkelig opnaaede Tilladelse til at tilbringe sin Bryllupsnat i sit Kollegieværelse. Han var nylig færdig med sin Eksamen og skulde rejse til Østen. At en saa celeger Begivenhed ikke kunde undlade at vække en vis Opstandelse blandt Kammeraterne, siger sig selv. Næste Dag fortalte det, at »Fatter« havde fundet Alumnens og hans Kones Navne indridset i en af Ruderne i det omtalte Værelse med en Diamantring. Har vi andre end ikke en saadan synlig Mindeskrift, i Overleveringen indenfor Murene og i vore samtidiges Hukommelse lever vi uudsletteligt videre: et Stykke af vor Skæbne er indgaaet i dette Fællesskab.

A. ELLEHAUGE

1918—23.

Studentertilværet paa Valkendorfs Kollegium har altid været i meget nøje Tilknytning til alle de Rørelser, der foregaar uden om i Hovedstaden og Landet. Naar man har boet her i Efterkrigsperioden, er det da ogsaa klart, at Erindringerne fra disse Aar for en stor Del vil være Afspejlinger af Begivenhederne udenom, idet dog Kollegiet samtidig levede sit eget Liv, og trods al Dyrtdid og i det hele vanskelige Fremtidsudsigter har Studenterrømtikken og en vis sund Optimisme paa dette Sted aldrig kunnet dø.

Hele Perioden er nu paa saa lang Afstand i Erindringen, og dog huskes ganske levende den Dag, man var saa lykkelig at flytte ind paa Kollegiet, og den endnu lykkeligere Dag, da man her fejrede sit Kandidatgilde. Som Helhed huskes en lykkelig og rig Tid, men de enkelte Begivenheder ligger, naar man vil forsøge at skrive dem ned, noget i Taage.

En af de første Begivenheder, der melder sig i Erindringen, er Kollegiets Hjemførelse af den spanske Syge, det maa have været i 1920; den var dog uden større Brod. Patienterne kunde med en vis Tryghed se den i Møde, idet vi jo paa en Maade var Plejebørn af Kommunitetet, der foruden at yde os en fortræffelig Huslæge i Prof. Maar ogsaa i Nødsfald bekostede ens Hospitalisering. Næppe har nogen Huslæge været mere elsket, end Prof. Maar var det af os, og det med god Grund. Han havde en ganske enestaaende Evne til at opmuntre Studenter, hans Livserfaring var meget stor, og faa kunde fortælle en god Historie som han; man undrede sig over, at han kunde overkomme at besøge os saa tidt, som han gjorde det.

Portneren Christiansen og hans Kone, Fatter og Mutter, var meget hjælpsomme; endnu vil en Del af os kunne huske Mutters Forsøg som Sygeplejerske: Lægethermometre bør, som rimeligt er, efter Brugen desinficeres, og Mutter fandt Kogning at være den sikreste Methode, og hun undrede sig over, at Thermometret knak.

Da Epidemien efterhaanden tog et større Omfang, blev der paa Regensen indrettet Lazaret, og hertil maatte ogsaa nogle Valkendorfianere overflyttes; men særlig alvorligt blev det hele dog ikke. Kollegiet forskaanedes for Dødsfald.

Sygeligheden paa Kollegiet kunde vist i det hele ikke kaldes stor, selv om der dog var et Par Tilfælde af Tuberkulose (begge kom sig iøvrigt fuldstændigt). Der ankedes noget over de kolde Nordværelser. Studenterne maatte jo som nu tilbringe de første ca. 1½ Aar paa Nordsiden, og i en Dyrtdid, hvor ogsaa Brændselet var dyrt, kunde det jo nok knibe med passende Opvarmning, saa forsvaerlig Udluftning kunde finde Sted.

Noget i Forbindelse med Bygningens maaske ikke helt tidssvarende hygiejniske Standard stod da vel ogsaa nogle Planer om et større Byggeforetagende paa Kollegiets Grund, Nedrivning af det gamle Kollegium og Opførelse af et stort Kollegium med Plads til

et Par Hundrede Studenter. Hovedbevæggrunden var dog nok nu som ved andre Lejligheder, at man ikke fandt den meget store Grund tilstrækkeligt udnyttet ved kun at give Plads til en Snees Studenter, særlig i Betragtning af den fine Beliggenhed midt i Byens Hjerte. Det maa have været i 1920, at disse Planer var stærkt fremme. Prof. Rovsing var paa denne Tid Universitetets Rektor, og han var stærkt stemt for Planen. Mange af os vil huske en Valkendorfianersamfundsfest, som under disse Forhold fejredes. Der var Elektricitet i Luften. Kollegiets Fremtidsudsigter laa jo os Valkendorfianere stærkt paa Sinde; meget nødigt saa vi Forholdene ændret i den foreslaaede Retning; men Begivenhederne gik Slag i Slag.

Prof. Jacobsen, Kollegiets Efor, vilde træde tilbage, da han ikke ønskede at være Efor for saa stort et Kollegium som det foreslaaede. Prof. Rovsing skulde saa foreløbig overtage Eforatet; men det kom ganske anderledes. Nu saa man Betydningen af det stiftede Valkendorfianersamfund; thi det rummede blandt sine Medlemmer Mænd, der baade var gode Hoveder og gode Talere og som beviste deres Kærlighed til det gamle Kollegium ved at tale dets Sag. Særlig beundringsværdig var den Indsats, som nuværende Prof. Poul Andersen og Højesteretssagfører Hartvig Jacobsen da øvede. Med klare Tal og logiske Ræsonnementer beviste de, at det vilde være fordelagtigere for alle Parter at lægge den nye Studentergaard ude paa Nørre Fæled, hvor den da ogsaa kom til at ligge. Det var noget af en Bedrift, de gamle Valkendorfianere da øvede, da de fik Mænd som Prof. Rovsing til at fravige en saa stor Plan, som tilsyneladende havde deres fulde Interesse.

Midt under det hele holdtes som nævnt Valkendorfianeraarsfest, og denne blev noget ud over det sædvanlige. Tre Professorer var til Stede, den afgaaende Efor, Prof. Jacobsen, Universitetets Rektor, Prof. Rovsing og Prof. Martin Knudsen, som nu skulde overtage Eforatet¹¹⁾, da Prof. Jacobsen under Omstændighederne lod sin Tilbagetræden være effektiv, idet han, som den Gentleman han altid har været, ikke vilde lade Hensynet til sin Person have Indflydelse paa Universitetets Beslutninger.

Nuværende Landsretssagfører Arup var paa det Tidspunkt Kollegiets Inspektør, og han var ret ung, saa det var ikke nogen helt let Opgave at skulle klare Værtskabet med tilsvarende Talere. Uden

Forklejnelse husker jeg da ogsaa en lille Sang, han for Lejligheden skrev og formentlig har sunget med Befrielse. Den begyndte saaledes: Nu snart er denne Aften gaa't og Talerne er overstaa't osv.

Festen beredte iøvrigt hele Kollegiet Vanskeligheder og Overvejelser. Man ønskede, at der skulde skrives en Sang til Ære for den afgaaende Efor; men vi manglede Digttere; tilsidst var der dog en Del gode Hoveder, der fik stablet et lille Epos paa Benene, hvori skildres den bestaaende Digternød, men hvor Emnet trods alt selv skaber et Indhold. Sangen gjorde Lykke. Ved samme Lejlighed blev vi ogsaa i Stand til at overrække Professoren som et Minde et Maleri af Kollegiet. Vi har maaske nok ikke været store Kunstkere, og Billedet blev malet af en Amatør og havde vist sine Brist (jeg har senere hørt noget om, at Træerne i Haven var lovlige grønne i Betragtning af, at der var Lys i flere Vinduer), men Viljen var i hvert Fald god.

Resultatet af alle Bestræbelser kan passende sammenfattes i en pudsig Bemærkning af Prof. Rovsing nogle Dage senere til Inspektør collegii, da Professoren omgaaende havde forhandlet med Kommunen om en Grund paa Fælleden. Den lød saaledes: Nu kan I jo saa godt faa Prof. Jacobsen tilbage med Billede og det hele.

I Krigens Spor fulgte som nævnt Dyrtiden, og den kunde ikke undgaa at sætte sit Præg paa Kollegielivet (som iøvrigt overalt i Landet) og gjorde vel nok Levesættet noget mere spartansk end i andre Perioder. Et stort Gode havde Studenterne jo i deres egne Køkkener, og der var adskillige, der selv tilberedte Hovedparten af deres Mad; men selv om Fru Konstantins Kogebog for Pebersvende var en god Hjælp, kan det ikke nægtes, at Spisesedlen tidt var meget ensformig.

Og selv om Studenten i Almindelighed ejer lidt af Gods og Guld og tidt har borget sin bedste Frakke, saa er det dog rimeligvis kun i vor Tid, at Kollegiealumnerne i en Periode klædte sig i Khaki, en Art gult Maskintøj syet i Form omtrent som Budeuniformer. Jeg husker en Tur til Furesøen, hvor vi havde Damer med, og hvor adskillige Studenter mødte i dette Kustyme.

Ingen Dyrtid kunde imidlertid knægte Studenterhumøret, og midt i al Tristheden og det daglige Slid (thi de fleste af os var flittige),

lyste vore ret hyppige Fester op. Det er vanskeligt at huske Enkelt-heder fra disse festlige Aftener, men et fælles Træk var meget ofte Tilstedeværelsen af gamle Valkendorfianere, og det gav altid Festen en særlig Kolorit. Fra min allerførste Tid husker jeg en gammel krumbøjet Filolog (gamle Magister Thorsen), som hyppigt mødte op og aldrig var kostbar med at synge sin Vise, Ernst v. d. Recke: En Sømand han maa lide.

Jeg husker ogsaa en senere Aften, hvor jeg blev imponeret ved, at en yngre Jurist pludselig stod op og holdt et kort mesterligt Foredrag om Sibbern iflettet aktuelle Vink; det viste sig da ogsaa, at denne Jurists egentlige Kæphest blev Filosofien (Dr. Himmelstrup).

Karakteristisk for Festerne var i det hele altid en Blanding af Lystighed og højt Humør med Respekt for Tankens Skarphed og Ideens høje Flugt.

Ja, Ideens Fane har altid været holdt højt paa Valkendorfs Kollegium, dette gjaldt ogsaa den nationale Ide. Det var en Oplevelse at bo paa Kollegiet i Tiden efter Krigen med Afstemningen i Sønderjylland og Hjemtransporten af de sønderjydske og de allierede Krigsfanger.

Jeg mindes med Vemod den for tidligt afdøde Historiker Worsøe Schmidt, som da boede paa Kollegiet. Han var Formand for den sønderjydske Studenterforening Heimdal, og paa hans Initiativ havde vi en ung sønderjydske Krigsfange indkvarteret paa Kollegiet i 14 Dage og fik saaledes den afsluttede Krigs Begivenheder nær ind paa Livet.

Kulminationen var dog altid Valkendorfianersamfundets Aarsfester, og skal jeg sammenfatte, hvad jeg skatter højest ved at være blevet Alumne paa Valkendorfs Kollegium, saa munder det ud i en Kærlighedserklæring til de Mænd, der tog Initiativet til Dannelsen af Valkendorfianersamfundet, gammelt er det jo ikke. Overretssagfører Holgersen, som endnu ved Aarsfesterne sidder ung og spændstig iblandt os, er vistnok den egentlige Ophavsmand.

Mange betydelige Mænd findes blandt de gamle Valkendorfianere, som her samles, og en sær Beaandethed hviler altid over Talerne herinde, hvad enten det er Minder fra Fortiden eller Nu-

tidens Problemer, der drages frem. Naar man efter Festen i den lune Sommernat skilles fra de gamle Kammerater, er det med en Tak i Hjertet over ved Skæbnens Gunst at være kommen til at tilhøre dette lykkelige Samfund. Maatte Kollegiet, som det er, og Samfundet af de gamle Valkendorffianere længe bestaa.

E. DIGE (1922—26).

Da jeg flyttede ind paa Kollegiet i Begyndelsen af September 1922 fik jeg, midlertidigt, anvist Nordværelset Nr. 15 paa 2. Sal, og den første, jeg mødte paa Gangen, var en ældre Medalumne, som vandrede frem og tilbage, tankefuldt spisende af en Tallerken Havregrød. Det var Genboen paa Nr. 13, Jens Wilhelm Klinkby. Ganske ukendt som jeg var med Kollegieliv i Almindelighed og paa Valkendorfs Kollegium i Særdeleshed var min første Tanke, at dette maaske var et almindeligt Træk af Kollegielivet, og at jeg selv maaske i den kommende Tid vilde finde mig til Rette med en lignende Form for Indtagelsen af Maaltiderne. Det viste sig snart, at denne første Iagttagelse var mere betegnende for Klinkbys Personlighed end for Kollegiets Skik og Brug. Men jeg har altid senere betragtet dette første Møde med Klinkby som et godt Forvarsel ved min Indtræden i Kollegielivet. Han var aaben til alle Sider, en fuldblods Idealist, asketisk i materielle Livsvaner — hans Næring bestod alt overvejende af Havregrød, Kakao og Brød, naar det gik højt tillige af en Bøf, tillavet af for 25 Øre hakket Kød — og lidenskabeligt interesseret i Tidens literære og kulturelle Spørgsmaal. Han havde kort sagt mange af de Egenskaber, som man plejer særligt at tillægge Studenter, han var studentikos.

Jeg havde sat mig for i de første Maaneder efter Indflytningen at ofre al den Tid, jeg kunde, for hurtigst muligt at lære mine Medalumner at kende og komme ind i Livet paa Kollegiet, og min Erindring om mange af dem, der boede der paa den Tid, er derfor særlig skarp.

Kollegiets Beboere tegnede sig for mig i to Fløje, ingenlunde skarpt adskilt, tværtimod forbundne i ret jævn Overgang, men dog

en mørkere Fløj, med udpræget moralsk Bevidsthed, baade studiemæssigt og af Livssyn, og en lysere Fløj, mindre tynget af Livsalvor, mindre forbeholden. Tre af Kollegiets Medicinere hørte, mærkeligt nok, til den første Fløj. Egentlig skarpe Modsætninger bestod der ikke, højst en Mangel paa Sympati mellem enkelte Alumner indbyrdes. Bortset fra en enkelt Enspænder, der levede helt for sig selv, deltog alle mere eller mindre i Kollegielivet, som det dengang formede sig, Generalforsamlingerne, Soldene, Diskussionerne paa Læsestuen, en Gang imellem en Udflugt til Omegnen. Men den mørkere Fløj satte dog Præg paa Kollegielivet saa vidt, at der f. Eks. ikke blev holdt Baller.

Der var adskillige særprægede Personligheder blandt Alumnerne, saaledes som det vel altid har været og altid vil blive. Heri fandt jeg en særlig Værdi og Tiltrækning.

En af dem, der hurtigt tiltrak sig Opmærksomheden, trods hans noget eksklusive Væsen og Levevis, var Teologen Axel Rasmussen. Skarp og bidsk, som han kunde være i sine Bemærkninger, var han af Natur en Skolastiker, holdt af at skære gennem Føleri og Vrøvl, af ydre Fremtræden overordentlig soigneret og af decent Velklædthed.

Den daværende inspector collegii, Knud Dalgaard, virkede derimod ved sin tunge Soliditet, baade indre og ydre, omend ikke just faamælt var han dog heller ikke stærkt talende, og han gjorde derved, ubevidst, et Indtryk af altid at være den klogeste, men han havde Jydens Lunhed, en vaagen humoristisk Sans, kunde engang imellem le overgivent som en stor Dreng.

Som et ejendommeligt Modstykke til Klinkbys fyrige Idealisme og Ligegyldighed overfor det ydre virkede Øjvind Andreasen: altid net af ydre Fremtræden, til daglig i Reglen iført en hvid Lærredsjakke, gratiøs i Bevægelser, havde aldrig stærke Meninger, altid velvilligt overvejende ethvert Argument i Diskussionen.

Adskillige af Alumnerne levede meget spartansk. Hvad de rent materielle Livsnydelser angik var Klinkby vel nok den mest nøjsomme med sin Havregrød og Kakao, men han brugte til Gengæld mange Penge til Bøger, hans Værelse var et vældigt Bibliotek af den mest forskelligartede Literatur, som han gerne selv indrømmede, at han rimeligvis aldrig vilde faa læst, og han var en fanatisk

Teatergænger, en kostbar Sport, selv om man nøjes med en billig Plads og ikke udstrækker Luksusnydelserne i Mellemakterne længere end til en Kommenskringle.

En anden Spartaner var Historikeren Jørgen Jørgensen. Man havde Indtryk af, at hans Budget var overordentlig nøje afmaalt og blev gennemført med samvittighedsfuld Økonomi. Der var noget overordentlig renligt over hans Fremtoning, han var altid i blaat Tøj, som i Modsætning til Klinkbys altid var uplettet, og jeg havde Indtryk af, at han var i Stand til at gaa i Aarevis i samme Sæt uden at slide eller affjaske det. Han hørte afgjort til den »moralske« Fløj, dog uden at stille Krav til andre end sig selv, men han havde et glimrende Humør og holdt af at overraske Folk med smaa kyniske Bemærkninger.

Der var vistnok paa den Tid forholdsvis mange, for hvem Studierne og Universitetsarbejdet var alfa og omega, og som derfor ikke gjorde nogen særlig Indsats for at sætte Præg paa Kollegielivet. Men bortset fra en enkelt, der før min Tid paa en eller anden Maade var kommen paa Kant med Kollegielivet, og som siden holdt sig absolut isoleret, deltog alle i de fælles Sammenkomster og omgikkes til daglig paa venskabelig Fod, uden at der sporedes synderlige Klikedannelser. I det hele herskede der en rolig og stilfærdig, egentlig nærmest hyggelig, Tone paa Kollegiet.

Allerede i det følgende Aarstid skete der en kendelig Forandring i Grundtonen paa Kollegiet. Flere af de nye Alumner, der flyttede ind — Hasle, Holger Andersen, Dahlgaard Knudsen, Niels Madsen, Bertelsen, Helms og flere — var af et livligere Temperament og følte Trang til kraftigere Livsudfoldelse indenfor Kollegiet. Selv hørte jeg vel nærmest til denne Fløj. Et enkelt Eksempel har altid staaet for mig som en morsom Illustration til den Udvikling, der skete paa den Tid.

Ikke lang Tid efter min Indflytning var vi et Par Stykker, som fandt paa at foreslaa et Bal paa Kollegiet. Vi mødte almindelig Skepsis og Hovedrysten, og det viste sig, at der ikke tegnede sig andre end os selv og et Par Stykker til, jeg tror vi var fire ialt. Vi overvejede at opgive Planen, men besluttede dog at gennemføre den med Assistance af nogle Stykker udefra. Foretagendet var ikke særlig vellykket, og det blev ikke bedre, da der ud paa Aftenen

uindbudt kom nogle erfarne Baljægere — Kammerater til en af de deltagende Alumner — og praktisk talt konkurrerede os ud hos Damerne. Et Par af Alumnerne opgav Kampen, gik op i Seng og satte Støvlerne ud. Vi andre fortsatte Konkurrencen saa godt vi kunde. Men der var ingen Samling paa Festen. Det var en Fiasko. Men i den følgende Vinter, da Forsøget blev gjort paany, viste det sig, at Betingelserne var blevet betydelig bedre. Ballet blev stilfuldt indledet med en lille Koncert af Bertelsen og Dahlgaard Knudsen, og der var god Tilslutning.

Julegildet var en fast Institution. En passende Tid forud blev der nedsat en Julegildekomité, og af en eller anden Grund kom jeg med i Komitéen den første Vinter efter min Indflytning. Det var et meget krævende Hverv. Af nærliggende Grunde kunde Komitéen kun være faatallig, og Medlemmerne maatte være baade Digtere og Aktører i Revyen. Det var fast Skik, at en skulde spille en Damerolle, og dette Hverv tilfaldt mig, formodentlig fordi jeg var den yngste. Det Aar var der indbygget en Damerolle med Allusion til en Begivenhed fra den foregaaende Sommer. Paa den nu nedlagte meget folkelige Varieté »White Star« optraadte en yngre Skuespillerinde, som havde antaget Kunstnernavnet »Ketty Valkendorf«, og en Deputation fra Kollegiet indfandt sig i den Anledning til en af Forestillingerne og viste Damen en paafaldende Hyldest, hvorover hun følte sig højlig beæret, vistnok ud fra ganske fejlagtige Motiver. Senere blev hun inviteret ind paa Kollegiet til Kaffe i Haven. Dette Tema blev naturligvis benyttet i Revyen, og der maatte i den Anledning anskaffes et særlig smart Udstyr. Af finansielle Grunde maatte vi dog indskrænke os til at købe et Par eddergrønne Silke-Damestrømper og et Par hvide Damesko — som med forudseende Hensyntagen til fremtidige Brugsmuligheder blev købt meget rigelige og slubrede mig om Fødderne. Disse Rekvizitter, de eddergrønne Strømper og hvide Damesko, kom til at gaa igen mange Aar derefter i Julerevyerne med skiftende Brugere.

De andre Gilder, der blev holdt i Aarets Løb, knyttede sig, som det vel altid har været Tilfældet, til »Generalforsamlinger« vedrørende den lange Række af Tillidsposter, der bestod paa Kollegiet: inspectores collegii, lectorii, horti, tennis, telefoni etc. Da det blev meddelt mig, at man havde Pligt til i Løbet af sin Kollegietid at

beklæde mindst eet af disse Hverv, modtog jeg straks efter min Indflytning med Glæde Hvervet som inspector telefoni, som ansaas for det mindst byrdefulde. Værre gik det for Hasle, som var ærgerlig nok til at glæde sig over straks efter Indflytningen at blive valgt til det næsthøjeste Hverv som inspector lect., men som kort efter tillod sig paa egen Haand at træffe en eller anden større Disposition med Salmonsens Leksikon og i den Anledning blev udsat for en sønderlemmende Kritik paa en Generalforsamling.

I Hvervet som inspector coll. var Knud Dahlgaard kort efter min Indflytning blevet efterfulgt af Gunnar Hagerup, og han passede paa den Tid godt til Hvervet. Men efterhaanden som der flyttede mere livlige og livslystne Folk ind, følte Hagerup selv, at han passede mindre godt dertil, og i Januar 1924 nedlagde han det ganske frivilligt, uden nogen Opfordring. Det var et karakteristisk Træk. I det Forhold som i andre var han mere samvittighedsfuld end de fleste.

Ved Kandidatopstillingen blev jeg opfordret til at være Stiller for Hasle, og jeg fulgte gerne Opfordringen; jeg mente, han havde adskillige af Betingelserne for Hvervet. Men nu bagefter skal jeg gerne indrømme, at jeg selv gik med en lille skjult Ærgerrighed og var en Smule skuffet over slet ikke at blive nævnt som Emne. Men dette havde jeg slaaet ud af Hovedet, da jeg til min Overraskelse den sidste Aften Kl. 11, som Fristen udløb Kl. 12, fik Besøg paa mit Værelse af Hemmingsen og Sigurd Hansen, der erklærede at ville være Stillere for mig. Jeg modtog Opfordringen, trods den ejendommelige Stilling, jeg kom i ved samtidig at være Valgkandidat og Stiller for min Modkandidat. Jeg mente imidlertid at kunne forsvare det ud fra det Synspunkt, at det ikke her drejede sig om forskellige Programmer, men kun om forskellige Personer. Resultatet blev, at jeg blev valgt med een Stemmes Flertal. Jeg tror, Eksemplet viser, hvor fordragelig og venskabelig Tonen var paa Kollegiet. Trods min ejendommelige Stilling var der ingen, som udnyttede den til Angreb.

Kort efter indtraf den Begivenhed, som for mere end et Aar skulde fjerne mig fra mine Studier og Kollegielivet. Det blev, ved et rent Tilfælde, konstateret, at jeg led af Lungetuberkulose, og jeg maatte straks forlade Kollegiet og lade mig indlægge paa Øre-

sundshospitalet. Det ramte mig som et Lyn, og da Diagnosen ogsaa lød paa Tuberkulose i Halsen, følte jeg mig ret overbevist om, at jeg var færdig. Jeg husker meget tydeligt den Dag, da jeg forlod Kollegiet, en herlig Foraarsdag med Martssol, Kollegiebygningen stod saa ejendommelig skarpt tegnet mod Himlen med de bare Træer som Forgrund, nøgne fugtige Stammer og Grene. Jeg stod en Stund i Porten og tog Afsked.

I det følgende Aarstid, mens jeg laa paa Hospital og Sanatorium, havde jeg naturligvis kun ringe Føling med, hvad der foregik paa Kollegiet, men det fortjener at bemærkes, at det gode Kammeratskab ikke fornægtede sig; jeg havde adskillige Besøg og stod i Brevveksling med enkelte. Det fortjener særlig at fremhæves, at Eforen, Professor J. C. Jacobsen, fulgte min Skæbne med levende Interesse og besøgte mig flere Gange, ogsaa paa Boserup Sanatorium.

Da jeg lige før Jul 1924 forlod Sanatoriet for at fortsætte med nogle Maaneders Rekonvalescens i mit Hjem paa Fyn, lagde jeg Vejen om ad Kollegiet for at overvære Julegildet. Det var en fornøjelig Forestilling, hvorfra jeg navnlig husker Helms i den obligate Damerolle, iført de før omtalte eddergrønne Strømper og hvide Sko, men tillige udstyret med to store barm-illuderende Vat-Ansamlinger, som uafladelig sank ned og anbragte sig paa den mest naturstridige Maade, og som derfor, diskret, men ikke videre gratiøst, maatte bringes paa Plads af og til.

Fra April 1925 vendte jeg tilbage igen. Det passede saaledes, at Inspektørhvervet, som imidlertid havde været beklædt af Hasle, netop blev ledigt, og jeg blev valgt paany, dog efter at der, som det blev fortalt mig, havde været flere andre Forslag og nogen Forvirring, saaledes at jeg nærmest blev valgt ifølge Inertiens Lov.

Der var imidlertid flyttet en Del nye Alumner ind, og flere fulgte efter. De fleste af dem var af livligt Temperament. Den oprindelige noget mørkere Tone var praktisk talt forsvundet, kun en enkelt af Teologerne lagde et strengere Livssyn for Dagen. Blandt dem, der særlig satte Kulør paa Livet, var Thaning, der var lige fremragende som Visedigter og Tegner; den evigglade og lattermilde Bindsløv; Olesen, der overraskede mig som en fremragende Taler, lynhurtig i Replikken, dækkende sin Humor bag en streng Maske og excentrisk Holdning; Schjøtt, de uendelige formfuldendte Sætningskæders

Mester, ivrig Bilist, vor faste Chauffør paa Biludflugter; Königsfeldt, den fødte Orator, tilsyneladende en blasert og kynisk Københavner, der dog indvendig gemte ridderlige Instinkter og en udpræget Familie- og Kammeratskabsfølelse; og Bergstedt, der var kommen ind paa Kollegiet som Røvslider, i Begyndelsen usikker og genert, men som hurtigt blev en af de vittigste Neuruppinerforfattere og Spilopmagere, samtidig en følsom og fintmærkende Personlighed, som ingen kunde undgaa at holde af.

Som et karakteristisk Træk fra denne Periode maa fremhæves, at en Kreds af unge Damer kom som hyppige Gæster paa Kollegiet, baade til daglig og til Ballerne. Det gjaldt Aaboes, Mouritzens, Helge Thomsens og Königsfeldts Kærester og senere Hustruer, og det gjaldt ikke mindst Ulla Magius, bedre kendt under Navnet »Buster«, senere gift med den kendte svenske Skuespiller Kåge. De var allesammen friske, naturlige og usnerpede unge Piger, for hvem Udfoldelsen af den sunde Livsglæde aldrig kom i Konflikt med det tilladelige.

En Del ældre og yngre Exalumni kom jævnlige paa Kollegiet, særlig ved festlige Lejligheder. Det gjaldt Poul Andersen, Hartvig Jacobsen, Himmelstrup, Gøtzsche, Knud Dahlgaard, Boas, Biilgaard og flere andre.

Der er ingen Tvivl om, at der i den Periode herskede et ualmindelig godt Kammeratskab paa Kollegiet. Der var ingen Klikedannelser af nogen Art, og bortset fra en enkelt, hvis Faamæthed var et Ordsprog, og som holdt sig praktisk talt helt for sig selv, men uden nogen fjendtlig Holdning, deltog alle mere eller mindre aktivt i de fælles Sammenkomster, Diskussioner og Adspredelser. Blandt andet maa bemærkes, at der i den Tid var usædvanlig mange musikudøvende Alumner: Bertelsen, Skov, Thaning og jeg selv spillede Klaver, Nissen og Bertelsen Violin, Aaboe Fløjte, Thaning Cello. En Tid dannedes der et helt Orkester, der som Bravournummer havde indøvet en Lystspilouverture af Keler Bela.

En enkelt Begivenhed staar for mig som Højdepunktet af den muntre og kammeratlige Livsudfoldelse paa Kollegiet i denne Periode: det Karneval, som blev afholdt i Begyndelsen af 1926. De allerfleste af Alumnerne deltog i det, ogsaa de, som ellers ikke plejede at deltage i Ballerne, og desuden deltog en Række af de

ældre og yngre Exalumni, som i den Tid kom hyppigt paa Kollegiet. De fleste af Kollegiets Beboere deltog i Forberedelsen, som var ret omfattende. Læsestuen var festligt udsmykket, Værelse Nr. 2 blev rømmet og indrettet som Bar efter alle Kunstens Regler med Hermansen som Bartender. Festen begyndte med, at de deltagende Damer, der forud samlede sig i »Buster«s Hjem, mødte op i sluttet Trop, og det lod sig derigennem gøre saa vidt muligt at hemmeligholde Maskeringerne. Festen var overordentlig vellykket og varede til Kl. 7 Morgen med god Stemning i enhver Henseende.

For mig personligt var det sidste Aarstid paa Kollegiet ikke uden visse Vanskeligheder. Min foregaaende Sygdom manede til nogen Forsigtighed, samtidig med at jeg maatte bestræbe mig for at fremskynde Studiet for at kunne gaa op til Eksamen i Sommeren 1926. Og samtidig maatte Kollegielivet som Forholdene dengang var naturligt udøve en overordentlig Tiltrækning og lægge Beslag paa megen Tid, ikke mindst i Betragtning af, at jeg som inspector coll. ogsaa havde Forpligtelser i saa Henseende. Nu bagefter maa jeg da ogsaa ærligt og redeligt indrømme, at det gik mere ud over Studierne end godt var, og selv om jeg havde visse Eksamensuheld af den Art, som altid kan indtræffe, er der ingen Tvivl om, at der ogsaa var andre Grunde til, at mit Laud paa et vist Tidspunkt var nær ved at komme i Fare.

Men det gik altsaa. Og Tiden fra Sommereksamen til 1. Oktober, da jeg skulde flytte ud, var ikke uden en vis Vemod. Kollegietiden havde vistnok betydet mere for mig end for de fleste, fordi jeg forud havde haft en studiemæssigt noget omtumlet Tilværelse, og jeg var mig i hele det sidste Aar klart bevidst, at Tilværelsen i det kammeratligt og aandeligt rige og frugtbare Kollegiesamfund, som omgav mig, rummede Livsværdier og Livsglæder, som aldrig vilde vende tilbage. Ofte tænkte jeg paa Ordene fra Faust: Verweile doch! du bist so schön —.

Umiddelbart før den 1. Oktober 1926, da jeg flyttede ud, var der Generalforsamling og Valg af ny Inspektør. Olesen og Schjøtt var opstillet. Selv deltog jeg ikke i Afstemningen, da jeg paa Overgangen til Exalumni ikke havde nogen berettiget Interesse i Valget; desuden ansaa jeg dem paa det nærmeste for at være lige vel kvalificerede. Olesen blev valgt, og Kollegiet fik i ham en god Leder. For

mig var der en egen Stemning over dette sidste Sold som Alumne paa Kollegiet, en Stemning som sikkert de fleste Exalumner kender.

Dagen efter flyttede jeg ud. Et rigt Afsnit i mit Liv var afsluttet. Og ligesom de fleste andre Exalumner har jeg siden følt mig gældbunden. Vi staar alle i Gæld til nogen eller noget, som ikke kan defineres, men som er os tydeligt bevidst, naar vi nævner Valkendorfs Kollegium.

GUSTAV HELMS

(1922—25).

Aarene 1922—25 fremviser vistnok ingen epokegørende Begivenheder værd at mindes til sene Tider i Valkendorfs Kollegiums historiske Annaler. Ingen Ewald eller Grundtvig var blandt Alumnerne, ingen skumle Anslag mod Kollegiets Liv kaldte dets Venner til Vaaben, ingen Blæksprutte-Tegnere hentede Inspirationer dør i de Dage. Det var set i Historiens Lys ret almindelige Aar, hvor der i det store og hele blev bestilt noget omkring paa Værelserne, og hvor Grunden lagdes til de »senere saa berømte« Alumners betydningsfulde Indsats, som nu formenes at være i fuld Gang Landet over.

Denne Mangel paa Sensationer og den gennemgaaende Flid (der var Undtagelser) betød dog ikke, at Tilværelsen paa Valkendorfs Kollegium nogensinde skulde have tenderet imod det kedelige. Enhver Alumne vil sværge en høj og hellig Ed paa, at netop i de Aar var den rette kammeratlige Kollegieaand i fuld Blomstring og Aktivitet. Vel var Læsestuen mørk og sur — der forhandlede uden Ophør om dens Modernisering — men den dannede dog den funktionalistiske og nu i Mindets Glans ærværdige Ramme saavel om Dagligdagens Kaffedrikning som om Festerne spraglede Smørrebrød og gyldne Punch. Dør kunde Bølgerne gaa højt i Diskussioner baade om mere ordinære Litteratur- og Fodboldproblemer og om Determinismens og Indeterminismens mere evige dito. Dør spillede Bordtennis til Kl. 2 om Natten, dør fyldtes den ene Protokol efter den anden med uforglemmelige Aandrigheder.

Bedst huskes vel nok Festerne. Et Amatørfotografi — fundet frem

i den foreliggende Anledning — viser adskillige *fremragende* Medborgere, nuværende Dommere, Præster og Doctores med trekantede Avishatte og spirituelle Fysiognomier flokkende sig om Bordet, hvorfra Klinkby — begejstret sparkende til Flasker og Glas — holder en af sine berømmelige attiske Taler. At Hasle under Festens Formløshed har bevaret sig selv stilfuld behøver ikke at tilføjes. Et andet Amatørfotografi viser Fatter og Mutter siddende i Haven, hun med sin lidt bekymrede, men venlige og omsorgsfulde Mine paa, han med flot snoet Overskæg og et Udtryk, som vilde han sige: Vel er jeg Portner og maa bære mange Spande Kul op om Aaret, men alligevel — —. Ret beset burde jeg have levet i Florens for 400 Aar siden!

Der var fælles Skovture til Jægerspris o. a. St., Premièrer paa Theatrene, Kalvesteg hos Eforen, Kandidatgilder i Tivoli, og der var den gode Fornemmelse, naar man en sen Aften vendte hjem til Kollegiet, naaede inden for Døren fra Gaden og saa Hus og Have ligge roligt i Maanens Lys: Da kunde man føle, at her havde man hjemme, her var godt at være. Og var det end kun en kort Tid, det var dog et betydningsfuldt Afsnit af Livet, nogle kostbare Ungdomsaar, som mindes med Glæde og med en lille Smule Vemod, fordi »wir kommen nicht wieder so jung zusammen«.

F. SCHJØTT

(1925—29).

I Januar 1925 flyttede jeg ind paa Valkendorfs Kollegium efter det foregaaende Efteraar at have faaet »det store Kommunitet«. Det var en Vederkvægelse efter i 3½ Aar at have boet i lejede Værelser omkring i Byen at komme paa et Studenterkollegium, hvor alt var lagt til Rette efter sit Formaal: at berede 20 Studenter et Sted, hvor de under hjemlige Forhold og i skønne og sunde Omgivelser kunde passe deres Studier og samtidig dyrke Kammeratskabet, Sport og Musik.

Bemærkelsesværdig var den Modtagelse, en Indflytter mødte hos de gamle Alumner. Det er en kendt Sag fra Kostskoleberetninger og lign., hvorledes de nye maa gennemgaa en Skærsild og døje adskilligt, før de naar en saadan Anciennitet, som betinger, at de kan

gøre sig gældende og navnlig undertrykke de endnu yngre, som senere flytter ind.

Anderledes her: Her følte man straks, at man var velkommen og blev af »de gamle« uden videre Vrøvl inddraget i Kredsen og optaget i det Frimureri, som vist nok til alle Tider har bestaaet og forhaabentlig altid vil herske mellem Valkendorfianere.

Jeg fik Stueværelset (Nr. 2) og blev Nabo til Madsen (Sønderjyde, nu Læge), som straks indviede mig i Bordtennis'ens Mystier og inddrog mig og de samtidigt indflyttede i Kollegielivet. Kort efter Indflytningen var der Inspektorvalg, hvor Friis (nu Sagfører i Vordingborg) og jeg optraadte som Stillere for Madsen og i det Øjemed fabrikerede forskellige Valgplakater, som straks sikrede os Ansættelse i det kommende Aars Julegildekomité. Vi fik vel ikke Madsen valgt, men havde ved vor Aktion ligesom faaet os placeret i Kredsen af Alumner, der med Iver gik op i Kollegiets interne Anliggender.

Julegildekomitéerne er iøvrigt et helt Kapitel for sig. Ingen, der ikke har deltaget, kan forestille sig de endeløse Debatter, der opfyldte Møderne, førend man fandt ud af en Idé, der kunde bruges, og de 50 forskellige Maader, som man fandt, at denne Idé kunde føres ud i Livet paa. Det haglede ned med Indfald af mere eller mindre lødig Art, og var der et, som en tilstrækkelig Majoritet fandt havde et vist Slægtskab med Aand og Vid, blev det højtideligt nedskrevet, rettet og kommenteret og dannede da Kernepunktet for de videre Forhandlinger, hvis det da ikke tilfældigvis — ofte paa et sent Tidspunkt — blev forkastet til Fordel for et præsumptivt endnu bedre Indfald. En hæderlig Undtagelse dannede dog Viserne, som blev lavet af den enkelte i Enrum og i Reglen fandt Naade for den høje Komités Øjne.

En væsentlig Faktor med Hensyn til selve Forestillingens Succes ved Julegilderne var det, at den traditionelle Gaasesteg med Rødvind først blev fortæret efter Forestillingens Slutning, og Forventningen om, hvad der kom efter Forestillingen, stemte i Regelen den umaadelige sultne Tilskuerskare blidt og vennsælt, saa at Revuen gerne blev en stor Succes.

Et af Aarene foregik Revuen under stor Orkesterledsagelse, nemlig et ni-Mands Orkester; ganske flot præsteret, naar man tager i Betragtning, at Orkestret saaledes udgjorde ca. 43% af Alumnerne

— til Gengæld maatte vi for at faa Tallet fuldt som Dirigent bruge Bergstedt, der ikke kendte en Node, hvilket dog ikke gjorde saa meget, da Ouverturen var omhyggeligt indstuderet.

Navnlig to Faktorer satte sit Præg paa Kollegiet: Det fortræffelige Kammeratskab, der for mange Alumnens Vedkommende rakte ud over Kollegietiden og i ikke faa Tilfælde førte til virkeligt Ven-skab. Jeg kan saaledes for mit Vedkommende sige, at mine bedste Venner den Dag i Dag findes blandt samtidige eller ældre Valkendorfianere.

En af dem, vi senere har maattet miste, bør her mindes. *Bergstedt* satte i sin Alumnetid i umiskendelig Grad sit Præg paa Kollegielivet. Han var altid optaget af Kollegiets Ve og Vel. Uden at kunne nævne alle de talrige Omraader, dette gav sig Udslag i, skal jeg lige omtale, at han i særlig Grad havde Sans for at arrangere Fællesture alt efter Aarstiden bestaaende i Nøddeture, Skovture, Badeture eller Skøjteture. Dette havde en egen Betydning for Udviklingen af Kammeratskabet. Selv om man gaar op ad hinanden Dag efter Dag, er det ofte først paa saadanne Ture, at Samhøri-gheden kommer til Udfoldelse. Maaske er det, fordi denne Form i særlig Grad stemmer overens med god gammel Studentertradition. Hvad er herligere end at starte en straalende Sommermorgen, en mild Efteraarsdag eller en glitrende Vintersøndag med Madpakken i Rygsækken til Banegaarden, paa Cykle eller i et Par lejede Ford'er uden Fører med et planlagt Maal, men med Forventningen om en Mængde uforudsete Hændelser, der kan møde en i Dagens Løb. En Dag paa en Nøddetur tog vi saaledes til en Station mellem Roskilde og Ringsted og spurgte en venlig Dame om Vej — det var Præstefruen, og Forespørgslen resulterede i et flere Timer langt Ophold i Præstegaarden, hvor iøvrigt Ø. Andreasen imponerede ved sit gennemførte Kendskab til, hvad onde Tunger kaldte Præste-gaards-Jargon'en.

En anden Faktor — foruden Kammeratskabet — var Kollegiefesterne: De aarligt tilbagevendende: Julegildet, Valkendorfianer-samfundets Fest den 4. Juni, Sommerballet og Generalforsamlingen, og de mere tilfældige: improviserede Baller, de før nævnte Udflugter og mere tilfældigt Komsammen. I Foraaret 1926 præsterede vi saa-ledes 3 Baller paa 10 Dage, hvilket vistnok var Rekord.

Den, der ikke har oplevet en Kollegiefest, kan vanskeligt forestille sig dens særlige Charme. Skal man bagefter forsøge en Analyse, kommer man ikke uden om den store Rolle, Traditionen her spiller. Unge, glade og — uden Pral — hjernesnare Studenter kan vel altid feste sammen med Udbytte; men at samles om Læsestuens Bord under Christoffer Valkendorfs løvkransde Billede og med Læsestuen i festlig Belysning, medens Baghaven ved Tennisbanen er illumineret, er alligevel noget andet; og hertil kommer, at Festerne altid afholdtes under hævdvundne Former. Medens man endnu var ny Alumne, var det spændende at se, hvorledes disse Traditioner udfolder sig: Inspektors Tale, de særlige valkendorfske Sange, den gule Punch og Talerne — hvoraf altid en for Klinkby og en for Kvinden — under magister bibendis myndige Ledelse; senere hen var dette vokset fast som noget selvfølgeligt, som man kendte og elskede, og uden hvilket Sammenkomsten for at bruge den gamle Grækers Ord vilde være »en Fest, der ikke var nogen Fest«. Hemmeligheden ved det var vel, at disse Former blev os noget uundværligt, som ikke efterhaanden virkede trættende og dagligdags, men havde sit eget friske Indhold, ligesom man aldrig trættes ved Rugbrød eller ved det daglige Samvær med sin nærmeste Familie.

Min fire-aarige Alumnetid frembød næppe større Begivenheder af Betydning for Kollegiets Historie. Det, der satte sit Præg, var det daglige Liv paa Kollegiet med alle dets tusinde Smaabegivenheder, som har efterladt Minder, der aldrig visner. At skildre det for dem, der aldrig har oplevet det, vilde være en Opgave, jeg ikke magter, og at berette derom for Valkendorfianere vilde være overflødig. Hvor skal man begynde og ende? Kan det interessere andre at høre, at min Kærlighed til Chopin skyldes Diges Gengivelse af hans Valse en bagende hed Sommereftermiddag, eller at Kollegielivet medførte Nødvendigheden af at sætte sig ordentlig ind i Tennis og Svømning (og for Resten ogsaa Mause), eller at jeg lærte min Hustru at kende i en Exalumnes Hjem? Næppe!

Men kunde disse Linier tjene til at understrege den Kærlighed, vi nærer til vort herlige Kollegium, der blev vort andet Hjem, og den Samhørighed, der bestaar imellem dem, der fik den Lykke at bo der nogle af deres bedste Aar, og deres Taknemlighed mod Kollegiets ædle Stifter, er Formaalet fuldt ud naaet.

O. REISBY
(1928—30).

Min Kollegietid var en Periode uden de store Begivenheder, men til Gengæld en Periode præget af et overmaade hyggeligt og fornøjeligt Alumneliv.

Min *Udnævnelse* til Alumne foretoges af Valkendorfianerssamfundets Æresmedlem, Prof. J. C. Jacobsen og foregik efter den temmelig faste Formel. — Egentlig havde min Fader vistnok lidt for mange Penge og jeg for faa Søkende til at opnaa at blive Alumne, men den velærværdige Efor havde formentlig i al sin Visdom faaet Øje for Landbrugets Trængsler, og som Landmandssøn lykkedes det mig at opnaa Tilsigelse til at møde til en lille Audiens, inden Udnævnelsen skete. Man blev vist ind i et stort Værelse, hvor Eforen sad omgivet af Bøger fra Loft til Gulv. — Efter almindelig Forhøring endte Audiensen med, at Professoren tankefuldt strøg Skægget — kiggede over Brillerne og afbrudt af adskillige »hm'er« betroede een, at naar man nu blev Alumne maatte man jo iagttage en pæn Vandel. »Damebesøg kunde ikke accepteres«.

Indflytningen skete under velvillig Assistance af *Portner Thorsen*. Thorsen var Kollegiets Faktotum. Lille var han af Vækst, men hvor pompøs og imponerende kunde han ikke se ud om Søndagen, naar han havde faaet Søndagstøjet paa, Ild paa Cigaren og den sølvknappede Stok i Haanden. Saa var »Fatter« ikke billig. Forholdet til Thorsen var rigtigt godt, d. v. s. at nogle Alumner næsten altid laa i Strid med ham — vistnok mest af egen Skyld — medens de andre levede i Fred og Fordragelighed med ham. Sine Venner var Thorsen en virkelig god Mand — omsorgsfuld i enhver Henseende. Til Eksempel kan nævnes hans virkelig varmtføjte Omsorg for en stud. med. — nu sat Provinslæge, — der havde for Vane at sidde sent oppe om Natten for at dyrke sine Studier — og lidt Mausel, — hvorfor han saa sig nødsaget til at sove til Kl. 12 hver Dag. For at han nu ikke skulde ligge og dø af Tørst, passede Thorsen paa lidt hen paa Formiddagen at stille en Øl ind til ham. Naar man taler om Portnerfamilien vilde det være ubilligt ikke at omtale »Manden i Huset« — for med al mulig Respekt for Portner Thorsens Evner som General, saa var det jo alligevel altid Fru Thorsen, der

bestemte, hvor »Skabet skulde staa«. Fru Thorsen var en meget bestemt og myndig Dame — nogle af Alumnerne syntes maaske nok for myndig; — men dygtig og energisk var hun. Portnerfamiliens tredje Medlem var den søde unge Datter, Else, der altid forsøgte at gøre det saa godt som muligt for Alumnerne.

Under mit Ophold paa Kollegiet skiftedes Efor, idet Prof. J. C. Jacobsen trak sig tilbage, og Prof. Martin Knudsen traadte til — et Skifte, der unægtelig førte nogen Forandring med sig. Prof. J. C. Jacobsen tilhørte, kan man godt sige, en anden Verden. Den tiltrædende Efor var en Mand, der var i nøje Kontakt med det pulserende Liv, og hans praktiske Indstilling og Haandelag fornægtede sig ikke. Der blev ryddet op paa Kollegiet. Til Eksempel kan nævnes, at der blev foretaget en gennemgribende og vist ret kostbar Omlægning af Kollegiets Forhave, der i Prof. Jacobsens Tid henlaa i et idyllisk Vildnis. Der blev truffet nyt Arrangement med Havens Vedligeholdelse, og Alumnernes Hoveritjeneste ved Havearbejde faldt bort. Udnævnelse til Alumne skete fortrinsvis i en tidligere Alder, saaledes at Alumnetiden blev længere. Selv om det paa sin Vis var vanskeligt at følge efter den afholdte Prof. Jacobsen, lykkedes det meget hurtigt Prof. Martin Knudsen at gøre sig afholdt paa Kollegiet ved sin rolige, venlige og ligefremme Maade at behandle alle paa.

De Fester og Sammenkomster, der fandt Sted i Kollegiet var næsten alle fornøjelige, men er dog alligevel ikke det, man som Eksalumne erindrer bedst og glæder sig ved at tænke tilbage paa. — Det er *ubetinget Alumnelivet*, som det udfolder sig i det daglige Samvær. Fra alle Fakulteter og fra alle Kredse kommer de. Meninger og Tanker udveksles. Under mit Kollegieophold havde jeg den Glæde at bo sammen med nogle dygtige og intelligente unge Fyre, som allerede har vidst at bane sig en Vej. Insp. coll. var daværende stud. mag. *Arne Lundmann Olesen*. En underlig Mand — lang og ranglet, noget indesluttet, men ganske venlig, naar først han blev tørt op. Sit Hverv som insp. coll. røgtede han fortræffeligt — sikkert og myndigt — og repræsenterede med en klædelig Beskedenhed. Iøvrigt Afholdsmand og glødende Socialdemokrat (dog med Sans for det solide ved Bankkonto). Olesen sluttede sit Kollegieophold med at tage Præ til Embedseksamen. Kollegiets Digter var

Teologen Kaj Thaning. Med rent ud forbløffende Færdighed skrev han den ene Vise efter den anden og forfattede desuden alle Jule-revuer. Han var tillige Kollegiets største Skuespiller. I Julerevuer og ved andre Begivenheder optraadte han — sang og deklamerede med stor Dygtighed og fremstillede alle mulige Figurer lige fra Kristoffer Valkendorf til Bisp Peder Madsen. Hvorledes det egentlig forholdt sig med Thanings Teologi stod mig mindre klart. Om det var Barthianismen eller Metodismen, der nærmest hvervede ham, gik vist aldrig rigtigt op for mig, men skyldes maaske manglende Fagkundskab. Sin Embedseksamen fik han imidlertid og endda — desformedelst udmærkede Evner med 1ste Karakter, og han er nu gift og hjemfaren som en sikkert fortræffelig Præstemand et Sted i Jylland. Thaning var overmaade afholdt af alle paa Kollegiet for sin noble og fine Karakter.

De øvrige Teologer var noget mere indremissionsk præget, men deltog dog i Kollegiets Fester og improviserede Punchesold etc.

Medicinerne var naturligvis Verdensmændene (Chr. Hermansen, Aaboe Christensen og Fr. Neukirch). De bevægede sig paa Kollegiet med en let kynisk Overlegenhed. En af dem, nuværende Reserve-læge Dr. med. Fritz Neukirch, var endog saa elegant, at han altid hed »Fine lille«. Af og til indlod de sig paa nogle vidtløftige Eventyr, og det fortælles saaledes, at en veltjent Portør ved Statsbanerne efter en Medicinerudflugt til Boserup Sanatorium fik Medalje for »Druknes Redning«. Et Par af de Herrer havde paa Hjemrejsen sat sig til Ro paa Trinbrættet af Toget, hvorfra Portøren lykkeligvis fik dem reddet i Land. Efter Hjemkomsten blev hele Kollegiet vækket for at overvære, at en af D'Herrer dansede Svanens Død paa Bordet i Læsestuen. Gode Kammerater var de alle.

Stud. mag.'erne var noget mere forskellige. Nuværende Magister *Chresten Hald*, der var matematisk Student, studerede Sprog og endda med et saa fremragende Resultat, at han i Kollegietiden opnaaede Universitetets Guldmedalje. Det, der mest undrede Kollegiets øvrige Indvaanere ved denne Begivenhed, var, hvornaar Hald egentlig havde faaet Tid til at skrive den Afhandling, idet ingen nogensinde saa ham arbejde paa den. — En anden stud. mag. var Magister *Aage Madsen*, der beskæftigede sig med Psykologi. Han var en overmaade indsigtfuld og fornuftig Mand, som i den Grad

havde Sans for det psykologiske, at han i sine Sommerferier holdt til paa Læsø, hvor paa den Tid »Læsøpræsten« drev en højt værdsat Hjemmeproduktion af Spirituosa. — Endvidere maa nævnes nuværende cand. mag. *Poul Vind*. Lille, rund og trivelig vandt han ved sit venlige og glade fynske Væsen alle for sig og opnaaede ved cand. mag. Olesens Fratræden at blive Insp. coll.

Juristerne (Mouritzen, Schjøtt, O. P. Andersen, E. Andersen og Engberg m. fl.) var dygtige. De tog alle store Eksaminer og har naaet gode Stillinger. Ellers var de meget forskellige. Et Par Stykker holdt meget af Mausel, andre af unge Damer. En fandt den største Glæde ved at lukke sig inde paa sit Værelse og der pakke op for alle de dejlige Bøffer, hans Moder hver Uge sendte ham. En lejede Biler for alle sine Penge og tilsidesatte med Sindsro alle Færdselsregler under Forsøg paa at køre omkap med sig selv. Naturligvis er han senere blevet Dommer i Færdselssager. Alle Muligheder var saaledes tilstede.

Maatte man ikke formode, at en Sammenblanding af saa vidt forskellige Elementer, Teologer, stud. mag.'er, Medicinere og Jurister, der indbyrdes igen var uhyre forskellige, vilde være temmelig umulig. Og saa forløb alt alligevel i største Fordragelighed. Alle forenede sig i et udmærket Kammeratskab og vandt sig i Kollegietiden Venner for Livet.

REVYEN

Aftrykt uden Forfatterens Tilladelse efter Den Valkendorfske Kureer Nr. 3 den 14. Juni 1930.

Dette er jo egentlig ikke Stedet til at skildre Revyen. Dog vover vi det — hvor skulde ellers denne for det valkendorfske Aandsliv saa vigtige Foreteelse blive skildret.

Altsaa Revyen gaar af Stablen hvert Aar ved Juletid. I de sidste 25 Aar — jeg kommer nu i Tanker om, at jeg selv er 26 Aar, og at jeg saaledes kun dunkelt erindrer de første Revyer, og iøvrigt har de kun været spillet de sidste 15 Aar, og saa gik endda sidste Revy i Vasken eller, som det ved en bestemt Lejlighed vittigt er blevet sagt, den løb ud i Sandet takket være Komitéens Ugidelighed.

Uden Komitéen er en Revy umulig. Den vælges ved Efteraarsgeneralforsamlingen. Man vilde imidlertid gaa Sandheden for nær, hvis man paastod, at de valgte viser nogen overstrømmende Glæde over den Tillid, deres Medalumner viser dem; kun modstræbende gaar de ind paa at lade sig vælge. Læsestueinspektør er tvungent Medlem, men hævder altid, at hans Arbejde kun er rent teknisk, d. v. s. bestaar i at fæste til Papiret de hasarderede Vittigheder, Vitser og Neuruppinere, som de andre Medlemmer spredt omkring paa Stole og Sofaer siger i deres udmattede Tilstand. Udmattelsen forklares ved, at man paa Læsestuens Regning har indtaget et solidt Maaltid, hovedsagelig bestaaende af Flødeskumkager, og derefter har snakket om andre Ting hele Aftenen, og naar det sene Tidspunkt, da man begynder at tænke paa Arbejdet, er kommet, kun har det Ønske at komme i Seng snarest muligt. Hvad der saaledes kommer ind, suppleres af Bidrag fra Alumner; disse (altsaa Bidragene) er for det meste fiktive Størrelser, det er sjældent, at nogen Alumne uden for Komitéen har bidraget med mere end den letteste Form for Bidrag, hvorved jeg forstaar en Neuruppiner. Naar Revyen er færdig, bestaar største Delen af Dialogen da ogsaa af saadanne. Nogle af dem er morsomme, men jeg erindrer i Øjeblikket kun een:

Inspektør gaar rundt og te'ser,
at der er Papir paa alle WCer,

og dens skraberøse Karakter forhindrer den i at blive citeret hoc loco.

Det mærkelige og i og for sig uforklarlige Fænomen indtræder alligevel: Naar Festdagen oprinder, er Revyen for saa vidt færdig, at Prøverne kan tage deres Begyndelse. Men først maa Scenen stilles op. Skuepladsen er Læsestuen. Om Formiddagen flokkes de arbejdsvillige Alumner (et Antal af 2 eller 3) dersteds, flytter Pulten ud, flytter Reolen og hænger Tæpper op, og endelig henmod Aften (naar Ølflaskerne er fjernet, og der er flere end de arbejdsvillige, der drikker Øl) bliver Læsestuen laaset af. Den første (og eneste) Prøve stiller store Krav til Suffløren, idet han alene maa beherske alle Rollerne, og Skuespillerne kun har at høre efter. Ved selve Forestillingen faar man Fornøjelse af Replikkerne to Gange, idet først Suffløren siger dem, og Skuespillerne derefter gentager

(og udtværer) dem. Scenepragten er behersket, idet man udelukkende lægger Vægt paa det aandelige Indhold. Til det absolut nødvendige Inventarium hører: 1) et Skelet, 2) et Par grønne Strømper, 3) en Reol, 4) et Bord og to Stole. Ved passende Omposteringer fremstilles heraf saa forskellige Scenerier som: 1) Kollegiets Have, 2) en Eftermiddag i Elysium, 3) paa Inspektors Værelse, 4) i Dommervagten.

Tilskuerne er Alumner og Eksalumner og et Galleri bestaaende af Portneren og hans nærmeste Omgangskreds. Spændingen er uhyre i Mellemakterne. Det skyldes dissers Længde. Aarsagen hertil er atter, at enten en af de omtalte Strømper, en Skuespiller eller Suffløren er forsvundet, naar der er Brug for ham (eller den). Pavsens udfyldes med Klavermusik (Frühlingsrauschen med visse Forbedringer). Mod Forestillingens Slutning er Publikum ganske udmattet, dels af at le, dels af Sult, og saa er der endda ikke Haab om at faa Gaasesteg, før Forestillingen er forbi, Skuespillerne omklædt, Scenen nedrevet, Gulvet fejjet, Bordene ført ind og dækkede. Saa ringer Inspektors Klokke, og Gæsterne kaster sig med Ulvehunger over Gaasen (eller Gæssene). Værst gaar det dem, der sidder oppe i Hjørnet under Ewald. Saa langt naar Gaasen aldrig.

Den unge.

H. H. VIMMERSLEV

(1931—35).

Da jeg i Foraaret 1931 flyttede ind paa Kollegiet, var jeg opfyldt af Glæde over at komme netop til det Kollegium. Det var nemlig paa et hængende Haar, at jeg qua Kommunitetsalumne var blevet nødt til at rykke ind paa Regensen, hvilket jeg — al Agtelse for Regensen og dens tidl. og nuv. Beboere til Trods — meget nødig vilde paa Grund af det meget store Antal Beboere og deraf flydende Støj m. v. og de formentlig noget skumle Værelser til de yngste.

Paa Kollegiet fik jeg som ung Alumne selvfølgelig et Nordværelse, d. v. s. uden Sol, men lyst og rummeligt og med Kumme med rindende Vand, noget som dengang var — og vel endnu er — en Sjældenhed i de Værelser, Studenter kan leje i København, selv-

om man giver 40—50 Kr. mdl. Dette var ikke den eneste materielle Fordel. Der var Adgang til Køkken, saa man kunde holde sig med tør Kost og invitere Gæster paa Kaffe eller The, og der var Læsestuen. Den, der har stilistiske Evner (hvad jeg desværre ikke har), kunde skrive en stor og fornøjelig Afhandling om Læsestuen paa Valkendorfs Kollegium. Derfra faar man sine bedste Minder — og sine bitreste. Her holdtes de 4 store Hovedstadsblade + Extrabladet og en Del Provinsblade, her fandtes (dengang) den saa ofte misbrugte Telefon — et taknemmeligt Emne for Julerevuen, — og her kunde man laane Haandbøger af det for Resten meget sparsomme Bibliotek.

Alumnerne købte dengang de fleste nye Bøger, efter Bogudvalgets Indstilling og Alumnernes Afstemning i en dertil indrettet Protokol. Vi fik derved Mulighed for at læse Bøger, der ellers havde været praktisk talt utilgængelige, og senere havde man Chance for at erhverve en særlig ønsket Bog paa Auktionen. Der skete ikke saa stor Skade, hvis man kom til at byde for højt for en Bog; thi de indkomne Summer var til fælles Bedste.

Paa Læsestuen fandtes endelig »Ankeprotokollen«, denne Institution, der har skaffet Alumner saa mange lystige Stunder, men vel, naar Sandheden skal siges, ogsaa har forbitret Tilværelsen for enkelte og maaske skabt Nag, som sent glemtes. Hvad Bogen bruges til, tør forudsættes bekendt, og nærmere Betragtninger over dette Emne egner sig næppe til at fremføres i en Bog, hvor det centrale dog skulde være kammeratlige Minder.

Paa Læsestuen drak man Kaffe og læste Aviser. I nogle Perioder spiste en Række Alumner i et Middagsselskab en ikke særlig god Kost, der dog var væsentlig bedre end i »Kannibalkøkkenet« i Nørregade. Middagsselskabet var en udmærket kollegial Institution, langt at foretrække for ensom Spisen ude, selv om man maaske nok derved gik ikke-deltagende Alumners Rettigheder vel nær ved at beslaglægge Læsestuen. Efter Maaltidet blev der undertiden spillet og sunget eller spillet Kroket.

Læsestuen var endvidere Samlingsstedet paa Kollegiets Valgaftener og de egentlige Festaftener, saasom Julegilde, Kandidatgilde og Valkendorfianerfest. — Valgene kunde give Anledning til megen Moro. Størst Interesse knyttede sig til Valg af insp. coll. —

Da jeg flyttede ind paa Kollegiet, var P. Vind i. c. Allerede inden Jul skulde ny inspector vælges. Valget stod mellem den raske og vittige Otto Fedder og Hagbard Jonassen (senere Formand for »Aldrig mere Krig« i Danmark).

Jeg erindrer særlig Arvid Cohens ivrige og varmtføjte Tale for Fedder som en Alumne, der var paa Kollegiet den meste Tid i Modsætning til J., der gr. p. sit Arbejde var ude næsten hele Dagen, en Betragtningssmaade som dog ikke hindrede, at den ældre og af os alle som Følge af sin Idealisme — som man kunde være uenig i og dog beundre, fordi J. tog Konsekvensen af den — velagtede J. valgtes med stort Flertal. F. blev dog ikke ildeset, fordi han havde ladet sig opstille, men der herskede vistnok et særdeles godt Forhold mellem ham og J.

I Jonassens Tid gennemførtes bl. a. den nye Ordning for Benyttelse af Nord- og Syd værelser under Medvirkning af V. Ravnholt Rasmussen. Medens hidtil de lykkelige, der som ganske unge havde været saa heldige at »faa Kollegiet« og følgelig boede der 5 Aar, kunde komme til at bo paa Nordsiden 1 Aar og paa Sydsiden 4 Aar, indførtes nu den Ordning, at ens Oprykningsret bestemtes efter den resterende Alumnetid, saaledes at f. Eks. en i Anciennitet yngre Alumne, der skulde flytte September 1935, gik forud for en ældre, som skulde flytte September 1936.

I Efteraaret 1932 skulde med Gyldighed fra Nytaar 1933 vælges ny i. c. — Der fandtes blandt de Alumner, som ikke med det allerførste skulde tage Embedseksamen, ingen decideret Favorit, som vilde være velset af alle Alumner, og bortset fra den allernærmeste Kreds omkring Jonassen vidste ingen, hvem der vilde blive opstillet med Støtte fra denne Kreds før nogle Minutter i 24 den Dag, Opstillingsfristen udløb. Der blev ikke overfor mig eller de Alumner, som støttede min Kandidatur (Stillere var Ravnholt Rasmussen og Erik Tjørnehøj), gjort noget Forsøg paa at faa Fredsvalg ved Opstilling af en Alumne, der stod i venskabeligt Forhold til os alle. Vi tænkte os aldeles ikke den Mulighed, at Jonassen og hans Kreds vilde opstille en Alumne, der umiddelbart forinden var rykket ind paa Kollegiet, og hvem vi knapt kendte. Saaledes var imidlertid deres Plan, og jeg vil benytte denne Lejlighed til at udtale som min personlige Mening, at den af Jonassens Kreds udpegede nye i. c.,

H. M. Sørensen, hvis han ikke saa hovedkulds var blevet forfremmet fra ung og af de fleste ukendt Alumne til Kollegiets øverste Embedsmand og Repræsentant overfor Eforen, kunde være blevet en udmærket inspector med lang og fredelig »Regeringstid«. H. M. S. var nemlig i Stand til at være elskværdig, kunde synge, havde før boet paa Kollegium og kastede for Resten senere Glans over Kollegiet ved at erhverve en Guldmedalje for en fransk filologisk Afhandling.

Trods sin korte Anciennitet blev H. M. S. valgt (med tilsvarende Majoritet som Jonassen det foregaaende Aar), men i Modsætning til dengang blev der allerede paa Valgafteften af Stillerne og senere af hele Kredsen omkring den nye i. c. vist Uvenlighed mod den ikke valgte, ja det lykkedes endog at forvandle Tjørnehøj, der som nævnt havde været Stiller, til en af mine voldsomste Modstandere.

Det kom som en meget stor Overraskelse for mig, da der i Efteraaret 1933 fra en Række af H. M. Sørensens fhv. ivrige Tilhængere blev rettet Opfordring til mig om at lade mig opstille som Kandidat paa Efteraarsgeneralforsamlingen.

Ved Afstemningen stod H. M. Sørensens og mine Stemmer lige, og der fandtes ingen anden Udvej end Lodtrækning, hvor mit Navn blev udtrukket. Harmen var grænseløs hos H. M. Sørensens Parti, og der blev kort efter forlangt ekstraordinær Generalforsamling. Der foregik i Tiden indtil dette Valg en meget ivrig Agitation overfor mine Vælgere, men det lykkedes ikke at fremskaffe det Flertal, som skulde til for at vælte den valgte i. c. paa en ekstraordinær Generalforsamling: Stemmerne stod atter lige. H. M. S. trak sin Kandidatur tilbage, hvad han formentlig ogsaa var nødsaget til, og udtalte nogle gode Ønsker om Fred og Fordragelighed paa Kollegiet. Jeg tør ikke tro andet, end at han mente det ærligt med disse gode Ønsker, men de fleste af hans Tilhængere vilde det anderledes. Skønt der paa Tjørnehøjs og mit Initiativ blev vedtaget en Fravigelse fra Værelsesordningen til Fordel for den afgaaede Inspector, og det nye »Regeringsparti« saaledes straks havde vist sin Fredsvilje, var Oppositionen utrættelig i sine Bestræbelser for at drive mig bort fra min Post.

De to Partier kaldte Modparten »Padder« og sig selv »Anti-padder«, saaledes at dette Tidsrum, hvis man vilde prøve at betragte

det under en humoristisk Synsvinkel, kunde kaldes »Paddekrigenes Tid«, men Modsætningerne var desværre for manges Vedkommende alvorlige nok. Efterhaanden som Alumnebestanden fornyedes, svækkedes imidlertid Oppositionens talmæssige Styrke trods al Iver; maaske var Methoderne alligevel for voldsomme til at virke tiltalende paa Flertallet af Indflytterne. Ro og Orden er vigtige Goder i ethvert Samfund, selv paa et Kollegium, og vel kan Terrorhandling der desværre ofte give Udøverne store Resultater i den indre og ydre Politik, men det hænder jo ogsaa, at sligt giver Bagslag. Saaledes her. Om Efteraaret skulde der selvfølgelig gøres Forsøg paa at vælte mig, men denne Gang fik jeg klart Flertal, skønt Oppositionen havde en personlig tiltalende Kandidat i Vestergaard.

De personlige Angreb kunde undertiden antage meget bidske Former, men det vilde føre for vidt at komme ind paa disse Episoder. Heldigvis kunde vi staa samlet udadtil, da Universitetsinspektør Fønss (naturligvis ud fra de bedste Bevæggrunde) gjorde sit store Felttog, hvis Maal var Kollegiets Nedrivning. At en Oppositionsmand — under urigtige Foregiverer — fik narret en Journalist til at sætte mit af Oppositionen benyttede Øgenavn under et Fotografi i Aftenberlingen, kunde jo ikke svække Fællesfronten, men kun drille mig en Smule. —

I Foraaret 1935 trak jeg mig tilbage (efter at have taget Eksamen i Februar), og Vestergaard blev valgt. I de Par Maaneder, jeg gjorde Tjeneste i Byretten, og i min 5 Maaneders Soldatertid boede jeg takket være Eforens Forstaaelse paa Kollegiet som Alumne — hvilket havde ganske særlig stor Betydning i Værnepligtstiden. Jeg mærkede ikke meget til de indre Stridigheder, som jeg ikke blandede mig i, men jeg vil dog nævne, at min Modstander i kollegiepolitiske Spørgsmaal, Vestergaard, for at hjælpe mig med at faa Orlov til Valkendorfianersamfundets Aarsfest skrev et Brev til mig, som var væsentlig venligere end stemmende med Virkeligheden.

I 1931 indførtes en ny Post, Teaterinspector eller i. tt., hvortil jeg valgtes under Protest fra mig selv. Det lykkedes at faa en Ordning med det kgl. Teater, ligesom der allerede i Forvejen var Chance for undertiden at faa billige Billetter til et Par af Sekondteatrene, men til Held for den til enhver Tid siddende i. tt. benyttedes Ord-

ningerne næsten ikke; det var overordentlig besværligt at fremskaffe Billetterne til det kgl.

Læsestueinspector var egentlig den, Alumnerne havde mest med at gøre. Han skulde nemlig overvaage Ordenen paa Læsestuen, hvilket dog mest bestod i at afklapse de formastelige, som glemte en Bakke eller Frakke, og var født Formand for Bogudvalget. Endvidere spillede inspector lect. en stor Rolle ved Arrangement af Fester og mindre Sammenkomster, f. Ex. med Øl og Pølser paa politiske Valgafstener, hvis en Radio kunde tilvejebringes. Det maa her nævnes, at Carlsberg og Tuborg adskillige Gange forærede Kollegiet et Anker Øl, ligesom det en enkelt Gang til Julegildet lykkedes mig at formaa Direktør Olesen til at sende os nogle Flasker C.L.O.C. — Ellers var de to store Numre i hele min Kollegietid ungarsk Vin og kold, gul Punsch. Rigtig rød, varm Punch, som man forestiller sig paa Hostrups Tid, fik man desværre aldrig, men den dertil svarende kammeratlige Aand, der tillod ivrige Diskussioner uden personligt Fjendskab, eksisterede vist desværre heller ikke mere med et udover »Partierne« rækkende Vingefang.

Aarets største Alumnefest (med Adgang for Ex-Alumner) var Julefesten med Julekomedien. Mere eller mindre vittige Hoveder leverede mere eller mindre morsomme Viser og Scetch (med mere eller mindre skrappe personlige Angreb); stort set var det dog en absolut fornøjelig Aften, hvor det gjorde godt at faa en Smule Humor ind i Stridigheder, der kunde være bedske nok. — Medens Julegildet var en aarligt tilbagevendende Begivenhed, fejredes Kandidatgilde kun med større Mellemlum. Bortset fra nogle Baller, der arrangeredes af enkelte Alumner (som Regel dog en kvalificeret Majoritet) og ikke af Kollegiet som saadant, var Kandidatgildet den eneste Lejlighed, hvor Damer deltog i Festligheder paa Kollegiet. Mangfoldige unge Piger oplevede her den Mærkværdighed, at ellers oplyste og meget moderne Akademikere, der stod absolut fremmede overfor enhver Form for Standsfølelse, med Begejstring sang Viser af Hostrup og andre af samme Stil- og Aandsretning.

Hvert Aar omkring 4. Juni fejredes Valkendorfianersamfundets Aarsfest hos Davidsen paa Aaboulevarden, hvor der serveredes en for det meste, i al Fald efter Alumneforhold, saavel kvantitativ som kvalitativt meget fremragende Middag. Efter Middagen begav man

sig til Kollegiet, hvor der vankede Punsch og senere Smørrebrød m. v. — Det var morsomt for os unge at se ældre og ærværdige Herrer tøj op og blive næsten som unge igen. — Deltagelse i denne Fest var en saa meget større Oplevelse for Alumnerne, som vi kom næsten gratis med takket være Tilskud fra Foreningen og private.

Eforen støttede i det hele taget gerne Kollegiet og var meget lydhør overfor Ønsker fremsat af insp. coll. I min Inspektortid fik vi saaledes to store Stole til Læsestuen og to meget fine Ketchere til Tennisklubben, der paa et vist Tidspunkt befandt sig i økonomiske Vanskeligheder.

Om Salgsforhandlingerne kan der vist ikke gives bedre Besked end i den af Samfundet udarbejdede Brochure. Det er vist almindelig bekendt, at over Halvdelen af Alumnerne den Dag, Salgsplanerne blev bekendt, gik i Protesttog til Fønss, der absolut ikke tog fjerneste Notits af os, selv om vi blev behandlet elskværdigt nok, og derefter paa F.s Forslag til Rektor, overfør hvem vi søgte at fremstille vore Synspunkter, saa godt det nu lod sig gøre uden Forberedelse. Endvidere besøgte Alumner de andre Kollegier for at styrke den Sympati, vi ventede at finde og ogsaa fandt.

Det endte som bekendt med, at Salgsplanerne stilledes i Bero til Glæde for Ex-Alumner og Alumner. Man maa haabe, at Kollegiet faar Lov at blive liggende derinde i Sct. Pederstræde, saa Alumnerne fremdeles kan bo paa samme Tid landligt og centralt, og vi gamle Alumner kan have Lejlighed til at vende tilbage til Skuepladsen for vor Ungdoms Sejre og Nederlag. Selv om Alumnelivet i min Tid var mindre idyllisk, end det vist oftest har været og altid burde være, vil jeg dog efter at have faaet Begivenhederne lidt paa Afstand mene, at de gode Minder er de talrigste, ganske som de fleste gamle Soldater med Tiden om ikke glemmer saa dog lægger mindre Vægt paa Stroppeture og Extrapudsninger og mere fæstner sig ved de muntre Oplevelser og det gode Kammeratskab. Der er imidlertid den Forskel paa Alumnelivet og Soldatertiden, at sidstnævnte giver flere muntre Episoder, som kan egne sig til Fremstilling paa Tryk, medens man i et Bidrag til Kollegiets Historie nemt bliver tvunget til at skildre de Sammenstød, som fandt Sted mellem Alumnerne, paa de fleste af de Sider, man tør disponere over, og kun antydning-

vis kan faa fortalt om de gode og fornøjelige Timer og de gode Kammerater, man fandt derinde. Herved bliver Billedet skævt, men heldigvis er hvert Bidrag jo kun et Stykke af et Mosaikarbejde, saa maaske Helhedsbilledet alligevel bliver rigtigt, med lyse og mørke Farver retfærdigt fordelt og tjenligt til at forsonde dem, som engang stredes, men burde være gode Kammerater nu og i Stand til at mødes med Glæde og uden Bitterhed, f. Ex. ved Jubilæumsfesten paa vort endnu knejsende Kollegium.

Der har altid været knyttet stor Interesse til Valget af Inspektor for Valkendorfs Kollegium. Paa eet Tidspunkt — omkring 1932—33 — var Interessen saa stor, at Delingen af Alumnerne i 2 hinanden bekrigende Lejre holdt sig ud over Valget, og gennem flere Aar var Modsætningerne paa Kollegiet overordentlig skarpe. Først for ganske nylig skal denne Strid have fundet sin Afslutning.

Nedenstaaende Artikel om Padderne refererer sig til den store Kamp og er et af mange Bidrag til et »Festskrift«¹²⁾, til en Alumne, der havde taget ivrig Del i Striden.

Padderne

i religionshistorisk, sociologisk og folkloristisk Belysning.

Af

KARL MARTIN NIELSEN

(1929—34).

Nomen est omen.

Filologen, som søger at udforske Ordenes Oprindelse, kan ikke lade sig nøje med en Paavisning af en lydlig Lighed med andre Ord; han maa tillige søge at vinde Indsigt i, hvilke Samfundsforhold der danner Grundlaget for det enkelte Ord, og hvilke psykologiske Forestillinger der kan have været knyttet til det. Her kan den historiske Videnskab tit ikke yde nogen Hjælp, da mange Ord har deres Oprindelse skjult i Fortidens Mørke; det bliver da nødvendigt at søge til Religionshistorien, som paa Grundlag af arkæologiske Fund o. lign. søger at klarlægge de oprindelige religiøse

Forestillinger, og Sociologien, som undersøger Samfundsforhold, ogsaa de primitive, og endelig Folkloren, som giver Underretning om ældgamle Forestillingers Overlevering i Folketro og Folkesagn.

Ordet Padde er af dunkel Oprindelse; Falk & Torp: Norv.-dän. etym. Wb. sætter det (i Tilslutning til Marstrander) i Forb. med et Ord pad, der betyder »Fodsaal«, og antager, at det sigter til Paddernes bløde Fødder; selv om vi i Plattysk har et Verbum pedden, »trampe med Fødderne«, et Fænomen, som kendes fra visse Padder, maa jeg dog afvise denne Etymologi; det er ganske vist ikke ualmindeligt, at Genstande benævnes efter en enkelt Egenskab, men jeg mener ikke, at denne Forklaring viser os noget karakteristisk om Arten i sin Helhed, og den kunde lige saa godt tilpasses paa andre Dyr.

Jeg skal nu forsøge, om jeg ad anden Vej kan komme til en Løsning af Problemet, som mere stemmer med Paddernes Egenart og Væsen.

Min første Tanke var, at Padderne skulde have været en Slags Frugtbarhedsdæmoner og haft Tilknytning til de obscøne Frugtbarhedskulter, som vi inden for Norden navnlig kender fra Uppsala, hvor Guden Freyr var afbildet cum ingenti priapo, Tegnet paa Avlekræften og Frugtbarheden. Det, der førte mig til at opstille denne Hypotese, var den Omstændighed, at en udpræget Priapisme (Genitalfantasteri) er et fremtrædende Træk hos visse af vore Dages Padder; en tidligere Forbindelse med Frugtbarhedskulter kunde meget vel tænkes at have sat sig Spor i Sexualkomplekser. En Støtte mente jeg at finde i von Aphelens Overs. af Bomares Naturhistorie (1770), hvor Paddernes Parrig findes beskrevet; de kan ofte hænge sammen hele Dage, Hannen har i Parrigstiden Klamrevorter paa Forbenene for at holde Hunnen fast, og »de lade sig hellere afrykke et Laar end slippe, hvad de holde«. Imidlertid er det ikke lykkedes mig at finde religionshistoriske Vidnesbyrd, som taler for denne Antagelse.

Et Synspunkt af stor Interesse er fremsat af Hellquist i Sv. etym. Ordb.; han antager, at Ordets etymologiske Dunkelhed har sin Aarsag i, at det er et Noa-Navn. Disse Navne hænger sammen med de Tabu-Forestillinger, som man først lærte at kende hos Polynesierne; de bestaar i, at visse Genstande er urørlige eller unævnelige,

fordi de staar i Forbindelse med Naturens dunkle Kræfter eller overnaturlige Magter; man skelner mellem »Helligheds-Tabu« til Betegnelse af det, som Guderne har i deres Besiddelse, og »Urenheds-Tabu« om det, som er i Dæmoners Vold. Et Vidnesbyrd om, at Padder har været Tabu, kender vi if. Sahlgren Namn och Bygd. VI (Afhdl. »Förbjudna namn«) fra Tongaøerne; det drejer sig om Skildpadder.

At der knytter sig dæmoniske Forestillinger til Padderne, fremhæver Kr. Nyrop i sit interessante Arbejde »Navnets Magt«: »Om Bolvæterne (o: skadelige Dæmoner) mener man, at de om Dagen viser sig i Skikkelse af Padder«, og i Joh. Aab. 16.13 staar: jeg saae af Dragens Mund udkomme tre urene Aander, som lignede Padder. Det er da tydeligt, at det drejer sig om Urenheds-Tabu. Et interessant Bidrag om Menneskenes Syn paa Padderne giver et jydsk Sagn, ifølge hvilket Padder er skabt af Fanden selv (Tang Kristensen Jy. Folkem.). Jeg anfører Sagnet efter Kvolsgaard: Fiskerliv i Vesterhanherred: Den gang, Vorherre var færdig med at skabe alle ting, vilde Fanden have lov at skabe et dyr, og det fik han ogsaa. »Det skal være saa stort som et hus,« sagde Fanden; »det skal være saa lille som en mus,« sagde Vorherre. »Det skal kunne spytte gift igennem en mur,« sagde den slemme; »det skal ikke kunne spytte igennem et strømpeskæft,« sagde Vorherre. »Fly saa, min fugl!« sagde Fanden; »nej, du skal krybe, din padde!« sagde Vorherre.

Grunden til Urenheds-Tabu er sikkert den Ækelhed og Lede, Mennesket føler ved Padder, og som maaske kan have sin Grund i et Forhold, som anføres af Bomare: »mens endeel er bedækket med jævn Hud og uden Pletter, have andre Huden fuld af Vorter og Hævelser.«

Der er imidlertid et Synspunkt, der, saa vidt jeg ved, aldrig har været inddraget i Diskussionen om Padderne, nemlig Muligheden af Totemisme, som man først stiftede Bekendtskab med hos Indianerne. Totemisme bestaar i, at en Stamme eller Klan har et Totemdyr som en Slags Symbol. Som fremhævet af Edv. Lehmann i Festskr. Feilberg drejer det sig ikke om særlig nyttige eller farlige Dyr, men oftest om ganske ligeegyldige Dyr, fx. Padder, Rotter. Stammen eller Klanen ansaa Totemdyret for Stamfader, og hver af Medlemmerne

bar dets Navn (Bævere, Ravne, in casu Padder); de var følgelig indbyrdes beslægtede. Man skelner mellem, hvad K. Helm: »Altgermanische Religionsgeschichte« kalder: entsagenden und genesenden Totemismus, altsaa efter, om Totemdyret maatte spises eller ikke. At man inden for Padde-Klanen har spist Padder, muligvis som et særligt Festmaaltid med særlig rituelle eller kultiske Cereemonier, antager jeg for sandsynligt; man finder nemlig hos Peder Laale: »Hvo der vil æde Padder, skal ikke være vammel«.

Totemdyret dannede Grundlaget for hele Stammens Organisation og fandtes udskaaet paa en Totempæl. Naar Padde-Klanen ikke har Totempadden som heraldisk Mærke paa deres Boplads, men det valkendorfske Skjoldemærke, skal dette bero paa følgende Tradition, som endnu er levende paa Stedet: Paa Valkendorf har oprindelig ikke boet Padder, de er først kommet dertil i sen historisk Tid; hvorfra de er kommet, ved vi ikke; om de er kommet fra Sumpene, om de er opstaaet ved Selvavl af forraadnede Skyer, Skarn o. lign., hvilket man tidligere antog var Tilfældet med Ukræ som Padder og Mus, Lopper og Lus, eller om de virkelig som det naive legendariske Sagn fortæller, er skabt af Fanden selv, derom er Traditionen tavs. Vi lærer dem først at kende i det Øjeblik, de pludselig træder ind paa Historiens Arena. Hvorledes Padderne erobrede Valkendorf, fortæller Traditionen udførligt. De Mennesker, som før boede der, var muntre og sorgløse; de ansaa Padderne for ganske uskadelige og ufarlige paa Grund af disses uudviklede Intelligens (»disse Dyr have lidet Hjerne i Hjerneskalen,« siger Bomare). Men da skete det, beretter Traditionen, at der opstod en Padde med en abnorm, næsten menneskelignende Hjerne; da den hørte, at Padderne var misundelige over det lykkelige Liv paa Valkendorf, mens de selv levede en foragtet Skyggetilværelse i Sumpen, satte den sig det Maal at erobre Valkendorf for Padderne, og ved List og Rænker lykkedes det den at organisere de uforstaaende Padder. Anslaget lykkedes, og endnu den Dag i Dag bor Padderne paa Valkendorf og hersker der. Om de vil blive der eller maaske en Gang vende tilbage til deres egentlige Element, det ved vi ikke; men vi kan lytte til Ordsprogets Visdom: »Padden hopper i Pølen, sad hun end paa en Guldstol« (Peder Syv.).

I Forbindelse med denne Tradition maa jeg nævne en interessant

Teori, som er fremsat af den engelske Forsker Andrew Lang i hans Værk »The Secret of the Totem«. Den gaar ud paa følgende: Totem fremkaldes ved Navngivning udefra, idet Gruppen faar Navn — ja endogsaa Smædenavn — af sine Naboer (in casu: Modstandere), ofte efter sit Udseende, sin Syssel, og disse Navne, der tit er Dyrenavne, tages for Alvor af vedkommende og bliver Udgangspunkt for et særligt Forhold til dette Dyr.

Der er saaledes en — i Sandhed interessant — Mulighed for, at Navnet Padder staar i Forbindelse med disse Væseners Indtrængen paa Valkendorf og er givet dem som Smædenavn af Modstanderne. At Navngivning virkelig kan finde Sted paa denne Maade, har vi et Bevis paa, idet Padderne, som er uden selvstændigt Aandsliv eller skabende Evne, har forsøgt at overføre Navnet paa deres Fjender.

Jeg har nu forsøgt at gøre Rede for Opkomsten af Padde-Navnet, og alt tyder efter min Mening paa, at Forklaringen maa søges i Totemismen. Hvad selve Paddernes Genesis angaar, har jeg lejlighedsvis hentydet til, hvad Sagn og Overtro beretter, uden dog at tage noget Standpunkt; hvis vi tager vort Udgangspunkt i den moderne exacte Naturvidenskab, maa vi naturligvis søge andre Veje. Som en Hypotese vil jeg da fremsætte den Antagelse, at der er Forbindelse mellem vore Dages Padder og Fortidens Kæmpepadder, Dinosaurierne; de var »ejendommelige ved Hjernens ringe Udvikling, dens relative Størrelse staar tilbage for alle landboende Hvirveldyrs; derimod er Ryghvirvlen stærkt opsvulmet i Bækkenpartiet (hvad der efter min Mening forklarer den ovi. omtalte Priapisme); Halen veludviklet, 30—70 Halehvirvler«. Jeg har særlig fæstet Opmærksomheden ved en Art, Theropoda, som havde lange, hornlignende Bentappe paa Panden, og som bevægede sig i Hop som en Kænguru, støttende sig til den lange kraftige Hale. Den maa være et Mellemlid mellem de krybende Padder og Nutidens, som har oprejst Gang. Som en Mindelse om den tidligere hoppende Bevægelse kan man iagttage en vis krampagtig Holdning under Gangen, et Vidnesbyrd om, at den er sent erhvervet, og at en Støttehale savnes. Vore Dages Padder viser imidlertid udpræget degenerative Træk; Halen er saaledes blevet rudimentær, uden at Hjernen dog til Gengæld har faaet større Udvikling. Visse Fænomener, som

Udviklingen af en uldagtig Haarvækst eller lignende hos visse Individier, tyder paa, at vi staar overfor en Bastard, opstaaet ved Blanding med andre lavtstaaende Dyrearter.

Vi elsker dig, Hus,
som med Valkendorfs Navn
var den gæstfrie Bolig for danske Studenter.
Fra din skærmende Favn,
maatte Mismodets Ravn
flygte bort med Bekymringens hakkende Glenter.
Her sad vi og drømte i lave smaa Stuer,
om knejsende Templer med dristige Buer.
Og et sommerligt Gry,
flyver Tankerne ny
over Lande som flagrende Flokke af solhvide Duer.

Carl Lund (1917).

TREDIE AFSNIT

CARL JOHAN FREDERIKSEN:

HERMAN BANG

PAA VALKENDORFS KOLLEGIUM

*Et Bidrag til Karakteristik af
den unge Herman Bang.*

I.

FIRE Maaneder før Herman Bangs Bedstefader, den kendte gamle Læge Ole Bang døde i 1877, foretog Herman Bang sit Livs eneste fornuftige økonomiske Disposition. Han søgte om og fik Fribolig paa Valkendorfs Kollegium, hvor i sin Tid hans berømte Oldefader, Lægen Fridericus Ludovicus Bang havde været Alumne saa langt tilbage som 1765—68. Paa helt ærlige Forudsætninger kom Bang ikke ind. Bedstefaderens Ønske var at faa Sønnen gjort til statsvidenskabelig Kandidat, og saa længe den gamle levede, passede Bang sin Manuduktion saa nogenlunde, men hans Ærgerrighed søgte sine Maal paa helt andre Felter. At han formelt studerede Statsvidenskab og desuden havde et Navn, der i hvert Fald maatte siges at love videnskabelig Soliditet, har let skaffet ham Kollegiet. Her negligerede han fuldstændig sit Studium og helligede sig fra da af helt sine æstetiske Interesser.

Sjette Juni 1877 — Kollegiets Alumneprotokol er dog ikke helt sikker i sin Sag; den sætter et Spørgsmaalstegn efter Datoen — flytter stud. polit. Herman Bang ind paa det herlige gamle Kollegium, der gennem Tiderne har huset en Række af vor Litteraturs største: Ewald (1762—67), Sibbern (1806—11), Grundtvig (1808—11), Blicher (1808—09) og Ingeman (1811—16). Herman Bang er Kollegiets sidste store Digter.

Samme Dag som Bang rykker stud. mag. Julius Schiøtt og stud. jur. Sveistrup ind. Den sidste døde paa Kollegiet 1879. Julius Schiøtt

tog 1880 sin Embedseksamen i Fransk med Speciale i »sjofelt Oldfransk«, som en elskværdig Medalumne kalder det. I sit senere Liv hævdede han sig saare smukt som offentlig Personlighed, Pædagog, Journalist og Studentersamfundsmand, og sluttede af som den folkekære Direktør for Zoologisk Have i København.

Dengang som nu var Kollegiets officielle Samlingspunkt Ankeprotokollen. Der besværer man hinanden med Drillerier og velindsmurte Stikpiller. Hverdagens Hændelser noteres ned, naar de strider mod den eengang vedtagne Husorden: Aviserne der fjernes fra Læsestuen, Slagsmaal, der dog aldrig har alvorlig Baggrund, men kun er Løjer; ødselt Papirforbrug til »Bagvaskelse« paa det »søndre« og det »nordre« ude i Haven fra den fælles Forsyning i en speciel Skuffe i Læsestuen, som dengang hver Morgen fyldtes af den gravitetiske Embedsmand, Læsestueinspektoren; utilbørlig Mangel paa Hensyn til den fælles Opholdsstues Atmosfære, en gammel og evig ny Forseelse; og dengang som nu falder Bøderegnen mildt og konstant over Synderne.

De gamle Protokoller giver et rigt og detaljeret Indblik i Kollegielivet og mer eller mindre fyldige Portrætter af dets Deltagere, og tillader os at følge, som Regel betydelige Intelligenser, i de Aar, hvor deres Personlighed frit begynder sin Udfoldelse.

Alumnebestanden var god. Blandt Alumnerne var M. H. E. Tscherning, den siden saa bekendte Pariserlæge og senere Professor i Oftalmologi ved Københavns Universitet, Alfred Christensen, Balthasar Christensens Søn, den senere Overretssagfører og Politiker, hvis Kærlighed til Kollegiet paaskønnes ogsaa af de nuværende Alumner, den ligeledes endnu levende Jurist, fhv. Civildommer I. K. Tolderlund, den afdøde Skolemand og Filolog Valdemar Thorsen, kendt af alle sproglige Studenter, der har læst deres Cicero med dansk Oversættelse ved Haanden, Sofisten og Teologen N. P. Chr. Nielsen og hans Aands- og Kaldsbroder J. E. Madsen. Disse er foruden Julius Schjøtt og Herman Bang Perioden 1877—79's mest fremtrædende Alumner.

Kollegiets levende Midtpunkt, den, der havde alles Venskab og Hengivenhed, den alle gør sig lystig over, og alle bærer over med formedelst hans utrolige Evne til altid at være uskyldig, naar han

har været »uartig«, som Protokollen gentagne Gange attesterer det, er Julius Schiøtt. Altid oplagt til Løjer, altid i fuld Vigeur, slagfærdig og i velsignet Humør. Utallige er de barokke Affærer, han lokkes ind i. Protokollerne vidner morsomt derom. I sine Indlæg altid vittig paa andres Bekostning, men aldrig nogensinde saarende — vi maa regne med, at Protokollerne er skrevet af Mænd og for Mænd og derfor tit frimodige, men aldrig usømmelige. God Tone holdes der Justits med.

De otte Protokoller, der blev skrevet ud i Schiøtts Tid paa Kollegiet, er først og fremmest et sjældent rigt Dokument om Mennesket Julius Schiøtt. Hans store Begavelse og varme Hjerte, og hans alle-rede dengang vel beherskede journalistiske Skrivefærdighed, placerer ham naturligt som den, hvorom alle kunde samles. Et straalende Midtpunkt har han været. »Lille af Vækst«, som han selv siger i en af Protokollerne, da det bebrejdes ham, at han paa Læsestuen benytter Molbechs Ordbog som Stolepude; men som Intelligens og Pudsensmager af virkeligt Format.

Hvorledes tegner Billedet af Herman Bang sig? Har denne Ener kunnet omgaaes med nogen af sine Medalumner? Af Protokollerne synes det at fremgaa, at Schiøtt har været hans eneste virkelige Ven paa Kollegiet.

21-8-1878 kundgør Læsestueinspektør Madsen: »Hr. Bang, der havde slæbt Berlingeren bort paa ulovlige Enemærker, idømmes en Bøde paa 10 Øre«. Schiøtt rykker omgaaende ud. »Til Forsvar for min Ven Bang skal jeg tillade mig at gøre Inspektoren opmærksom paa, at Bangs retslige Begreber har maattet lide under Hr. Juhls Regimente som pro/constitueret Læsestueinspektør. Under dette Regimente herskede der nemlig saa idylliske Tilstande, at Hr. Bang og Hr. Juhl ugenert »nøde« Bladene paa deres Hummere. Ærb. Jul. Sch.«. Madsen, der var Læsestueinspektør paa fjerde Aar og derfor en Mand med Autoritet, havde under Fravær overladt Læsestuen til mindre strengt Opsyn. Perioden karakteriseres af Schiøtt som Guldalderen i endnu en Forsvarsartikel for Bang, der slutter saaledes: »Endelig skal jeg vedblivende hævde, at Hr. Bang har havt Hr. Juhls Tilladelse til at slæbe Aviserne op til sig hver Dag, og at Juhl derved er Skyld i, at Bangs moralske Begreber om Ret

og Uret har lidt et føleligt Skaar etc.«. Konstateringen af Forsyndelsen og Forsvarsindlægene er holdt i en Tone saa højtidelig og alvorlig, at man skulde tro, det virkelig var Alvor. Dette Misforhold mellem Forsyndelsen og Maaden, hvorpaa Synderen konfronteres med den, er stadig en levende Tradition paa Kollegiet. — Citatets sidste Bemærkning kan selvfølgelig ikke benyttes uden for dette ene Tilfælde.

Faa Dage efter faar Bang Lejlighed til at række Schiøtt en hjælpende Haand. En stud. theol. Blicher, der ellers ikke gør sig nærværdigt bemærket i Protokollen, er blevet irriteret paa Schiøtts Svigermødre, som har opholdt sig under hans Vinduer i Haven under et Besøg hos Svigersønnen. Blichers Indlæg gengives i sin Helhed, fordi det giver et morsomt Bidrag til en Karakteristik af Kollegielivet. Blicher skriver med velturneret Lune: »Der har i den senere Tid hersket en Uskik her paa Kollegiet, som jeg i de efterfølgende Linjer skal tillade mig at gøre opmærksom paa. Jeg sigter herved til den overhaandtagende Invasion af Medalumners Kærester og Svigermødre. Hvad Kæresterne angaar, faar det endda gaa — jeg vil ikke indskrænke Antallet af disse leves susurri*), og det vilde maaske være et stort Offer, om Alumnerne renoncerede paa disse Besøg, hvor bittert det end er for os andre at være Vidner til dem. Derimod maa jeg i min og — som jeg tror — i mange andres Interesse protestere imod, at man overfylder Forhaven med Svigermødre, der nedtræde Rabatterne og i det hele skade Havens Vegetation. Ganske vist — jeg indrømmer det — kan det være af Betydning for en og anden (jeg sigter herved særlig til en enkelt stærkt fremtrædende) at blive kiget lidt efter i Kortene af en Svigermødre, naar man engang frivilligt har stillet sig under en saadans Beschiøttelse, men denne enkelte Undtagelse kan dog ikke afholde mig fra at udtale Ønsket om Ophævelsen af et Forhold, hvorunder vi andre lider.«

Det er rene Løjer, og Schiøtt reagerer da ogsaa kun ved at rette Blichers »Blækket er uforskammet« til »Blikket er uforskammet« og tilføje et kritiserende »Omstil«. Bang synes at tage Situationen alvorlig og hjælper øjeblikkelig sin angrebne Ven: »Det forekommer mig, at Svigermødre, saalænge de ikke ogsaa opfylder Læse-

*) Letsindige Hviskehoveder.

stuen, burde være fritagne for at om- og paatales i Læsestuens Ankeprotokol.« Bang er forarget.

Ogsaa ved andre Lejligheder følges Schiøtt og Bang. Valdemar Thoresen anker engang over, at to Alumner, hvis Efternavn begge begynder med J, kun undertegner sig J og derved fremkalder Navneforveksling. Schiøtt gør sig lystig over Thoresen. »Man kan sagtens kende Forskel paa to røde Køer, naar hver har sin Baas«*). Bang sekunderer med faderlig Overlegenhed: »Godt min Ven!«

Schiøtts og Bangs Venskab var af gammel Dato. De havde gaaet i Skole sammen i Horsens og blev konfirmeret sammen af Bangs Fader. Dette efter mundtlig Oplysning fra Schiøtts endnu levende Hustru, Fru Hansine Schiøtt. — Deres Venskab varede ud over Kollegietiden. Da Schiøtt redigerede »Teaterbladet« 1882—84, knyttedes Bang dertil som Medarbejder, og i sine Erindringer i »Studenterbogen« 1896 omtaler han Bang som en af de Mænd, hvis Artikler om Realismen paavirkede Ungdommen i 70'erne. Hvor stor hans Interesse for Bang var, ser vi af en i Sandhed kurios Affære, som Schiøtt ligeledes omtaler i sine Erindringer. Bang har engang været Aarsag til en hel Forenings Opløsning. Schiøtt ønskede Bang optaget som Medlem i en lille privat Studenterforening »Akademikum«. Indproponeringen af Bang fremkaldte en Sprængning. Foreningen gik ind, men stiftedes straks efter af tolv af dem, der havde stemt for Bangs Optagelse. Altsaa for saa vidt en Forening for Bang, et Forum man gav ham. Schiøtts og Bangs Venskab varede ved uden Afbrydelser af nogen Art til den førstes Død i 1910, og Bang var hele sit Liv en velset Gæst i det Schiøttske Hjem.

Kun een Gang beklager Bang sig over Schiøtt, og da meget elskværdigt. Efter at Schiøtt i mere end to Aar har moret sig med at efterligne Bangs Haandskrift i Tilføjelser til egne Indlæg for at understrege deres Pointer og udvide deres Gyldighed, gør Bang Modforanstaltninger. »Herman Bang henleder den ærede Inspektors Opmærksomhed paa den Efterligning af min Skrift, som findes paa forrige Side. Væ scelerato nefarioque alumno**). Lørdag Aften d. 22-3-73. Schiøtt har været herinde.« Bangs Anvendelse af Latin er nok et Slags Frimurersprog, der skal understrege deres Fælles-

*) Baas = Indlæg.

**) Ve den forbryderiske og syndige Alumne.

skab paa Kollegiet. Schiøtt indleder derfor sit Svar paa Latin*) og med sin talentfulde Efterligning af Bangs Skrift: »Nomina stultorum ubique locorum« (**). I Modsætning til de andre Alumners gnidrede Skrift er Bangs Indlæg skrevet med en Tommes Mellemrum mellem Linjerne. Og Læsestueinspektoren giver ham en Advarsel mod at ødsle med Protokollens Papir. Schiøtt svarer videre med et Forsøg paa den Bangske Afstand mellem Linjerne: »Kan dette***) ikke kaldes Ødselhed i Anvendelsen af Protokollens Papir. — Hvad er Meningen med Hr. Bangs sidste Bemærkning? eller berettiger hans hele Personlighed maaske ikke til at forudsætte en saadan?« Linjeafstanden viser igen Samhørigheden med Bang og gør, at hans Omtale af Bangs Luksustilbøjeligheder ikke blir til Kritik, men til et elskværdigt Forsvar for Bangs Ødselhed.

Den ofte omtalte Bangske Ødselhed, som Schiøtt ovenfor berører, viser sig paa det pudsige i det smaa. Gang paa Gang maa Læsestueinspektør idømme ham Bøder paa 10 og 15 Øre for at tage de ny Aviser med op paa sit Værelse. Bang betaler kontant og ustandseligt.

Forholdet til Alumnerne i Almindelighed afslører en Række andre Indlæg. Navnlig Valdemar Thoresen har Bang ikke kunnet udstaa. Denne var yngre end Bang, men var lige saa selvsikker og overlegen i sin Optræden, og hans fuldstændige Respektløshed over for andre og deres Arbejde var Bang ganske fremmed og derfor modbydelig.

Theologen Chr. Nielsen og Thoresen har en Dag korresponderet i Protokollen om Ting Kollegiet og Alumnerne uvedkommende. De idømmes hver en Bøde paa 15 Øre for deres Skrивerier. I et hovent Indlæg med meget anstrængt Vid afslaar Thoresen at betale. Den ellers altid overlegnes ynkelige Figur og absolutte Knusning af Situationen lokker Herman Bang til et skadefro Indlæg. »Hr. Thoresen burde søge sig en anden Arena end Læsestuens Ankeprotokol. Et saa spillende Vid burde finde sin Plads i Punch eller i den ny

*) I sine Indlæg anvender Schiøtt tit Latin. Et enkelt er helt paa Latin. Han underskriver sig da Julius Sagittarius (Skytte).

**) Taabers Navne findes alle Steder.

***) Altsaa ogsaa Schiøtts Indlæg.

»Komet« *). Hr. Thoresen synes mig selv, hurtig opgaaende, som han er, over Kollegiet, ikke ulig en Komet.« Bangs udvidede Underskrift »Herman Joachim Bang« viser os tydelig hans absolutte Overlegenhed ved Situationen.

En Medalumne Th. Jørgensen, som Bang ses at have omgaaedes med Venlighed, optræder med et meget sigende lille Indlæg ved samme Lejlighed. Bangs sirlige, men smukke Haand, der er et saa adækvat Udtryk for hans Karakters Stejlhed og Utilgængelighed, irriterer. »Hr. Bang burde lægge sig efter en skønnere haandskrift, naar han her i protokollen vil gøre sig lystig paa andres bekostning. Hr. Thoresens rundskrift anbefales.« Jørgensens Uforsigtighed ved at opstille Thoresen som Forbillede for netop H. B. bragte Bang i Harnisk. Han svarer ironisk og bidende, og med heldigt polemisk Snille. »Hvis man kan lære Rundskrift af Hr. Thoresen, hvilket vilde være mig meget kjært, uagtet Hr. Thoresen vel ogsaa i denne Kunst er noget grøn, er jeg i alt Fald overbevist om, at samme Alumne umulig kan give nogen Undervisning i god Leve-maade. Undervisning i de atheniensiske Love burde ønskes.«

Sveistrup, der flyttede ind sammen med Bang, benytter Situationen til at lufte lange Tidens Ærgrelser over Bang. Han giver sit forbitrede Besyv med. »At Hr. Bang med sin her paa Collegiet velbekjendte blaserede Overlegenhed ikke kan forstaa den ædle opadstræbende Ærgjerrighed, som bringer Hr. Thoresen til at optræde revolutionært ved enhver Lejlighed, hvor der er en Bagatel at gøre sig vigtig af, kan ikke undre nogen etc.« Bang svarer: »Der er overfor Hr. Sveistrup kun et at gøre, at ignorere ham, noget, som dog kan have sine Vanskeligheder, da han, som bekjendt, er meget høj-røstet (jævnfør hans Optræden paa Generalforsamlingen).«

Med iøjnefaldende Rigtighed og træffende Anskuelighed indskyder Jørgensen: »Den ene ravn pleier ellers ikke at hugge øjnene ud paa den anden.« Bangs Ansigt er virkelig et Fugleansigt. Den kraftige, krummede Næse, de mørke Øjne under de brede, sorte Bryn og Haaret, der fra Panden runder sig tæt og glat helt ned over Nakken (se f. Eks. Portrættet fra 1882).

*) Et Vittighedsblad, som var under Udgivelse.

Schiøtt blander sig ironisk i Debatten. »Hvor høj er Taxten pr. Petitolinje *) for at skælde hverandre saa grovt ud, som D'hrr. har gjort det paa de tre foregaaende Sider af denne Protokol? Ærb. Jul. Schiøtt.«

Endelig møder Thoresen op med et Vue over Situationen paa to Sider. »Det er sjældent, at man vaagner i nogen meget glad sindstemning især oven paa en l'hombreaften; men den ærede inspektor vil kunne fatte min rædselssved, da jeg af Hr. Wiese **) imorges blev vakt med det budskab, at tre meget ærede (det var ikke Hr. Wieses ord) herrer havde udfyldt nogle ledige øjeblikke igaar (Hr. Bangs udflod er dateret i forgaars) samt protokollen med nogle særlig mod mig rettede angreb. Med paatagen ro klædte jeg mig paa og drak min te, hvorpaa jeg urolig gik ind i læsestuen, og greb protokollen; men min rædsel forduftede straks, da jeg saa, at det var Hr. Bangs første udbrud, hvorfra det hele stammede. Hvad sammes tale om en større arena angaar, da synes jeg, at det passende kunde anvendes paa ham selv; eller er maaske afløbsrenden til »Jyllandsposten« ***) tilstoppet, Hr. Bangs tidligere arena, hvilken jeg ingenlunde misunder ham, idet jeg maa tilstaa, at jeg i høj grad mangler den tone, der har gennemtrængt Hr. Bangs produktion heri. Men snart skal alle denne protokols læsere fryde sig over, at den (af Hr. Bang) meget omtalte »Morgentelegraf« har aabnet sine spalter for ham. Hvad min mangel paa levemaade angaar, da maa jeg som sagt tilstaa min mangel paa Bangsk bonton. Endelig vilde jeg gjerne, i henhold til Hr. Bangs ytring om de atheniensiske love, spørge, om han agter at indrette sit levned efter de drakonske love.«

Thoresens Svada blir Bang for meget af det onde. Han tager opbragt til Genmæle. »Jeg er virkelig saa optagen af Arbejde, at jeg havde den største Lyst til at ignorere Hr. Thoresens Udtalelser, men det maa dog være mig tilladt at sige bemeldte Alumne, at hans Ytringer forekommer mig saa usømmelige og hans hele Angreb saa

*) Hentydning til Bangs Skrift, der efterhaanden diminueredes til det mikroskopiske.

**) En ikke tidligere nævnt Alumne, der paa Gr. af sit Navn var Kollegiets Revisor.

***) Hentydning til Bangs journalistiske Virksomhed.

privat, at han tilfulde beviser min Doms Sandhed, naar jeg udtaler, at det vel næppe er god Levemaade eller hensynsfuld Diskussion, man lærer af ham. Hermed er denne Sag for mit Vedkommende afsluttet, baade er jeg optagen af vigtigere Ting, og er Hr. Thoresen kun lidet tillokkende at debattere med.« Med sin Slutbemærkning har Thoresen ramt Bang i Hjertet. De drakonske Love tillod Pæderasti. Hvis dette ikke underforstaas, er Bangs Svar uforstaaeligt.

En ondsksfuld Pen har understreget Indlæggets Ord »optagen af Arbejde«, endda med to Streger under Arbejde, og sat tre Ud-raabstegn i Margen. Alumneflertallets Syn paa Bangs litterære Virksomhed fremhæves derved. Den har ikke været estimeret; neppe regnet for sømmeligt Arbejde. Hans isolerede Stilling mellem hans unge jævnaldrende paa Kollegiet skyldes nok lige saa meget hans usædvanlige Beskæftigelse som hans aparte Person.

Bang er straks ved sin Indflytning blevet isoleret, og han har ikke deltaget i Kollegielivet, som Alumnerne ellers gør. Men han har ikke desto mindre, meget overraskende, interesseret sig for dem. Han har været »en god Alumne«.

Protokollen indeholder for 29-3-1878 denne Kundgørelse: »Herved fremlægges til behagelig Afbenyttelse: »En Overkomplet«, »Derovre fra Grænsen«, »Tannhäuser«, »Sange ved Havet«, »Dæmpede Melodier«, »I Storm og Stille«, »Digte« og »Med Kul og Kridt« af Holger Drachmann, hvilke Bøger stud. jur.*) Bang velvilligst har tilladt os at fornøje os med i en kortere Tid. — Det er desværre ikke overflødig at indskærpe, at disse Bøger maa behandles med den største Skaansomhed, navnlig da de ikke er stærke i Bindet. Det er en Selvfølge, at Bøgerne kun ligge fremme, saa længe man behandler dem med Omhu. — Selvfølgelig maa Bøgerne ikke borttages fra Læsestuen.«

Herman Bangs Gestus var smuk, og den paaskønnedes af Alumnerne ved flittig Læsning. Samtidig voldte den Læsestueinspektør ikke faa Bryderier, fordi Kundgørelsens to sidste Passager selvfølgelig ikke overholdtes, og Synderne maatte opspores og forfølges med Bøder. Men ogsaa de Blade, H. B. skrev i, laante han altid Læsestuen. Mere end Altruisme gør sig her en god Del Selvhæv-

*) Paa Kollegiet har man altsaa ikke rigtig vidst, hvad Bang egentlig studerede.

delse gældende. Han har villet vise Alumnerne, at han arbejdede trods deres Formodninger om det modsatte. Han har vist dem sin Flid og nydt det.

Udlaanet af Aviserne til Læsestuen foraarsager komiske Situationer, som Bang ikke undlader at gøre endnu mere latterlige. Mens han lader Læsestueinspektør om Forfølgelsen af dem, der laaner hans Bøger paa utilladelig Vis, saa griber han selv ind, naar en af hans kære Aviser mishandles eller bringes til at forsvinde; i sidste Fald altid til udelikat Anvendelse. Aviserne har været Reklame, først og fremmest for ham selv. »Det gjør mig meget ondt at maatte for samtlige Alumner føre Klage over den ærede Inspektør, som uden min Tilladelse har benyttet et af mig nedlagt Organ til det nedrigste og uværdigste Brug. Rene Sømmelighedshensyn burde dog have forhindret den ærede Inspektør fra at lade Almenheden holde sig renlig ved Hjælp af »Gambetta« *) og »Markien af Lovne« **).« Bangs Mangel paa Selvkritik blir virkelig komisk, naar han som i dette Tilfælde tager sig selv alvorlig.

Alle de Bangske Indlæg er holdt i en Stil, der er helt forskellig fra alle andres. Dens vigtigste, mest fremtrædende Karakteristika er den udanske Syntaks, og den derved skabte Pointeri i Udtryksmaaden (se det her i Artiklen indlagte første Citat om Thoresen). Dette er i Virkeligheden et af Hovedtrækkene i Bangs stilistiske Fysiognomi, som vi her i Ankeprotokollerne ser ved dets Begyndelse. I den nyeste Herman Bang Afhandling, af Chr. Rimestad i Biografisk Leksikon, erkendes Pointeringskunsten som Bangs særlig foretrukne stilistiske Virkemiddel. Ejendommeligheden er fransk og maa skyldes Bangs omfattende franske Læsning, der indleddes paa Sorø Akademi og fortsattes paa Kollegiet. Pointeringen er dramatisk; indskærpene og distinkt, bestemt til at opfattes gennem Øret, mere end gennem Synet.

De Bangske Indlæg er ikke mange. Han har skyet de Klammerrier, som uvægerligt er Følgen af Indlæg, og har interesseret fulgt sine Medalumners journalistiske Fribytteri.

Alle Indlæggene er karakteristisk Bangske; foruden ved deres Form, ogsaa ved deres Tone.

*) En Artikel.

***) Føljetonen i »Dagsavisen«.

Et enkelt vidner i al Beskedenhed om Bangs menneskelige Værdifuldhed. Tscherning havde i sit Studiums Medfør en Tid lang haft Kvarter paa Fødselsstiftelsen. Da han var Kollegiets højeste Embedsmand, dets Inspektor, og derfor nød Fordelene ved en toværelses Lejlighed, fandt Alumnen Haunstrup i Inspektorens Fravær, og i Forbindelse hermed Tschernings noget uinteresserede Kollegieledeelse, gode Grunde til at indlede en lille Krig med Tscherning. Han udtaler, at disse to Forsyndelser bør komme Eforen for Øre. Indlægget er meget utiltalende. Alfred Christensen forsvarer omgaaende Tscherning. »Da en almindelig Tavshed maaske kunde føre til den Formening, at alle vare enige med Hr. Haunstrup i at føre Krig mod Hr. Tscherning og føre den i den af Hr. H. paa omstaaende Side anslaaede Tone, skal jeg blot bemærke, at jeg ikke kan billige en slig Fremgangsmaade.« Bangs Indlæg lyder: »Finder mig foranlediget til at slutte mig varmt til Hr. Christensens Udtalelse.« Bang taaler ikke Uretfærdigheden, selv om den begaaes overfor en Alumne, han ellers ikke føler nogensomhelst Tilknytning til. Bangs Indlæg vurderedes til en Bøde paa 10 Øre, ligesom Alfred Chr.s ogsaa maatte betales med 10 Øre. Haunstrup, der havde sat Skriveriet i Scene, maatte af med 15. Dengang kunde man ikke diskutere andet end Læsestuens Forhold i Ankeprotokollen. En »kollegial« *) Ankeprotokol foreslaas anskaffet, men Sveistrup protesterer; man kan ikke paatvinge en siddende Inspektor den; det maa vente til et Inspektorskifte. Bang sekunderer denne Gang sin Uven Sveistrup til Fordel for Tscherning. »Herman Bang slutter sig ganske til Hr. Sveistrups maadeholdne Udtalelser — hvis en kollegial Ankeprotokol kunde gjøre Nytte, maatte den i alt Fald ikke paatvinges en Inspektor, der er valgt uden at være holdt i Ørene af en saadan Protokol.« Bøde 15 Øre.

En anden Gang støtter Bang Chr. Nielsen og Jørgensen; de er blevet haardt trængt af Haunstrup. Bang har ikke haft Tid til at sætte sig ind i Sagen, og skriver: »Uden at kende det mindste til foreliggende Sag, kan man intet skrive om den. Ved Sympati er jeg

*) En Protokol, der kunde omfatte Diskussion af alle Kollegiets Forhold, i Modsætning til Læsestuens Protokol. I vore Dage er Læsestueprotokollen ogsaa »kollegial« Ankeprotokol.

forbundet med Partiet Nielsen Jørgensen.« Atter et Indlæg mod uberettiget Overgreb.

Et af de sidst citerede Indlæg viser, blandt mange andre, ved sin Indledning »Herman Bang etc.« en kendt Bangsk Attitude. Han ynder denne demonstrative Indledning, naar han »optræder« i Protokollen. En særlig Effekt er det ogsaa, naar han engang imellem underskriver sig Herman Joachim Bang. »Højlydt skabagtig — men hemmelig imponerede han os,« skriver Johs. Jørgensen i »Essays« i en Artikkel fra 1903 om en Popper-Menter Aften i Studenterforeningen, hvor Bang var Impressario. Udviklingen i dette Skaberi kan føres helt tilbage til den 21-aariges Protokolskabagtighed.

Det Billede, Ankeprotokollerne giver os af Herman Bang, er en Miniatur, og med Miniaturens fornemste Egenskab, koncentreret Udtryksfuldhed. Flere af hans Ejendommeligheder træder tydeligt frem. Hans Haandskrift naar her den Form, den beholder. — Hans Sprog er tilstræbt personligt. Endvidere ser vi Udslag af hans Ødselhed, set i det smaa af Bøderne for Læsestueforsyndelser, og omtalt spøgende af Schiøtt som noget væsentlig betegnende for Bang. Hans foragtfyldte Overlegenhed over for Medalumnerne. Hans bekendte blaserede Overlegenhed omtales direkte af Sveistrup. Hans demonstrative Selvhævdelse, hans Trang til at skyde sig selv frem i Bemærkelsens skarpeste Belysning, her i Protokollerne ved Navnets Placering og Omfang. Hans fulde Gaaen-op i sine æstetiske Studier, der ikke levner ham Tid til Deltagelse i Kollegielivet. Vi mærker hans voldsomme Koncentration om Arbejdet, og hans Følsomhed over for Begreberne Ret og Uret, der altid gør ham upartisk. End ikke hans Livs Ulykke undgaar vi paa dette tidlige Tidspunkt at faa Oplysning om.

Hans Personlighed findes anlagt her, saa tydeligt, at vi kan genkende den ved dens specielle Træk senere. Han er 22, da han forlader Kollegiet, særpræget og ejendommeligt ved de samme Egenskaber, der gjorde ham til den omstridte offentlige Personlighed i Danmark, han meget snart blev.

Kollegiet har ikke betydet det samme for ham som for andre Provsstuderter, et Hjem og næsten familiære Følelser for Kamme-

raterne. Kollegiet har været hans Logi, et Sted til Arbejde og Søvn. Men hans Interesse i at forsyne sine Medalumner med moderne Litteratur og Aviser gør, at han alligevel kommer ind under det ældgamle Begreb »en god Alumne«.

Udover en meget lidt oplysende Beskrivelse af sit Værelse paa Kollegiet i »Hvordan jeg blev Forfatter« findes der ingen Lokaliteter eller Motiver fra Kollegiet i hans Digtning. Fra anden Haand ved vi lidt om den Atmosfære, Bang har omgivet sig med paa Kollegiet. Karl Larsen skildrer i en Anmeldelse af Peter Nansens »Fra Herman Bangs Vandreaar« et Besøg, han som Rus har aflagt hos Bang paa Kollegiet. Herman Bang selv var »udpyntet, som et Mandfolk ikke burde være det«, og Værelset var ganske anderledes udstyret end ellers hos Studenter. »Arrangementet var afgjort teatralisk og med Tendens imod det fornemme: Chaiselonguen stillet skraat i Rummet med en Søjle i Krogen, hvorpaa en Antinous-Buste, paa Skrivebordet Fotografier i elegante Rammer, et Skind paa Gulvet o. s. fr.«

Han har arbejdet som faa paa Kollegiet. Hans Forsøg paa at komme ud af »de daadløse tyveaariges« Rækker realiseres herinde. Hans sidste Forberedelser til Optagelsesprøven paa det kgl. Teater finder Sted her. Efter Prøvens negative Resultat, hans endnu mere forcerede Uddannelse til Skuespiller. Endelig, som det mest omfattende, hans Skribentvirksomhed: Jøurnalistik og Bøger. Af Bøgerne er »Realisme og Realister« 1879, Proverberne »Du og jeg«, »Hverdagsmennesker« og »Graavejr« og Romanen »Haabløse Slægter« blevet til paa Kollegiet. »Tunge Melodier« og »Kritiske Studier og Udkast« er hovedsagelig skrevet, før han forlader Kollegiet. En vældig Produktion paa 2½ Aar af en, som endnu ikke er fyldt 23.

Den 1. December 1879 fraflytter Bang Kollegiet, to Aar før hans Alumnetids Udløb. Jeg har spurgt Overretssagfører Alfr. Christensen, om dette usædvanlige Afkald paa en økonomisk Fordel skyldtes noget særligt. Alfr. Christensen svarede: »Nej, jeg kender ikke nogen speciel Grund, men finder hans Fraflytning ganske forstaaelig. Han og Kollegiet passede aldeles ikke for hinanden — — Vi andre var ham fremmede.«

Og dog har denne fremmede Fugl uden om Alumnerne og Tra-

ditionerne følt Tilknytning til Kollegiet. I sit Testamente indsatte han som bekendt en Barber, en Søn af den daværende Portner paa Kollegiet, Larsen, til Hovedarving.

Noget nyt af Betydning om Herman Bang har denne lille Ekskursion til Valkendorfs Kollegiums medtagne gamle Protokoller ikke kunnet bringe. Men den kan maaske bidrage til at verificere og fæstne det Billede, vi paa anden Vis har af den ældre og modnere Herman Bang, ved at fremhæve og understrege Kontinuiteten i hans Personlighed fra hans tyvende Aar til hans Død i 1912, 32 Aar senere.

II.

Herman Bangs sidste Studenteraar er skildret af Karl Larsen, der var Bangs Ven fra den Tid, hvor de gik til Manuduktion sammen. Som den Artist, Karl Larsen var, valgte han at give sine Erindringer Romanens Form. Af den stort anlagte Erindrings-Roman udkom kun første Dels første Bog: Den gamle Historie. En Roman. Foraar. Billeder fra Firserne.

Det er kun for den ukyndige Læser en Skildring af Bang i Kollegietiden. I Virkeligheden er det et langt Livs Indtryk af Bang, der her er koncentreret om ganske faa Aar af den 23-aarige Forfatter Birge Holks Liv.

Bang skildres med et Fotografis forstemmende Nøjagtighed.

Vi faar en Entré at se:

»En lille Herre stak forsigtigt et stærkt friseret sort Hovede ind ad Døren. Med sine ret skarpe Træk i det lidt gullige Ansigt saa han noget ældre ud end de andre; klædt paa var han i et elegant, lysegraat Sæt og holdt en fin chamois Filthat og et Par havanabrunne Handsker i Haanden; en Rulle Aviser var trykket ind under den lidt skæve venstre Skulder.«

Vi faar at vide, hvordan Bang ser paa den, han taler med, hvordan han sætter sig, hvordan han gaar hen over Gulvet, hvordan hans Hænder ser ud, og hvordan hans Stemme lyder (S. 111—117). Alt sammen morsomt, men saa uendeligt ligegyldigt.

Noget af større Interesse om Bangs Liv og Arbejde i »det rædselsfulde Abebur« har Karl Larsen kun lidt at fortælle om. Læse-

stueprotokollerne giver langt mere end Karl Larsens udpenslede Personkarakteristik.

Til Belysning af Bangs ømfindtlige og ærekære Natur, naar nogen vilde forære ham noget, er følgende Udtalelse af Bang til Karl Larsen om, hvordan han kom ind paa Kollegiet, karakteristisk.

Bang fortæller Karl Larsen: »... en Oldefader af mig har testamenteret denne Studenterbolig til gensidig Fordummelse en Sum, og derfor havde jeg fundatsmæssig Ret til at flytte ind der, da jeg var bleven Student«. Men Bang er i Virkeligheden kommet ind paa Kollegiet paa lige Vilkaar med andre Studenter.

I 1795 led Kollegiet under den store Brand i København, og de Penge, der ellers anvendtes til Distributs til Alumnerne, brugtes i Stedet for til Istandsættelse af Bygningen. For at Alumnerne ikke skulde være helt uden Penge, gav en Del Ex-Alumner, deriblandt Bangs Oldefader, de Stipendier, som de i deres Alumnetid havde modtaget af Kollegiet, tilbage til Kollegiet, men nogen Forret for deres Efterkommere til at blive Alumner gav det ikke.

Da Bang altid hævdede, at man selv skulde tjene de Penge, man brugte, har det pint ham at have Fribolig. Erindrende sig at Oldefaderen havde haft Kollegiet, har han i en fortvivlet økonomisk Situation, kort før Bedstefaderens Død indsendt sin Ansøgning. Naar han senere vil give det Udseende af, at han nærmest gør Kollegiet en Tjeneste ved at bo der, er det Udslag af baade Ærekærhed og af et vist Hang til at være fornemmere end de andre i Abeburet. Karl Larsen er i sin Imponerthed hoppet paa Limpinden.

Karl Larsen skildrer endvidere Kollegiets Udseende, Haven med Ahornen og det nu forsvundne Syrenlysthus. Livet herinde omtales i store almindelige Træk. Under Dæknavne optræder en Del af Alumnerne, men i Forbindelse med denne Afhandlings specielle Emne har det ingen Interesse.

Fra Anmeldelsen af den før nævnte Brevsamling fra Bang til Peter Nansen gentager Karl Larsen Beskrivelsen af Bangs Værelse, et af 2. Sals-Værelserne paa Nordsiden. Møbleringen var tilstræbt fornem. Værelset ved en Portiere delt i to Afdelinger. »En stor Chaiselongue med et Betræk i sarte, graa og røde Striber« var sammen med en lille Mahogni-Sekretær den fornemste Pryd.

I øvrigt bekræfter »Den gamle Historie« Indtrykket fra Læse-

stueprotokollerne af bl. a. Bangs Ensomhed paa Kollegiet. Han deltog virkelig ikke i Kammeraternes Gilder. En Skovtur afslaar han ifølge Karl Larsen at deltage i med den Motivering, at han ikke egner sig for Charabancer.

Bangs ulykkelige Disposition for hans eget Køn udelader Karl Larsen heller ikke, men saa pinligt som i Protokollerne omtales den ikke. Karl Larsen serverer den som en æstetisk Henrykkelse hos Bang, mens denne staar med et Fotografi af en ung Skuespiller i florentinsk Adelsmandskostyme i Haanden.

Som Bidrag til en almindelig Karakteristik af Herman Bang er Karl Larsens Skildring værdifuld, selv om den ikke bringer noget nyt. Til Forstaaelse af Bang og hans Ungdomsliv paa Kollegiet bekræfter den kun, hvad en opmærksom Læsning af Kollegiets gamle Protokoller oplyser.

FJERDE AFSNIT

50 AARS ALUMNER

Fortegnelse over Alumner siden 1889, udarbejdet af stud. mag. Sigurd Christensen og stud. mag. Frederik Nielsen

Fortegnelsen omfatter 307 Alumner, hvoraf de 32 er udnævnt i 1934 og senere.

Af de øvrige 275 døde 3 som Studenter, medens 17 ikke fuldførte deres Studier. Af de 275 er (eller har været) 11 Professorer, og 18 har taget Doktorgraden. 96 er (eller var efter Slutstillingen) Statsemedsmænd, 23 kommunale Embedsmænd, heri medregnet Læger ved kommunale Sygehuse, og 45 Præster, heri medregnet Valgmenighedspræster og lign. 164 er saaledes Embedsmænd.

A. G.

I Fortegnelsen er medtaget alle, der endnu var Alumner i 1889. De med * mærkede har været insp. coll.

Naar intet andet er anført, betyder »Professor« Professor ved Universitetet og »Lektor« Lektor ved en Gymnasieskole.

*Lennholm, Aug. Julius, 7-10-85— Dec. 89, f. 14-9-59, dim. 82, cand. med. 89 II, Læge i Herning, død 98.	91 I, Reservelæge i Søværnet, død 95.
Thomsen, Peter Sofus, 9-12-85— 1-6-90, f. 28-12-61, dim. 80, cand. polit. 87 II, Postmester i Lyngby til 31.	Thorsen, Peter Kristian, 9-3-87— April 92, f. 28-10-51, dim. 83, mag. art. Okt. 90, Sprogmand, død 20.
Gørtz, Valdemar, 3-2-86—Aug. 89, cand. med. 89 II, død.	Gad, Johannes, 20-4-87—Okt. 90, dim. 82, stud. polit.
Conradt-Eberlin, Peter Johan Alexei, 9-6-86—April 90, f. 15-6 -62, dim. 80, stud. mag. et theol., Geolog, Sydney, død 00.	Kjærsgaard, Anders, 8-6-87—Maj 89, f. 61, dim. 83, cand. theol. 89 I, Sognepræst, Ølstykke til 20, død.
Schmidt, Povl Chr., 27-10-86— Okt. 91, f. 9-10-62, cand. med.	Dujardin, Charles Emil, 5-10-87— Okt. 89, f. 20-6-63, dim. 82, cand. theol. 89 I, Kateket og Første- lærer i Maribo, død 1932.

- Conradt-Eberlin, Adolf Theodor, 5-10-87—Aug. 89, f. 21-6-64, dim. 82, cand. jur. 90 II, Borgmester og Byfoged i Thisted, død 18.
- Hjuler, Anton Eliot, 7-3-88—Marts 89, f. 13-3-64, dim. 82, cand. mag. 88 II, Lektor i Randers, død.
- Lomholt, Adolf Carl Christian, 77-3-88—Aug. 90, dim. 83, stud. mag., Lektor i Viborg, død 31.
- Prip, Holger, 7-3-88—Febr. 93, f. 21-9-65, dim. 83, cand. med. 91 II, Ejer af Privatklinik, død 06.
- Karstoft (Navnefor. fra Jeppesen), Immanuel, 7-3-88—Aug. 91, f. 25-7-62, dim. 84, cand. theol 91 I, Sognepræst i Gamborg—Udby til 32.
- *Bartholdy-Møller, Axel, 16-5-88—Aug. 90, f. 5-9-65, dim. 84, cand. theol. 89 II, Sognepræst i Bra-brand—Aarslev til 30.
- Hansen, Marius Bartholin, 7-7-88—Juli 93, f. 26-4-65, dim. 85, cand. theol. 92 II.
- Kærup (Navnefor. fra Hansen), William Peter, 10-10-88—Aug. 90, f. 12-9-66, dim. 85, cand. theol. 92 II, fhv. Sognepræst i Klinte—Grindløse.
- Larsen, Anders, 10-10-88—Marts 93, f. 3-4-66, dim. 85, cand. theol. 91 II, Sognepræst Jelling Hover til 33.
- *Nordentoft (Navnefor. fra Thomsen), Johannes, 10-10-88—1-4-93, f. 20-9-68, dim. 85, cand. theol. 91 II, fhv. Provst, Sognepræst ved Garnisons Kirke, Kbhvn., til 37.
- Lasson, Georg Heinrich, 14-11-88—1-4-92, f. 19-10-66, dim. 84, cand. med. 92 I, Læge i Aarhus.
- Münster, Gutzon Peter, 6-3-89—93, f. 24-4-67, dim. 85, cand. theol. 92 I, Sognepræst i Sd. Dalby til 32.
- Müller, Poul, 1-4-89—1-10-92, f. 15-11-69, dim. 86, cand. mag. 92 II, død 93.
- Panduro, Holger Isidoro, 8-10-89—1-11-92, f. 23-3-67, dim. 84, cand. polit. 92 II, Stenograf i Rigsdagen, død 13.
- Mossin, Axel Asynkritus, 8-10-89—1-9-92, f. 26-3-67, dim. 85, cand. mag. 92 II, Rektor i Svendborg, død 27.
- Mørck, Volmer Josef Imanuel, 8-10-89—1-9-92, f. 25-7-61, dim. 84, cand. mag. 93 II, Lektor i Fredericia, død 27.
- Briël, Michael Djørup, 8-10-89—1-9-92, f. 20-1-67, dim. 86, cand. jur. 91 II, Sagfører i Ribe, død.
- Madsen, Stig Tønsberg Kristian, 15-1-90—1-1-93, f. 15-3-66, dim. 85, cand. med. 92 II, død 94.
- Christensen, Niels, 21-5-90—1-9-93, f. 11-9-66, dim. 86, cand. mag. 92 I, fhv. Rektor i Randers.
- Clan (Navnefor. fra Jensen), M. Julius C. Th., 1-6-90—1-2-91, f. 20-7-66, dim. 86, cand. jur. 94 I, Kammerherre, Gesandt, død 32.
- Kjærgaard, Peter Christensen, 1-10-90—1-10-93, f. 19-11-64, dim. 86, cand. theol. 94 I, Sognepræst i Kauslunde til 29.
- Madsen, Jens (Dybe), 1-10-90—1-2-94, dim. 86, cand. theol. 95 I, Realskolelærer, død 99.
- Kristensen, Marius, 1-10-90—Juli 94, f. 27-4-69, dim. 87, cand. mag. 94 I, Dr. phil., Sprogmand, København.
- *Westrup, Emil Thomas Jensen, 22-10-90—Nov. 94, f. 10-5-67, dim. 86, cand. theol. 99 I, Sognepræst i Thirsted Købelev til 32.

- Brendstrup, Holger Thorbjørn, 11-2-91—1-4-94, f. 21-10-68, dim. 87, cand. jur. 94 I, fhv. Kontorchef i Finansministeriet.
- Knudsen, Jørgen Halfdan Thorbjørn 7-10-91—24-11-94, f. 13-4-69, dim. 86, cand. med 94 II, Læge i Kbhvn.
- Hansen, Alfred, 4-11-91—24-11-94, f. 9-11-66, dim. 86, cand. mag. 93 II, Lærer ved Varde kommunale Realskole.
- Fjord-Christensen (Navnefor.), Jesper, 6-4-92—1-2-94, f. 26-11-68, dim. 88, cand. theol. 96 II, Sognepræst paa Askø til 22.
- Aldal (Navnefor. fra Jørgensen), Jens Ingvar, 6-4-92—Maj 94, f. 12-7-67, dim. 87, cand. mag. 93 I, Overlærer i Holstebro.
- Mygind, Svend, 5-10-92—1-12-94, f. 16-5-69, dim. 87, cand. med. 94 II, Læge paa Taasinge, død 96.
- Paulsen, Jens, 5-10-92—10-1-94, f. 30-10-68, dim. 87, stud. jur.
- Sommer, Johannes Erik, 5-10-92—29-11-94, f. 12-2-68, dim. 87, cand. theol. 94 I, Provst og Sognepræst i Gudum Lillevorde, død 21.
- Iversen, Carl, 5-10-92—Aug. 95, f. 1-3-67, dim. 88, cand. theol. 94 II, død ca. 16.
- Andersen, Svend Christian, 9-11-92—Sept. 93, f. 11-8-69, dim. 88, stud. mag., død 95.
- Rudbeck, Aage Jensen, 15-3-93—25-4-95, f. 16-1-70, dim. 87, cand. jur. 94 I, Civildommer i Vejle.
- * Abell, Peter Fjelderup, 15-3-93—Okt. 97, f. 28-3-72, dim. 89, cand. mag. 96 II, Adjunkt ved Metro-politanskolen, død 17.
- Lindbæk, Johannes Peter, 15-3-93—10-8-97, f. 6-12-72, dim. 90, cand. mag. 97 I, Dr. phil., Stiftsskriver, Formand for Valkendorfianersamfundet, død 19.
- Knudsen, Knud Johannes, 11-4-93—12-2-97, f. 4-3-72, dim. 90, cand. mag. 98 I, Adjunkt ved Frederiksberg Gymnasium, geografisk Forfatter, død 29.
- Engelbreth, Christoffer, 7-6-93—23-10-97, f. 13-10-72, dim. 90, cand. med. 97 II, Læge i København.
- Bjærg-Nielsen (Navnefor. fra Nielsen), Peter, 4-10-93—22-10-95, f. 4-10-70, dim. 89, cand. theol. 95 II, Sognepræst i Vive Rostrup til 35.
- Knudsen, Martin Hans Christian, 4-10-93—28-10-98, f. 15-2-71, dim. 90, cand. mag. 96 I, Professor, Dr. phil., fhv. Formand for Valkendorfianersamfundet og Efor for Kollegiet.
- Weis, Frederik Anton, 4-10-93—4-10-98, f. 28-11-71, cand. mag. 97, Professor ved Landbohøjskolen, Dr. phil., død 33.
- Henriksen, Christian Henrik Marius, 8-11-93—15-8-96, f. 21-2-72, dim. 89, cand. theol. 96 II, Præst ved Frue Kirke, Kbhvn.
- Rasmussen, Hans Frederik, 7-2-94—29-10-96, f. 11-1-71, dim. 89, cand. theol. 95 II, Provst i Højslev, død 23.
- Larsen, Søren Absalon, 7-2-94—27-10-98, f. 5-4-71, dim. 90, cand. mag. 96, Professor ved polyteknisk Læreanstalt.
- Vesten, Laurits Albert Hansen, 8-3-94—4-4-95, og 16-10-95—30-8-97, f. 25-3-69, dim. 88, cand. theol. 14 II, Sognepræst i Sulsted Ajstrup.
- Kaalund-Jørgensen (Navnefor. fra Jørgensen), C. M. Chr., 8-3-94—

- 17-12-97, f. 30-9-72, dim. 90, cand. med. 97 II, Læge i Aarhus.
- Andersen, Andreas Peter, 6-6-94—6-6-98, f. 19-5-71, dim. 89, cand. theol. 98 II, fhv. Sognepræst i Raaby Sødring.
- Østerbye, Rudolph Vilhelm, 3-10-94—14-5-99, f. 17-11-71, dim. 90, cand. med. 99 I, Overlæge i Frederiksværk.
- Filskov, Johannes Alfred, 7-11-94—Juni 97, f. 12-1-72, dim. 90, cand. theol. 97 I, Sognepræst i Rye, død.
- Bencke, Heinrich Christoffer Diedrich, 7-11-94—29-10-98, f. 22-4-69, dim. 91, stud. jur., Revisor i København.
- Stibolt, Peter Kr., 7-11-94—26-11-98, f. 26-3-73, dim. 91, cand. mag. 02, Korrektør i Rigsdagen.
- Ilsøe, Carl Vilhelm, 9-1-95—1-10-96, f. 23-10-71, dim. 90, cand. med. 98 I, Jernbanelæge i Grenaa, død 30.
- Berthelsen, Jørgen Christian, 9-1-95—98, f. 21-1-72, dim. 91, cand. theol. 98 I, Sognepræst i Skanderup.
- Hein (Navnefor. fra Jensen), Julius, 8-6-95—22-1-98, f. 29-10-72, dim. 89, cand. mag. 99 I, Lektor i Birkerød.
- Kjer-Petersen, Richard, 8-6-95—98, f. 30-5-73, dim. 91, cand. med. 98 I, Dr. med., Kommunalæge, København.
- Lauridsen, Peder, 6-11-95—1-2-97, f. 6-7-70, dim. 91, cand. theol. 97 I, Sognepræst Borris Falster, død 20.
- Jensen, Charles Jacob Vilhelm, 7-10-96—17-5-99, f. 29-8-70, dim. 88, stud. theol., Journalist, formentlig død.
- Bjerregaard (Navnefor. fra Kjeldsen), Ivar Kjeldsen, 7-10-96—1-6-97, f. 31-12-68, dim. 89, cand. polyt. 99 I, Ingeniør, Fredericia.
- la Cour, Janus Andreas, 1-11-96—1-11-00, f. 12-9-71, dim. 91, cand. med. 01 I, Amtslæge i Svendborg.
- *Beck, Kristoffer Julius Hansen («Søren Jyde»), 30-3-97—1-6-99, f. 20-9-70, dim. 91, stud. mag., død 00.
- Nielsen, Kristian Brünnich, 9-6-97—8-2-98, f. 25-11-72, dim. 91, cand. med. 98 I, fhv. Stabslæge, Dr. phil., Kbhvn.
- Funch, Peter Thomas Jacob, 9-6-97—8-1-00, f. 23-10-73, dim. 92, cand. theol. 99 II, Realskolelærer, Brenderup.
- Kjærsgig (Navnefor. fra Jensen), Jens Christian, 6-10-97—22-6-00, f. 18-4-73, dim. 93, cand. mag. 99 II, Forsikringsdirektør, København.
- Lauritzen, Lauritz Emil Valdemar, 6-10-97—16-5-99, f. 26-1-75, dim. 93, mag. art. Adjunkt i Ribe, død.
- Knorr, Julius Christian G., 6-10-97—29-1-98, f. 23-3-71, dim. 93, stud. med., død 29-1-98.
- Strange, Peter Otto Nielsen, 10-11-97—15-5-99, f. 4-2-75, dim. 93, cand. med. 03 I, Tandlæge i København, død 38.
- Rasmussen, Hans, 16-2-98—4-3-99, f. 7-9-69, dim. 89, cand. mag. 00 II, fhv. Lektor i Randers.
- Hinkbøl (Navnefor. fra Pedersen), Peder Klemmensen, 16-2-98—16-8-00, f. 30-8-68, dim. 91, cand. med. 02 II, Læge i Bramminge, død 27.
- Clausen, Claus Peter, 16-2-98—13-9

- 99, f. 24-1-74, dim. 93, cand. mag. 99 II, Rektor i Horsens.
- *Holten-Bechtolsheim, Viggo Rothe, 16-2-98—9-10-99, f. 10-3-77, dim. 94, cand. jur. 00 II, Højesterets-sagfører.
- Albrechtsen, Hans Severin, 16-2-98—02, f. 25-12-75, dim. 93, cand. mag. 03 II, Lektor i Viborg.
- Westergaard, Viggo, 16-2-98—15-5-99, f. 17-11-74, dim. 93, cand. med. 00 II, Læge i Kbhvn., død 12.
- Kæstel, Peter, 11-5-98—12-4-99, f. 7-9-70, dim. 90, cand. theol. 00 I, Valgmenighedspræst i Kellerup, død.
- Physant, Hans Thjellesen Schmidt, 8-6-98—1-7-01, f. 25-1-72, dim. 93, cand. mag. 00 I, fhv. Skolebestyrer, Frederiksberg.
- Gad, Valdemar, 19-10-98—Aug. 99, f. 5-1-73, dim. 92, cand. jur. 99 II, Overretssagfører i Grenaa, død 21.
- *Krogh, Johs. Kr., 19-10-98—5-9-00, f. 3-8-73, dim. 93, cand. med. 00 II, Læge i Borum.
- Ring (Navnefor. fra Lauritsen), Laurits Jørgen, 19-1-98—01, f. 22-12-73, dim. 93, cand. mag. 01 I, Rektor ved Frederiksborg Statsskole til 39.
- Kisum, Frode Christen, 7-11-98—01, f. 23-7-73, dim. 93, cand. theol. 03 I, Præst i Elmelunde, død 37.
- Smidt, Laurids Jensen, 7-11-98—1-8-01, f. 6-4-71, mag. art. 00, Overlærer i Nordby.
- Mathiasen, Mathias Stenfeldt, 10-5-99—1-7-01, f. 22-3-72, dim. 95, cand. theol. 01 II, Præst, bor i Hillerød.
- Lomholt-Thomsen, Thomas, 10-5-99—1-6-04, f. 14-6-79, dim. 97, cand. theol. 03 I, Præst ved Nathanaelskirke, Kbhvn., død 33.
- *Uhl, A. I. Barenkob, 7-6-99—1-5-03, f. 2-5-78, dim. 96, cand. med. 03 I, Læge i Randers, død 19.
- *Blegvad, Niels Reinhold, 7-6-99—1-11-01, f. 20-2-80, dim. 97, cand. med. 04 I, Overlæge, Kbhvn.
- *Lollesgaard, Knud, 7-6-99—1-9-03, f. 31-5-80, dim. 97, cand. jur. 04 I, Overretssagfører i Odense.
- *Rendal (Navnefor. fra Rasmussen), Niels Henrik, 7-6-99—1-3-04, f. 1-1-78, dim. 97, cand. jur. 04 I, Dommer i Maribo.
- Jørgensen, Jens Christian, 7-6-99—04, f. 14-3-78, dim. 97, cand. med. 05 I, Læge i Assens, fik som Student Medaljen for druknendes Redning.
- *Gregersen, Peter, 11-10-99—2-9-02, f. 28-11-77, dim. 96, cand. theol. 02 I, Lektor i Esbjerg.
- Stampe (Navnefor. fra Johansen), Peter Kristian, 11-10-99—1-3-04, f. 17-11-78, dim. 97, cand. jur. 04 I, Overretssagfører i Aarhus, død 36.
- Blessing (Navnefor. fra Christoffersen), Hans, 11-10-99—04, f. 11-11-79, dim. 98, cand. theol. 04 II, Sognepræst i Stenløse.
- Christensen, Frode Valdemar Frederik, 10-10-00—01, f. 31-5-78, dim. 97, stud. mag., død 01.
- Petersen, Hans Meyer, 10-10-00—31-1-05, f. 16-3-75, dim. 97, cand. med. 05 I, Læge i Haderslev, Dr. med.
- Hansen, Niels Valdemar, 10-10-00—05, f. 3-4-81, dim. 99, stud. theol., Bibliotekar ved det kgl. Bibliotek.
- Knudsen, Regnar, 1-12-00—05, f.

- 8-6-82, dim. 99, cand. mag. 05, Lektor i Aarhus.
- Ludvigsen, Herluf David, 13-3-01—15-7-05, f. 4-10-82, dim. 99, cand. jur. 05 II, Landsdommer, Kbhvn.
- Holt, Agathus, 5-6-01—05, f. 25-1-74, dim. 98, cand. mag. 05, Lektor i Horsens.
- Rønbæk (Navnefor. fra Pedersen), Niels Peder, 16-10-01—31-1-05, f. 29-12-79, dim. 98, cand. mag. 05 I, Lektor ved Gl. Hellerup Gymnasium.
- Holgersen, Andreas Louis, 16-10-01—16-10-06, f. 2-3-83, dim. 99, cand. jur. 07 I, Overretssagfører, Forretningsfører for Fællesudvalget for Hotelvært- og Restauratørforeningen i Stor-København, fhv. Formand for Val-kendorfianersamfundet.
- Kjærgaard, Alfred Eriksen, 16-10-01—05, f. 17-10-80, dim. 99, cand. theol. 95 II, Provst i Esbjerg.
- Wiig (Navnefor. fra Lauridsen), Niels Laurids, 1-12-01—05, f. 18-12-80, dim. 99, cand. theol. 05 II, Sognepræst i Brovst, død 33.
- *Eiken (Navnefor. fra Petersen), Hjalmar Frederik, 1-12-01—8-3-06, f. 11-4-83, dim. 00, cand. med. 08 II, Overlæge i Skørpinge.
- Jensen, Valdemar, 19-2-02—06, f. 12-2-82, dim. 00, stud. mag., Kontorchef i Jern- og Metalindustriens Sammenslutning.
- *Døssing, Thomas, Marius, 1-10-02—07, f. 6-6-82, dim. 01, stud. theol., Biblioteksdirektør, Humlebæk.
- Johansen, E. Sextus, 1-5-03—30-6-06, f. 8-8-79, dim. 00, cand. mag. 06, Professor ved polyteknisk Lærestanstalt.
- Engell, Ove, 21-10-03—05, f. 5-4-84, dim. 01, cand. jur. 07 I, Gesandt i Stockholm.
- Bilfeldt, Otto Emil Frederik Borck, 2-3-04—09, f. 20-12-83, dim. 02, cand. jur. 08 I, Kontorchef i Justitsministeriet.
- Thorup, Arne, 2-3-04—09, f. 21-10-83, dim. 02, cand. jur. 09 I, Dommer i Sønderborg.
- Hafstrøm, Karl Frederik Krusenstjerne, 8-6-04—08, f. 8-8-83, dim. 01, cand. theol. 08 I, Skoleinspektør i Aarhus.
- *Madsen, Aage, 8-6-04—31-1-08, f. 4-8-82, dim. 01, cand. med. 08 I, Sygehuslæge i Nykøbing S.
- Mortensen, Morten Kristensen, 8-6-04—09, f. 6-5-83, dim. 02, cand. med. 09 I, Læge i den hollandske Kolonihær.
- *Helms, Poul Frederik, 27-6-04—08, f. 7-8-84, dim. 02, cand. theol. 08 I, Lektor, Dr. phil., Sorø.
- Sindballe, Kristian Laursen, 8-2-05—April 07, f. 5-3-84, dim. 03, cand. mag. 09, cand. jur. 14 II, Professor, Dr. jur.
- Bartels, Carl Daniel, 8-2-05—09, f. 18-7-84, dim. 02, cand. med. 09 I, Overlæge ved Amtssygehuset, Viborg.
- Ernst, Louis Jakob, 1-7-05—09, f. 22-8-85, dim. 03, cand. jur. 09 II, Overretssagfører i Aalborg.
- *Lundsgaard, Christen, 1-8-05—10, f. 11-6-83, dim. 04, cand. med. 11 I, Professor, Dr. med., død 30.
- Flintholm (Navnefor. fra Jørgensen), Mads Kristensen, 1-11-05—09, f. 22-4-82, dim. 03, cand. theol. 09 II, Sognepræst i Nyborg.

- Nygaard, Johannes Pedersen, 1-11-05—09, f. 14-6-84, dim. 03, cand. theol. 09 II, Redaktør af Middel-fart Venstreblad.
- Hansen, Georg Andreas Peter Hjort, 1-1-06—1-1-09, f. 4-4-85, dim. 03, cand. polit. 08 II, Kon-torchef i Industrifagene, Kbhvn.
- Serup, Poul, 1-1-06—10, f. 13-6-84, dim. 04, cand. polyt. 10 I, Direk-tør, Kbhvn.
- Willesen, Laurits Ditlev Gustav, 1-4-06—10, f. 6-11-86, dim. 04, cand. mag. 10 I, Rektor i Nykø-bing F.
- Brøndum-Nielsen, Johannes, 1-10-06—1-2-09, f. 2-12-81, dim. 04, cand. mag. 10, Professor, Dr. phil.
- Sunesen, Søren Knakkegaard, 1-12-06—10, f. 24-11-84, dim. 04, cand. theol. 13 II, dansk Præst i Ar-gentina.
- *Heilesen, Christian Christensen, 1-12-06—11, f. 13-6-86, dim. 05, cand. jur. 11 I, Højesteretssag-fører.
- Poulsen, Arnold, 26-6-07—27-3-12, f. 6-2-89, dim. 06, cand. polyt. 12 I, Ingeniør, Kbhvn.
- Schack, Karl Ludvig Marcussen, 16-10-07—12, f. 10-1-88, dim. 06, cand. jur. 12 II, Landsretssagfø- rer i Rude.
- Mosbech, Niels Holger S. L., 1-11-07—11, f. 18-3-86, dim. 04, cand. theol. 10 II, Professor, Dr. theol.
- Helweg, Hjalmar, 19-2-08—1-9-11, f. 11-2-86, dim. 04, cand. med. 11 II, Professor, Dr. med.
- *Bech (Navnefor. fra Christensen), Georg, 1-3-08—12, f. 14-3-89, dim. 06, cand. med. 12 II, Læge i Hol- stebro.
- Nielsen, Aage, 15-10-08—15-10-13, f. 18-9-89, dim. 07, cand. theol. 13 II, cand. mag., Kommunelæ- rer i Kbhvn.
- Gemmer, Anders Nissen, 1-2-09—1-2-14, f. 21-9-89, dim. 07, cand. theol. 14 I, Biblioteksassistent i Odense.
- Pedersen, Anton Marius, 3-3-09—1-1-11, f. 13-12-85, dim. 04, cand. med. 12 II, Læge i Odense.
- Ege, Alfred Ringstrup, 1-3-09—14, f. 6-2-89, dim. 07, cand. med. 14 II, Læge i Ørbæk, Fyn.
- Poulsen, Johs. Rud. Emil, 1-4-09—6-2-12, f. 9-12-85, dim. 06, cand. jur. 12 I, Landsretssagfører i Holbæk.
- Knudsen, Olaf, 1-4-09—1-8-13, f. 18-11-89, dim. 07, cand. polit. 13 II, Vicekonsul, død 38.
- Helms, Hans Jørgen, 1-9-09—1-9-14, f. 18-1-91, dim. 08, cand. mag. 14 II, Lektor, Herlufsholm, har skrevet »Valkendorfs Kolle-giums Historie«.
- Toftegaard, Jens Carl Nielsen, 1-9-09—1-9-14, f. 22-12-89, dim. 08, cand. polit. 14 I, Direktør i Bi- kuben, Kbhvn.
- *Juhl, Hans Oluf, 1-11-09—1-11-14, f. 26-5-90, dim. 08, cand. theol. 14 I, Sognepræst i Føvling.
- *Nissen, Aage, 8-2-09—8-12-13, f. 2-5-89, dim. 07, cand. theol. 13 II, cand. mag., Lektor i Gentofte.
- Hatt, Harald, 1-4-10—1-4-14, f. 22-2-91, dim. 08, cand. mag. 15 II, Landsarkivar.
- Schlichtkrull, Oskar, 1-5-10—30-4-14, f. 6-7-86, dim. 08, cand. mag. 19, Rektor ved Holte Gymnasium.
- Rasmussen, Esben Viggo, 1-4-10—31-3-14, f. 28-5-90, dim. 08, cand. mag. 15 I, Lærer ved Th. Langs Skole, Silkeborg.

- Hansen, Arthur Carl Valdemar, 27-10-10—27-10-15, f. 11-11-90, dim. 08, stud. med., har været syg i en Arrække.
- Jensen, Karl, 7-2-10—14, f. 29-3-89, dim. 08, cand. theol. 14 II, Sognepræst i Nysted, har skrevet »Vort herlige Kollegium«.
- *Himmelstrup, 1-4-11—1-4-16, f. 6-1-90, dim. 09, cand. jur. 15 II, Dr. phil., Ekspeditionssekretær i Socialministeriet.
- Frederiksen, Frederik Kristian, 25-10-11—15, f. 3-8-90, dim. 08, cand. med. 15 I, Sygehushæge i Ringsted.
- Saabye, Kristian, 25-10-11—1-7-16, f. 21-7-87, dim. 08, cand. med. 17 II, Læge i Tømmerby pr. Frøstrup.
- Bondesen, Ejnar, 24-4-12—1-2-17, f. 6-9-92, dim. 10, cand. polyt. 17 I, Distriktsingeniør, Lemvig.
- Hansen, Johannes, 24-4-12—17, f. 13-8-90, dim. 09, cand. jur. 15 II, Sekretær i Industriraadet.
- *Olesen, Christen Just, 24-10-12—17, f. 7-7-90, dim. 09, cand. med. 19 II, Sygehushæge i Brødstrup.
- Andersen, Poul Alfred, 24-10-12—17, f. 12-6-88, dim. 10, cand. jur. 16 II, Professor, Dr. jur., Efor.
- Jacobsen, Jens Hartvig, 26-11-13—17, f. 26-6-92, dim. 11, cand. jur. 17 I, Højesteretssagfører, Dr. jur., Formand for Valkendorfi-nersamfundet.
- Lund, Carl Christian, 26-11-13—17, f. 21-4-91, dim. 11, cand. theol. 18 I, Sognepræst i Lemvig, har skrevet »Ave maecenas«.
- Nielsen, Marius Peter, 26-11-13—18, f. 20-4-93, dim. 12, cand. theol. 18 I, Kapellan i Lemvig, død 20.
- Bie, Max A. P., 22-4-14—1-2-19, f. 12-5-94, dim. 12, cand. theol. 19 II, Kommunalærer i Aalborg.
- *Ring, Gudmund Benedict, 22-4-14—1-2-19, f. 25-11-92, dim. 10, cand. med. 19 I, Læge i Aarhus.
- Skade (Navnefor. fra Hansen), Hans Niels, 1-5-14—17, f. 20-12-92, dim. 11, cand. polit. 17 I, Kontorchef i Statistisk Departement.
- Prip, Axel Biering, 1-6-14—1-2-18, f. 25-2-93, dim. 10, cand. mag. 18 I, Rektor i Randers.
- Larsen, Johannes, 1-6-14—18, f. 8-4-89, dim. 12, cand. theol. 18 I, Sognepræst i Hellerup, død 36.
- *Jørgensen, Jens Jørgen Frederik Theodor, 1-11-14—18, f. 1-4-94, dim. 12, mag. art. 18, Professor i Filosofi.
- Mogensen, Poul, 1-11-14—1-8-19, f. 4-1-95, dim. 12, cand. mag. 20 II, Rektor ved Odense Katedral-skole.
- Worsøe-Schmidt, Oluf Gunner, 1-11-14—1-8-19, f. 10-3-94, dim. 12, cand. mag. 22 I, Adjunkt ved Efterslægtsselskabets Skole, død 35.
- Maltbæk, Jens Sørensen, 1-2-15—18, f. 18-1-92, dim. 11, cand. mag. 17 II, Lektor i Ribe.
- Hessellund, Herluf, 1-4-15—1-2-20, f. 8-6-86, dim. 12, cand. med. 20 I, Læge i Hellerup.
- Gøtzsche, Asger, 1-11-15—1-11-18, f. 94, dim. 12, cand. jur. 17 II, Dommer i Københavns Byret.
- Brøns (Navnefor. fra Pedersen), Rasmus August Jakob, 1-11-15—19, f. 4-2-93, dim. 12, cand. med. 19 II, Øjenspecialist i Kbhvn.
- Kjærholm, Knud Jensen, 1-4-16—1-8-19, f. 18-8-94, dim. 12, cand.

- jur. 19 II, Dommerfuldmægtig i Hornslet.
- Kristensen, H. P., 1-9-16—1-6-18, f. 93, dim. 13, stud. med., har været syg i mange Aar.
- *Strehle, Peder Magnus Nielsen, 1-12-16—1-12-19, f. 9-7-94, dim. 13, cand. jur. 19 II, Sagfører i Ribe.
- *Larsen, Frits Kornelius, 1-3-17—1-2-21, f. 6-10-95, dim. 14, cand. mag. 21, Højskoleforstander i Hillerød.
- Rasmussen, Peder Laurits, 1-4-17—20, f. 23-1-96, dim. 14, cand. jur. 20 I, Stiftskasserer, Kbhvn.
- Madsen, Johannes, 1-12-17—1-12-22, f. 5-2-95, dim. 15, cand. polit. 22 I, Lektor i Herning.
- Gammelgaard, Arthur William, 1-12-17—19, f. 94, dim. 12, stud. med., Sekretær i Filmsaktieselskab, Oslo.
- *Arup, Henning Nyquist, 1-2-18—1-2-21, f. 9-2-98, dim. 15, cand. jur. 22 I, Landsretssagfører, Kbhvn.
- Olsen, Thomas Claudius, 1-2-18—19, f. 94, dim. 13, stud. med., død 19.
- Klinkby, Jens Vilhelm, 1-2-18—1-3-23, f. 5-3-96, dim. 14, cand. mag. 23, Lektor i Aabenraa, Forfatter til flere Kollegiesange.
- Rasmussen, Axel Clausen, 1-5-18—23, f. 2-8-97, dim. 16, cand. theol. 24 I, Lærer ved Jonstrup Seminarium.
- Lund-Sørensen, Asger, 1-5-18—1-7-21, f. 3-4-97, dim. 15, cand. theol. 21 II, Sognepræst ved Grundtvigskirken, Kbhvn.
- Philipsen, Kai Ernst, 1-5-18—1-5-22, f. 28-4-94, dim. 15, Lektor ved Christianshavns Gymnasium.
- Ellehaug, Alfred William, 1-10-18—23, f. 4-7-98, dim. 16, cand. med. 23 II, Læge i Taarnby.
- Andreasen, Øyvind, 1-11-18—1-2-26, f. 13-7-94, dim. 17, cand. mag. 28 II.
- Larsen, Rasmus Georg, 1-12-18—23, f. 6-2-98, dim. 16, cand. mag. 24 II, Lektor i Aalborg.
- *Dalgaard, Knud Pedersen, 1-12-18—1-10-22, f. 7-8-95, dim. 14, cand. polit. 21 II, Direktør i Kbhvns. Magistrat.
- Larsen, William, 1-9-19—22, f. 8-12-98, dim. 16, cand. theol. 22 II, Sognepræst i Aalborg.
- Jørgensen, Jørgen, 1-9-19—1-7-23, f. 8-12-95, dim. 16, cand. mag. 23 II, Adjunkt i Rungsted.
- Boas, Wilhelm, 1-9-19—21, f. 10-6-98, dim. 17, cand. jur. 24 I, Ekspeditionssekretær i Justitsministeriet.
- Larsen, S. Ahrend, 1-9-19—23, f. 16-6-97, dim. 15, cand. med. 23 II, Stadslæge i Kbhvn.
- Rambusch, Erik Reinhardt, 1-9-19—1-5-22, f. 14-11-92, dim. 16, cand. polit. 21 II, Økonomidirektør i Aarhus Kommune.
- Jensen, Anton, 1-9-19—23, f. 22-3-97, dim. 15, cand. med. 23 I, Læge i Købelev.
- Thomassen, F. C. E., 1-3-20—23, f. 28-7-97, dim. 15, cand. med. 23 I, Specialist i Øre-, Næse- og Hals-sygdomme, Randers.
- *Hagerup, G. A., 1-3-20—25, f. 4-2-98, dim. 18, cand. med. 25 II, Læge i Aarhus.
- Bjilgaard (Navnefor. fra Sørensen), Peter Christian Dame, 1-5-20—1-7-22, f. 1-10-00, dim. 17, cand. jur. 25 I, Fuldmægtig i Justitsministeriet.

- Holm-Nielsen, Henning Holger, 1-3-21—1-2-26, f. 5-5-99, dim. 17, cand. jur. 26 II, juridisk Forfatter.
- Hemmingsen, A. M., 1-9-21—1-1-25, f. 26-1-00, dim. 18, cand. mag. 24, Dr. phil., ansat ved Nordisk Insulinfabrik.
- Jespersen, Johannes, 1-10-21—24, f. 1-11-99, dim. 17, cand. theol. 24 II, Sognepræst i Rø til 33.
- Hansen, Sigurd, 1-6-22—25, f. 4-9-00, dim. 18, cand. mag. 25 I, Afdelingsgeolog.
- *Hasle, Henning, 1-16-22—13-3-25, f. 2-11-00, dim. 19, cand. jur. 25 I, Landsretssagfører og Branddirektør i Aarhus, Folketingsmand, Konsul.
- Ellehauge, J. Fr., 1-9-22—28, f. 11-8-02, dim. 20, cand. theol. 27 II, Sognepræst, Askø, død 33.
- Almskou, Chr., 1-9-22—1-2-26, f. 1-7-01, dim. 19, stud. polyt., bor formentlig i Ordrup.
- *Dige, Ejnar, 1-10-22—1-10-26, f. 6-2-99, dim. 18, cand. polit. 26 II, Kontorchef i Finansministeriet.
- Mogensen, Hans Peter Frigaard, 1-11-22—25, f. 8-11-00, dim. 19, cand. jur. 25 II, Fuldmægtig i stat. Departement.
- Helms, Gustav, 1-11-22—1-10-25, f. 7-7-02, dim. 19, cand. theol. 25 II, Valgmenighedspræst i Kerteminde.
- Knudsen, Jens Dalgaard, 1-12-23—26, f. 21-1-95, dim. 19, cand. jur. 24 II, Landsretssagfører i Ringkøbing.
- Andersen, Poul Holger, 1-4-23—1-10-25, f. 10-1-99, dim. 18, cand. med. 25 II, Læge i Holbæk.
- Bertelsen, Aage, 1-4-23—28, f. 6-11-01, dim. 20, cand. mag. 27 II, Adjunkt i Silkeborg.
- Madsen, Niels, 1-4-23—26, f. 11-12-97, dim. 19, cand. med. 26 I, Læge i Sørup.
- Skov, Hans, 1-6-23—28, f. 8-1-01, dim. 20, cand. mag. 27 II, Adjunkt i Slagelse.
- Hulgaard, Ejnar Herluf, 1-10-23—1-4-26, f. 12-5-01, dim. 19, cand. med. 26 I, Læge i Kalundborg.
- Bergstedt, Jens Aage, 1-10-23—1-2-27, f. 5-1-02, dim. 19, cand. med. 27 I, Læge i Lou, død 33.
- Jensen, Ove Holger Koføed, 1-1-24—29, f. 28-1-03, dim. 21, cand. mag. 28 II, Adjunkt i Randers.
- *Olesen, Arne Lundmann, 1-3-24—29, f. 11-2-04, dim. 22, cand. mag. 28 II, Adjunkt i Holte.
- Thomsen, Helge, 1-5-24—28, f. 22-1-04, dim. 22, cand. mag. 31 II, Assistent ved Kommissionen for Danmarks Fiskeri- og Havundersøgelser.
- Nissen, Jørgen Chr., 1-12-24—28, f. 31-12-02, dim. 22, cand. theol. 28 II, Sognepræst i Sønder Dalby—Thureby.
- Schjøtt, Peter Ulrik Frederik, 1-1-25—1-8-28, f. 11-4-03, dim. 21, cand. jur. 28 II, Dommerfuldmægtig i Odense.
- Friis, Niels Theodor, 1-2-25—1-3-28, f. 2-7-02, dim. 21, cand. jur. 28 I, Sagfører i Vordingborg.
- Hermansen, Christen Aagaard, 1-4-25—1-3-29, f. 31-5-02, cand. med. 29 I, Læge i Assens.
- Rasmussen, Rasmus Ebbe Hansen, 1-7-25—1-12-27, f. 28-11-01, dim. 22, cand. mag. 28 II, Dr. phil., Assistent ved den fysiske Samling.
- Hald, Kristian, 1-7-25—1-7-30, f.

- 9-9-04, dim. 23, cand. mag. 30 I, Assistent ved Stednavneudvalget.
- Thaning, Kaj F. W., 1-11-25—30, f. 4-6-04, dim. 22, cand. theol. 29 II, Sognepræst i Asperup—Roerslev, Forfatter til mange Kollegiesange.
- Mouridsen, Vagn, 1-11-25—1-4-28, f. 6-9-04, dim. 22, cand. jur. 28 I, Politiassistent, Lyngby.
- Aaboe, Vagn, 1-12-25—1-1-30, f. 25-2-03, dim. 21, cand. med 29 I, Læge i Langebæk.
- Königsfeldt, Oscar, 1-3-26—1-11-27, f. 7-9-05, dim. 23, cand. jur. 31 II, Landsretssagfører i Kbhvn.
- Bindslev, Georg, 1-4-26—1-4-30, f. 14-4-04, dim. 22, cand. med. 29 II, Reservelæge ved Øresundshospitalet.
- Olsen, Aksel, 1-4-26—1-9-29, f. 19-1-03, dim. 21, cand. med. 29 II, Afdelingslæge ved Ebberødgaard.
- Geismar, Mogens, 1-11-26—1-7-30, f. 9-1-05, dim. 23, stud. polit., Journalist i Odense.
- Neukirch, Frits Georg, 1-8-27—1-8-30, f. 23-6-06, dim. 23, cand. med. 30 II, Dr. med., Læge ved Amtssygehuset, Gentofte.
- Reisby (Navnefor. fra Sivertsen), Niels Oluf Kristian, 1-1-28—27-8-30, f. 4-2-06, dim. 24, cand. jur. 30 II, Politiadvokat, Kbhvn.
- Andersen, Oluf Peter, 1-1-28—1-1-31, f. 23-6-05, dim. 24, cand. jur. 31 I, Landsretssagfører, Kbhvn.
- *Vind, Poul, 1-3-28—1-3-32, f. 14-7-07, dim. 26, cand. mag. 32 I, Adjunkt i Helsingør.
- Madsen, Aage I, 1-4-28—1-4-33, f. 3-8-99, dim. 20, cand. mag. 30, Assistent ved psykologisk Laboratorium.
- Sørensen, Johannes, 1-4-28—1-1-33, f. 3-5-05, dim. 25, cand. theol. 31 I, Sognepræst i Taarup—Kvols.
- Andersen, Ernst, 1-4-28—1-4-31, f. 12-9-07, dim. 25, cand. jur. 31 I, Fuldmægtig i Indenrigsministeriet.
- Engberg, Thestrup Poul Moth, 1-8-28—1-8-31, f. 26-5-08, dim. 26, cand. jur. 31 I, Højskolelærer, Askov.
- Kristensen, Jens Peter, 1-8-28—1-8-31, f. 21-12-07, dim. 26, cand. polyt. 31 I.
- Larsen, Svend Bjørn Juul Gaarn, 1-12-28—1-12-31, f. 3-7-08, dim. 26, cand. theol. 32 I, Sognepræst i Gørding—Vejrup.
- Nielsen, Karl Martin, 1-2-29—1-1-34, f. 8-8-07, dim. 26, mag. art. 33 II, Ordbogsredaktør.
- Cohen, Arvid, 1-4-29—1-4-32, f. 29-11-06, dim. 25, cand. med. 32 II, død 34 som Assistent ved Universitetets farmakologiske Institut.
- Brier, Jørgen, 1-4-29—1-7-32, f. 22-10-07, cand. mag. 32 I, Adjunkt i Aalborg.
- Larsen, Aksel, 1-4-29—1-10-32, f. 28-1-06, dim. 25, cand. med. 32 II, Læge i Kornerup.
- *Jonassen, Hagbard, 1-8-29—15-1-34, f. 24-5-03, dim. 22, cand. mag. 32 II, Assistent paa botanisk Laboratorium.
- Marcussen, Poul Vedel, 1-8-29—1-2-32, f. 24-11-07, dim. 25, cand. med. 33 I, Assistent ved Universitetets Institut for almindelig Patologi.
- Heinild, Svend, 1-10-29—1-10-32, f. 18-5-07, dim. 25, cand. med. 32 II, Læge i Kbhvn.

- Jakobsen, Frode, 1-4-30—1-4-36, f. 21-12-06, dim. 29, stud. mag.
- Ebert, Johannes Helmuth, 1-9-30—1-2-35, f. 19-12-10, dim. 29, cand. theol. 35 I, Kaldskappellan i Faaborg—Diernisse.
- Tjørnehøj, E. P. F., 1-9-30—1-2-36, f. 21-2-11, dim. 29, cand. polit. 36 I, Fuldmægtig i Kbhvn. Magistrat.
- Pedersen, Niels Magnus Chr., 28-8-30—1-2-34, f. 24-2-06, dim. 26, cand. med. 34 I, Læge ved Marselisborg Hospital.
- Fedder, Otto, 1-11-30—1-2-34, f. 24-12-08, dim. 27, cand. jur. 34 I, Amtsfuldmægtig i Skanderborg.
- Rasmussen, Vagn Ravnholt, 1-11-30—1-4-34, f. 5-5-09, dim. 27, cand. jur. 33 II, Dommerfuldmægtig i Svendborg.
- *Vimmerslev, Hans Henning, 1-5-31—20-9-35, f. 14-2-10, dim. 28, cand. jur. 35 I, Dommerfuldmægtig i Kolding.
- Østergaard, Folmer, 1-6-31—1-3-33, f. 13-11-09, dim. 28, cand. polyt. 33 I, Ingeniør ved Danalith, Kbhvn.
- Nygaard, Niels Ovesen, 1-11-31—1-2-36, f. 19-3-10, dim. 28, cand. jur. 35 II, Dommerfuldmægtig i Varde.
- Rasmussen, Orla Helmuth, 1-4-32—1-9-35, f. 19-10-11, dim. 29, cand. mag. 35 I, Timelærer i Horsens.
- Daubenmerkl, Wilhelm Julius, 1-5-32—1-8-35, f. 7-12-09, dim. 28, cand. med. 35 II, Læge ved Frederiksberg Hospital.
- Hansen, Charles Bellingham, 1-5-32—38, f. 4-5-10, dim. 29, cand. theol. 35 II.
- *Sørensen, H. M., 1-9-32—1-1-36, f. 28-9-08, dim. 28, cand. mag. 35 II, Timelærer i Nykøbing F.
- Sørensen, Harald Sander, 1-9-32—1-8-35, f. 4-10-10, dim. 29, cand. theol. 35 II, Kaldskappellan i Vester Hassing.
- Olesen, Harald, 30-10-32—1-8-35, f. 11-7-10, dim. 28, cand. med. 35 II, Reservelæge i Svendborg.
- Jensen, Tage Finn Riisberg, 1-11-32—1-2-36, f. 13-9-08, dim. 26, cand. med. 36 I, Kbhvn.
- Pedersen, Peter Henry, 1-2-33—15-10-35, f. 6-7-10, dim. 30, cand. mag. 35 II, Timelærer, Kbhvn.
- Rasmussen, Einar, 1-3-33—1-2-35, f. 24-5-11, dim. 29, cand. mag. 34 II, Adjunkt i Ribe.
- Bastholm, Søren, 1-4-33—1-4-35, f. 22-2-12, dim. 30, cand. polyt. 35 I, Ingeniør hos Christiani & Nielsen, Bangkok.
- *Vestergaard, K. Victor, 1-5-33—1-7-38, f. 29-2-12, dim. 30, cand. mag. 37 II, Lærer ved Vordingborg Seminarium.
- *Pedersen, Henry Roat, 1-2-34—1-2-38, f. 28-8-10, dim. 31, cand. jur. 38 I, Dommerfuldmægtig i Esbjerg.
- *Petersen, Viggo, 1-2-34—1-7-38, f. 12-1-12, dim. 30, cand. mag. 38 I, Timelærer ved Sønderborg Statskole.
- Ilsøe, Jens Chr. Martin Jensen, 1-3-34—1-5-35, f. 12-4-05, dim. 29, cand. med. 36 I, Læge ved Roskilde Amtssygehus.
- Simonsen, Poul Jeppe Jensen, 1-3-34—1-2-38, f. 20-9-12, dim. 31, cand. jur. 38 I, Sagførerfuldmægtig i Kbhvn.
- Sørensen, Holger, 1-3-35—1-8-38, f. 2-8-12, dim. 32, cand. theol. 38 II.

- Abrahamsen, Peter Due, 1-3-35—1-7-38, f. 13-2-12, dim. 31, cand. med. 38 II, Turnuskandidat paa Sundby Hospital.
- Rasmussen, Frede, 1-5-35—24-4-37, f. 18-7-12, dim. 31, stud. mag., død 24-4-37, udgav en Digtsamling.
- Krusenstjerna-Hafstrøm, Mogens, 1-5-35—1-4-36, f. 22-9-12, dim. 31, cand. polyt. 36 I, ansat hos Kampmann & Saxild.
- Færgemann, Poul Martin, 1-6-35—1-8-38, f. 2-8-12, dim. 31, stud. med.
- Nielsen, Johannes, 29-8-35—1-2-38, f. 19-12-11, dim. 31, cand. polit. 38 I, Sekretær i statistisk Departement.
- Jensen, Aage Bohus, 30-8-35—, f. 10-8-11, dim. 31, stud. mag.
- Knudsen, Erik Oluf Errebo, 1-9-35—1-8-38, f. 15-7-12, dim. 31, cand. med. 38 II, Turnuskandidat paa Bispebjerg Hospital.
- Zimmermann, Joh. Chr. Fr., 1-9-35—1-2-38, f. 16-11-12, dim. 31, cand. med. 38 I, Turnuskandidat i Hjørring.
- Saxov, Svend Erik, 1-11-35—1-11-37, f. 20-3-13, dim. 31, cand. mag. 37 II, Assistent ved geodætisk Institut.
- Pedersen, Poul Marius, 1-11-35—, f. 22-11-13, dim. 33, stud. theol.
- Elm-Larsen, Alf Henning, 15-11-35—, f. 21-3-15, dim. 33, stud. jur.
- Frederiksen, Carl Johan, 1-3-36—, f. 7-4-12, dim. 31, stud. mag.
- Pedersen, Ebbe Thestrup, 2-3-36—, f. 13-3-14, dim. 33, stud. theol.
- Aaboe, Helge, 4-3-36—1-7-38, f. 7-6-12, dim. 30, cand. jur. 38 II, Sekretær i Hovedrevisoratet.
- Horst, Hans Kurt, 1-4-36—, f. 26-6-13, dim. 31, stud. med.
- Eriksen, Knud Westphal, 1-6-36—1-3-38, f. 19-12-11, dim. 30, cand. polyt. 38 I, Ingeniør ved Søværnets Bygningsvæsen.
- Christensen, Sigurd, 1-6-37—, f. 2-4-15, dim. 34, stud. mag.
- *Frantzen, Carl Fr. Bisgaard, 1-8-37—, f. 27-10-14, dim. 34, stud. med.
- Tornehave, Hans Marius Nielsen, 1-11-37—, f. 24-4-15, dim. 35, stud. mag.
- Odgaard, Helge Inge Johs. Sloth, 1-3-38—, f. 5-2-15, dim. 33, stud. act.
- Meldal, Peter Chr., 1-3-38—, f. 7-10-16, dim. 34, stud. med.
- Lund, Ebbe, 1-3-38—, f. 13-4-16, dim. 35, stud. jur.
- Mikkelsen, Günther Sundblad, 1-3-38—, f. 7-9-16, dim. 35, stud. jur.
- Nielsen, Frederik, 1-3-38—, f. 1-1-15, dim. 34, stud. mag.
- Fink-Jensen, Paul Hans, 1-4-38—, f. 26-3-18, dim. 36, stud. polyt.
- Madsen, Helge Evers, 1-9-38—, f. 1-9-14, dim. 33, stud. med.
- Rasmussen, Holger Borum, 1-9-38—, f. 14-12-14, dim. 33, stud. med.
- Lauridsen, Asger Rikard, 1-9-38—, f. 4-1-13, dim. 35, stud. mag.
- Jørgensen, Niels Chr. Fernstrøm, 1-9-38—, f. 7-3-17, dim. 35, stud. mag.
- Kærgaard, Theodor, 1-9-38—, f. 9-5-17, dim. 36, stud. theol.
- Harsberg, Vagn Agner, 1-9-38—, f. 22-9-17, dim. 36, stud. jur.

NAVNEFORTEGNELSE

Fsv. angaar Andet Afsnit er kun de vigtigste Navne medtaget. De med * mærkede har været Alumner.

- Aabye, Anna Margrethe, Frue, 32.
 *Aabye, Hans, Sognepræst, 32.
 *Andersen, Poul, Prof. jur., Efor, 18, 36, 40, 133.
 *Arup, H., Landsretssagfører, 34, 133.
 *Bang, Herman, Forfatter, 60.
 *Bech, Kristoffer, stud. mag., 27, 78, 79, 81—84.
 *Blegvad, N., Dr. med., 98.
 Bork, Martin, Arkitekt, 33.
 Brandes, E., Dr. phil., 84, 86.
 Brandes, G., tit. Prof., 30, 84.
 Christiansen (»Fatter«), Portner, 115, 127, 132.
 Christensen, Charles, Arkitekt, 14.
 *Christensen, Peder, Provst, 22.
 *Dethleisen, P., Prof., 17.
 *Dige, E., Kontorchef, 40.
 Drachmann, Holger, Forfatter, 74.
 *Dujardin, C. E., cand. theol., Førstelærer, 23.
 Dybvad, Knud, Kunstmaler, 17.
 *Døssing, Th., Biblioteksdirektør, 24.
 Ekstrand, M., Dr. med. dent., 56.
 *Engelstoft, C. T., Prof., 75.
 *Ewald, Johannes, Digter.
 Faber, Knud, Prof. med., 12, 33.
 Fibiger, Prof. med., 33.
 Fønss, P., Universitetssekretær, 37, 158, 160.
 Goos, Kvæstor, 13, 33.
 Goos, C., Prof. jur., 23.
 *Gregersen., P., Lektor, 98.
 Grønbeck, S., Kunstmaler, 22.
 *Hansen, Falbe, Konferensraad, 99.
 Hansen, Nis, Præst, 86.
 Helgesen, Poul, 75.
 Herr, Portner, 94, 101, 103.
 *Helms, H. J., Lektor, 57.
 Henriques, Axel, Bogtrykker, Revueforfatter, 28.
 *Holgersen, A., Overretssagfører, 56.
 Holm, Edvard, Prof., Efor, 21, 28, 77—80.
 *Holten-Bechtolsheim, V., Højesteretssagfører, 27, 85.
 Hørring, Kvæstor, 13.
 *Ingerslev, A., Læge, 22.
 Jacobsen, J. C., Professor theol., Efor, 14, 18, 24, 32, 33—37, 56, 112—13, 133, 141, 149—50.
 *Jacobsen, J. Hartvig, Højesterets-sagfører, 24, 40, 56, 133.
 *Jensen, Wilh., Journalist, 82.
 Jørgensen, Poul Johs., Prof. jur., 33.
 *Jørgensen, J. C., Læge, 98.
 Kalko, Axel og Johs., Overretts-sagførere, 32.
 Kjærgaard, S., Prof. med. 37.
 *Knudsen, Martin, Prof., Efor, 18, 36, 37—39, 56, 150.
 *Krebs, Dr. phil., 56, 99.

- Lange, Overgartner, 14.
 *Larsen, Absalon, Prof., 36.
 *Lennholm, A., Læge, 21, 25.
 *Lindbæk, Dr. phil., 36, 56—58.
 *Lollesgaard, Overretssagfører, 98.
 *Lomholt, Adolf, Lektor, 21.
 Madsen, Peder, Prof., Biskop, Efor, 27, 28, 83, 86, 88, 95, 101.
 Maar, Prof. med., 116, 132.
 *Mossin, Axel, Rektor, 73.
 Munch-Petersen, H., Prof. jur., 33, 37.
 *Müller, Poul, cand. mag., 74.
 *Nielsen, Fr., Biskop, 93.
 Nielsen, Theodor, Boghandler, 84.
 Nissen, Peer, Landmand, 32.
 *Olivarius, Christian, 75.
 *Poulsen, Arnold, Ingeniør, 124.
 *Poulsen, Kr., Dr. med., 56.
 *Prip, Holger, Læge, 73.
 *Rendal, Dommer, 98.
 Reisz, Prof. med., 23.
 Rovsing, Prof. med., midlertidig Efor, 14, 18, 33—36, 106—07, 133.
 Schyberg, R., Skuespiller, 86.
 *Secher, C. E., Magister, historisk Forf., 75.
 Solberg, Portner, 89.
 Salomonsen, Prof. med., 32, 33.
 Schmidt, Alfred, Karrikaturtegner, 28.
 *Stampe, Overretssagfører, 98.
 Stubbe-Teglbjerg, C. V., Raderer, 14.
 Stanley, C. F., Billedhugger, 17.
 Thiset, Arkivar, 17.
 *Thomsen, cand. polit., 23.
 *Thorsen, P. K., Magister, 23, 56, 58, 66—71, 77, 80, 90, 92, 102, 135.
 Thorsen, Portner, 149.
 Thuborg, Anders, Forfatter, 83.
 *Worsøe-Schmidt, G., Adjunkt, 34.

BILLEDFORTEGNELSE

Kollegiet	12	Profesør Rovsing	35
Læsestuen	16	Professor Martin Knudsen ...	38
Professor Poul Andersen	18	Rings Tegninger i Læse-	
Peder Christensen Riber	22	stueprotokollen	109, 120
Alfred Schmidts Blæksprutte-		Billeder fra Fester paa	
tegning af Peder Madsen	28	Kollegiet	124, 129
Professor J. C. Jacobsen	33		

NOTER TIL FØRSTE OG ANDET AFSNIT

1) Artikel i Aften Berlingske 7/11 1929 af Arkitekt Christensen. 2) Aktstykkerne mangler i Universitetets Arkiv. 3) Trykt i »Sganarels Kjøbenhavnsviser« (1923). 4) Trykt i »Smaa-Arbejder«, 1917. 5) Forf. var efter Anmodning kommet ind paa Kollegiet for som Dirigent at lede Alumnernes Forhandlinger. Om Mødet findes intet skriftligt. Resolutionen er forgæves eftersøgt i Universitetets Arkiv. 6) Udtalt af Hartvig Jacobsen ved Festen i Anledning af Professor Jacobsens 70-Aars Fødselsdag, jfr. ogsaa Ellehauges Bidrag i Andet Afsnit. 7) Professor Brøndum-Nielsen. 8) Tildels paa Grl. af »Valkendorfianersamfundet. 1905—30« (udsendt til Samfundets Medlemmer). 9) Med Forfatterens Tilladelse aftrykt efter »Studium« 1920 Nr. 31 med nogle Forkortelser. 10) W.-S. døde som Adjunkt i Kbhvn. 11) Martin Knudsen var med som Formand for Valkendorfianersamfundet. 12) »Xenia Fedderiana. Festskrift tilegnet Politifuldm., cand. jur. Otto Fedder paa hans første Besøgsdag paa Valkendorfs Kollegium efter hans Bortgang som Alumnus. Søndag den 7. Oktbr. 34 fra Elever og Venner«.

EPILOG

AF

ALF ELM-LARSEN

EFTER de sidste Skildringer af Alumnelivet kunde det synes, som om Kollegiet i de senere Aar har lignet en hærget Slagmark, hvilket ingenlunde er Tilfældet. — Da jeg i Nov. 1935 flyttede ind paa Kollegiet, mærkedes vel endnu Efterdønningerne af den store Strid, der for de nuv. Alumner staar som en Brydning mellem p. d. e. S. »Herrer vi ere i Aandernes Rige« og p. d. a. S. »lad os ikke tage os selv for højtideligt«. Da Kampen efterhaanden havde antaget en ret personlig Karakter, ebbede den naturligvis ud med Heltenes Bortgang. Resultatet blev, at Alumnerne ikke tog sig selv saa højtideligt, at de gad bære nyt Ved til Kampilden, og Freden hersker atter. Ved de to sidste Inspectorvalg har der saaledes paa Forhaand været Enighed om Kandidaten.

Den mig tildelte Plads tillader ikke en fyldig Skildring af Forholdet paa Kollegiet i Dag. Men enkelte Ting bør dog nævnes.

Da Prof. Poul Andersen overtog Eforatet, indførtes paa den dav., idérige i. c. Viggo Petersens Initiativ en Institution kaldet »Eforkaffe«. Den bestaar i, at Eforen og Alumnerne af og til samles ved et Kaffebord paa Læsestuen eller i Haven og under tvangfri Former drøfter Kollegiets Forhold. Dette jævnlige Samvær har medført en nærmere Forbindelse mellem Eforen og Alumnerne, end Tilfældet var tidligere.

I en lang Aarrække har ORS. Alfr. Christensen hvert Foraar tilstillet Alumnerne 6 Fl. Rhinskvin, som skal drikkes en Aften under Ahornen. Og selvom Festdragten ofte er svære Vinterfrakker, skaber denne Gave med dens Tradition mange muntre Minder.

Tennisbanen er stærkt besøgt hele Sæsonen trods Tennisklubbens knappe økonomiske Forhold og det derfor ofte noget medtagne Materiel. Den mest yndede Tennisdragt er Badebenklæder.

»Tidens Strømninger« sætter ikke stærke Spor herinde. I politisk Henseende er Tonen rolig; lange Støvler og Arbejdsskjorter bruges efter deres Formaal og ikke som Symboler. — Klublivet flourer naturligvis stadig. Bortset fra den tidligere »Op-Klub« er alle af selskabelig Art. Op-Klubben kvaltes i sin egen Triumf, idet man en Morgen lokkede en Alumne, der ellers sov til Kl. 14, med op Kl. 7 (han lagde sig dog igen strax efter Morgenkaffen). Men det havde været for stærkt for Klubben. Som nuv. Klubber nævnes »Excrementkasterlauget« (hvis Navn som saa meget andet herinde ikke maa tages for højtideligt) og »Exa« (de exakte). Klublivet fører dog ikke til Isolation. Hovedparten af Alumnerne deltager ivrigt i Festerne, af hvilke Kandidatgilderne skal nævnes, idet disse nu afholdes i Fællesskab med i Reglen de 10 sidst udflyttede Kandidater som Indbydere.

De gamle Alumner vender ofte »tilbage til Gerningsstedet« — baade til Festerne og paa private Besøg. Vi kan sidde sammen med dem en Sommerdag under Ahornen eller en Vinteraften paa et af de gamle Værelser og høre deres Fortælling, om dengang de bandt Blade i den Mindekrans, der blev Kollegiets Historie. Og selvom der naturligvis ogsaa i fredelige Tider kan være smaa Konflikter, bliver de fleste af Mindebladene dog lyse:

*Der er lette, lyse Toner af en solblid Brise bragt,
de som Broer over mørke Dage hang, ...*

